

DKP OG FRIHEDSKAMPEN

MATERIALESAMLING

1944

6

DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI 1974

Genoptryk 1996

TIDEN Nr 3. Juli 1944 - 1 -

FOLKESTREJKEN

Folkestrejken i Hovedstaden fra 30. Juni til 5. Juli har overalt i Verden vakt den største Opsigt og Beundring. Og det med Rette. Det danske Folk, der i August 1943 saa utvetydigt tog Afstand fra Forstaaelses- og Eftergivenhedspolitikken overfor Nazityskerne, beviste nu, at det efter 4 Aars Besættelse med Udbytning og brutal Undertrykkelse, havde baade Vilje og Kraft til at kæmpe for elementære Borgerrettigheder og tilføje Nazisterne et Nederlag, der staar paa Højde med Nederlagene paa Fronterne.

Denne Folkestrejke, dens Aarsager og dens Betydning kan ikke betragtes som noget isoleret dansk. Den maa ses i Forbindelse med hele den internationale Situation. Den Røde Hærs sejrriige Fremstormen mod Tyskland, Luftangrebene paa den tyske Rustningsindustri, de tyske Hæres Nederlag i Italien, Jugoslaviens heltedige og resultatrige Kamp og Invasionen i Frankrig har styrket de antinazistiske Kræfters Sejrssikkerhed og medført et Opsving i de undertrykte Folks Kampindsats. For Hitlerfascisterne betyder dette forøgede Krav til Mandskab og Materiel, de er i Dag mere end nogensinde interesseret i at undgaa Sabotage mod Krigsindustrien. Det gælder ogsaa i Danmark, og i deres Afmagt overfor den seneste Tids vellykkede Sabotage - Rekylsyndikatet, "Globus" m.m. - dekreterede de Forbud mod Personbilers Kørsel, Indskrænkning af Lastbilkørslen og den vidtgaaende Spærretid. Intet af dette kunde hindre Sabotagen, det kunde kun virke som en Straffe-foranstaltning overfor Hovedstadens samlede Befolkning, hvilket ydermere understregedes ved den hensynsløse Nedskydning af Folk i Spærretiden.

Men Hovedstadens Befolkning agtede ikke at lade sig tugte. Ikke alene de allierede Hæres Sejre, men ogsaa de danske Provinsbyers Folkestrejker i 1943 viste klart, at Nazityskernes Uovervindelighed er en Skrøne. Københavnerne trodsede bevidst Udgangsforbudet og iværksatte "Gaa-tidlig-hjem" Bevægelsen, der ramte den tyske Krigsindustri føleligt. De samme Vanskeligheder, som havde forledt Nazisterne til de brutale Overgreb, blev nu Aarsagen til deres Nederlag overfor den københavnske Befolkning: de kunde ikke undvære Produktionen, og hver Times Stilstand var et uerstatteligt og katastrofalt Tab; de havde haardt Brug for Militæret ved Fronterne og kunde derfor ikke afse nødvendige Styrker til Underkuelse af de strejkende. Disse Forhold gjorde sig klart gældende saavel i de fire Dage forud for Folkestrejken som under selve Strejken. Hertil kom, at Folkestrejken ikke kun var begrænset til selve Hovedstaden, men at den hurtigt bredte sig til de sjællandske Byer og i Løbet af kort Tid vilde have været landsomfattende. Tyskerne, der led haardt under de store Trafikvanskeligheder, hvilke bl.a. medførte, at de ikke kunde faa sendt Tropper til Finland, valgte derfor at give Indrømmelser.

Disse Indrømmelser blev ikke givet, fordi Nazityskerne er blevet mere forsonlige, heller ikke fordi de har noget tilovers for os Danske. Indrømmelserne blev udelukkende givet, fordi Hovedstadens Befolkning, støttet af de mange Provinsbyer, hvori der strejkedes, stod saa stejlt overfor Tyskerne, og fordi Sammenholdet var saa omfattende og stærkt. Den københavnske Folkestrejke var saa effektiv, som en Strejke kan være. Allerede Fredag den 30. Juni laa alt stille. Kun paa Hospitalerne og de kommunale Værker blev der arbejdet, thi Strejke her vilde have ramt Danskerne og ikke Tyskerne. Overfor denne samdrægtige Optræden var det, at Tyskerne satte ind med aaben Terror ved at lukke for Gas, Vand og Lys og senere ogsaa for Levnedsmiddeltilførslen til Byen. Det hjalp dem imidlertid ikke. Sammenholdet blev stærkere, og overalt vistes der den største Hjælpsomhed.

Borgernes Sammenhold betød dog ikke, at der ikke var danske Kræfter, som fra den første Dag modarbejdede Strejken. Det var Tilhængerne af den Eftergivenhedspolitik, som led Skibbrud i 1943. Belært af Erfaringerne fra Esbjerg og Odense traadte de dog ikke straks fra Starten offentligt op mod Strejken. De ventede til det Tidspunkt, da de mente, det psykologiske Øjeblik var inde, og Søndag Eftermiddag udsendte de deres Opraab. Det viste sig hurtigt, at deres Indflydelse paa Hovedstadens Befolkning var forholdsvis ringe. De formaade vel at svække Sammenholdet, men de havde det ikke i deres Magt at faa Strejken afsluttet. Dette kom tydeligt til Udtryk Mandag Morgen, da hverken Sporvogne eller Tog kom i Gang.

Det var heller ikke noget ringe Tryk, der var lagt paa Statens og Kommunens Tjenestemænd samt paa Personalet i koncessionerede Virksomheder som f. Eks. Telefonselskabet. Foruden Tyskernes ikke klart formulerede Trusel om Repressalier forelaa ogsaa fra danske Myndigheder og Chefers Side Bebudelse om Gengældelsesforanstaltninger overfor dem, der ikke straks optog Arbejdet. Alvoren heri understregedes ved, at der skulde udarbejdes - og er blevet udarbejdet - Lister, som viser, hvornaar den enkelte henholdsvis forlod og genoptog Arbejdet. Disse Metoder maa paa det skarpeste fordømmes. Strejken var ikke rettet mod danske Institutioner, men mod Tyskerne, og derfor maa man forlange, at danske Tjenestemænd ikke gaar Tyskernes Erinde, især da de omhandlede Lister meget let kan anvendes som Stikkerlister.

Selv disse aabne og forblommede Trusler var imidlertid utilstrækkelige. Tyskerne truede da med at udtage Gidsler blandt Sporvejsfolkene til Skydning, og paa dette Grundlag samt ved at bemænde Sporvognene med Politibetjente lykkedes det at faa nogle Vogne i Gang Mandag Middag, men hverken Mandag eller Tirsdag var Trafikken normal.

Københavnernes standhaftige Holdning om Mandagen bragte Sejren. Det var først, da Tyskerne saa, at Opraabet om betingelsesløs Underkastelse ikke blev fulgt, at de gav Tilsagn om Indrømmelser. Disse Tilsagn i Forbindelse med Frihedsraadets Opfordring til at genoptage Arbejdet var Aarsag til, at Strejken sluttede fra og med Tirsdag den 4. Juli. Det er forkert at give de fem Talere Mandag Aften Skylden herfor. Uden Indrømmelser fra tysk Side vilde deres

- 2 -

Taler kun havde medført noget Frafald i de Strejkendes Rækker. Det store Flertal vilde have fortsat Strejken.

Folkestrejken blev saaledes ikke alene et Nederlag for Nazityskerne. Den blev til lige et Nederlag for de Kredse, der anbefaler Eftergivenhed overfor Tyskerne. Det danske Folk har endnu engang afvist Modløsheden og Daadløsheden. Det har utvetydigt sluttet op om Modstandens og Handlingens Politik overfor Undertrykkerne. Det er de aktive Patriots Politik, der har sejret. Dette har igen bevirket, at Frihedsraadets Autoritet er steget. Det danske Folk betragter i Dag Frihedsraadet som det ledende Organ i den nationale Frihedskamp. Et Bevis herpaa er den Disciplin, hvormed Raadets Anvisninger blev fulgt under Strejken. Udskejelser fandt saa godt som ikke Sted, og Frihedskæmperne brugte ikke deres Vaaben mod Tyskerne. Hele Hovedstadens Tilslutning til Sørgedemonstrationen den 12. Juli, som fandt Sted paa Frihedsraadets Foranledning, understreger yderligere, hvilken Autoritet Frihedsraadet besidder.

I den københavnske Folkestrejke - vor hidtil største Indsats og Sejr i Friheds-kampen - var Arbejderne den mest aktive og betydningsfulde Del. Det var Arbejderne, der var førende i Kampen mod Spærretiden. Det var Arbejderne, der startede "Gaa-tidlig-hjem" Bevægelsen, og det var dem, der startede Folkestrejken og holdt længst ud. Hermed er endnu engang bekræftet, at Arbejderklassen er Nationens Rygrad, et Forhold, der ogsaa maa komme til Udtryk i dansk Politik fremover.

Der har lydt Røster om, at denne Strejke kom for tidligt. Denne Opfattelse er forkert. Strejken kom ikke som en Forløber for vænnet Opstand eller som Forberedelse af Invasion, der udeblev. Strejken var en beslutet Indsats af en bevidst og enig Befolkning, som vilde give Nazityskerne Svar paa deres taabelige og brutale Optræden og tvinge dem til at respektere almindelige, menneskelige Rettigheder. Andet og mere tilsigtede Strejken ikke. Netop dette begrænsede Maal gjorde det muligt, at Københavnerne enige gik saavel ind i som ud af Kampen og tilføjede Tyskerne et svidende Nederlag.

Det er derfor rigtigt at sige: Strejken kom paa det rette Tidspunkt. Den kom paa et Tidspunkt, da Københavnerne var klar til og stærke nok til at tage Kampen, mens Tyskerne ikke var det. I en for Tyskerne kritisk Periode betød Strejken Tab af vigtig Produktion, Standsning af krigsvigtig Trafik og Binding af Tropper saavel under Strejken som frem i Tiden. Samtidig har Strejkens sejrige Resultat bidraget til at styrke Frihedskampen i alle undertrykte Lande og placeret vort Land paa Række med de kæmpende undertrykte Nationer.

Ogsaa med Henblik paa selve Befrielseskampen kom Strejken paa det rette Tidspunkt. Den har som en værdig Efterfølger af Auguststrejkerne tjent til at give det danske Folk øget Tillid til egen Kraft og egne Muligheder i de forestaaende Kampe. Den har forlenet den samlede Frihedsbevægelse med Frihedsraadet i Spidsen med en Autoritet og Styrke, der borger for en god og vellykket Indsats den Dag, der kaldes til Storm for at drive Tyskerne ud af vort Land.

LAND OG FOLK

Nr. 47

Udsendt af DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

7. Juli 1944

FOLKESTREJKER OVER DANMARK

En strålende Sejr for det danske Folk

Mandag den 26. Juni dekreterede Nazityskerne Spærretid fra 20 Aften til 5 Morgen i Hovedstaden. Da de ikke havde kunnet forhindre Sabotagen eller nedkæmpe Frihedsbevægelsen, lod de paa denne Maade deres Raseri gaa ud over hele Hovedstadens Befolkning.

Denne Foranstaltning var Udtryk for det rene Vanvid og maatte fremkalde den voldsomste Reaktion blandt Befolkningen, der nu for Flertallets Vedkommende paa Højsommerens bedste Dage skulde spærres inde i de lumre Lejligheder straks efter Fyraften.

Mandag besluttede Arbejderne paa B&W under Parolen: 8 Timers Frihed at forlade Arbejdet Kl. 12 Middag. Dagen efter fulgte Hundreder af københavnske Virksomheder B&W's Eksempel, og Onsdag havde alle Hovedstadens Arbejdere sluttet sig "Gaa tidlig hjem" Bevægelsen.

Indespærringen af Københavnerne Kl. 20 lod sig ikke gennemføre. Trods Udgangsforbudet færdedes Folk frit paa Gaderne. Naar undtages den indre By, gik Aftenens Gadeliv sin vante Gang. Det var haabløst for Politiet at arrestere "Sengængerne". Deres Antal androg Tusinder. Tyskernes Forsøg paa ved hensynsløs Beskydning at fordrive Folk fra Gaderne forblev virkningsløse. Overalt blev deres Patrolijkørsel hindret af Baal og mindre Barikader.

Tyskerne havde ved deres kluntede og brutale Optræden bragt København paa Oprørets Rand.

Besættelsesmagten indsaa, at den havde spændt Buen for højt. Nazibødlen Werner Best stod i første Omgang som den tabende Part og skyndte sig at mildne Udgangsforbudet. Fra Torsdag var det tilladt at færdes ude fra 5 Morgen til 23 Aften.

Folkestrejken bryder ud

Mildnelsen af Udgangsforbudet var dog ikke ledsaget af en forsonligere Optræden fra Tyskernes Side. Tværtimod. Torsdag Morgen forkyndte Best, at han havde ladet 8 Patriotter henrette, og om Aftenen fortsatte tyske Patruljer og Schalburg-Folkene deres Terrortogter gennem Gaderne. De undersøgte ikke i Spærretiden, om Folk havde "Ausweis", men skød hensynsløst selv paa uniformerede Betjente, Jernbane- og Sporvejsfunktionærer.

Hermed var Bøgeret fuldt. Fredag Morgen indstillede Sporvejsfunktionærerne Kørslen, senere fulgte Jernbanens og Telefonselskabets Personale Eksemplet. I den Fredag Middag var Folkestrejken en Kendsgerning. Og den var total. Kontorer, Butikker, Fabrikker, Værksteder, Post, Telefon, Telegraf og Trafik laa stille overalt. De eneste Virksomheder, som holdtes i Gang, var Vand-, Gas- og Elektricitetsværker samt Mejerier. Det var nødvendigt for Kampen, at disse Virksomheder ikke deltog i Strejken.

Folkestrejken var opstaaet uden Proklamationer eller ultimative Kray. Alligevel var der ingen Tvivl om, hvad det gjaldt. Folket ønskede Spærretiden ophævet, den tyske Terror bragt til Ophør, og Schalburg-Korpset fjernet. Det var og blev Kampens Hovedformaal.

Tyskerne lukker for Vand, Gas og Elektricitet

Blodhunden Best var nu kommet fra Asken i Ilden, og i denne Situation kunde hans nazistiske Ejerne kun fostre een Tanke: Den københavnske Befolkning skulde ved forstærket Terror tvinges til Underkastelse. Paa hans Bud

- 2 -

lykkedes der Fredag-Aften mellem Kl. 21 og 22 for Gas, Vand og Elektricitet. Flere Steder, saaledes ved Gasværket paa Finsensvej, kom det til en timelang Ildkamp, før det lykkedes Nazisterne at trænge ind og besætte Værket. Storbyens Befolkning skulde nu knækkes gennem Sult og Tørst. Dette var "total Krigsførelse". Kvinder- og Børn, Gamle, Syge og svagelige skulde nu føle "Herrefolkets kolossale Magt!

Schalburg-Korps og Nazibander terroriserer

Denne kyniske og brutale Optræden ledsagedes af en forstærket tysk Terror. Tyske Patruljer jog skydende til højre og venstre gennem Gaderne. Schalburg-banditterne fejrede sande Orgier. Mange Steder trængte de ind hos Folk, som havde paadraget sig deres Vrede, og jog dem ud af Hjemmene, mens Møbler og andet Indbo blev kastet ud paa Gaden og brændt.

Alt dette tjente selvsagt til yderligere at ophidse Gemytterne, hvilket kom til at gaa ud over Nazisterne. Nogle fik korporlige Bank, andre blev dræbt, og atter andre fik Forretninger ødelagt. Saaledes blev Varehuset "Buldog" totalt brændt, efter at først Ruderne var knust, og Stabler af Varer hentet ud paa Gaden, hvor de dannede et vældigt Baal. "Buldog"s Indehaver, Bryde Nielsen, har paa Grund af sit Samkvem med Tyskerne ikke fortjent det bedre, men dog var Aktionen ikke hensigtsmæssig. Den generede nemlig Danskerne mere, end den generer Tyskerne. En stor Mængde Tøj, som af Københavnerne var indleveret til Reparation, maa befrygtes brændt. Desuden maa man regne med, at Hovedparten af de Varer, som brændte, vilde være kommet Danskere til Gode. Vel skal der afregnes med Landsforrædere, men det maa ske paa en saadan Maade, at det ikke rammer gode Danskere.

Disse Tildragelser var dog kun Episoder. Befolkningen lod sig ikke provokere. Frihedskampene, der var i Besiddelse af Vaaben, kunde have taget Kampen op, men de gjorde det ikke. De vidste, at den væbnede Kamps Time ikke var kommet, at det var den passive Kamp, det gjaldt, og derfor lod de Tyskerne rase. Talrige Steder blev der for at genere de tyske Patruljers Kørsel gennem Gaderne atter Natten mellem Fredag og Lørdag antændt Baal og rejst Barrikader. Det var Tyskerne til stor Ulempe, og straks Lørdag Morgen tvang Tyskerne tilfældige Mennesker til at rydde Gaderne. Var der ikke tilstrækkeligt med Trafikanter, drev de med Revolvere Folk ud af Husene til Rydningsarbejde. Herunder kom Nazisternes Sadisme Gang paa Gang til Udtryk. Et Sted, hvor Mændene af forstaaelige Grunde havde fjernet sig, blev nogle gamle Koner, som sad paa en Bank, tvunget til at udføre det haarde Arbejde. Et andet Sted blev Folk tvunget til med bare Næver at fjerne et Baal, hvorved en Mand fik sine Hænder frygtelig forbrændt, maaske ødelagt for Livstid ved at gribe om gloende Asfalt. I Thorsgade hentede Nazi-banditterne en Far og Søn ud af Sengen og tvang dem kun iført Skjorte og Bukser paa bare Fødder ned paa Gaden, hvor de blev tvunget til at tage Bukserne af og slukke et Baal.

Disse er kun nogle tilfældigt valgte Eksempler blandt Hundreder.

Byen afspærres med Pigtraad og Maskingeværer

Lørdag Formiddag maatte Tyskerne paany erkende deres Magtesløshed overfor Strejken. Trusler om Sult og Tørst havde ikke kunnet tvinge Hovedstadens Befolkning til at optage det nedlagte Arbejde. Best greb derfor til en ny Terrorforanstaltning: Hovedstaden blev erklæret i Belejringstilstand. København blev fuldstændig afspærret fra Omverdenen. Pigtraadsspærringer og Maskingeværer hindrede enhver Ind- og Udfart. Paa alle Byens centrale Pladser opstilledes Kanoner. I Proklamationen om Belejringstilstand blev det meddelt, at der hensynsløst vilde blive skudt paa alle Ansamlinger af mere end fem Personer.

Det var nye Massemyrderier, der her forberedtes. Mens de tyske Patruljer jog skydende gennem Gaderne, fyrede Kanonerne mod fredelige og ubevæbnede Borgere. Der toges intet Hensyn til, at Folk fuldtud rettede sig efter de udstedte Forbud. Enlige Personer, selv Kvinder, blev uden videre beskudt. En Afdeling af disse "Krigshelte" undsaa sig ikke for at skyde paa en Gruppe Vanføre, som opholdt sig i en Have bag et Staaltraadshegn, og saarede flere af dem. Ambulancerne kørte ustandslosg, og de fleste af Byens Hovedgader lignede Slagmarker.

Det var Mestrene i det elastiske Forsvars Tilbagetrækningskunst, som her viste deres offensive Angrebsevner overfor Københavns Kvinder og Børn.

Det nationale Sammenhold og Solidariteten stod sin Prøve

Alle Tyskernes Forsøg paa at tvinge Hovedstadens Befolkning til Underkastelse var forgæves. Den tyske Brutalitæt gjorde kun Sammenholdet ubrydeligt og Viljen til at holde ud stærkere. Fra første Færd indstillede Københavnerne sig paa at dele med hinanden. De handlende hjalp i stort Tal Folk, der ikke havde Varer, og Bagerne bagte, saa det, omend i beskedent Omfang, var muligt at faa Brød. Mælk blev fortrinsvis forbeholdt Smaabørn, og Vand blev skaffet til dem, der ikke i Tide havde faaet tappet af.

Intetsteds sporedes der Panik eller Forvirring. Københavnerne tog Situationen med Ro og Ligevægt.

Dr. Best søger en Udvej

Alt mens han iværksatte de voldsomste Undertrykkelsesaktioner, søgte eksperten i Undertrykkelse og Folkemord, Werner Best, en Udvej. Lørdag havde han fundet ud af, at han ved at kræve Begtrup Hansens og Eivind Larsens Afledigelse fra Politiet og Ejler Jensens Fjernelse fra DSF's Formandspost samt ved at tilstaa Arbejderne "Ret til at indvinde den tabte Arbejdsfortjænteste gennem Overarbejde" kunde klare Situationen. Traditionen tro skulde Nazifadassen reddes ved at ofre uskyldige, mens Arbejderne under hykleriske Talemaader skulde tvinges til at oparbejde den tabte Krigsproduktion. Mere holdningsindige Tyskere overtødede dog Dr. Best om, at det var den rene Taabelighed og kun vilde gøre ondt værre.

Et upaaakrævet Opraab

Hr. Best var ikke ene i sine Bestræbelser for at faa Strejken likvideret. Tilhængerne af den Forstaaelsespolitik, der led sit endelige Skibbrud den 29. August 1943, var allerede om Lørdagen klar til at opfordre Folket til at gaa i Arbejde. I første Omgang blev de imidlertid afvist af Dr. Best, som ikke fandt dem underdanige nok, men Søndag den 2. Juli - paa Strejkens tredje Dag - mødte de frem med et Opraab, som Best kunde godkende, og som var undertegnet af Erhvervsorganisationernes Repræsentanter, heri indbefattet DSF's Forordningsudvalg.

Dette Opraab er et beskæmmende Dokument for den danske Nation. Det opfordrede til betingelsesløs Kapitulation og Underkastelse, idet det ikke indeholdt saa meget som en Stavelse, der godtgjorde, at Tyskerne havde vist Tegn til at imødekomme Folkets Ønsker om Garanti for, at Færdsel paa Gader og Veje ikke var forbundet med Risiko for Død og Lemlestelse.

Opraabet malede Panden paa Væggen, og det var der ingen Grund til. Selvfølgelig var Situationen alvorlig, men den vilde ikke blive mindre alvorlig, dersom Arbejdet blev genoptaget, uden at der var givet Indrømmelser fra tysk Side. Dette var Københavnerne klar over. Derfor viste de ogsaa deres Foragt for Opraabet ved at rive det i Stykker og kaste det paa Gaden. Ingen fulgte Opfordringen til at genoptage Arbejdet Mandag Morgen, men alligevel tjente dette Dokument til at svække Sammenholdet, og det medførte derfor en Forringelse af Mulighederne for at opnaa Indrømmelser.

Ogsaa mange af Forstaaelsespolitikens underordnede Befalingsmand var paa Tæerne og viste sig upaaakrævet nævnyttige. Adskillige overordnede inden for Kommuner og Etaterne anvendte saaledes de stærkeste Trusler for at faa Personalet til at genoptage Arbejdet allerede Mandag, og fra mange Steder foreligger Indberetning om, at disse nationalt uforstående Nemlecker har truet det Personale, som fulgte Frihedsraadets Parole og først genoptog Arbejdet Onsdag Morgen, med Indberetning, ja endog med Afskedigelse. Vi gør disse Herrer og Damer opmærksom paa, at der kommer en Dag efter denne, og da vil de, der svigtede i den store Kamp, blive draget til Ansvar for deres Handlinger.

Side 4.

Best paa Tilbagetog.

Søndag Aften havde den "jernhaarde" Best tiltraadt Tilbagetogets bitre Vej. Kl. 19.30 blev der lukket op for den elektriske Strøm, og det blev i Radioen meddelt, at Gas- og Vandforsyningen vilde blive genoptaget Kl. 22, ligesom Hovedstadens Afspærring blev ophævet fra Mandag Morgen Kl. 5. Paa ægte Nazivis blev det dernæst forkyndt, at Sporvejs- og Jernbanetrafikken vilde blive genoptaget Mandag Morgen Kl. 6.

Best vidste saa udmærket fra Strejkerne i Odense, Esbjerg m. fl. Byer i August 1943, at Underskriverne af Opraabet ikke havde noget Herredømme over disse nationale Strejker og ikke havde nogen somhelst Fuldmagt fra Folket. Derfor var hans Mildnelser et regulært Tilbagetog og ikke Foranstaltninger i Forbindelse med en tysk Sejr.

Strejken fortsætter.

Fra Frihedsraadet udgik Opfordring til at fortsætte Strejken. Denne Opfordring var Udtryk for Københavnernes Standpunkt. Viljen til at fortsætte, indtil der forelaa Indrømmelser, kom til Syne bl. a. ved, at Befolkningen overalt aftappede Vand og sikrede sig Varer, forberedt paa en ny Belejring.

Dette var Tyskerne imidlertid ikke indstillede paa. For dem gjaldt det om at faa Samfundslivet i Gang igen. Strejken og Afspærringerne generede dem mere, end de generede Københavnerne. - De greb til forskellige nye Midler.

Under Trusler tvinges Sporvognskørslen i Gang.

Sporvognskørslen forsøgte genoptaget Mandag Morgen, men det gik ikke, som Hr. Best havde profeteret. De faa Vogne, der kørte ud, mødte en saadan Modvilje, at de hurtigt vendte tilbage.

Ved Middagstid truede Tyskerne med at tage 15 Gidsler blandt Sporvognsfunktionærerne og yderligere 50, hvis Kørslen derefter ikke kom i Gang. Hensigten var tydelig: de paagældende skulde skydes, hvis de øvrige fortsatte Strejken. For at sikre Kørslens Gennemførelse beordrede Tyskerne 2 danske Betjente posteret paa hver Sporvogn. Paa denne Maade lykkedes det Mandag Eftermiddag at holde et beskedent Antal Vogne i Gang.

S-Banen kom ogsaa først i Gang langt op paa Dagen, men kørte med yderst faa Passagerer. Paa Telefonhuset gik ca 1/3 af Personalet i Arbejde, mest som Følge af de ovenfor omtalte Trusler om Afskedigelse fra det overordnede Personales Side. Ellers hvilede alt Arbejde. Antallet af arbejdende naaede ikke op paa 10%, og disse ca 10% arbejdede kun delvis. Dette var, hvad Forstaelsespolitikens Tilhængere havde opnaaet med deres beskæmmende Dokument.

Saa snart Best havde faaet den første Sporvogn i Gang, søgte han gennem Radioen ved Halvtimes-Udsendelser at give det Udseende af, at Arbejdsro var opnaaet og Livet atter normalt. Men enhver kunde saavel Mandag som Tirsdag overbevise sig om, at hverken Tog- eller Postgang var optaget i sædvanligt Omfang. Det lykkedes heller ikke at faa noget Blad ud i disse Dage.

Alt dette talte sit tydelige Sprog om Folkets Modstandsvilje. Dr. Best maatte foretage et nyt "sejrrigt" Tilbagetog. Strejkens Fortsættelse om Mandagen gav Resultat. Var Arbejdet blevet optaget Mandag Morgen som forlangt, var disse Resultater udeblevet.

Tyskerne giver Indrømmelser.

Mandag Eftm. blev det af Tyskerne overfor danske Kredse tilkendegivet,

1. at Tyskerne vilde holde Schalburg-Folkene borte fra Gaderne,
2. at der ikke vilde blive gjort Brug af Vaaben, medmindre Tyskerne blev direkte angrebet,
3. at de tyske Tropper vilde blive trukket tilbage, saasnart Livet gik normalt,
4. at Spærretiden snart vilde bortfalde, samt
5. at der ikke vilde blive foretaget Repressalier.

Hermed var en Del af de Indrømmelser opnaaet, som man havde strejket for at fremtvinge. Det var, den tyske Besættelse taget i Betragtning, det meste, man kunde gøre sig Haab om at opnaa.

Side 5.

DANMARKS FRIHEDSRAAD afblæser Strejken.

Danmarks Frihedsraad bedømte de opnaaede Resultater som et forsvarligt Grundlag for at afblæse Strejken. Det udsendte derfor Mandag Eftermiddag Opfordring til at genoptage Arbejdet senest Onsdag Morgen. Imidlertid raadede Frihedsraadet ikke over Radioen, og Opfordringen til Strejkens Afslutning kom derfor først Flortallet af Befolkningen i Hænde i Løbet af Tirsdagen. Det sporedes ogsaa tydeligt overalt i Byen, at man ventede paa Frihedsraadets Parole. Alt Arbejde paa de store Byggepladser, Fabrikker og ved Beskyttelsesforanstaltningerne kom saaledes først i Gang Onsdag Morgen, efter at man havde drøftet Frihedsraadets Parole og besluttet sig til at følge den.

Det skal bemærkes, at de begrædelige Taler, der Mandag Aften lød i Radioen fra Buhl, Bjørn Kraft, T.K. Thomsen, Ejler Jensen og Viggo Christensen ikke havde den tilsigtede Virkning. Det var usselige Klynketoner og ikke værdige Ord af Mænd, som det danske Folk har løftet op til højt betroede Stillinger.

Folkestrejken i København varede saaledes fem Dage. I den Tid blev der paa danske Hospitaler, saa vidt det indtil nu foreligger oplyst, indbragt 87 Døde og 664 Saarede. Hertil kommer alle Ofrene for Skyderierne indenfor Sparretiden. De er indlagt paa det tyske Lazaret paa Nyelandsvej, og hverken Antal eller Navne kendes.

Sympatistrejker i Provinsen.

Den københavnske Folkestrejke gjorde naturligvis det dybeste indtryk overalt i Provinsen. Fuldstændige Rapporter foreligger endnu ikke, da disse Linjer skrives, men det vides, at allerede om Lørdagen var det kommet til total Folkestrejke i Byerne Helsingør, Hillerød, Frederikssund, Frederiksværk, Roskilde, Køge, Vordingborg, Næstved og Slagelse. I Esbjerg proklameredes en 48 Timers Sympatistrejke fra Mandag Morgen. Over hele Sjælland og i store Dele af det øvrige Land var al Postgang og Toggang indstillet Lørdag og Søndag.

Strejkens Betydning.

Strejken var i sin Form et lokalt københavnsk Anliggende, men reelt var den et vægtigt Led i den store Befrielseskamp.

Den tyske Krigsproduktion i Hovedstaden blev lagt stille i flere Dage. Der blev bundet tyske Tropper her paa et Tidspunkt, hvor der var Brug for dem paa de haardt trængte Fronter. Et stort Kontingent tyske Tropper, der skulde til Finland, blev opholdt her i Landet i adskillige Dage. Derfor var hver Time, Strejken varede, resultatgivende for det danske Folk.

Af ikke mindre Betydning for den store antinazistiske Kamp er det, at den tyske Nazisme blev tvunget til at give det enige danske Folk Indrømmelser. Det betyder et Prestigetab for Hitlerismen og vil anspre alle antifascistiske Kræfter i de undertrykte Lande.

Strejkens Resultat er en Sejr for Frihedsbevægelsen, for alle de Kræfter, der ikke vil underordne sig under den tyske Nazisme, men opfordrer Folket til passiv og aktiv Modstand. Strejken har vist, at det er muligt at samle et Folk til Kamp for dets Rettigheder, dets Frihed og Freden.

Medens Samarbejds mændene ogsaa ved denne Strejke fik konstateret, hvor ringe deres Indflydelse er nationalt, viste det sig klart, at Frihedsraadet er det Organ, der giver Udtryk for Folkets Vilje og Mening og derfor har skabt sig en stor Autoritet.

Strejken har videre vist, at Frihedsbevægelsen paa værdig Maade var i Stand til at føre sin Kamp igennem. De faa Tilløb til Udskejelser, der har været, blev omgaaende standset af Folket selv. De aktive Frihedskæmpere lod sig ikke paa noget Tidspunkt provokere til aaben Kamp. Frihedsraadet bestod ikke af en Samling Fantaster, som ønskede Kampen ført videre for Kampens Skyld, men havde Indsigt og Myndighed til at afblæse Kampen i rette Øjeblik, da Resultatet var naaet.

Side 6.

Frihedsbevægelsen er en disciplineret Armé, som under Besættelsens Tryk har erfaret Betydningen af aktiv Kamp mod Undertrykkelse og Brutalitet. Den har vist, at den er i Stand til at afvinge Tyskerne Respekt for det danske Folks Ønsker.

Folkestrejken i København er det danske Folks hidtil største Sejr under Besættelsen, og den danner en god Optakt til den endelige Befrielseskamp, hvor vi i Samarbejde med de Allierede skal fordrive Tyskerne fra vort Fædrelands Jord og generhverve vor Frihed for at skabe ordnede og betryggende Forhold for Folket.

OPRAAB FRA DANMARKS FRIHEDSRAAD:

FOLKESTREJKENS OFRE SKAL MINDES

Onsdag den 5. Juli genoptoges Arbejdet overalt i København. Enig gik Befolkningen ud i Kampen, og enig gik den tilbage til Dagens Gerning, efter at Sejren var vundet.

Enhver Kamp kræver sine Ofre, og efter hvad vi i Øjeblikket med Sikkerhed kan konstatere, har den københavnske Befolkning mistet

mindst 87 dræbte og 664 saarede.

Vi kan ikke i Dag rejse disse Frihedskampens Ofre noget synligt Minde, men vi kan hædre dem og udtrykke vor Deltagelse med deres Efterladte ved

2 MINUTTERS STILHED

paa Ugedagen for Kampens Ophør

ONSDAG DEN 12. JULI KL. 12.

Hele Københavns Befolkning, der stod sammen i Folkestrejkenes Dage, vil ogsaa enigt deltage i denne Mindehøjtid for Kampens Ofre.

Onsdag den 12. Juli Kl. 12. skal al Trafik paa Gaden standse, alt Arbejde paa Fabrikker, Værksteder, Kontorer og i Forretninger hvile 2 Minutter.

K ø b e n h a v n e r e !

I 5 Dages Kamp holdt vi ubrydeligt sammen, lad os da ogsaa gennem disse 2 Minutters Stilhed paa ny bekræfte vort Sammenhold overfor de tyske Undertrykkere og mindes dem, de myrdede!

København, den 5. Juli 1944.

DANMARKS FRIHEDSRAAD.

Vi tilslutter os fuldtud Frihedsraadets Opfordring til at mindes de faldne i Kampen og opfordrer enhver til at udfolde den størst tænkelige Aktivitet for at sikre et værdigt og magtfuldt Forløb af Mindehøjtidens

Onsdag den 12. Juli Kl. 12.

Danmarks kommunistiske Parti.

LAND OG FOLK

Nr. 48

Udsendt af Danmarks kommunistiske Parti

17. Juli 1944.

DANMARKS FRIHEDSRAAD SENDER REPRÆSENTANT TIL SOVJETUNIONEN.

Biblioteksdirektør TH. DØSSING afrejst til Moskva.

Den 10. Juli udsendtes over alle Radiostationer i den frie Verden følgende Communiqué fra Sovjetregeringen og Danmarks Frihedsraad:

"Danmarks Frihedsraad henvendte sig den 18. April i Aar til Sovjetregeringen og foreslog, at der skulde knyttes Forbindelse mellem Sovjetregeringen og det kæmpende Danmark. Endvidere anmodede Raadet Sovjetregeringen om at modtage en Repræsentant for det kæmpende Danmark i Moskva. Et tilsvarende Ønske er fremsat af Repræsentanter for de frie Danske i London og Washington.

I Frihedsraadets Henvendelse bliver det paapeget, at Danmarks Afbrydelse af den diplomatiske Forbindelse med Sovjetunionen i 1941 skete mod hele det danske Folks Vilje og under stærkt tysk Tryk. Det blev yderligere fremhævet, at Tilslutningen til Antikomintern-Pagten ogsaa var dikteret af Tyskerne og vakte stærk Modvilje i Folkets brede Masse og fremkaldte de første offentlige Demonstrationer under Besættelsen. Efter at Regeringen den 29. August 1943 er ophørt at fungere, og efter at Kongen samtidig er Fange, er Danmarks Frihedsraad det eneste Organ i Danmark, som frit og uafhængigt kan give Udtryk for Folkets Vilje til Genoptagelse af venskabelige Forbindelser med Sovjetunionen.

Den 23. April svarede Sovjetregeringen, at den var indforstået med at knytte Forbindelse med Danmarks Frihedsraad og med at modtage en Repræsentant for det kæmpende Danmark i Moskva, ligesom der allerede findes en Repræsentant for det kæmpende Danmark i London.

Som befuldmægtiget Repræsentant i Sovjetunionen for det kæmpende Danmark og med Rettigheder som Envoyé er den i dansk socialt og kulturelt Liv fremtrædende Personlighed, Thomas Døssing, udnævnt efter Beslutning af Danmarks Frihedsraad".

Meddelelsen om, at Danmarks Frihedsraad har forhædet optaget Forbindelse med Sovjetunionen, vil overalt i det danske Folk blive modtaget med den største Tilfredshed og Glæde.

Ingen er i Dag i Tvivl om, hvad Sovjetunionens Indsats i Kampen mod Nazismen har betydet ogsaa for Danmark. Uden Sovjetunionen vilde den Fred, som i Dag synes indenfor Rækkevidde, have fortonet sig i en fjern Fremtid. I en uoverskuelig Række af Aar vilde det have været forbi med Frihed og Demokrati for Vesteuropas Folk. Det er derfor naturligt, at det kæmpende danske Folk ønsker knyttet en saa nær Forbindelse som vel muligt med den eneste af de allierede Støttemagter, som vi i nu snart 3 Aar ikke har kunnet forhandle direkte med herhjemme fra.

Ogsaa med Henblik paa den Dag, da Krigen er forbi, og det fredelige Genopbygningsarbejde skal påbegyndes, vil det være af uoverskuelig Værdi, at der bestaar et godt Forhold mellem Danmark og Sovjetunionen. Sovjetunionens Indsats i Krigen mod Nazismen har understreget, at Arbejderstaten er den trofaste Vogter og Beskytter af Nationernes Selvbestemmelsesret og Folkenes Frihed. I Samarbejde med sine allierede vil Sovjetunionen deltage i Skabelsen af den Fredsorganisation, som skal betrygge Folkenes Kaar fremover, og derfor vil det blive en af Biblioteksdirektør Døssings Opgaver i Moskva - og ikke den mindst vigtige - at forberede Fredens kulturelle og økonomiske Samarbejde mellem Sovjetunionen og Danmark.

En nærmere Presentation af det kæmpende Danmarks Repræsentant hos Sovjetregeringen er overflødig. Th. Døssing er kendt og skattet indenfor alle frisindede Kredse i Danmark. En bedre egnet Grund til at bestride den ansvarsfulde Post kunde Frihedsraadet ikke have fundet.

Vi hilser det derfor som et for Danmarks nuværende og fremtidige Stilling uhyre betydningsfuldt Skridt, at Danmarks Frihedsraad har taget Initiativet til at genoprette det gode Forhold til Sovjetunionen, som Ministeriet Scavenius med Rigsdagens Billigelse afbrød i 1941.

Nedenstaaende Meddelelse, som udsendtes over Moskva Radio den 22. Juni, har paa Grund af Generalstrejken ikke kunnet offentliggøres tidligere.-Red.

MEDELELSE FRA SOVJETUNIONENS INFORMATIONSBUREAU

OM DE MILITÆRE OG POLITISKE RESULTATER

AF SOVJETUNIONENS 3 AARS FÆRELANDSKRIG.

Der er i Dag gaaet 3 Aar siden de fascistiske tyske Røverbanders forræderiske Overfald paa Sovjetunionen. I 3 Aar har Sovjetfolket ført sin heltedige Fædrelandskrig mod de frække Lændrevære.

Fra Krigens Første Dag rejste vort Lands Befolkning sig som een Mand til Forsvar for Fædrelandet. I svære og blodige Kampe over en 3000 km lang Front holdt den Røde Hær Stand mod de fascistiske Millionhære, som var udrustet med det mest moderne Krigsmateriel, og tilføjede dem uhyre Tab i Mennesker og Materiel. Den fascistiske Krigsmaskine, som med Ild og Sværd var draget gennem Byer og Landsbyer i lo europæiske Lande, kunde ikke staa sig i Kampene mod vor Hær. Allerede i Krigens første Aar tilføjede den Røde Hær Tyskerne et blodigt Slag foran Moskva, hvor den knuste udvalgte fjendtlige Støttropper. I de halvandet Aar, som er forløbet, siden de fascistiske tyske Troppers Nederlag ved Stalingrad, har Fjenden ikke kunnet komme til Kræfter igen. Under Udvikling af Offensiven langs hele Fronten sønder slog Sovjettropperne Tyskernes stærke Forsvarssystemer ved Stalingrad, Orel, Smolensk, Leningrad, ved Floden Mius, ved Dnjepr, ved Perekop og Sevastopol, paa det karelske Næs og ved Svirfloden. De forcerede de valdige Vandbarrierer Don, Donets, Desna, Volkhof, Dnjepr, Bug, Dnjestr, Pruth, Sereth, Narva og Svir og beviste dermed, at alle de "Volde" og Fæstninger, hvorom Hitleristerne har talt saa meget, ikke kan holde, dersom erfarne og krigsvante Tropper for Alvor sætter sig som Maal at ødelægge og overvinde dem.

Takket være Overkommandoens mesterlige Strategi, takket være Sovjetgeneralmændenes og Officerernes gennemtænkte og beslutsomme Taktik, takket være Soldaternes Heltemod og militære Mesterskab og endelig takket være sine magtige Kampridler tilføjede den Røde Hær de forenede tyske, italienske, rumænske, ungarske og finske Elitehære en Række alvorlige Nederlag. De store Sejre, vore Troppers vandt ved Moskva og Stalingrad, i Kaukasus, ved Orel og Smolensk, ved Leningrad og i Donetsbækkenet, ved Dnjepr og paa Krim, i Ukraine Vest for Dnjepr, ved Dnjestr og paa det karelske Næs vil for evige Tider blive staaende i Historien.

Under Offensiven har Sovjettropperne befriet ca. halvanden Million Kvadratkilometer af Fjenden besat Territorium, er rykket næsten 2000 km mod Vest, har naaet vor Statsgrænse over en lang Strækning af Fronten og er rykket ind paa rumænsk Territorium. Den Røde Hærs Sejre har bragt Millioner af Sovjetborgere Befrielsen fra det fascistiske Slaveri. Vore Tropper har berøvet Tyskerne Kilderne til Raamaterialer og Levnedsmidler i de af dem okkuperede Omraader, og "Livsrummet" i Øst, som Hitleristerne drømte om, er blevet til en Massegrav for Millioner af tyske Soldater, en gigantisk Kirkegaard for fascistisk Krigsmateriel.

De tapre Sovjetpartisaner har ydet den Røde Hær uhyre Hjælp i Kampen mod de fascistiske tyske Okkupanter. Gennem 3 Krigsaar har de rettet hussende Slag mod Fjendens Organisation og Stabe i Baglandet, de har ødelagt hans Forsyningslinjer og Forbindelser og har ubarmhjertigt udslettet de fascistiske tyske Kaltringer. Sovjetpartisanerne har frelst mange Tusinde Sovjetborgere fra Udslættelse og Bortførelse til fascistisk Slaveri.

Under 3 Aars Krig har de fascistiske tyske Tropper i Kampene paa den sovjetisk-tyske Front mistet over 7.800.000 Soldater i dræbte og Fanger, ca. 70.000 Tanks, 60.000 Flyvemaskiner og over 90.000 Kanoner. I samme Tidsrum udgjorde vore Troppers Tab: 5.300.000 Mand i faldne, Fanger og savnede, 49.000 Tanks, 30.128 Flyvemaskiner og 43.000 Kanoner.

Vore Allierede, USA og Storbritannien har bidraget væsentligt til den Røde Hærs Sejre ved at forsyne os med meget værdifulde og krigsvigtige Raastoffer og Vaaben og ved systematisk at bombardere krigsvigtige Maal i Tyskland og derigennem undergrave dets militære Styrke.

Saaledes har den Røde Hær, efter i Fædrelandskrigens første Periode at have tilintetgjort de hitlerske Planer om en "Lynkrig", i den følgende Periode kuld kastet og fuldstændig knust Fjendens Forsvarsstrategi og hans Planer om at konsolidere det besatte Sovjetterritorium. Den fascistiske tyske Hær er slaaet og staa nu foran sit fuldstændige Nederlag.

Dette er det militære Resultat af de forløbne 3 Aars Fædrelandskrig.

(forts.)

De de Hitler-fascistiske Imperialister slap Krigen løs mod Sovjetunionen, troede de, at den Røde Hær første militære Modgang vilde undergrave vort Lands Folkemassers Tillid til deres Sovjetmagt, saa Uenighed mellem Sovjetunionens Folk og svække Forbundet mellem Arbejderne, Bønderne og Intelligensen, som er Sovjetstatens Grundlag. Men i Virkeligheden viste det sig, at Krigen Vanskeligheder har svejset de arbejdende i Sovjetbaglandet endnu tættere sammen og forenet dem endnu fastere om Folkets Sovjetmagt. Under Fædrelandskrigen er Venskabet mellem Sovjetunionens Folk blevet styrket og hardet som Staal. Forbundet mellem Arbejdere, Bønder og Intelligens, som hviler paa Sovjetsamfundets arbejdendes sande Interesser, er blevet fastere end nogensinde før.

De tyske Umemesker regnede endvidere med, at Sovjetindustrien ikke vilde være i Stand til at magte den vanskelige Masseproduktion af moderne Vaaben, at vort Transportvæsen ikke vilde kunne magte de militære Transporter, og at Landbruget ikke vilde være i Stand til at forsyne Hæren og Folket med Levnedsmidler og Industrien med Raastoffer, men disse de uheldige tyske "Erobreres" Planer bristede som Sæbebobler.

Det er ikke Sovjetunionens, men derimod Hitlertysklands Økonomi, der er blevet udmærket som Følge af 3 Aars Krig. De Nederlag, Tyskerne har lidt paa den sovjetisk-tyske Front, og de Slag, vore Allieredes Luftvaaben har rettet mod dem, har undergravet Tysklands krigsøkonomiske Magt. Paa samme Tid har Sovjetunionens Industri, Transportvæsen og Landbrug med Held bestaaet Krigen Prøvelser.

Sovjetfolket sparer sig ingen Anstrengelser, naar det gælder Fædrelandets Forsvar, det er besjælet af Viljen til med Livet som Indsats at forsvare den Sovjetstat, det selv har skabt, mod alle Fjendens Anslag. Fædrelandskrigen har fremkaldt et eksempelst patriotisk Opsving blandt Folkene og en uudtømmelig skabende Energi blandt Folkemasserne til Støtte for den Røde Hær.

I Dag, paa Tarskelen til Krigen fjerde Aar, raader Sovjetunionen over en stærk Krigsøkonomi, som dækker den Røde Hær Behov for Vaaben, Ammunition, Levnedsmidler og Udrustning. Sovjetarbejdere, Kollektivbønderne og de intellektuelle har stillet hele Sovjetunionens Økonomi i Frontens Tjeneste og saaledes forsynet den Røde Hær med alt, hvad der er nødvendigt for Sejren. Fjendens tidligere Overlegenhed med Hensyn til Antallet af Tanks og Flyvemaskiner hæver Fortioen til, og Sovjetunionens økonomiske Muligheder vokser fra Dag til Dag.

Sovjetfolket har saaledes kuld kastet alle Fjendens Beregninger om Sovjetsystemets Ustabilitet. Sovjetstaten, som er baseret paa uforgængeligt broderligt Venskab mellem Folkene, er i Krigen Løb blevet styrket og konsolideret, medens den fascistiske Stat, som er baseret paa Undertrykkelse af Folkene, ikke har bestaaet Krigen Prøvelser og staar overfor den uundgaaelige Katastrofe.

Dette er det politiske Resultat af de forløbne 3 Aars Fædrelandskrig.

oooo

For 3 Aar siden ansaa Hitleristerne sig for Europas Herskere. Tyskland, som havde slævetundet Vesteuropas Lande, trak Italien, Rumænien, Finland, Ungarn og Bulgarien med ind i sin Røver-Alliance, og ved at sende sine Agenter ind i de neutrale Lande og understøtte dem udøvede det et stærkt Pres paa disse Stater og opnaaede store Indvæmmelser fra deres Side. Hitlertyskland truede Alverdens Folkeslags Liv og Sikkerhed. Dengang var de frihedselskende Folk først lige begyndt at slutte sig sammen i een stor Anti-Hitler-Koalition. I Virkeligheden holdt vort Land alene Stand mod Hitlertysklands og dets Vasallers forenede Stormløb.

Nu har Situationen ændret sig radikalt. I Dag er det ikke Hitleristerne, som er i Offensiven og vinder Sejre, som de gjorde for 3 Aar siden. Tværtimod slaar de allierede Staters væbnede Styrker overalt de fascistiske tyske Landrøvere og trækker dem tilbage. De allierede Stater er Fjenden overlegne med Hensyn til Kvalitet og Kvantitet af Tropper og Udstyr. Enigheden mellem de allierede Stater er i Dag saa stærk som aldrig før. De Allierede har koordinerede Planer til den totale Tilintetgørelse af Hitlertysklands væbnede Styrker.

De engelsk-amerikanske Troppers fremragende gennemførte Invasion i Nordfrankrig og de Allieredes heldige Offensiv i Italien betyder, at Tyskland fra nu af maa kæmpe paa europæisk Territorium saavel mod den Røde Hær som mod vore Allierede, Storbritanniens og USA's Tropper.

(forts. paa næste Side)

(forts. fra foregaaende Side)

Nu, da den Røde Hærs og vore Allieredes Hæres fælles Anstrengelser direkte er rettet mod Befrielsen af de Lande, som er undertrykt af Tyskland, da de forenede Nationers Tropper med Jernhaand griber Hitlertyskland og dets europæiske Vasaller i Struben, er Hitlerbanden ikke mere i Stand til paa nogen Maade at hindre det uundgaaelige og fuldstændige Nederlag. Det er nu klart for enhver, at Hitlerfascisterne, som drog ud for at underkue hele Verden, gav sig i Kast med en Opgave, som oversteg deres Kræfter. Hitlerlikens Stilling minder om Frøens Skæbne i Krylofs Fabel. Den fik det Indfald at ville være lige saa stor som en Tyr, og derfor begyndte den at puste og blæse sig op - med det Resultat, at den sprængtes af Anstrengelse og faldt død om.

Den fascistiske Røverblok falder fra hinanden. Det fascistiske Tyskland staar som Følge af de alvorlige militære Nederlag paa Afgrundens Rand. Italien, Tysklands tidligere Allierede, kæmper nu mod de tyske Imperialister. Den forbryderiske, herskende Klike i Finland, som efter Hitlers Ønske tilbageviste Sovjetunionens storsindede Fredstilbud, har faktisk allerede ført Finland ud i den militære Katastrofe. Hitlers øvrige Vasaller, Rumænien, Ungarn og Bulgarien, svæver over Afgrundens.

Det fascistiske Tysklands Lejesvende i Europa har haft tilstrækkelig Tid til og alle nødvendige Forudsætninger for at bryde med Tyskland og spare deres Lande for Krigens Ødelæggelser og Lidelser. Men de fascistiske Lejesvende er vokset for fast sammen med den hitleristiske Røverbånd og bekymrer sig ikke om deres egne Folks Skæbne. Hitlertysklands finske, rumænske, ungarske og bulgarske Lokajer foretrækker at handle til Skade for deres egne Folks Interesser og til Gavn for Hitlertyskland. Hitlervasallerne har bragt det saa vidt, at deres Lande er blevet okkuperet af tyske Tropper. I deres Bestræbelser for at udskyde Tidspunktet for Krigens Overførelse til tysk Territorium har Hitleristerne forvandlet Finland, Ungarn, Rumænien og Bulgarien til Tysklands frem-skudte Forsvarsposter.

Men Folkene i disse Lande, hvis Magthavere har solgt sig til Hitleristerne, har nu Mulighed for med Støtte af de allierede Staters væbnede Styrker at fordrive de tyske Okkupanter og deres Haandlangere fra deres Lande. Kun paa denne Maade kan Folkene i Hitlers Vasallande erobre sig Retten til Frihed.

Hitleristernes Færdgæmme i Europa har paa anskuelig Maade vist, at Fascisterne er Undertrykkere af Folkenes Frihed og Selvstændighed. Samtidig kommer de forenede Nationers Hære til Europa som Folkenes Befriere fra Hitlertyranniet, de rykker ind paa de undertrykte Landes Territorium for at genoprette Folkenes Frihed og Uafhængighed. Derfor yder de af Hitleristerne undertrykte Folk de allierede Nationers Stridskræfter en stadig voksende Hjælp og vil vedblive dermed.

Alle de udenrigspolitiske Beregninger og Planer, som de hitlerfascistiske imperialistiske Okkupanter havde opstillet, er saaledes fuldstændig brudt sammen under Krigen. Den røveriske Hitlerblok har spillet fallit, medens de frihedselskende Folks Alliance er vokset til en uovervindelig Magt og nu har alle Muligheder for at tilintetgøre de fascistiske Agressoreres Røverrede i Europa, straffe dem, som er skyldige i Folkenes Lidelser og Ulykke og umuliggøre en Gentagelse af Erobringskrige.

Dette er det udenrigspolitiske Resultat af 3 Aars Krig.

-o-o-o-

De militære og politiske Resultater af 3 Aars Krig viser med al Tydelighed, at Hitlertyskland allerede har tabt Krigen, og at Timen for dets fuldstændige Tilintetgørelse nærmer sig. Sovjetunionens, Storbritanniens og USA's Hære baner sig fra alle Sider i Stormangreb Vej mod det fascistiske Tysklands livsvigtige Centrér, og den Tid er ikke fjern, da deres Anstrengelsers Triumf vil blive forkyndt. Krigen gaar sin Afslutning i Møde. Men den Del af Vejen, som endnu er tilbage til den fuldstændige Sejr, vil ikke blive let. Krigen er traaet ind i sin mest forbitrede, afgørende og vanskelige Fase. Det saarede og jagede fascistiske Bestie vil sætte sig rasende til Modværge. Jo mere Fronten nærmer sig Tysklands Livscentrér, desto mere haardnakket vil Hitlerfascisternes Modstand blive. En Række nye, magtfulde Slag vil være nødvendige for at tilføje Fjenden det endelige Nederlag og knuse ham. Det er klart, at denne Opgave kun kan løses ved forenede, beslutsomme Aktioner gennemført af alle allierede Landes Hære og ved rettidig at sætte de Hovedstyrker, som de forenede Nationer raader over, ind i aktiv Kamp mod Hitlertyskland og dets Vasaller.

Der kan ikke herske Tvivl om, at de allierede Stater, der har sat sig som Maal at befri Verden fra de fascistiske Voldsmænd, vil sætte alle deres Kræfter ind for at naa dette store Maal.

SOVJETUNIONENS INFORMATIONSBUREAU.

DE FASCISTISKE FINSKE AVENTYRERE.

"Pravda"s udenrigspolitiske Redaktør skriver: "Den Røde Hær sejrriige Offensiv paa det karelske Næs har allerede kaldkastet alle de fascistiske finske Eventyreres Planer. Deres skamløse Løgne er afsløret. De foregøglede det finske Folk, at den Røde Hær ikke vilde foretage nogen Offensiv. De lullede det finske Folk i Søvn med Historier om Tyskernes Styrke. De hviskede alle mulige Amnestiehistorier om den Hjælp, som Finnerne vilde kunne finde hos Amerikanerne, i Ørene paa de godtroende. Alt dette Sludder er blevet dementeret af Sovjetkanonernes første Salver.

Den finske Avis "Karjala Sanomat" skriver: "Det er vanskeligt at forstå, hvorfor Sovjetunionen er begyndt med sin Sommeroffensiv paa det karelske Næs! Avisen "Uusi Suomi" tilstaar aabent, at den heller ikke ventede Offensiven der. De finske Forbundsfallers Haab om Hjælp fra Hitler er ligeledes forduftet. Tyskerne er optaget af andre Ting end Finnerne. Den Røde Hær Offensiv paa det karelske Næs gør Tyskernes Stilling paa den Franske Kyst endnu vanskeligere. Sovjettropeernes Offensiv har tilintetgjort Legenden om de Forsvarsværkers Uovervindelighed, som med Tyskernes Hjælp var opbygget paa det karelske Næs.

Sluttelig rettede Finnerne i deres Nederlags Time bedende Blikke mod USA for der at tigge Sympati, men alle de Herrer Tanner og Rytis forskellige Masker er revet af dem. Hele deres forbryderiske Spil er blevet fuldstændig afsløret. De bedrog med fuldt Overlag, naar de bestandig stræbte efter at narre deres Folk og den offentlige Mening i hele Verden med deres "pacifistiske Manøvrer", men i Virkeligheden fortsatte at tjene Hitler som trofaste Hunde. De ledende finsk-tyske Agenter i USA er lige blevet taget paa fersk Gerning. Den berygtede Procopé, Finlands Ambassadør i USA, og 3 af hans medskyldige er blevet opfordret til at forlade USA paa Grund af deres fjendtlige Virksomhed rettet mod USA's Interesser. Det er let at gætte, hvad disse "Diplomaters Aktivitet" bestod i. Disse "Diplomater", som misbrugte deres Funktioner til Undergravningsarbejde efter Ordre fra Berlin og i Berlins Interesse. Tilfældet Procopé karakteriserer udmærket Finlands nuværende Leders Eventyrerpolitik og viser deres sande Ansigt.

Den svenske Presse læser Finnerne, som nu høster, hvad de har saaet, Teksten. Avisen "Göteborgs Handelstidning" skriver: "Rusland har handlet, som det blev nødt til efter Finlands Afvisning af de russiske Betingelser. Men det vilde være interessant at vide, hvad man egentlig haabede paa i Helsinki. Er det muligt, at man der tænkte, at Russerne ydmygt og føjeligt vilde sige: "I modtog ikke vort Tilbud, saa er der intet andet at gøre, end at lade alt forblive som før?"

Lad de finske Eventyrere kun gøre, hvad de vil. De har med uløselige Baand knyttet sig til Tyskerne, og de kommer til at dele disses Skæbne.

Den finske Snak om en "isoleret" Krig paa den karelske Front er absurd. Finland er blevet en tysk Provins, og de Slag, som den Røde Hær retter mod de finske Styrker, er samtidig et direkte Slag mod Tyskland!"

-o-o-o-o-o-o-

SOVJETTS OFFENSIV.

Siden Sommeroffensivens Begyndelse den 23. Juni er den Røde Hær rykket frem mod Baltikum og Østpreussen med en Gennemsnitsfart af ca 25 km om Dagen.

Offensiven former sig som en Række storstilede Omringelses- og Tilintetgørelsesslag. Alle Tyskernes stærkt befæstede Stillinger i Hviderusland er faldet. Paa 22 Dage har 20 Generaler med samt deres Stabe overgivet sig, og 140,700 tyske Soldater og Officerer er taget til Fange. Antallet af dræbte Tyskere og Mængden af ødelagt eller erobret Materiel er uhyre. De forreste Sovjetpatrolier opererer nu - den 15. Juli - kun ca 60 km fra Østpreussens Grænse. I Østpreussen er alle mandlige Indbyggere udskrevet til Arbejde paa Befæstningsværker. Alle Transportmidler er beslaglagt af Hæren.

Nazipartiets Medlemmer forlader Omraadet, Gengældelsens Time rykker nær!

 G I V . B L A D E T V I D E R E - M E N G Ø R D E T F O R S I G T I G T !

GRIEBENDE MINDEHØJTD FOR FOLKESTREJKENS FALDNE

Hele København stod stille i to Minutter.

Onsdag den 12. Juli kaldte Danmarks Frihedsraad hele Københavns Befolkning ud til en Mindehøjtid for Folkestrejkens 96 Faldne. Og den københavnske Befolkning fulgte alle som een Frihedsraadets Parole, hvilket paany understreger den Autoritet, Raadet har vundet som Leder af Frihedskampen. Da Klokkeren paa Raadhustårnet Kl. 12 faldt i Slag, stod bogstavelig talt hele Byen stille i de to Minutter, Frihedsraadet havde opfordret til. Sporvognene holdt midt paa Linjen, Lastbilerne bræmsede op, Cyklisterne sprang af Cyklerne, Arbejderne paa Fabrikkerne standsede Maskinerne, særlige Fodgængere stod stille, og de fleste blottede Hovederne. De to Minutters Stilhed var total, man hørte kun Generatorbilernes Motorer. Selv de tyske Soldater stod mange Steder stille, angstelige for at gaa ud paa Kørebanen. Hist og her saa man en enkelt snige sig forsigtigt af Sted mellem Grupper af tavse Danskere. Da de to Minutter var omme, lavede Trafikken op igen som ved et Trykleslag. Demonstrationen havde paany overfor Tyskerne godtgjort Storbyens Enighed.

o o o o o

I Forbindelse med de to Minutters Stilhed, der ogsaa højtideligholdtes i en Række Provinsbyer, - nærmere Oplysninger mangler dog - nedlagde Københavns Befolkning Blomster paa alle de Steder, hvor Sammenstødene med Tyskerne under Folkestrejken krævede Døds ofre. Fra tysk Side protesteredes der overfor de danske Myndigheder, og Politiet fik Ordre til at fjerne Blomsterbuketterne, hvilket det nogle Steder gjorde paa den Maade, at Blomsterne blev kørt til Hospitalerne og foræret til Folkestrejkens saarede. I Istedgade dukkede to af de tyske "Mordbiler" op, og civilklædte og uniformerede tyske Politifolk tvang med Maskinpistoler Folk til at kaste Buketter og Kranse paa Baal, som blev antændt med Papir, Tyskerne stjal fra de omliggende Forretninger. Da der blev protesteret, begyndte et vildt Skyderi, hvorunder ialtfald 3 Danskere blev haardt saaret. Da Hæren truede med at brede sig til hele Byen, skyndte Chefen for det tyske "Ordenspoliti", General Heimbürger, sig at love, at det tyske Politi ikke skulde blande sig i Kransenedlægningen.

DEN ALLIEREDE OVERKOMMANDO HYLDER PAANY DANSKE SABOTØRER.

Fra den Allierede Overkommando er indløbet følgende Hyldesttelegram til de danske Sabotører, som den 22. Juni lagde Tyskernes største Rustningsvirksomhed i Danmark, Riffelsyndikatet, i Aske:

"Har modtaget den fuldstændige Rapport vedrørende Riffelsyndikatet. Vi lykønsker hermed alle dem, der saa straalende organiserede og dygtigt gennemførte denne fremragende Operation".

I KORTE TRÆK - herhjemme fra.

Katastrofen i Aarhus, hvorom Tyskerne stadig ikke tør lade Oplysninger fremkomme, skete ved, at 8,8 cm Granater eksploderede i en Jernbanevogn ved Kajen, hvorfra Eksplosionen forplantede sig til en Ammunitions-lagter, der slyngedes op paa Kajen og stak Ammunitions-lageret og flere af Tyskerne benyttede Pakhuse i Brand. Værnemagtens Lagre ved Aarhus Havn er totalt ødelagte. Antallet af dræbte menes at være 40, men endnu er ikke alle Lig gravet frem af Ruinerne. Der er paa Aarhus' Gader opsamlet mere end 1500 Granater eller Brandrør. Ca Halvdelen af alle større Butiksrunder og i Titusindvis af almindelige Vinduesrunder er knuste. Tyskernes Tavshed turde være Bevis nok for, at den uhyggelige Katastrofe skyldes deres Uforsigtighed.

I Markmandsgade 1 paa Amager holdt en tysk Politimand Mandag Nat den 10/7. Hjemmeøvelse, idet han forsøgte at skyde sin Kone og sin Svigermor. Gernersgadevagten blev tilkaldt og tog ham med sig til fortsat Uddannelse.

Den 12/7. eksploderede en Bombe under et tysk Godstog 3 km Nord for Randers, og al Toggang maatte indstilles. - En lang Række Fanger er i de sidste Dage overført fra Horsørød til Tugthus eller Konzentrationslejr i Tyskland. -

Aarhus Stiftstidende er standset af Tyskerne i 3 Dage, fordi de har benyttet Udtrykket "fremmed Flyvemaskine", og Vejle Amts Avis blev standset i 10 Dage, fordi den har bragt Billeder fra Eksplosionskatastrofen i Aarhus. - Under Folkestrejken vakte det en tysk Patruljes Forundring, at hver Gang den næmmede sig en Gruppe Københavnerne, slog disse en skrældende Latter op i Stedet for angst at dukke sig for de truende Maskingeværer. Aarsagen var den, at Tyskerne kørte i en Rutebil, som de havde stjålet paa Lillerød Station, og over bilens Forerhus prangede det ene Ord: **EBERØD-GAARD!**

HANDLING MAA NU FØLGE PAA ORD

Sommerens Kongresser gaar ind for Kravene om en aktiv Politik

Arbejderne har aldrig været tilfreds med Samarbejdspolitikken, som tillod de besiddende at forøge deres Indtægter og Krigsspekulanterne at boltre sig efter Behag, mens Arbejdernes Levevilkkaar blev forringede ved Ophævelsen af Pristalsreguleringen af Lønningerne, ved Loven om tvungen Voldgift, ved Socialnedskæringerne og mange andre Foranstaltninger.

Fra første Færd i 1940 søgte Arbejderne af al Kraft at faa denne Politik ændret, men Oppositionen mod Pristalsreguleringens Ophævelse, Socialnedskæringerne og Lønningernes fortsatte Forringelse var dog ikke stærk nok til at gennemtvinge en Ændring i de faglige Lederes Politik. De lod fuldstændig uanstastede og begyndte endog at fremsætte Udtalelser, der kun kunde forstaaes paa den Maade, at en Del arbejderfjendske Bestemmelser skulde bevares efter Krigen.

Det er indlysende, at en saadan Optræden fra Fagbevægelsens Side vilde være ensbetydende med, at Krigstidens Lønnedgang ikke blev standset, men tværtimod fortsat i Efterkrigstiden. Generalforsamlingens Udtalelser viste imidlertid klart, at Arbejderne ikke ønsker Nederlagslinjen fortsat efter Krigen og ej heller er Tilhængere af den under Besættelsen.

Det var derfor af afgørende Betydning, at alle Kræfter samledes om at faa Fagbevægelsen til at gaa ind for den af Medlemmerne ønskede **a k t i v e P o l i t i k** gennem Udnyttelsen af Arbejdernes Kampvilje og Kampkraft. Som et Bidrag hertil udsendtes omkring Aarskiftet Pjecen »Fagbevægelsens Vej«. Den indeholdt en Gennemgang af Arbejdernes og Ledernes Stilling til Besættelsestidens nationale og sociale Problemer, nogle Kommentarer til de faglige Lederes Udtalelser om Fagbevægelsens frem-

tidige Politik samt de Hovedopgaver, der maatte løses, før de faglige Ledere var i Overensstemmelse med Arbejdernes Opfattelse. Disse sidste kan kort sammenfattes i følgende Punkter:

1. Genoprettelse af 1939's Realløn.
2. Ophævelse af den tvungne Voldgift og Genindførelse af fri Strejkeret.
3. Ophævelse af Socialnedskæringerne.
4. Afskaffelse af Arbejdsløsheden.
5. Ordentlig Forsorg af Gamle, Invalidder og Arbejdsløse.
6. Demokratisering af Fagbevægelsen (Afskaffelse af Afstemningsregierne).
7. Alle Lønordninger, ogsaa Tjenestemændenes, skal ved Urafstemning godkendes af de paagældende.
8. Oprettelse af Arbejderklassens Enhed.

Fagbevægelsen gør Arbejdspladsernes Udtalelser til sine

Ved Indgangen til Aaret 1944 stod Problemet, om Aarets faglige Kongresser skulde give Udtryk for Arbejdernes Opfattelse eller takke for Samarbejdspolitikken med dens Nedskæringer. Optakten var den bedst tænkelige.

Først gennemtvang Tjenestemændene ved en Række store Møder Landet over en Ændring i Forbundsledelsens Optræden med det Resultat, at Tjenestemandslovens Reguleringsbestemmelser blev fulgt.

Derefter udvirkede Arbejdernes Proteststorm mod den skændige Lønkendelse, at D. S. F.s Ledelse gik ind for Kravet om Kendelsens Revision til August med Krav om fuld Dækning for Pristalningerne.

Dette Standpunkt blev ogsaa Kongressernes Standpunkt. Arbejdspladsernes Krav om Lønforhøjelse og i det hele taget om en mere aktiv Politik trængte

Handling maa nu følge paa Ord!

men overalt indenfor Fagbevægelsen. Kongressvedtættelserne taler deres tydelige Sprog her, og derfor vi nedenstaaende bringer et Udsnit af disse.

Fordømmelse af Samarbejds-politiken.

I en Resolution fra Gartnerkongressen hedder det:

»Repræsentanter for Dansk Gartnerforbund forsamlet til den 14. ordinære Kongress i Folkets Hus, Jagtvej, den 29. Juli 1944, udtaler herved sin Utilfredshed med de i den forløbne Periode gennemførte Bestemmelser og Love, som har gjort det usuligt for de øverste Lag af Befolkningen at forøge deres Realkultæter og Formuer, hvorimod alene Arbejderne har maattet betale Krigens Byrder, saaledes at Levestandarden for denne Befolkningsgruppe er blevet betydeligt forringet.«

I Smedeforbundets Kongresudtalelse hedder det herom:

»Da det er en Kendsgerning, at Arbejderklassen er den Del af Befolkningen, der gennem hele Krigsperioden paa Trods af det paaberaabte nationale Samarbejde har baaret de største økonomiske Byrder og Savn, og at en Fortsættelse heraf vil medføre videregaaende økonomiske og sociale Vanskeligheder for Arbejderhjemmene, udtaler Kongressen sin Misbilligelse af de Regler og Bestemmelser, hvorefter vore Løn- og Arbejdsbetingelser under de herskende Tilstande afgøres.

Fra Arbejdsgiverside har man i stigende Grad misbrugt den af Rigsdagen i en Nødsituation vedtagne Lov om Arbejdsforhold ved kategorisk at afvise Arbejdernes berettigede Krav om Løn og Lønningerne.

Arbejds- og Forligsnævnets Formandskab har paa ingen Maade været tilstrækkelig lydør for de Krav om Forøgelse af Dyrtidstillægget, som har været fremsat af De samvirkende Fagforbund, hvorfor en Afgørelse under den hidtidige Form snarest gørligt maa bringes til Ophør.«

Krav om Dækning for Prisstigningerne.

Samtlige Kongresser har tilsluttet sig D. S. F.s Krav om Kendelsens Revision til August. Herom siger Smedenes Udtalelse:

»I Overensstemmelse med De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabs Beslutning kræves den af Arbejds- og Forligsnævnets Formandskab sidst afsagte Kendelse om Dyrtidstillæggets Størrelse taget op til Revision pr. 1. August gaaende ud paa, at der ydes fuld Dækning for Prisstigningerne, ligesom der maa tages Hensyn til de mere og mere omfattende Vareforringelser, som medvirker til yderligere Forringelser af Arbejdernes Reallønninger.«

Tvungen Voldgift og Strejkeret

faar i Smedenes Resolution følgende Omtale:

»Den af Rigsdagen gennemførte Lov om Arbejdsforhold, som betyder tvungen Voldgift til Afgørelse af Interess modsætninger mellem Arbejdsgivere og Arbejdere kræves ophævet, naar Mulighederne herfor er tilstede, hvorefter Strejkeretten genindføres til Afgørelse af Arbejds- og Løn-Spørgsmaal.«

Arbejdsløshedens Afskaffelse

var et af de centrale Punkter paa Kongresserne. Følgende er et Uddrag af Formernes Resolution:

»Da Arbejdsløsheden er en Svøbe for Arbejderklassen, maa Kongressen kræve, at man fra Lovgivningsmagtens Side efter Krigens Afslutning sætter effektivt ind for Afværgelse af Arbejdsløshed, og at Arbejder, som sættes i Gang, bliver overenskomstnæssigt betalt.

Om nødvendigt maa revolutionerende og vidtrækkende Reformers tages op til Løsning, da enhver Arbejder har

Ret til og Krav paa Beskæftigelse, saaledes at han opnaar økonomisk rimelige Kaar.<

Ophævelse af Socialnedskæringerne

er i Gartnerkongressens Resolution om Arbejdsopgaverne kort og klart formuleret saaledes:

>Ophævelse af Socialforringelserne og lignende arbejderfjendtlige Bestemmelser.<

Afskaffelse af Arbejdskortene og bedre Behandling af Arbejdsløse.

Jern- og Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse udtaler om dette Spørgsmaal i Forbindelse med Arbejdsløsheden:

1. Først og fremmest maa Samfundet ved Krigens Afslutning af al Magt sætte ind for at skabe Beskæftigelse til alle Medborgere, der er i Stand til at arbejde.

2. En Udbygning af Foranstaltninger til videre Uddannelse af unge Mennesker, der uden egen Skyld bliver arbejdsløse, maa snarest foretages.

3. Bestemmelserne om Retsvirkninger for Medborgere, der uden egen Skyld nødsages til at oppebære offentlig Hjælp maa udtages af Forsorgsloven.

4. Oppebaaret Kommunehjælp maa absolut ikke kræves tilbagebetalt i Tilfælde, hvor de Paagældende kun tjener Fagets almindelige Løn.

5. Arbejdskortene, der medfører et uhyre kostbart Administrationsapparat, som ikke staar i noget rimeligt Forhold til Kontrollens Værdi — og samtidig stempler en Klasse Medborgere som mindre hæderlige end andre — maa afskaffes.<

Afstemningsreglerne kræves afskaffet.

>Repræsentanter for Murerforbundet i Danmark, samlet til Delegeret-

møde i Juli 1944, har behandlet de af D. S. F. i 1939 vedtagne Afstemningsregler vedrørende Urafstemning om Overenskomstforslag i de tilsluttede Organisationer.

Det er Delegeretmødets Opfattelse, at nævnte Afstemningsregler ikke har haft og ikke vil faa nogen berettiget Mission som et brugbart Middel til at fremme Fagbevægelsens Tarv og endnu mindre til at fremme Medlemmernes Interesse for deres Organisations Anliggender. Tværtimod maa det modsatte befrygtes, navnlig under Hensyn til Bestemmelsen om de kompetente Forsamlingers Pligt til at supplere Stemmeprocenten op til 75 pCt., der i Praxis kun vil betyde, at Nej-Stemmer forvandles til Ja-Stemmer.

Ved at betragte Valget til offentlige Forsamlinger (Kommune-, Amtsraads- og Rigsdagsvalg), hvor alm. Stemmeferien er gældende, og hvor Stemmeprocenten ofte er under 75 pCt., træder Meningsløsheden i de nuværende Afstemningsregler tydeligt frem.

Delegeretmødet retter derfor Henvendelse med indtrængende Opfordring til De samv. Fagforbund om at foranledige, at Vedtagelsen af nye Overenskomstforslag foregaar ved Urafstemning, og hvor Basis for Afgørelse er almindelig Stemmeferien.<

Forbedring af de Gamles og Invalidernes Forhold.

>Dansk Stenindustriarbejder-Forbund samlet til Kongres i Ronne 1944 udtaler sin skarpeste Protest mod den Nødsituation, Invalider, Syge, Gamle og andre, der er henvist til offentlig Hjælp, er blevet ført ud i ved de stadig stigende Priser, der ikke er fulgt af tilsvarende Forhøjelser af Understøttelserne. Særligt iøjnefaldende er de Gamles Kaar. De Gamle er efter lang Tids Arbejde henvist til at leve deres sidste Aar under meget vanskelige Forhold. Det henstilles til Socialministeriet og øvrige Instanser hurtigst muligt at raade Bod herpaa.<

Disse Uddrag af Kongresvedtagelserne karakteriserer Linjen fra Kongresserne og er tilstrækkeligt til at vise, at det er det i »Fagbevægelsens Vej« skitserede Program, der stort set er blevet knæsat af de kompetente Forsamlinger. Der er herved skabt Overensstemmelse mellem Arbejdspladsernes Krav og Ønsker og de faglige Instansers Udtalelser. Det er Enhedstanken, der trænger sejrende frem. Dette er sket ved, at Ledelserne har vist Lydhorhed overfor Medlemmernes Krav. Hos Smedene er det foregået ved, at Ledelsen har sammenarbejdet de indsendte Forslag i fire Udtalelser, som blev eenstemmigt vedtaget. Smedenes Ledere har herved vist mønsterværdig Op-træden, thi kun, hvis Lederne lader sig inspirere af Arbejdermasserne opnaaes den gensidige Tillid, den Enhed, som er Forudsætningen for, at Arbejderklassens fulde Kraft kommer til Udfoldelse.

Beslutningerne skal føres ud i Livet.

Men Resolutioner og Udtalelser er ikke tilstrækkeligt. De er betydningsfulde og nødvendige, men faar først deres fulde Betydning, naar de efterlevs af Fagbevægelsen. Nu gælder det derfor om at faa Beslutningerne realiseret. Og her har

Erfaringerne vist, at juridisk Procedure og Veltalenhed ikke er tilstrækkelig. Problemerne maa lægges ud i Dagliglivet og alle Midler og Kræfter tages i Anvendelse, for at Arbejderklassen, der er Landets Majoritet, vises den Skyldighed og faar den Indflydelse, den har Krav paa.

Det er Arbejdspladsernes Folk, som ved deres frygtløse og beslutsomme Op-træden har fremtvunget denne Kursændring i Fagbevægelsen, og de daglige Ledere har nu, ved at gaa ind paa disse Krav, forpligtet sig til at gaa i Spidsen. De kan trygt gøre det. Tjenestemandsbbevægelsen og Folkestrejkerne har vist, at Kampvilje og Kampkraft er til Stede, og at Arbejderne som en kompakt Masse staar bag Lederne, naar der kaldes til Handling. Men lige saa afgjort er det, at denne Enhed ubarmhjertigt og kraftigt vil vende sig mod enhver Forfuskelse af Kravene eller Slaphed i Indsatsen for deres Virkeliggørelse.

Det er Arbejdspladsernes Folk, der har sikret Kongressernes Vedtagelse af de gode Udtalelser, og det bliver ogsaa dem, der ved utrættelig Indsats vil udgøre Hovedstyrken, naar Resolutionerne skal føres ud i Livet.

Kongresserne viste Enhed i Ord.

Nu maa der vises Enhed i Handling!

Frem for Realisering af Arbejdspladsernes Krav!

Danmarks kommunistiske Parti

Udsendt i August 1944. Lad dette Opraab cirkulere paa Arbejdspladsen.

POLITISK OVERSIGT.

De sidste Maaneders Begivenheder har vist, at det danske Folk ikke tolererer nogen Form for Eftergiveness overfor Tyskerne, men tværtimod mere og mere gaar ind for aktiv Optraeden overfor de nazistiske Undertrykkere. Arbejderklassen er Kernen og Rygraden i den nationale Modstandsbevægelse, den er den udslagsgivende og førende Faktor. Derfor er 1944's Folkestrejker ogsaa et Udtryk for at Danmarks Arbejdere har gjort Front mod Samarbejdspolitikken og gaar ind for en aktiv Politik og for Handling. Kort sagt, det er Enheden, der baner sig Vej.

Folkestrejken fra 30. Juni til 4. Juli er et godt Udtryk for, at det danske Folk og specielt Hovedstadens Befolkning ikke vil vide af nogen Eftergiveness- og Samarbejdspolitik overfor Tyskerne. Det altovervejende Flertal slutter op bag den nationale Modstandsbevægelses - Frihedsbevægelsens Politik.

Strejken i København kom vel paa en Maade spontant, men den var Resultatet af vort Partis og den illegale bevægelses Indsats og specielt Indsatsen i de sidste Dage af Juni Maaned, og det var Arbejderne paa de største Virksomheder, som ved deres resolute Optraeden udløste Strejken og bar den.

Aktionen var saa fuldstændig, som nogen Folkestrejke kan være. Den var ren national og antinazistisk. Alle Klasser - alle uden Undtagelse - deltog med Liv og Sjæl i den, forstod dens Hensigt og Betydning og viste under Hensyn hertil den fornødne Disciplin. Den Enhed og Solidaritet, der blev lagt for Dagen, styrkede Kampmodet og gav fra første Færd en glimrende Stemning blandt det strejkende Folk og betød politisk, økonomisk og militært et haardt Slag for de tyske Nazister.

Det er vor nationale Politik, der er ført til Sejr.

De Herrer socialdemokratiske og konservative Ledere ønsker nu bagefter at fremstille Strejken som en Sejr for dem. Ikke Strejken som saadan, for den betragter de som et Værk af Provokatorer og Terrorister, men Strejkens Afslutning. De hævder, at det var deres Skyld, at Strejken blev bragt til Afslutning paa det skete Tidspunkt. At deres Opraab af Søndag den 2. Juli ikke blev fulgt saaledes at Arbejdet kom i Gang Mandag Morgen, skriver de paa Arbejdsgivernes Konto. De var bortrejst og havde ikke sørget for, at Fabriksportene blev aabnet Mandag Morgen! Naar der heller ikke blev arbejdet Tirsdag, gøres det til et Markedetendispørgsmaal. Arbejderne - der ifølge socialdemokratiske Lederes Paastand var indstillet paa at arbejde - havde ingen Mad med, og Markedetendierne havde ikke Forsyninger, hvorfor Arbejdets Paabegyndelse maatte udsættes til Onsdag.

Disse Forklaringer er ikke alene usandsynlige, men i Virkeligheden uholdbare. For det første viser de faa, beklagelige Udskejelser, der fandt Sted, og som vel desværre ikke kunde undgaa under en saadan Aktion, at de paastaede Terrorister maa have været saa faatallige, at man ikke kan gaa ud fra, at de har været i Stand til at tvinge en Millionbefolkning ud i Strejke mod dens Vilje. Dernæst er det en kendt Sag, at der - hvad angaar Arbejdets Genoptagelse - blev lagt et haardt Pres paa de strejkende Sporvognsfolk og Personalet i Statens, Kommunernes og Telefonselskabets Tjeneste. Sporvejsfolkene blev truet med Gidselskydning, mens andre Tjenestemand truedes med Afsked. Noget saadant gør man dog kun overfor Folk, der vil strejke, og netop Viljen til at strejke paa Trods af Opraab og Taler i Radioen er Forklaringen paa, at Arbejdet først kom i Gang i fuldt Omfang Onsdag Morgen.

Aarsagen er ligetil. Hele Folket hader Tyskerne og var indstillet paa, at de skulde have en Lærestreg efter deres brutale Overgreb. De fleste begreb ikke, at Erhvervsorganisationernes og D.s.F.'s Folk ikke var af samme Opfattelse.

Mange mente, at Opraabet var fremtvunget af Tyskerne, andre, at Tyskerne simpelthen havde lavet Opraabet og egenmægtigt anbragt de faglige Lederes Navne derunder. Derfor blev Opraabene ogsaa revet i Stykker, og ingen fulgte Opfordringen til at gaa i Arbejde Mandag Morgen - skønt Underskrifterne var ægte nok og Ordene fuldt ud dækkede over Underskrivernes Opfattelse af Situationen.

Det vil være forkert at frænde Opraabet og Mandagens Radiotaler nogen somhelst Indflydelse men det er at stille Forholdene paa Hovedet, naar det paastaas, at det var Mandagstalerne, der var Aarsag til Strejkens Ophør. Saavel Opraabet som Talerne har kun kunnet svække Enheder og Beslutningsomheden. De kunde ikke faa Folket til at gaa i Arbejde. Hertil krævedes en større Autoritet end den, de Herrer besidder. Denne Autoritet besad Danmarks Frihedsraad, og dette fandt det forsvarligt paa Grundlag af de Indrømmelser, Tyskerne havde givet, at afløse Strejken, saa Arbejdet kunde gaa normalt fra Onsdag Morgen. Havde der ikke foreligget Indrømmelser - og saa vigtige Indrømmelser - vilde Frihedsraadet have fornyet sin Opfordring fra om Søndagen til at fortsætte Strejken - og der er ingen Tvivl om, at Strejken vilde være blevet fortsat, ikke alene om Tirsdagen, men ogsaa om Onsdagen, ligesom vi heller ikke nærer Tvivl om, at Sporvejsfolkene nok paany skulde have bragt Kørslen til at gaa i staa.

Det var altsaa ikke, fordi Strejken var ved at ebbe ud, eller fordi Buhl og Konsorter kom til Radioen, at Strejken afvikledes i Tirsdagens Løb. Det skyldtes Frihedsraadets Opfordring. Dette bekræftes tilfulde af den velykkede Særgedemonstration, som Frihedsrådet havde kaldt den københavnske Befolkning ud til Onsdag den 12. Juli, og som fulgtes af hele Befolkningen.

Sympatistrejkerne i Provinsen viser samme Billede, som i København. De lokale Instanser for Erhvervsorganisationerne og Fagbevægelsen havde ikke nogen Indflydelse i de Tilfælde, hvor de gik imod Strejken. Deres vægtigste Argument var, at Strejken i København var ophørt. Ikke desto mindre fortsatte flere Byer - f.eks. Esbjerg og Helsingør - Strejken til Onsdag, indtil man havde været for, at Frihedsrådet havde afblæst Strejken.

Side 2

Hovedstadens Isolering fra det øvrige Land skabte nogen Usikkerhed. Men de fleste Steder forstod man dog at vurdere Situationen rigtigt. En enkelt Afdeling gav i sit Blad Udtryk for, at det kun drejede sig om en Provokation: Modstandsbevægelsen skulde lokkes frem, for at den kunde blive slaaet ned, før den afgørende Kamp skulde begynde. Denne Vurdering var ikke rigtig, det drejede sig nemlig ikke om væbnet Opstand og heller ikke om, at mindre Grupper af Folket gik i Aktion. Det var det altoværende Flertal af Folket, som gik til Aktion. Kampens passive Karakter og Befolkningens totale Deltagelse var Aarsagen til, at Tyskerne baade kunde og maatte give efter. I denne Forbindelse bør det fremhæves, at der ingen Indrømmelser forelaa fra tysk Side, da Opraabene udsendtes Søndag om Arbejdets Genoptagelse Mandag Morgen. Først da Befolkningen nægtede at rette sig efter denne Opfordring, men i Stedet fulgte Frihedsbevægelsens Parole om fortsat Kamp, saa Tyskerne sig nødsaget til Mandag Middag at give efter for Befolkningens Ønsker. At Folkestrejken Sejrs blev saa omfattende skyldes derfor først og fremmest den standhaftige Holdning, der blev udvist fra Frihedsbevægelsens og Befolkningens Side. En medvirkende Aarsag var ogsaa Tyskernes Frygt for, at Strejken fra Hovedstaden skulde brede sig til hele Landet.

Derfor har de Afdelinger, som opfordrede til Sympatistrejker, optraadt rigtigt og en stor Andel af Æren for Sejren tilkommer dem. I fremtidige tilsvarende Situationer maa Partiet udnytte alle Muligheder for paa en reel Basis at udløse Sympatistrejker eller Strejker overhovedet. Efter Omstændighederne maa de udløses med eller uden Tidsbegrænsning.

Om Folkestrejken iøvrigt henvises til "Land og Folk" og "Tiden" Nr. 3.

Selvom de socialdemokratiske Ledere, der ikke har Sympati for Sabotage, Modstand og Folkestrejker, paastaar, at de har den afgørende Indflydelse paa Folket, saa tyder dog adskilligt paa, at de langt fra føler sig sikre i denne Sag.

Naar visse Socialdemokrater - Povlsen, Københavns Amt og Willumsen, Roskilde paastaar, at Frihedsrådet bestaar af kapitalistiske Udbyttere, der ved Arbejde for Tyskerne har tjent de Penge, som Sabotørerne aflønnes med, saa er det Udtryk for, at de er haardt trængt af Frihedsbevægelsen og tror at kunne stive deres væklende Indflydelse af ved Mistankeliggørelse af Frihedskampens Folk og Organer. Ikke mindst den Omstændighed, at de taler om Kapitalister og Arbejde for Tyskerne viser, hvor det er Skoen trykker. Det er Arbejderne, der møder med Regningen for Samarbejdspolitikken.

Ogsaa Sommerens faglige Kongresser har vist, at de socialdemokratiske Ledere aldeles ikke føler, at de har den afgørende Indflydelse paa Folket. Alle Kongresser har været præget af Arbejdspladsernes Protest mod Samarbejdspolitikken, herunder Socialnedskæringerne, de forringede Lønninger og den seneste Lønkendelse. Og naar den nationale Frihedsbevægelse ikke langt kraftigere er kommet til Udtryk paa Kongresserne, skyldes det udelukkende Besættelsen.

Udviklingen i de enkelte Forbund forløber ikke helt ensartet. Og den Maade hvorpaa de enkelte Forbunds Ledere reagerer overfor Medlemmernes Krav er ogsaa vidt forskellig. Karakteristisk herfor er de respektive Lederes Opræden paa henholdsvis Murer - og Smedekongressen.

Murerens Ledelse med Forbundsformand Marius Madsen i Spidsen mødte op paa Kongressen præget af den Opfattelse, at den gamle "vi alene vide" Aand stadig var anvendelig i de faglige Debatter. I Hovedledelsens Resolutionsudkast til Kongressen var der vel taget noget Hensyn til Medlemmernes Synspunkter, men herudover var indføjede en Tak til D.s.F.'s Forretningsudvalg for dets Indsats under Krigen. Under Indtrykket af Stemningen paa Kongressen maatte Ledelsen dog lade den Passus ændre derhen, at Kongressen beklagede, at D.s.F.'s Indsats ikke havde givet de ønskede Resultater.

Takket være sin Stivhed og Uvilje til at følge Medlemmernes Synspunkter fik Marius Madsen adskillige af sine Standpunkter nedstemt paa Kongressen. I et saa vigtigt Spørgsmaal som Afstemningsreglerne (kvalificeret Majoritet ved Afstemning om Overenskomster) led han et stort Nederlag, idet de Delegerede med overvældende Majoritet krævede disse Regler afskaffet. Og ved en Del andre Afstemninger lykkedes det ham kun at sejre med en enkelt Stemmes Majoritet.

I en Aarrække har Murerforbundets Hovedledelse ikke uden Held spillet paa selvopfundne Mod-sætninger mellem København og Provinsen. Og forskellige Tilløb til Genoplivelse af denne Splittelsespolitik blev gjort paa Kongressen, men uden Resultat. Medlemmernes voksende Forstaaelse af Enhedens Betydning sejrede klart over en smaalig, egoistisk Spekulationspolitik.

Marius Madsen og hans nærmeste Tilhængere maatte saaledes trække det korteste Straa i flere vigtige Spørgsmaal paa Kongressen. Deres Position blev yderligere svækket, og flere af dem led den Tort ikke at blive genvalgt til Hovedbestyrelsen. Men deres Indflydelse var dog saa stærk, at det delvis lykkedes dem at forhindre, at Kongressen paa Grundlag af Beretningsperiodens Erfaringer udarbejdede et klart og udførligt Arbejdsprogram for Forbundets fremtidige Virksomhed, saaledes som Medlemmerne havde ønsket det.

Smedenes og Formernes Ledere fulgte ikke den Marius Madsenske Taktik. Og Aarsagen hertil er vel baade en større Forstaaelse af, hvad Tiden kræver samt, at disse Ledere repræsenterer Jernindustriens, Forbundets Medlemmer har ikke i samme Omfang som andre faaet Del i Konjunkturstigningerne, og de beskæftiges hovedsagelig paa store Arbejdspladser, og det er netop fra de store Arbejdspladser, at den stærkeste Opposition mod Fagbevægelsens forføjede Politik er kommet; de udgør saaledes den Del af Fagbevægelsen, der saa ubetinget har været førende i den faglige Modstands-

Side 3

bevægelse, ligesom det ogsaa i høj Grad har været herfra, at Initiativet til Folkestrejkerne er udgaaet. Allerede før Kongressen havde Smedenes Hovedledelse gjort sig klart, at Medlemmernes Synspunkter kom man ikke uden om. Betegnende herfor er det, at paa et Møde umiddelbart forud for Kongressen afviste Hovedledelsen Forretningsudvalgets Udkast til Kongresresolutioner og krævede dem udarbejdet paa Grundlag af de fra Afdelingerne indsendte Forslag. Først da dette var sket kunde Hovedbestyrelsen gaa ind for Forslagene til Resolutioner, og det er paa Baggrund heraf, man maa vurdere Kongressens eenstemmige Vedtagelse af de forelagte Udtalelser.

Efter disse Udtalelser tages Forbundets Optræden i Lønsspørgsmaalet til Efterretning, altsaa ingen Godkendelse og heller ingen Tak, hverken til Ledelsen eller D.s.F. Kongressen paalægger ifl. sin Udtalelse ogsaa Ledelsen at gaa ind for Lønningernes Forbedring med højt Aktivitet, og angaaende Arbejdsløshedens Afskaffelse kræves det, at revolutionerende Reforme, om nødvendigt maa bringes i Anvendelse.

Kongresudtalelserne er stort set tilfredsstillende. Det er Arbejdspladsernes Ønsker og Krav, som er blevet antaget af Fagbevægelsen. Alle samler de sig om en aktiv Politik og danner hermed udmærket Grundlag for Arbejderklassens enige Optræden i den kommende Tid. De vedtagne Resolutioner er paa Linje med det skitserede Program i "Fagbevægelsens Vej", hvilket viser, at Partiet vurderede Situationen rigtigt, da det hævdede, at Enheden voksede fra neden, og at det vilde være muligt at samle Fagbevægelsen om en aktiv Politik. Derfor er de vedtagne Udtalelser ogsaa en Sejr for Partiets Politik. Det er vort Partis politiske og faglige Linje, der har faaet Tilslutning paa Kongresserne, og det skyldes først og fremmest vort Partis Indsats i Forbindelse med Arbejdermassernes Aktivitet, at Sommerens Kongresser har faaet dette Forløb.

Kongressernes Resultat betyder ligeledes, at Kampen for Dagskravene og Enheden er hævet op i et andet Plan. Socialdemokratiske faglige Ledere har paa Kongressen talt og stemt for de vedtagne Udtalelser og derved tilsluttet sig en Politik, som de samme Folk for ikke mange Maaneder siden bekæmpede eller saboterede. Selvom vi ikke i alle Tilfælde er i Stand til at dømme, om disse Folks ændrede Holdning skyldes virkelig Overbevisning om den hidtidige Politiks Fejlagtighed eller om den er Udtryk for en "taktisk" Optræden for om muligt at bevare deres Poster og "Førerskabet" over de utilfredse Arbejdermasser, saa sætner deres nuværende Optræden dog Muligheder for, at vi i Fagforeningerne kan deltage i et positivt Samarbejde med disse Folk. Deres ændrede Indstilling betyder dog ikke, at de derfor er tabt for al Kritik, eller at vi lukker Øjne og Ører for deres tidligere Gerninger. Ligeledes maa vi selvfølgelig ogsaa være paa Vagt overfor de af dem, der kun paa Sikrømt er gaaet ind for de af Arbejdermasserne rejste Krav.

Det, der nu forestaar, er Realiseringen af de gode Beslutninger og en Underbygning og Videreudvikling af Enheden fra Kongresserne. Som vi ved saglig Argumentation mod Samarbejdspolitikken og ved Udløsning af lokale Aktioner skabte Grundlaget for Kongressernes Beslutninger, saaledes maa vi forstaa at fastholde og videreudvikle Arbejdspladsernes Aktivitet, der er Betingelsen for, at Kongressernes Ord omsættes i Handling. Enhver rigtig Optræden og etivert rigtigt Krav maa anerkendes og understøttes, og omvendt maa Svagheder eller Forfuskning af de gode Beslutninger paatales. Lokale Aktioner maa, hvor Forholdene taler derfor, ligesom tidligere udløses.

I vor Optræden maa vi bygge paa de Erfaringer, der er gjort i den forløbne Periode. Vi har ført en saglig og hensigtsmæssig Kritik af en forføjlet Politik.

Vi ved, at de Arbejdere, der fulgte denne Politiks Fortalere, Reformisterne, ikke saameget gjorde det af Tilfredshed og Begejstring, men mere af Svaghed, idet de manglede Tillid til Arbejderklassens Styrke og Muligheder. Kun, hvis Arbejderklassen genvinder Tilliden til sin Styrke og bliver sig sin Stilling i Samfundet bevidst, kan de opstillede Arbejdsprogrammer realiseres og Enheden skabes. Det er vor Opgave at hjælpe Arbejderne over Svagheden, men det sker ikke ved negativ Kritik. Det sker kun ved at fremhæve de gode og stærke Sider, der findes, og saa iøvrigt ved at henvide til Krigstidens Erfaringer. Her maa naturligvis Svagheder og Fejl kritiseres, men alt under Hensyn til at styrke og samle Arbejderklassen i Dagens Strid og overfor kommende Opgaver. I denne Forbindelse skal vi gøre opmærksom paa, at det ikke tjener noget fornuftigt Formaal at skælde faglige Ledere, der gik mod Folketrestrejkerne, ud for at være Tyskerlakajer. De Eksempler, der er kendt, er kun Udtryk for Svaghed. Derfor maa man betegne det, som det, det er, føre Kampen videre paa Trods heraf og saa senere se at faa stærkere Folk frem. En anden Side af Sagen er, at denne Beskyldning kan give Arbejdsgivere og Overklasse en ufortjent Glorie i national Henseende, et Forhold der kan svække Arbejderklassen frem i Tiden.

Folketrestrejkerne, de undertrykte Folks Kamp - med Jugoslavjerne under Marskal Tito i Spidsen - Engländernes og Amerikanernes Invasion og Sovjetunionens straalende Indsats tjener altsammen til at underbygge vort Arbejde. Det er ikke gnaet sporløst henover den danske Arbejderklasse, ogsaa den møder med sine Krav. Alt dette er Aarsag til, at de faglige ledere, der er bekendt for Maadehold, nu gaa ind for de af os gennem længere Tid stillede Krav.

Det vilde have været en Styrkelse i den kommende Tid, om de Folk, der fra Arbejdspladserne har ført Kravene frem, ogsaa var kommet i Spidsen, naar det gælder at føre Kravene ud i Livet. Dette er kun sket i yderst ringe Grad, og der staar da kun tilbage at haabe, at de faglige Ledere vil forstaa at tilpasse sig de nye Opgaver, som de selv har pantaget sig. Kan de det, er det det bedste for den danske Arbejderklasse. Viser de sig for svage, maa de erstattes med stærkere Folk. Men Svagheder maa ikke medføre, at Fagbevægelsen kastes ud i indre Stridigheder. Den Enhed, der er ved at modnes, skal og maa holde. Der maa og kan ikke levnes nogen Platform for Folk eller Kræfter, der modarbejder den Politik, Fagbevægelsen nu har trukket op. Det er vor Opgave at forhindre, at noget saadant sker. Vi skal gøre det ved at sørge for, at gode og stabile Folk kommer til at beklæde Tillidsposterne, og vi skal gøre det ved at drage gode Arbejdere ind i vort Parti, Enhedens og Arbejderklassens bedste Forkæmper.

August 1944.

Centralkomiteen.

LAND OG FOLK

Særnummer

UDGIVET AF DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

August 1944

ARBEJDSPLADSERNES AKTIONER GAV RESULTATER

Men Kampen for fuld Dækning for Dyrtiden gaar videre!

Efter ugelang Forhandling er der den 24. August oprettet Overenskomst mellem D.s.F. og Arbejdsgiverforeningen om Tillæg til en Række nærmere bestemte Lønninger.

Baggrunden for Forhandlingerne var Arbejdernes Utilfredshed med de usle Lønninger og deres Indsats for at faa dem forbedret. I Foraaret reagerede Arbejderne kraftigt overfor Arbejdsgivernes Nej-Politik og den skandaløse Lønkendelse gennem en omfattende Protestbevægelse, der efter Indrømmelserne til Tjenestemandene samlede sig om B & W-Arbejdernes Krav om Kendelsens Revision. Bevægelsen har holdt sig siden og er kommet kraftigt til Udtryk paa de faglige Kongresser. Alvoren i Situationen er bb vet. yderligere understreget i den seneste Tid ved en Række Strejker for Lønforhøjelse.

De rimelige Krav om Kendelsens Revision blev i første Omgang afvist af de sverste faglige Ledere. Først efter at praktisk talt alle store Arbejdspladser og Fagforeninger var gaaet ind for Kravet, besluttede D.s.F.'s Repræsentantskabsmøde i Maj, at der til August skulde rejses Krav om fuld Dækning for Dyrtiden til de Arbejdere, der ikke havde faaet Andel i Konjunkturstigningen. Nogle Dage senere afviste T.K.Thomsen, der selv har tjent Millioner paa Arbejde for Tyskerne, paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling det af D.s.F. bebudede Krav, idet han henviste til, at der i August ikke var Basis for anden Lønforhøjelse end den, Pristallet hjemlede Ret til. Han gik endog saa vidt, at han forbød Arbejdsgiverforeningens Medlemmer at udbetale Gratialer, som han kaldte maskerede Lønforhøjelser.

Den nu afsluttede Overenskomst maa derfor betragtes som en Sejr for Arbejderne. Gennem deres Aktioner har de tvunget Arbejdsgiverne til Forhandlingsbordet, Værnemageren T.K.Thomsens Nej-Politik er brudt, og der er givet Lønforhøjelser paa et Tidspunkt, som ikke var forudset i Aftaler eller Kendelser. Dette Forhold understreger, at D.s.F.-lederne allerede paa et tidligere Tidspunkt kunde have faaet Kendelsen revideret, ja at Arbejdernes Situation ikke vilde være blevet saa fortvivlet, dersom de faglige Ledere i Tide havde foretaget den Mobilisering af Arbejderne, som nu er skabt fra neden og uden om dem.

Ordnningen opfylder ikke Kongressernes Krav.

Hvad angaar Kendelsens Indhold, saa udtrykker Ejler Jensen sin varme Tilfredshed med den. Det er imidlertid umuligt for Menigmand at se, om den svarer til D.s.F.'s Krav, da Forretningsudvalget som bekendt i Stedet for at offentliggøre Kravene ved Forhandlingernes Begyndelse har foretrukket at drive det rene Hemmelighedskrammeri. Derimod træder Misforholdet mellem Forhandlingernes Resultat og de faglige Kongressers Krav tydeligt for Dagen, I Smedenes Udtalelse hedder det:

"I Overensstemmelse med De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabs Beslutning kræves den af Arbejds- og Forligsnævnets Formandskab sidst afsagte Kendelse om Dyrtidstillæggets Størrelse taget op til Revision pr. 1. August gaaende ud paa, at der ydes fuld Dækning for Priistigningerne, ligesom der maa tages Hensyn til de mere og mere omfattende Vareforringelser, som medvirker til yderligere Forringelser af Arbejdernes Real-lønninger".

Efter denne Udtalelse skulde Kravene have lydt paa ca. 40 Øre pr. Time, hvilket svarer til Reallønnens Forringelse, naar man vel at mærke ikke lader sig binde af de forskellige "vildledende Pristal. Men i den nu afsluttede Overenskomst udgør den største Lønforhøjelse 15 Øre pr. Time, og dette Tillæg gælder endda kun mandlige Arbejdere med en Fortjeneste paa 165 Øre og 160 Øre pr. Time eller derunder i henholdsvis Hovedstaden og Provinsen.

For Lønninger derover sker der en Aftrapning af Tillægget ned til 3 Øre pr. Time for Lønninger indtil 250 Øre og 230 Øre pr. Time. Til Timefortjenester derudover ydes intet Tillæg. Det er aldeles utilfredsstillende saavel for den, der omfattes af Ordningen, som dem, der holdes uden for.

For Kvinder er Tillægget endnu lavere, idet det største Tillæg er paa 11 Øre pr. Time og ydes til Lønninger paa 105 Øre og 97 Øre i henholdsvis København og Provinsen. Det mindste Tillæg er paa 3 Øre og Grænsen for Ydelse af Tillæg er en Timefortjeneste paa henholdsvis 167 Øre og 153 Øre. Denne nye Tilsidesættelse af Kvinderne uddyber Forskellen paa Mands- og Kvindelønninger.

Handels- og Kontormedhjælperne har atter faaet en Undtagelsesstilling og opnaar faktisk kun at faa Halvdelen af de mandlige Arbejders Tillæg. Ogsaa Tillægget til Ungarbejdere er uforskammet lavt.

Landarbejderne er som sædvanlig holdt uden for, hvilket plejer at betyde, at de bliver ringere behandlet. Og endelig skal det noteres, at Lærlingene overhovedet ikke omtales.

Kampen for højere Løn maa forstærkes.

Arbejderne har vundet en Sejr, men den er ikke tilfredsstillende. Det gælder nu om at sætte ind for at opnaa nye Resultater.

D.s.F.'s Forretningsudvalg maa nu forstærke sit Arbejde for at faa Priserne sænket, og alle Kræfter maa sættes ind for at faa de af T.K.Thomsen luftede tanker om, at Lønforhøjelsen skulde begrunde Prisstigninger, kvalt i Starten. D.s.F. har ved Hjælp af fyldigt Materiale dokumenteret, at Virksomhedernes taarnhøje Fortjenester tillod Forhøjelse af Lønningerne, uden at Priserne behøvede at stige. Myndighederne maa derfor ubarmhjertigt afvise ethvert Krav om Prisstigninger.

Arbejderne maa overalt paa Arbejdspladserne sætte ind for, at Overenskomstens Skalaordning administreres paa den fordelagtigste Maade og isørigt udnytte Mulighederne for at opnaa de Lønforhøjelser, som Hovedorganisationen ikke har skaffet.

Og endelig maa Arbejderne allerede nu forberede den kommende Overenskomstsituation. Overenskomsterne maa opsiges, for at den nødvendige Revision kan finde Sted, og for at Kravet om fuld Dækning for Dyrtiden paany kan føres frem og føres frem til Sejr.

Erfaringerne har vist, at Arbejderne og de faglige Ledere er i Stand til at opnaa Resultater, naar de trækker paa samme Hamel. Derfor gælder det om at gøre Enheden mere fuldkommen, saa Kravet om fuld Dækning for Dyrtiden i Samdrægtighed og med al Kræft fremføres fra Arbejdspladser, fra Generalforsamlinger og fra D.s.F.'s Kontorer i Rosengårdsallé.

ARBEJDSPLADSERNE HAR SIKRET DE FØRSTE RESULTATER. DERES INSATS VIL OGSAA BLIVE ARGØRENDE FOR, OM DEN ENDELIGE SEJR SKAL VINDES.

LAND OG FOLK

Nummer 49

Udsendt af Danmarks kommunistiske Parti

4. August 1944

HILSEN TIL AKSEL LARSEN

Den 5. August fylder *Aksel Larsen* 46 Aar. Han har nu siddet fængslet i snart 2 Aar, deraf de sidste elleve Maaneder i Konzentrationslejren Oranienburg i Berlins Nærhed.

Nazityskerne var klar over, hvilken Rolle *Aksel Larsen* spillede i den nationale Kamp. De havde i Praxis erfaret, hvad »Frit Danmark«, som han i Forbindelse med *Christmas Møller*, *Th. Døssing*, *Mogens Fog* og andre grundlagde, betød for Rejsningen og Sammensvjesningen af hele det danske Folk. Fra det Øjeblik de danske Myndigheder, som havde fanget *Aksel Larsen*, overleverede ham til Tyskerne, slap disse ham ikke af deres Tag. Mens andre af »Frit Danmark«s Medarbejdere, som blev arresteret samtidig med *Aksel Larsen*, er blevet løsladt efter udstaaet Straf, blev han alene holdt tilbage af Tyskerne og har til Stadighed været holdt afsondret fra alle andre Fanger.

Aksel Larsens Arrestation var et haardt Slag for vort Parti og for den nationale Bevægelse, og Savnet af ham er stadig føleligt. Men Frihedskampen er fortsat. Den Politik og det nationale Arbejde, der var tilrettelagt under *Aksel Larsens* Forerskab er ført videre, saa det danske Folk i Dag med Stolthed hævder sig blandt de øvrige kæmpende undertrykte Nationer. Ogsaa vort Folk har ydet sin Indsats og medvirket til, at Hitlernazismens totale Nederlag er nær forestaaende og at Fængseisportene snart vil aabne sig for *Aksel Larsen* som for tusinde andre danske Patrioter.

Vi er afskaaret fra at se *Aksel Larsen* vor Lykønskning. Men vore Tanker vil være hos ham paa Fødselsdagen. Vi ønsker, at han trods det lange Ophold i nazistiske Fangelejrre maa have bevaret Helbred og Kampkraft, saa han kan vende tilbage og med hele sin gamle Styrke genoptage Arbejdet for det danske Folks Sag og dets Fremtid.

Lad Formandskabet kende Arbejdernes Harm!

I denne Maaned skal Arbejds- og Forligsnævnet tage Stilling til Arbejdernes Krav om højere Lon. D. s. F.s endelige Udformning af Kravene foreligger endnu ikke, men om Indholdet skulde der ikke kunne herske Tvivl. I Maj udtalte Repræsentantskabsmødet sig for, at *der skulde rejses Krav om fuld Dækning for Prisstigningerne*. Dette Standpunkt har ogsaa Sommerens Kongresser tilsluttet sig, og ydermere understreget, at Hensyn skulde tages til Vareforringelser.

Stillingen er altsaa klar. Arbejderne, Kongresserne og de faglige Ledere har krævet, at den lønmæssige Uret mod Arbejderne skal gøres god igen. Heroverfor har Arbejdsgiverforeningens Formand, Værnemageren T. K. Thomsen bebudet, at han vil fortsætte sin Nej-Politik. Det store Flertal af Folket har imidlertid gennemskuet denne egoistiske Herres kyniske Politik, der

er en haard Belastning for saavel Arbejderne som for Nationens Sammenhold, og det er mere end tvivlsomt om Arbejdsgiverforeningens Medlemmer billiger Værnemagerens Optræden. De mange Udbetalinger af »Gratiale« tyder ikke herpaa.

★

Imidlertid bliver det Arbejdernes egen Sag at føre deres Krav igennem. Derfor bør man overalt paa Arbejdspladser og i Fagforeninger, hvor det endnu kan naas, gøre saavel Arbejdsgivere som Formandskabet bekendt med den Harm, der rader blandt Arbejderne paa Grund af Lønsnyderiet. De Herrer bør klart og utvetydigt have at vide, at saafremt Formandskabet ikke giver Arbejderne det, der tilkommer dem, nemlig *fuld Dækning for Prisstigningerne, da vil Arbejderne se sig nødsaget til at tage Sagen i egen Haand!*

Der ventes paa Svar!

Der er nu forløbet Maaneder, siden Danmarks kommunistiske Partis Ledelse i et aabent Brev henvendte sig til Ledelserne i de samarbejdende Partier angaaende Ydelse af Tillæg til Aldersrenten. I den Mellemliggende Tid har ogsaa Invaliderne udtalt sig for en Forhøjelse. Fra mange Sider er der vist Forstaaelse for Sagens Vigtighed. Der er fremsat Udtalelser om Rimeligheden af og Muligheden for at imødekomme de Gamles Krav. I Erkendelse af disse Menneskers økonomisk uholdbare Stilling foretages der i nær Fremtid Urafstemning blandt Smedene om Ydelse af et maanedligt Tillæg paa 25 Kr. til Aldersrenten.

Det er prisværdigt, at Smedene tænker paa deres Gamle, men de burde ogsaa have stillet de samarbejdende Partier overfor Ansvar. Kan Smedene gennem

Kontingentforhøjelse give deres gamle Kolleger et særligt Tillæg, saa maa Partiledelserne vel ogsaa kunne gaa ind for, at Velhaverne og Krigsspekulanterne kommer til at yde deres Bidrag til Aldersrentenyderne. Det vilde vise god Vilje til at bøde paa den ulige Indtægtsfordeling og være en god Optakt til Løsning af Efterkrigstidens sociale Problemer.

Foreløbig venter Offentligheden paa Svar fra Partiledelserne. Er de Herrer parat til at paatage sig det Ansvar, som Departementscheferne efterlyste? Dersom det er Konservative og Venstre, som stiller sig imod, synes vi, at Socialdemokraterne skulde oplyse herom. Saavel af Hensyn til Dagen i Dag som til Fremtiden er det rart at vide, hvem det er, der formener de Gamle og Invaliderne dette beskedne Tillæg.

Skotøjsordning

Fra 1. August fik vi, saa en saakaldt Skotøjsordning. Den er lavet af Handelsministeriet, og den er helt i Hr. Hendriksens Aand. Naar først de rige har forsynet sig og Lagrene er tømt, saa kommer »Ordnningen«. Her gav man endog Velhaverne en Frist paa 14 Dage til at forsyne sig.

Hertil kommer, at end ikke Ordningen er tilfredsstillende. Der er draget Omsorg for, at Velhaverne fortsat kan faa deres Luksusfodtøj. Det er holdt udenfor Ordningen. Hvor meget rimeligere vilde det ikke have været, om man havde forlangt, at alt Materiale, der stilles til Raadighed for Skotøjsfabrikationen, skulde anvendes til almindeligt Fodtøj, og at der sikredes enhver Borger en ligelig Tildeling uden Hensyn til Indtægt. Lader man Fabrikerne frit disponere over Tildelingerne, vil det gaa, som det er gaaet med Strømperne, at der næsten ikke bliver til at opdrive Fodtøj.

Denne Ordning er saaledes helt igennem præget af det Halvdan Hendriksenske

konservative Fordelingssystem, der manifesterer sig ved en »ligelig« Kaffetildeling paa 100 Aars Fødselsdagen (med en privat Hilsen fra Ministeren), men ellers udmærker sig ved Forfordeling og Savn for de daarligst stillede i Samfundet, saaledes som det er kendt fra Tobaks- og Kørdordningen.

Det er paa Tide, at dette »Fordelingsprincip« brydes, saa det arbejdende Folk med dets ringe Indtægter kan faa sin Andel af de Varer, der endnu findes i Landet. Derfor maa det forlanges, at Industrien faar Pligt til at fremstille de nødvendige Artikler som Strømper og Fodtøj til daglig Brug. Anvendelsen af Raavarer til Luksus- eller anden mere lønnende Produktion maa forbydes; der maa gennemføres en Rationering af Skotøj i Lighed med den Rationering, der gælder for Eksempel for Smør og Brød, og endelig maa man forlange, at ogsaa Tobak og Kød inddrages under Rationeringen.

Husmændene kræver Jord

De samvirkende Husmandsforeninger paa Sjælland har for nylig holdt Sendemandsmøde. Husmændene tog som sædvanlig Afstand fra Storbøndernes Krav om Pristørhøjelser og krævede som saa mange Gange før Jord til de »indeklemte Husmandsbrug« og til Oprettelse af nye Husmandsbrug. Mødet tilsluttede sig de Radikales Forslag om at fremskaffe Jord ved, at Staten i en Række Tilfælde faar Købsret til Gaarde og Jorder.

Selvom denne Vej er farbar, saa vil den sikkert ikke være tilstrækkelig til at garantere den Nyfordeling af Danmarks Jord, som Tiden kræver, saa den kommer det

virkeligt arbejdende Landbrug i Hænde. For at naa dette Maa, maa man absolut fastholde Husmændenes gamle Krav om, at Staten faar Hjemmel til at foretage den fornødne Ekspropriation.

I 1938—39 stemte saavel Socialdemokrater som Radikale for en saadan Lov, men iflg. en Grundlovsbestemmelse kunde Venstre og Konservative udskyde Lovens Ikrafttræden til efter et Nyvalg — og her svigtede Stauning-Munch Regeringen Husmændene ved ikke at genfremsætte Lovforslaget efter at Nyvalg havde fundet Sted. Dette er et af de Spørgsmaal, der skal løses, naar Danmark atter er frit.

Papirmangel kan medføre mindre Oplag. Medvirk derfor til, at dette Eksemplar kommer flest mulig Læsere i Hænde. Men vær forsigtig!

Nyt Falskneri

De tyske Nazister, der ser Nederlaget nærme sig, gaar i stigende Grad over til Anvendelse af Falsknerier. Til de mange falske Blade, de har udsendt, kommer nu ogsaa et „Cirkulære“, som foregiver at være udsendt af Centralkomiteen for Danmarks kommunistiske Parti. Papirknapheden tillader os ikke at gengive det i sin Helhed. Her er nogle Uddrag:

Overskriften lyder: „Til alle Celleledelser i København“. Kommunistisk Parti har ingen Instans, der hedder Celler, og følgelig heller ikke nogen Celleledelser. Skrivelsen ken derfor ikke være beregnet paa Partiets Medlemmer, men paa udenforstaaende Altsaa et nyt Forsøg paa at skabe Splittelse og Forvirring indenfor Modstandsfronten. Derfor hedder det ogsaa videre i Skrivelsen: „I Anledning af den Kritik, der visse Steder er fremsat over, at Folke-trejken gav saa daarligt Resultat, skal CK endnu en Gang indskærpe Cellelederne, at vor Virksomhed ikke har til Formaal at skaffe Resultat, men at vi ved ethvert Middel skal oge Uroen for derigennem at svække og tilsidst opløse alle borgerlige samt socialdemokratiske faglige Organisationer for derved at berede Vejen for Proletariatets Diktatur.“

Landsmænd, der nu i mere end fire Aar har hørt Goebbels' Propaganda i Radioen og læst de ivangindlagte Artikler i de legale Blade, kender de nazistiske Vendinger og Formuleringer. I „Land og Folk“ har vi forlængst givet en Vurdering af Strejken. Den var en Sejr, fordi den satte tyskerne paa Plads og sinkede Krigsproduktionen og de militære Transporter. For at opnaa dette og intet som helst andet deltog Kommunisterne i Strejken, og derfor modarbejdede de enhver Form for Udskejelser. For Kommunisterne er der ingen Forskel paa socialdemokratiske Arbejdere og Proletarer, men især anvender vi ikke i almindelig Tale eller skriftlige Arbejder Ordet Proletar.

Skrivelsen indeholder derefter nogle Bemærkninger om Optreden udad. Alle Opfordringer til Strejke skal, hedder det, undertegnes „Frihedsraadet“. „Dette er overvejende paa vore Hænder. De borgerlige Elementer vil blive likvideret, ligesom Raadet i London mister sin Betydning, idet vor Partikammerat Dossing er akcepteret af Stalin og sendt til Moskva for at overtage Ledelsen af Patrioternes Arbejde.“

Ogsaa her sporer man Goebbels' Aand. Alle de fremsatte Paastande er det rene Opspind, hvilket ogsaa vil fremgaa af den øvrige illegale Presses Omtale af de nævnte Forhold.

Ogsaa almindelige Mennesker skal gøres bange for Kommunisterne og den fremrykkende Røde Hær, derfor siges det

blandt andet, at Listerne over Nazister og tyskvenlige, hvis Forretning eller Privatbolig skal ødelægges, snares vil blive suppleret med Fortegnelser over borgerlige og socialdemokratiske Elementer, som skal rammes i næste Omgang, og videre hedder det, at besværlige Folk skal likvideres, men saaledes, at det altid kan antydes, at det er Gestapo eller Schaiburgkorpset, der er de skyldige.

Borgerlige og socialdemokratiske Elementer kan være ganske rolige, der sker dem intet, og hvad Nazister og tyskvenlige angaar, da vil deres Sag blive henvist til Afgørelse efter Krigen, forsaavidt de ikke ejer krigsvigtige Virksomheder eller gennem Stikker-tjeneste arbejder for Tyskerne. Men det er klart, at Virksomheder, som ved deres Produktion er med til at forlænge Krigen, vil blive sat ud af Spillet, og Stikkere, der er Skyld i, at Patrioter udværges til Tortur og Henrettelse, vil skaanselsløst blive udryddet. Frihedsbevægelsen har imidlertid altid — og dette bør man vel mærke sig — meddelt Offentligheden naar og hvorfor den har ødelagt en Virksomhed eller uskadeliggjort en Stikker, mens Dr. Best og hans betalte Haandlængere for at skabe Panik og Usikkerhed ikke vil vedgaa deres Terror.

I Skrivelsens sidste Afsnit hedder det: „Provoker Uroligheder, faa det i Gang og sørg saa for at komme af Vejen. Lad K. U. Drengene og borgerlige Patrioter tage Føringen i saadanne Tilfælde og lad dem bare blive Martyrer. Vi skal spare vore Kræfter til det endelige Opør kommer.“

Det turde være overflødig at fremføre, at Kommunisterne overalt og under hele Frihedskampen har været med i forreste Række og ingensinde er vejet tilbage for at tage sin Del af Tabene. Netop fordi Partiet og dets enkelte Medlemmer ikke har sparet Kræfterne, men overalt og til hver en Tid har ydet deres bedste, er Partiets Indflydelse vokset, og stadig flere besluisomme og handledygtige fra det arbejdende Folks Rækker tilslutter sig Partiet.

Indenfor det kommunistiske Partis Rækker vil dette nye Falskneri ikke faa nogen Virkning, dertil er dets provokatoriske Karakter for aabenbar. Man maa imidlertid forberede sig paa, at Kassebedroveren Aksel Hoyer brygger en Serie Foredrag derover i Haub om at bringe Splittelse og Forvirring i den enige nationale fronts Rækker. Det vil ikke lykkes ham, og hverken dette Dokument eller anden Kommunistihets, som maatte fremgaa af Goebbels' Totalisering af Kræfterne, kan afværge den tyske Nazismes snarlige Nederlag og dermed ogsaa dens Haandlængeres Endeligt.

Vær altid paa Vagt mod Stikkere og Provokatorer. Gestapo og dets Haandlængere forsøger med alle Midler at knuse Modstandsbevægelsen

Parlamentskongresserne gaar ind for en aktiv Politik!

En Række Fagforbund med Smedene og Murerne i Spidsen har afholdt ordinære Kongresser. For dem alle gælder det, at de har erkendt Uholdbarheden i Arbejderklassens Stilling. Dette er karakteristisk nok ikke først og fremmest sket ved en ubarmhjertig Jagt efter Skyldiges og Medskyldiges Skalpe, men i nok saa høj Grad ved Fastlæggelsen af de kommende Arbejdsopgaver.

Kongresvedtagelserne om de kommende Arbejdsopgaver viser, at Arbejderne kender deres Plads i og Betydning for Nationen, og at de i Fremtidens Politik agter at spille den Rolle, som i Henhold til deres talmæssige og samfundsmæssige Stilling tilkommer dem. De kræver Arbejdsløsheden likvideret, ordentlige Løn- og Arbejdsforhold, Afskaffelse af tvungen Voldgift og Indførelse af fri Strejkeret, Ophævelse af Socialnedskæringerne, betryggende Forhold for Gamle og Syge m. m., og de understreger, at man maa skride til revolutionerende Reforme for Gennemførelsen af disse Krav, om det er nødvendigt.

Dette er i store Træk det Program, som blev skitseret i Pjecen »Fagbevægelsens Vej«, og enhver kan vel nu indse, at det ikke paa nogen Maade var Overdrivelse, naar det i Pjecen hed, at det skitserede Program dækkede over Arbejdernes væsentligste Krav og vilde være i Stand til at samle hele Arbejderklassen til aktiv Indsats.

Det er Arbejdspladsernes og Fagforeningernes Protest mod Lønkendelsen og Brændmærkning af Samarbejdspolitikken, som er den direkte Aarsag til disse gode Kongresvedtagelser, og med dem er Arbejderklassen kommet et stort Skridt frem. Men det er kun et første Skridt. Det næste Skridt, som kan og skal tages, er, at *Bestulningerne fores ud i Livet*. Hertil kræves baade Arbejdernes og Ledernes Medvirken. Arbejderne er klar. Det viste Folkestrejken. Det er altsaa Lederne, det staa paa. Fra deres Side maa der nu, som det hedder i en af Smedekongressens Resolutioner, sættes ind med oget Aktivitet.

Masken er faldet

De finske Krigsaktivister har under hele Krigen søgt at dække deres sande Ansigt. De paastod, at de var Demokrater, at de i Kampen for Landets Selvstændighed var tvunget over paa Nazisternes Side, men at de lovrigt forte deres egen Krig og kunde trække sig ud af den, hyad Øjeblik de vilde.

Men nu er Masken brutalt revet fra deres Forbyderansigt. Det skete, da Præsident Ryti afsluttede sin Overenskomst med Ribbentrop om tysk militær Hjælp. De finske Kommentarer til denne Overenskomst bekræftede, at Nazityskland un-

der hele Krigen har ydet Finland Hjælp. Det var altsaa Løgn, at Finland førte sin egen Krig. Der bestod Aftaler med Nazityskland, ligesom der raadede det bedste Forhold mellem de ledende Kliker. Aftalerne var ganske vist ikke truffet af den finske Rigsdag, det havde Præsidenten og hans nærmeste Kreds selv ordnet, paa akkurat samme Maade som det skete med den sidste Aftale — formentlig for dergennem yderligere at understrege det ogsaa herhjemme saa højt lovryste demokratiske Regeringssæt!

Det er nu fuldt ud bekræftet, at de, der

forsvarede Finlands Deltagelse i Krigen — bevidst eller ubevidst — har gaaet vore Undertrykkes Ærinde. De har derigennem været med til at forlænge den Tilstand af Terror og Udplyndring, hvorunder vort Land lider, og de bør vide, at den, der gaar i Ledtog med Nazisterne mod Frihedens og Demokratiets Forsvarere, aldrig vil kunne finde Plads i de antinazistiske Folks Rækker.

Det er derfor en Lykke for det finske Folk, at Ryti, Tanner m. fl. ikke repræsenterer dets Opfattelse. De, der ved Krigsudbruddet repræsenterede det finske Folks Opfattelse, var Seksmandsgruppen med Karl Viik i Spidsen. De sidder nu inde-

spærret i Socialdemokraten Tanners Fangehuller, men den Opposition, som de var Udtryk for, har vokset sig stærk. Det er den, der har tvunget Ryti til at udsende sine Fredsfølere, selvom han intet alvorligt mente dermed, og det er den, der er kommet til Udtryk i Socialdemokratiets Stilling til Tanner.

Det finske Folk og den finske Arbejderklasse er blevet vildført og tvunget ud i denne Krig. Nu, da Krigsaktivisterne har afsløret sig, stiller Problemerne sig langt enklere, og det finske Folk gør sig klar til at marchere op paa Linje med det danske og det norske Folk i Kampen mod de nazistiske Undertrykkere og Medløbere.

Sovjetunionen - Polen

Folkekommissariatet for Udenrigsanliggender meddelte den 25. Juli: »Den Røde Hær har under sejrrig Fremrykning naaet Statsgrænsen mellem Sovjetunionen og Polen. Under Forfølgelsen af de retirerende tyske Hære har Sovjetstyrker sammen med den polske Hær, som kæmper paa den sovjetisk-polske Front, krydset Floden Vestre Bug, krydset den sovjetisk-polske Grænse og er gaaet ind paa polsk Territorium. Dermed er Begyndelsen gjort til Befrielsen af det martrede polske Broderfolk fra tysk Okkupation.

Sovjettropperne, som rykker ind paa polsk Territorium, er besjælet af den ene Beslutning at knuse de fjendtlige tyske Hære og hjælpe det polske Folk med Befrielsen fra det tyske Aag og med Genoprettelsen af et uafhængigt, stærkt og demokratisk Polen. Sovjetregeringen erklærer, at den betragter den Røde Hærs militære Operationer paa polsk Territorium som Operationer paa en suveræn, venligsindet allieret Stats Territorium. Sovjetregeringen har ikke til Hensigt at oprette sine egne Organer paa polsk Territorium, idet den betragter dette som et Anliggende der alene vedkommer det polske Folk. I Betragtning heraf har Sovjetregeringen besluttet at afslutte en Oveenskomst med den polske nationale Befrielseskomite vedrørende Relationerne mellem Sovjetkommandoen og den polske Administration. Sovjetregeringen erklærer, at den ikke har til Hensigt at gøre Krav paa nogen som helst Del af Polens Territorium eller at ændre det sociale System i Polen, og at den Røde Hærs militære Operationer i Polen alene er dikteret af militær Nødvendighed og Ønsket om at yde det venligsindede polske Folk Hjælp til dets Befrielse fra den tyske Okkupation. Sovjetregeringen udtrykker sin faste Tillid til, at Broderfolkene i Sovjetunionen og Polen sammen vil føre Befrielseskampen til Ende og skabe et stærkt Grundlag for et godt sovjetisk-polsk Samarbejde.«

Foran det totale Nederlag

Det er ikke mere end et Aar siden, Hitler forsikrede, at der aldrig vilde blive Revolution i Tyskland, ganske simpelt af den Grund, at de, der skulde lave den, ikke fandtes indenfor Stortysklands Grænser.

Sammen med saa mange andre er nu ogsaa denne Nazisternes smukke Illusion bristet. Det skete 20. Juli, da en Bombe eksploderede i Hitlers Arbejdsværelse. De oprørske befandt sig saaledes ikke alene indenfor Stortysklands Grænser, de befandt sig indenfor Hitlers allernærmeste militære Medarbejderstab. Til de »afdankede Generaler«, Hitler og-Himmeler omtaler, hørte Hitlers Generalstabschef, Generaloberst Zeitzler og Tysklands absolut førende Militærekspert, Infanterigeneral Olbricht. Og der var mange foruden. Det er ikke alene Generalerne, nej, det er Størsteparten af det tyske Folk, som i Dag ser det haabløse i at føre Krigen videre.

Oppositionen tog fast Form efter Stalingrad. Den er yderligere vokset under Indtrykket af Luftangrebene, Nederlagene i Afrika, Italien og ikke mindst paa Østfronten. Det er ikke tilfældigt, at det kom til aabent Kupforsøg netop nu. Invasio-

nen og de tyske Hæres Sammenbrud paa Østfrontens Midterafsnit er den direkte Aarsag. De overstbefalende Officerer ser det vanvittige i daglig at ofre 10000 Soldater — og siden Sommeroffensivernes Begyndelse har dette været Tysklands gennemsnitlige daglige Tab — i en Krig, som er uhjælpelig tabt.

Hitler vil ikke som Vilhelm den anden bøje sig for Officererne. I Stedet for at erkende sin Æventyrpolitiks Fallit, erklærer han for vi ved ikke hvilken Gang Krigen for »total«. Goebbeis kan imidlertid »totalisere« og propagandere saameget han orker, det endelige Nederlag vil han ikke kunde afvende. Nazisterne formaar ikke længere at indgyde det tyske Folk Sejrstro. For hver Dag der gaar vil flere og flere Tyskere vende sig mod Hitler og hans Vanvid.

Uanset denne indre Udvikling fortsætter de Allierede med stigende Indsats Kampen paa alle Fronter. Naar disse Linjer læses, staar den Røde Hær sandsynligvis paa tysk Jord i Østprojsen og de engelsk-amerikanske Styrker vil være godt paa Vej til Paris. Hitler vil komme til at hente sit Nederlag paa Fronterne.

Den Røde Hærs Offensiv har været en Maaned -

Fra 23. Juni til 23. Juli har den Røde Hær tilføjet Hitler de mest katastrofale Slag, den tyske Hær nogensinde har været ude for. Vi anfører nedenfor til Sammenligning Tallene fra Stalingrad Slaget. Der mistede Tyskerne 330,000 Mand. Under en Maanedes Sommeroffensiv i Aar har den Røde Hær berøvet Tyskerne 540,000 Mand i dræbte og Fanger. Under den sidste Fase af Stalingrad Slaget, fra 10. Januar til 2. Februar, mistede Tyskerne 1550 Tanks (nu 2735), 6700 Kanoner (nu 8702), 1432 Granatkastere (nu 5695) og 8136 Maskingeværer (nu 23,071). Dette giver et Begreb om Omfanget af det tyske Nederlag i Sommer.

Marskal Tito

har indgaaet en Overenskomst med Kong Peter af Jugoslavien, hvorefter Tito anerkendes som den uindskrænkede Leder for alle Jugoslaviens militære Styrker. Kong Peter har forpligtet sig til ikke at søge at vende tilbage til Jugoslavien, før Landet er befriet. Han skal afholde sig fra al politisk Virksomhed til Krigens Afslutning, og Spørgsmaalet om hans fortsatte Regentskab skal afgøres ved en Folkeafstemning efter Krigen. Overenskomsten fastsætter endvidere, at der efter Krigen skal dannes en jugoslavisk Federation bestaaende af Slovenien, Kroatien, Serbien, Montenegro, Makedonien, Bosnien og Herzegovina. Endelig fastsættes, at de Jugoslaver, som har samarbejdet med Tyskerne under Krigen, skal have deres Ejendom konfiskeret.

Aterhjemme fra

Tyskerne har nu »opklaret« Eksplosionskatastrofen i Aarhus den 4. Juli. Skønt mange af de sønderlemede Lig overhovedet ikke har kunnet identificeres, har Nazisterne fundet ud af, at det var Ligene efter Sabotører — og ovenikøbet kommunistiske Sabotører. Man har endvidere kunnet fastslaa, at alle, der havde med Sabotagen at gøre, er omkommet. Skønt der saaledes ikke har været nogen skyldig at afhøre, har Nazisterne alligevel kunnet fastslaa, at de alle var Kommuniste. Det var hvad man kunde vente af Naziforbryderne. Alene den Kendsgerning, at danske Myndigheder overhovedet ikke har haft Adgang til Ulykkesterrænet, turde være tilstrækkeligt til at afsløre Løgnen. Katastrofen skyldtes Nazisternes hensynsløse Uforsigtighed ved Losningen af Ammunition, og den har blandt andet fort til, at ingen Havnearbejdere paa Jyllands Østkyst længere vil arbejde med tyske Ammunitionstransporter. Nazisterne vil ikke faa Held med at paadutte Frihedsbevægelsen denne oprørende Katastrofe.

Den nazistiske Terror fortsætter. Den 27. Juli sprængte Schalburg Folk et Persontog paa Lillerød Station. 3 dræbtes og mange saaredes. Bomben var anbragt under Bænken i en overfyldt Vogn. I Birkerød, Stationen for Lillerød, havde 7—8 uniformerede Schalburg Folk forladt Toget, saa der hersker ingen Tvivl om, hvor Politiet skal finde Gerningsmændene til denne bestialske Forbrydelse. Attentatet skal formentlig betragtes som »Hævn« for det Angreb, der den 22. Juli rettedes mod et tysk Militærtog paa Lillerød Station.

Den organiserede Jernbanesabotage — mod tyske Transporter — fortsætter. Den 21. Juli fandt der et Attentat Sted ved Støvring. Ved Hylke blev Lokomotivet og et Par Vogne i et tysk Militærtog afsporet. Ved Stoholm har man i et Døgn maattet udveksle Passagerer som Følge af Sabotage mod Jernbanelinien. Den 30. Juli eksploderede Bomber under et tysk Militærtog ved Stevnstrup. 4 Vogne med Soldater afsporedes.

Det frie Danmarks Ambassadør hos Sovjetregeringen, Biblioteksdirektør Tho-

mas Døssing, ankom den 30. Juli til Moskva med Flyvemaskine fra Teheran. — *Lyt til Moskva Radio paa Bølgelængde 28,72.*

Indenfor Postvæsenet findes der tilsyneladende en Del Nazister, som har gjort sig til Speciale at aabne alle Forsendelser, der ser »illegale« ud. Vi opfordrer alle hæderlige Posttjenestemænd til snarest at faa indkredset og uskadeliggjort disse nazistiske Skadedyr.

Goebbels' »totale« Krigsførelse giver sig de besynderligste Udslag. Saaledes har Tyskerne forbudt, at Tivoligården sætter Vagtposter udenfor Hovedindgangen, og ved Opførelsen af »Nitouche« paa Bellahøj blev det forbudt at anvende franske Uniformer. Det skal nok hjælpe!

Hotel »Landsoldaten« i Fredericia er sprængt i Luften. Pistolbevæbnede Mænd og Portieren ud og anbragte deres Bomber uden at tillade, at Hotellets Gæster og Personale, ialt ca. 80 Mennesker, blev alarmeret. Schalburg!

Under Dyrskuet i Hjørring havde Frihedskæmpere anbragt et Højtaleranlæg paa Terrænet, hvorfra man udsendte en Hilsen fra Frihedsbevægelsen til det danske Landbrug. Samme Hilsen blev senere gengivet i Kinografen og fra et Højtaleranlæg paa Springvandspladsen. Endvidere uddeltes et Særtryk af *Frit Danmarks* Artikel »Hvor ligger Fremtiden for det danske Landbrug?»

Den 30. Juli bragte Berlingske Tidende et Berlintelegram om Totalmobiliseringen under Overskriften »Kvinder og Soldater skaffer Tyskland ny Arbejdskraft!«. Inden de saaledes mobiliserede nye Arbejds kræfter kommer til Verden, vil dog baade Hitler og Goebbels og hele Nazityranniet være sat paa Porten.

SIDSTE

Ved Redaktionens Slutning kommer Meddelelsen om Præsidentskiftet i Finland. Endnu kan Følgerne ikke overses, men der er næppe Tvivl om, at der herefter følger en radikal Regeringsomdannelse, og at Finland er ved at gøre sig fri fra Tyskland. Vi henviser iøvrigt til Artiklen Side 5. Det, der nu er sket, er det finske Folks første Skridt i Opmarchen mod de nazistiske Undertrykkere.

Løbeseddel udsendt af Land og Folk, 14. august 1944.

11 Danskere myrdet i Shell-Husets Kælder!

Tirsdag d. 8. August gik en af de nazistiske Gestapochefer, der huserer i Shell-Huset pludselig Amok. I sit Raseri løb han ned i Kælderen og myrdede 11 danske Borgere, som sad og ventede paa at skulle til Afhøring. Nogle af dem havde i længere Tid været Gestapos Fanger, sigtet for illegal Virksomhed, andre var netop indfanget under en tilfældig Razzia paa en Kafé, og vilde sandsynligvis være blevet løsladt umiddelbart efter første Forhør, fordi der overhovedet ikke kunde rejses Anklage mod dem, *Gestapomanden myrdede dem alle*. Han gik fra den ene til den anden og sendte dem en dræbende Kugle gennem Hovedet.

De 11 Ofre, hvis meningsløse Død enhver Dansker vil beklage, og om hvis Efterladte al Medfølelse vil samle sig, var:

BERG-SØRENSEN, CARL HELMUTH PREBEN, Bentzonsvej 11.

DAHL, GUNNAR, København.

GYLDHOLM, KNUD ERIK HENNING, Vanløsealle 14.

HAGELIN, PREBEN, Jagtvej 25.

JENSEN, AXEL, Wesselsgade 8.

MARTENS, JENS JAKOB WOLF, Frihedsvej 5.

MEHL, VICTOR BERING, Laurits Sørensensvej 28.

NYEMANN, ERIK, Borupsalle 131.

SCHIØTH, KAI HOLGER, Horserødvej 18.

SOMMER, EDUARD FREDERIK, Kongevej 57, Lyngby.

SONNE, PER, Høsterkøbsgade 12.

Denne Udaad er ikke et Udslag af en tilfældig Gestapomands pludselige Sindssyge. Den er et rystende Eksempel paa det nazistiske System. Jo mere det gaar tilbage for Nazisterne paa Krigens Fronter, des mere blodig og bestialsk farer de frem mod Befolkningen i de undertrykte Lande.

Endnu har Nazisterne ikke vovet officielt at meddele noget om Mordet paa de 11 Danskere. Som de 'feje Hunde de er, tør de ikke vedstaa deres modbydelige Forbrydelser. De frygter det danske Folks Vrede. Og med god Grund. Den Gestapoofficer, som myrdede de 11 værgeløse Mænd, og hvis Navn vil være kendt inden mange Timer, vil ikke undgaa sin Skæbne. Overlever han Krigen vil han blive stillet for det danske Folks Domstol, og hvor han end maatte prøve at skjule sig, der vil Folkets hævnende Haand vide at finde ham og drage ham til Ansvar. Men allerede i Dag, da Ugeringen kommer til det danske Folks Kundskab, vil Folket vide at give de blodbesudlede Undertrykkere et Svar, som de forstaa. Den københavnske Befolkning, som i Julidagene gennem sin enige og resolute Optræden var i Stand til at gøre Ende paa Dr. Best's Undtagelsestilstand vil ogsaa forstaa at finde Udtryk for sin Harme over dette skændige Blodbad paa vore 11 Landsmænd.

Københavnske Arbejdere!

GIV DE BESTIALSKE NAZISTER SVAR PAA DENNE NYE BLODDAAD
København, 14. August 1944. Danmarks kommunistiske Parti.

Løbeseddel udsendt af Aarhus Ekko, 16. august 1944.

Der folkestrejkes igen!

DANMARKS FRIHEDSRAAD har om Morgenen Tirsdag den 15. August udsendt følgende Proklamation til Københavns Befolkning:

STØT ARBEJDERNES PROTESTSTREJKE MOD GESTAPOMORDET PAA
DE 11 UNGE DANSKE

11 unge Danske blev i sidste Uge myrdet af Gestapo. Først i Dag – en Uge efter Mordet – har Tyskerne haft Mod til at nævne Navnene paa de myrdede. For at dække over deres Forbrydelse lader de Dagspressen meddele, at de er skudt under Flugtforsøg.

Men dette er Usandhed!

Sandheden er, at de unge Danske er myrdet med fuldt Overlæg med Skud i Nakken.

Nogle Medlemmer af SS-Standardführer Bovensiepens Gestapo-Afdeling lod i Desperation sidste Onsdag 11 tilfældige Fanger føre til Shell-Husets Kældre, hvor de straks blev skudt ned. Ligene er set i Shell-Husets Kældre af et Øjenvidne umiddelbart efter Mordet. I forståelig Harme over denne uhorste Voldsdaad har samtlige Arbejdere paa B & W's Virksomheder i København, paa Nordhavnsværket og paa en Række andre store industrielle Virksomheder i Dag, Tirsdag, vedtaget en

24 Timers Arbejdsnedlæggelse

og straks forladt Arbejdet.

Danmarks Frihedsraad udtaler sin fulde Tilslutning til denne Protestaktion og opfordrer herved Københavns Befolkning til i saa vid Udstrækning som muligt at støtte Arbejdernes Protestaktion. Stands Arbejdet, luk Kontorer og Butikker, Restaurationer, Biografer og Teatre overalt, hvor den korte Frist gør det muligt. Undgaa Demonstrationer, bevar Roen og Værdigheden.

Genoptag Arbejdet Onsdag Morgen. Ved en 24 Timers Strejke skal vi mindes de myrdede og vise vore Undertrykkere vor Harme og Foragt.

København, den 15. August 1944. Danmarks Frihedsraad.

AARHUS SLUTTER OP I PROTESTAKTIONEN MOD
GESTAPOS HENRETTELSER

I Dag, Onsdag den 16. August, Kl. 12 blev saa godt som alle Virksomheder, Butikker og Kontorer i AARHUS lukket.

AARHUS har hermed vist sin Vilje til at slutte op bag den Protest, der over det ganske Land lyder mod de fascistiske Undertrykkers Terror-Regimente. Endnu kører Sporvognene, ligesom enkelte kommunale Kontor-Virksomheder heller ikke har faaet lukket. Vi appellerer til disse Instanser om at deltage i hele Folkets Protestaktion. Parolen er:

24 Timers Generalstrejke

fra i Dag Kl. 12 til i Morgen, Torsdag Middag Kl. 12.

Den nu løbende Generalstrejke er det første Varsel til de fascistiske Okkupanter om at standse Myrderierne og Terrorhandlingerne mod vort Folk. Begriber Okkupanterne ikke det, vil vort Folks Aktion tiltage med uanet Styrke og med alle Midler til at fortsætte Kampen, indtil vort Lands Frihed og Selvstændighed er vundet.

Danmarks kommunistiske Parti i Aarhus.

LAND OG FOLK

Ekstranummer

Udsendtaf Danmarks Kommunistiske Parti

16. August 1944.

Københavns Svar paaden blodige Ugerning i Shell-Husets Kælder

24 Timers Proteststrejke i Hovedstaden.

Der skulde gaa 6 Dage, før den københavnske Befolkning fik den frygtelige Sandhed at vide om de afskyelige Mord, som en bloddrukken Gestapoofticer den 8. August forøvede mod vore 11 Landsmand, der værgeløse hensad i Shell-Husets Fangekælder. I seks Dage svirrede Rygterne i København og naaede ogsaa Udlandet, hvor den svenske Radio bragte Meddelelse om Mordet paa 11 navngivne Arrestanter, der var taget som Gidsler, men der var stadig Uklarhed om Sagen, og det danske Udenrigsministerium spilledet denne dybt alvorlige og tragiske Sag en yderst forunderlig Rolle ved at skabe yderligere Uklarhed gennem Udsendelsen af en Meddelelse, hvor man lod Tyskerne demontere den svenske Radiomeddelelse.

Efterhaanden sivede Sandheden ud, og Mandag Aften udsendte DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI et Opraab, som Tirsdag Morgen uddeltes paa Fabrikkerne. Samme Morgen saa Tyskerne sig nødsaget til at offentliggøre en længere Løgnhistorie, som gik ud paa, at de Myrdede var blevet skudt ned udenfor Roskilde, da de havde forevret Mytteri under Transporten til Tyskland. Denne typiske Naziløgn var der naturligvis ikke et normalt Menneske, der troede paa. Denne dumme og lavpandede Løgn viste ikke alene hvor ubegavet Nazisternes er, men er tillige et Bevis paa deres fejle Ynkælighed. De turde ikke fortælle Sandheden, de frygtede Befolkningens Harme, men Løgnerne hjalp ikke Ugerningens mændene.

København demonstrerede atter mod de nazistiske Løgnere og Mordere

Saasnart de københavnske Arbejdere fik Sandheden at vide, var de klare over, at der maatte handles, en saa afskyelig Forbrydelse maatte ikke finde Sted i Stilhed. De nazistiske Undertrykkere maatte have at vide, at den københavnske Befolkning ikke stiltiende vilde finde sig i en saadan Forbrydelse. I de tidlige Morgentimer samledes Arbejderne til Møde paa Fabrikkerne og besluttede at nedlægge Arbejdet som Protest mod Mordene. De store Fabrikker lagde for. Tidligt om Formiddagen samledes DANMARKS FRIHEDSRÅD og udsendte et Opraab til den københavnske Befolkning, som opfordredes til at følge Eksemplet fra de store jernindustrielle Virksomheder og som Protest nedlægge Arbejdet i en tidsbegrænset 24-Timers Proteststrejke. Opfordringen blev fulgt. Fabrikkerne og Værkstedernes Arbejdere nedlagde Arbejdet, Kontorerne fulgte efter. Stormagasinerne og Personalet gik hjem. Trykkerierne og Arbejdere gik ligeledes, saa Eftermiddagsbladene ikke kunde udkomme. Restauranter, Teatre og Biografer lukkede ogsaa. I Løbet af Eftermiddagen var Arbejdsstandsningen omtrent total. Den københavnske Befolkning viste atter sin Harme mod de nazistiske Undertrykkere, man manifesterede samtidig sin Medfølelse med de 11 Ofre og disses ulykkelige og sorgende Familier. I Juli Dagene viste Københavnerne, at de modigt tog Kampen op mod en overlegen og brutal Fjende. Den 16. August tilkendegav den københavnske Befolkning atter, at de nazistiske Mordere og Tyranner staar overfor Mænd og Kvinder, der er aktivt med i Frihedskampen mod de fremmede Voldsmænd og Undertrykkere.

Frihedens Time nærmer sig

Samme Dag, som den københavnske Befolkning demonstrerede gennem Arbejdsnedlæggelser, foretog engelske, amerikanske og franske Tropper en størstilet Landgang i Sydfrankrig. Af taten forud opfordrede General de Gaulle den franske Befolkning og specielt den franske Hjemmeher til almindelig Rejning mod Tyskerne. Denne Kamp og den RØDE HÆRS valdige og haarde Slag paa Østfronten i Forbindelse med de undertrykte Folks Modstand og Kamp mod de nazistiske Røvere vil snart gøre en Ende paa Nazibarbarernes Pinsler, Mord og Skrakherredomme. Københavnerne har endnu engang med Arbejderne i Spiisen vist deres Evne til at være med til at bibringe Hitlernazismen de dødbringende Slag for vort Folks og Europas Frihed.

16. August 1944.

DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

LAND OG FOLK

Særnummer

Udgivet af Danmarks kommunistiske Parti

24. August 1944.

1943 - 29. AUGUST - 1944

PAA TERSKELEN TIL DE AFGØRENDE KAMPE HØJTIDELIGHOLDER VI AARSDAGEN

Den 29. August oprinder den første Aarsdag for en af de største Begivenheder i vort Lands Historie.

Efter $3\frac{1}{2}$ Aars Undertrykkelse sagde Folket den 29. August 1943 definitivt NEJ til Samarbejds- politiken med Tyskerne, og Konge, Regering og Rigsdag fulgte Folkets Vilje. Danmark var fra denne Dag i aaben Krig med Tyskland. Krigserklæringen var den Bølge af Folkestrejker, der som en Lavine rullede frem over Landet. Vaabenløst rejste Folket sig til Modstand, besjælet af en storslaet Vilje til i Enighed at byde den forhadte nazistiske Undertrykkelse Trods.

Det forløbne Aar har været et Sejrens Aar for det danske Folk.

Ikke en Dag, ikke et Minut er Augustdagens Kampvilje, Mod, Beslutsomhed og Enighed svækket. Tværtimod. Modstandsfrontens Rækker er knyttet stadig fastere sammen. Nye Lag af Befolkningen, der tidligere forholdt sig passive eller tilsyneladende passive, er sluttet op i de aktivt kæmpendes Rækker.

Den frie Verden, som under Besættelsens første Aar betragtede Danmark med en vis Mistro, ændrede efter den 29. August 1943 totalt sit Syn paa vort Land og anerkender i Dag Danmark som Medkæmper i de Allieredes Rækker. Dette er Gang paa Gang kommet til Udtryk i ledende engelske og amerikanske Statsmands Taler og senest bekræftet ved Sovjetregeringens Anerkendelse af en Repræsentant for de kæmpende Danmark.

Folkets voksende Enighed og Vilje til Kamp gav sig Udslag i en Forstærkelse af den aktive Modstand. Tyskernes Forsøg paa ved Hjælp af Krenchel og Høyer at gøre Sabotagen upopulær mislykkes. Sabotørerne blev Folkets sande Helte. Hele Befolkningen sluttede op bag dem. Trods Uvidelse af Sabotageværet, trods Oprettelse af det berygtede sommerske Vagtkorps og Udbygning af de vigtigste Krigsindustrier til veritable Fæstninger gennemførtes med hele Folkets Billigelse en Række lamnende Sabotagehandlinger, som ikke alene vakte Beundring i den frie Verden, men i flere Tilfælde indbragte Sabotørerne Anerkendelse fra den Allierede Overkommando.

Sideløbende hermed er Modstanden mod Udførelse af tyske Ordre saavel paa offentlige som private Kontorer, paa Arbejdspladser og ved de særlige tyske Anlæg vokset.

Den tyske Rustningsindustri og den tyske Levnedsmiddelforsyning har hentet stadig ringere Udbytte i vort Land.

Denne stadig voksende Modstand sammenholdt med de tyske Nederlag paa Krigens Fronter har drevet Nazisterne til Desperation. Mord, Henrettelser og Massearrestationer er deres vigtigste Vaaben. Men det danske Folk lod sig ikke kue. I en for den tyske Militærmagt kritisk Situation rejste den københavnske Befolkning sig til Protest mod de utaalelige Overgreb og gennemførte Folkestrejken fra 30/6. til 5/7. Mange Provinsbyer støttede Københavns Kamp gennem Sympatiaktioner. Senere har Befolkningen besvaret Nazisternes Mord paa danske Patrioter ved 24 Timers Proteststrejker, saaledes som Tilfældet har været i København, Helsingør, Aalborg, Aarhus, Odense og en Række andre Byer.

Udviklingen i det forløbne Aar har saaledes saa langt fra at kue og knuse den danske Modstandsbevægelse tværtimod ført til en Styrkelse og Udvidelse af de kæmpendes Rækker, til mere beslutsom og virksomhedsfuld aktiv Modstand og i en Række Tilfælde til Sejre over de brutale Undertrykkere.

DANMARKS FRIHEDSRAAD kan derfor med Rette vente, at den Dag, Ordren gives, vil hele Folket rejse sig til den sidste, den afgørende Kamp. Hvornaar Dagen oprinder kan ikke siges. Den haardeste og vanskeligste Tid, er tilbage. De tyske Nazister forsøger desperat at trænge ind i Frihedsbevægelsens Rækker for at knække dens Modstand, inden den endelige Kamp skal udkæmpes. Dette maa ikke ske. Derfor udkræves i den kommende Tid den største Koldblodighed og strengeste Disciplin fra Modstandsbevægelsens Side. Vi har i det forløbne Aar tilføjet Tyskerne følelige Nederlag. Det har været muligt, fordi Angrebene stedse er kommet pludseligt og uventet. Det er Modstandsbevægelsen, der har bestemt, hvor og hvornaar der skulde kæmpes. Ikke et Øjeblik har Initiativet været overladt til Fjenden. Saaledes skal det fortsat være.

DANMARKS FRIHEDSRAAD er vidende om, at Tyskerne med Henblik paa 29. August har trukket store Styrker Militær og Politi til Landet. Man regner med, at Modstandsbevægelsen vil benytte denne Dag til Demonstrationer, som kan give Tyskerne den formelle Anledning til Ivringsættelse af et Blodbad, hvis Konsekvenser er uoverskuelige. Dette maa ikke ske. Vi viger ikke tilbage for Kamp, men vi vil selv bestemme Dagen. Modstandsbevægelsens Styrker skal saa vidt muligt bevares intakte til det endelige Opgørs Dag.

DANMARKS FRIHEDSRAAD pealægger derfor hele det danske Folk, som saa tappert og modigt har baa-ret Kampens Byrder:

Giv ikke Tyskerne Anledning til at anvende deres Tropper den 29. August.

Vær koldsindige og rolige. Husk, vi har aldrig søgt Kampen for Kampens Skyld.

Vær paa Vagt overfor nazistiske Provokationer. Hvis Tyskerne begynder at skyde, saa undgaa Opløb. Gaa saa vidt muligt i Hus for at afværge unødvendig Blodsudgydelse.

Fortsat Forberedelserne til det endelige Opgør. Vis Smidighed og Forstaaelse af Kampens Betingelser. Overlad aldrig Initiativet til Tyskerne, men vær agtpaagivende og beredt til at slaa til, naar og hvor dette maatte kræves, saaledes som det hidtil har været Tilfældet.

Idet DANMARKS FRIHEDSRAAD sender sin Hilsen til alle Patrioter i tyske Fængsler og Koncentrationslejre, idet vi mindes alle dem, der er henrettet eller myrdet, og alle dem, der faldt i Kamp den 29. August og senere, og udtaler vor inderligste Deltagelse med deres Efterladte, opfordrer vi hele det danske Folk, i By og paa Land, til at højtideligholde den 29. August ved

2 Minutters Stilhed Kl. 12 Middag.

Roligt og værdigt vil vi mindes vore Faldne og Indespærrede og tavst bekræfte Viljen til med uformindsket Styrke at besvare kommende tyske Overgreb med enige og beslutsomme Modangreb og sejt holde ud, hvad der end sker, til Sejren er vundet, og vort Fædreland paany er frit og uafhangigt!

August 1944.

DANMARKS FRIHEDSRAAD

ILAND OG FOLK

Nummer 50

Udsendt af Danmarks kommunistiske Parti

24. August 1944

1943 - 29. August - 1944

PAA TÆRSKELEN TIL DE AFGØRENDE KAMPE HØJTIDELIGHOLDER VI AARSDAGEN

Den 29. August oprinder den første Aarsdag for en af de største Begivenheder i vort Lands Historie.

Efter tre og et halvt Aars Undertrykkelse sagde Folket den 29. August 1943 definitivt *Nej* til Samarbejdspolitikken med Tyskerne, og Konge, Regering og Rigsdag fulgte Folkets Vilje. Danmark var fra denne Dag i aaben Krig med Tyskland. Krigserklæringen var den Bølge af Folkestrejker, der som en Lavine rullede frem over Landet. Vaabenløst rejste Folket sig til Modstand, besjælet af en storslaaet Vilje til i Enighed at byde den forhadte nazistiske Undertrykkelse Trods.

Det forløbne Aar har været et Sejrens Aar for det danske Folk.

Ikke en Dag, ikke et Minut er Augustdagens Kampvilje, Mod, Beslutsomhed og Enighed svækket. Tværtimod. Modstandsfrontens Rækker er knyttet stadig fastere sammen. Nye Lag af Befolkningen, der tidligere forholdt sig passive eller tilsyneladende passive, er sluttet op i de aktivt kæmpendes Rækker.

Den frie Verden, som under Besættelsens første Aar betragtede Danmark med en vis Mistro, ændrede efter 29. August 1943 totalt sit Syn paa vort Land og anerkender i Dag Danmark som Medkæmper i de Allieredes Rækker. Dette er Gang paa Gang kommet til Udtryk i ledende engelske og amerikanske Statsmænds Taler og er senest bekræftet ved Sovjetregeringens Anerkendelse af en Repræsentant for det kæmpende Danmark.

Folkets voksende Enighed og Vilje til Kamp gav sig Udslag i en Forstærkelse af den aktive Modstand. Tyskernes Forsøg paa ved Hjælp af Krenchel og Høyer at gøre Sabotagen upopulær mislykkedes. Sabotørerne blev Folkets sande Helte.

Hele Befolkningen sluttede op bag dem. Trods Udvidelse af Sabotageværnet, trods Oprettelse af de berygtede sommerske Vagtkorps og Udbygning af de vigtigste Krigsindustrier til veritable Fæstninger gennemførtes med hele Folkets Billigelse en Række lammende Sabotagehandling, som ikke alene vakte Beundring i den frie Verden, men i flere Tilfælde indbragte Sabotørerne Anerkendelse fra den Allierede Overkommando.

Sideløbende hermed er Modstanden mod Udførelse af tyske Ordre saavel paa offentlige som private Kontorer, paa Arbejdspladser, Værksteder og ved de særlige tyske Anlæg vokset.

Den tyske Rustningsindustri og den tyske Levnedsmiddelforsyning har hentet stadig ringere Udbytte i vort Land.

Denne stadig voksende Modstand sammenholdt med de tyske Nederlag paa Krigens Fronter har drevet Nazisterne til Desperation. Mord. Henrettelser og Massearrestationer er deres vigtigste Vaaben. Men det danske Folk lod sig ikke kue. I en for den tyske Militærmagt kritisk Situation rejste den københavnske Befolkning sig til Protest mod de utaalelige Overgreb og gennemførte Folkestrejken fra 30. Juni til 5. Juli. Mange Provinsbyer støttede Københavns Kamp gennem Sympatiaktioner. Senere har Befolkningen besvaret Nazisternes Mord paa danske Patrioter med 24 Timers Proteststrejker, saaledes som Tilfældet har været i København, Helsingør Aalborg, Aarhus, Odense og en Række andre Byer.

Udviklingen i det forløbne Aar har saaledes saa langt fra at kue og knuse den danske Modstandsbevægelse tværtimod ført til en Styrkelse og Udvidelse af de kæmpendes Rækker, til mere beslutsom og

LAND OG FOLK

markningsfuld aktiv Modstand og i en Række Tilfælde til Sejre over de brutale Undertrykkere.

Danmarks Frihedsraad kan derfor med Dette vente, at den Dag, Ordren gives, vil hele Folket rejse sig til den sidste, den afgørende Kamp. Hvornaar Dagen opnaar, kan ikke siges. Den haardeste og vanskeligste Tid er tilbage. De tyske Nazister forsøger desperat at trænge ind i Frihedsbevægelsens Rækker for at knække dens Modstand, inden den endelige Kamp skal udkæmpes. Dette maa ikke ske. Derfor udkræves i den kommende Tid den største Koldblodighed og strengeste Disciplin fra Modstandsbevægelsens Side. Vi har i det forløbne Aar tilføjet Tyskerne todelige Nederlag. Det har været muligt, fordi Angrebene stedse er kommet pludseligt og uventet. Det er Modstandsbevægelsen, der har bestemt, hvor og hvornaar der skulde kæmpes. Ikke et Øjeblik har Initiativet været overladt til Fjenden. Saaledes skal det fortsat være.

Danmarks Frihedsraad er vidende om, at Tyskerne med Henblik paa 29. August har trukket store Styrker Militær og Polititil Landet. Man regner med, at Modstandsbevægelsen vil benytte denne Dag til Demonstrationer, som kan give Tyskerne den formelle Anledning til Iværksættelsen af et Blodbad, hvis Konsekvenser er uoverskuelige. Dette maa ikke ske. Vi viger ikke tilbage for Kamp, men vi vil selv bestemme Dagen. Modstandsbevægelsens Styrker skal saa vidt muligt bevares intakte til det endelige Opgørs Dag.

Danmarks Frihedsraad paalægger derfor hele det danske Folk, som saa tappert og modigt har baaret Kampens Byrder:

Giv ikke Tyskerne Anledning til at anvende deres Tropper d. 29 Aug.

Vær koldsindige og rolige. Husk, vi har aldrig søgt Kampen for Kampens Skyld.

Vær paa Vagt overfor nazistiske Provokationer. Hvis Tyskerne begynder at skyde, saa undgaa Opløb. Gaa saa vidt muligt i Hus for at afværge unødigt Blodsudgydelse.

Fortsæt Forberedelserne til det endelige Opgør. — Vis Smidighed og Forstaaelse af Kampens Betingel-

ser. Overlad aldrig Initiativet til Tyskerne, men vær agtpaagivende og beredt til at slaa til, naar og hvor dette maatte kræves, saaledes som det hidtil har været Tilfældet.

Idet *Danmarks Frihedsraad* sender sin Hilsen til alle Patrioter i tyske Fængsler og Koncentrationslejre, idet vi mindes alle dem, der er henrettet eller myrdet, og alle dem, der faldt i Kamp den 29. August og senere, og udtaler vor inderligste Deltagelse med deres Efterladte, opfordrer vi hele det danske Folk, i By og paa Land, til at højtideligholde den 29. August ved

2 Minutters Stilhed Kl. 12 Middag.

Roligt og værdigt vil vi mindes vore Faldne og indespærrede og tavst bekræfte Viljen til med uformindsket Styrke at besvare kommende tyske Overgreb med enige og beslutsomme Modangreb og sejt holde ud, hvad der end sker, til Sejren er vundet, og vort Fædreland paany er frit og uafhængigt.

Danmark, August 1944.

Danmarks Frihedsraad.

Forskellige Nyheder

Efterhaanden som Rapporterne indløber, viser det sig, at den 24-Timers Proteststrejke mod Mordet paa de 11 Patrioter har været overordenlig omfattende, idet ikke alene de store Provinsbyer, men ogsaa mindre Provinsbyer og — for første Gang under Besættelsen — mange Landkommuner deltog i Strejken.

★

Den i en officiel tysk Meddelelse omtalte Journalistlev Erik Jakobsen, der forleden saaredes, er i Lære hos Krenchel. — Saa har man Lov til at gætte sig til Resten!

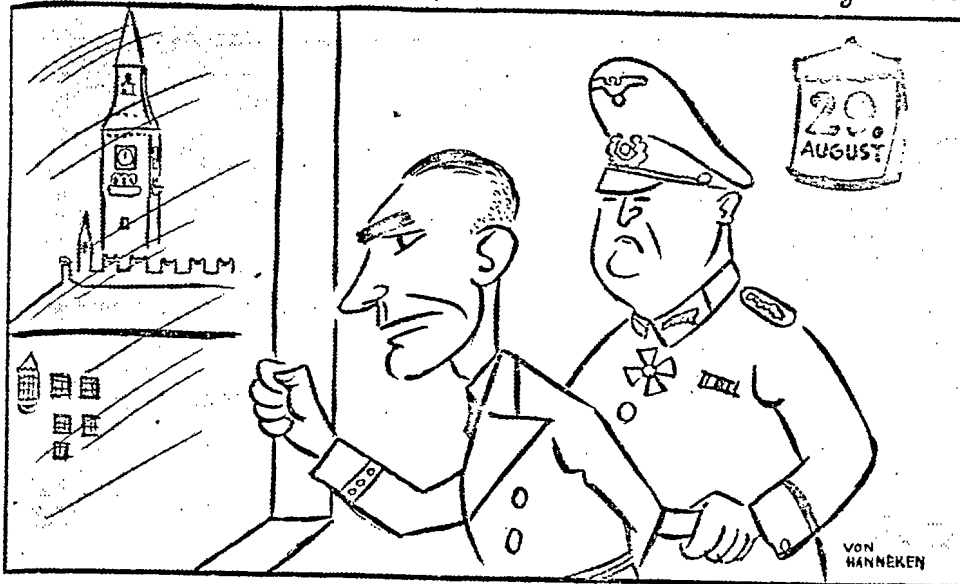
★

Tyskerne har fremsat fornyet Krav om, at danske Arbejdere ved Værnemagtsarbejder her i Landet skal ind under de tyske Arbejdsbestemmelser. Fra Myndighedernes Side er Kravet afvist. Og skulde Myndighederne vise sig slappe nok til at give efter, vil Arbejderne selv forstaa at give Tyskerne Svar.

★

Tyskerne har paa danske Skibsværfter bestilt en Serie saakaldte Hansa-Skibe. Det er Seriebygninger, som kan færdiggøres ret hurtigt, men alligevel — de kan da vist tidligst blive færdige den Dag, da vi selv skal bestemme Farten igen!

Manglende Solidaritetsfølelse med Værnemagten ...

Ministerne opfordrer til
Minutters Stilhed 29. August.

*Best: Hvilken Frækhed — her vover Danskerne at staa stille,
mens vore Soldater ved Fronterne maa løbe for Livet ...!*

I de sidste 3-4 Maaneder har Danmark overhovedet ingen varer faaet fra Balkanlandene. Aarsagen er Miner i Donau og andre Transportvanskeligheder. Der bliver snart kun ren tysk Tobak tilbage at ryge.

★

Den 12. August fortes 720 Fanger fra Horserodlejren pr. skib fra Helsingør til Flensborg for derfra at transporteres til den nye tyske Koncentrationslejr ved Frøslev i Sønderland. Hele Helsingør Havn var afspærret, da 15 store Rutebiler i flere Ture transporterede Fangerne og de 100 Fangevogne fra Horserod til Skibet. Kl. 7,15 fandt Afsejlingen Sted. Skibet var svært bevæbnet og desuden eskorteret af Luftfartøjer og overvaaget af Flyvere.

I de sidste Dage er der overført nye Fanger til Frøslevlejren, bl. a. fra Kolding og Aarhus, saaledes at det samlede Antal i Lejren nu sikkert har passeret de 1000. Om der ogsaa er overført Fanger fra Tyskland vides ikke.

★

To Marinevægtene overmandede den 10. August Kl. 1 Nat 1000 Mænd, der uddelte „kommunistiske Tryksager“ paa Posthuspladsen. Dansk Polit, som kom til Stede, identi-

ficerede straks den ene af Mændene som — Overretssagfører Krenchel! Denne forklarede, at Marinevægtene var Idioter — hvilket lyder meget sandsynligt, — og at han kun „havde samlet Papirerne op“ til Brug i sit næste Foredrag! Tyskerne forlangte omgaaende alle tre losladt.

★

Havnearbejderne, Arbejdsmændene og Chaufførerne i Aarhus har gennem deres Fagforeninger protesteret meget skarpt imod den tyske Beskyldning om, at det er dem, der har forarsaget Eksplosionskatastrofen. Man erklærer, at Katastrofen skyldes Tyskernes egen Uforsigtighed, og Havnearbejderne har nægtet at losse Ammunitionsskibe, saaledes at Tyskerne nu maa anvende deres egen Arbejdskraft.

★

Resterne af Clausen Partiet udgiver et Tidsskrift ved Navn „Daggry“ (ret misvisende iøvrigt). I det sidst udkomne Nummer skriver Bladet: „Det er en hæderlig Sag at skifte Standpunkt ... det er ikke alene hæderligt, men det er klogt at gøre det i Tide. Øjeblikket, hvor det bliver afgørende nødvendigt, er nemlig nær“. Mon de virkelig tror, at de klarer den med at skifte Standpunkt? Eller er det en Trusel mod os?

Det danske Folk slaar igen!

Der er i den seneste Tid Landet over indtruffet en Række Begivenheder, som viser, at det danske Folks Kampaand er lige levende og stærk trods alle tyske Terrorforanstaltninger.

Den 2. August blev den 40-aarige Billedskærer Otto Bülow myrdet i sit Hjem i Helsingør af to ukendte Mænd. Det var utvivlsomt en nazistisk Hævnaakt i Anledning af et Drabsforsøg overfor en nazistisk Stikker paa Helsingør Skibsværft, i hvis Lommebog man havde fundet en Liste paa 10 Personer, der alle var angivet til Gestapo som „Kommunister“. Da Mordet paa Bülow blev bekendt i Helsingør, gik Skibsværftsarbejderne i Strejke, de fulgtes af Arbejderne paa Tretorn, Tekstilfabrikkerne og Wiibroes Bryggeri, og Dagen efter, den 4. August, laa alt Arbejde i Byen stille, ogsaa Kontorer og Butikker lukkede. I 24 Timer protesterede Helsingørs Befolkning gennem den magtfulde Demonstration mod Nazisternes hemningsløse Myrderier.

Den 14. August blev det indenfor Frihedsbevægelsens Rækker i København kendt, at Gestapo havde myrdet 11 danske Patrioter. I Raseri over, at Stikkeren Schustmann Ment (Politibetjenten fra Kaffeaffæren, som var gaaet over til Gestapo og var en af deres farligste Mænd) omsider havde mødt sin Skæbne og var blevet uskadeliggjort, lod Nazimorderne i Shell-Huset 11 Fanger hente fra Vestre Fængsel, og efter at have mishandlet dem, myrdede de dem.

Det skal sent glemmes, at Udenrigsministeriets Embedsmænd med Direktør Svenningsen i Spidsen om Aftenen den 11. August fandt sig foranlediget til at udsende et officielt Dementi, hvori det meddeltes, at der savnedes ethvert Grundlag for Meddelelsen om, at 11 Mand var skudt. Hvornaar mon de Herrer begriber, at deres Lakajtjeneste for Tyskerne er uønsket af det danske Folk? Det turde dog ellers formodes, at Folk i den Slags Stillinger var i Besiddelse af ialtfald saa megen Forstand, at de kunde tage ved Lære af Begivenhederne. Og disse har ikke ladet noget tilbage at ønske i Retning af Tyde-

lighed siden 29. August 1943 — og heller ikke ved denne Lejlighed. Straks da Meddelelsen om Mordet den 14. August forelaa fuldt bekræftet, udsendte *Danmarks kommunistiske Parti* en Løbeseddel med Meddelelse herom, og Reaktionen fulgte omgaaende. I de tidlige Morgentimer den 15. August samledes Arbejderne til Møde paa alle de store Virksomheder og besluttede at nedlægge Arbejdet i 24 Timer. Tidligt paa Formiddagen traadte *Danmarks Frihedsraad* sammen og udsendte et Opraab, hvori det opfordrede den københavnske Befolkning til at følge Eksemplet fra de store Arbejdspladser og som Protest mod det bestialske Mord nedlægge Arbejdet i en tidsbegrænset 24-Timers Strejke. Opfordringen blev fulgt. Fabrikernes og Værkstedernes Personale nedlagde Arbejdet. Kontorerne — offentlige og private — fulgte efter. Stormagasinerne Personale gik hjem. Trykkeriernes Personale forlod Arbejdet, og hverken Eftermiddagsbladene eller den følgende Dags Morgenblade udkom. Restauranter, Teatre og Biografer lukkede. Arbejdsstandsningen var omtrent total.

Det var ikke alene Københavnerne, der fulgte Frihedsraadets Parole. Som et Lyn sprang Meddelelsen fra By til By, og overalt var Befolkningen parat til at følge Opfordringen fra Modstandsbevægelsens ledende Organ. De 11 myrdede Patrioter blev mindet ved Strejker i alle Landets største Byer.

★

Endnu en Gang blev det slaaet fast, at Frihedsbevægelsen er den afgørende Faktor i dansk Politik. Det er den, der i Undertrykkelsens svære Aar har hævdet Landets nationale Ære. Den Dag, Tyskerne skal fordrives, og Landet endeligt befries, vil den være af den største Betydning, og naar Overgangstidens Problemer skal løses, vil den ogsaa komme til at spille en stor og afgørende Rolle. Der vil efter de seneste Maaneders Begivenheder ikke kunne dannes nogen Overgangsregering udenom Frihedsbevægelsen.

Demokrati og Fagbevægelse

I Pjecen „Vi kæmper for et sandt Demokrati“ slog Kommunisterne fast, at Demokrati ikke alene er et Spørgsmaal om politisk Valgret. Det omfatter meget mere, blandt andet ogsaa Medbestemmelsesret angaaende de økonomiske Forhold. Pjecens Omfang tillod ikke en nøjere Uddybning heraf, men i „Fagbevægelsens Vej“ er der redegjort for, hvad Demokrati paa Arbejdsforholdenes Omraade vil sige.

De Synspunkter, der fremsattes i „Fagbevægelsens Vej“, var Udtryk for Arbejdernes Synspunkter og Interesser. Det var Tanker, som uvægerligt vil blive opstillet som Dagskrav af Arbejderne, der i Kampen for Nationen og Demokratiet har faaet deres samfundsmæssige Betydning bekræftet. Under Indtryk af Stemningen paa Arbejdspladserne har de faglige Kongresser da ogsaa taget Stilling til disse Problemer. Aldeles enstemmigt har de faglige Kongresser saaledes krævet Loven om Arbejdsforhold og Forligsnævnet med det kongelige Formandsskab afskaffet.

Nogle faglige Ledere vil hævde, at der med denne Lovs Afskaffelse er skabt demokratiske Tilstande hvad angaar Arbejdsforhold. Det er ingenlunde rigtigt. Septemberforliget vil stadig virke hæmmende, og det er et godt Tidens Tegn, at Smedekongressen udtalte sig for dets Revision. Men der bestaar ogsaa andre utidssvarende og udemokratiske Forhold. Tjenestemændene har saaledes ikke ved Urafstemning Indflydelse paa deres Lønforhold, og Arbejdernes Indflydelse ved Afslutning af Overenskomster er heller ikke tilfredsstillende. I enkelte Forbund afgør en kompetent Forsamling uden Hensyn til Medlemmerne Overenskomsternes Skæbne, og D. s. F.s Afstemningsregler, der saa godt som overflødiggor 30ernes Statsindgreb og Sammenkædningslov, er godkendt af praktisk talt alle Forbund. Ved Hjælp af disse Regler kan Ledelserne som bekendt forvandle Nej-Stemmer til Ja-Stemmer.

Denne Beføjelse har de ikke faaet med Medlemmernes Billigelse, tværtimod har Medlemmerne altid været Modstandere af disse Afstemningsregler. Fortalerne for denne Afdemokratisering af Fagbevægelse

sen hævder, at den skærper Medlemmernes Ansvarsbevidsthed. Men det var ikke med dette Formaal, man indførte Reglerne. Hensigten var ganske tydeligt at paatvinge Fagbevægelsen en bestemt Politik. Hvor Medlemmerne ikke har villet godkende denne Politik, er der omgaaende anvendt Statsindgreb (for Eksempel overfor de grafiske Fag i 1939). Fortalerne for Afdemokratiseringen gaar endog saa vidt, at de hævder, at netop i den Periode — 30erne — hvor Statsindgrebene mod Fagbevægelsen og Umyndiggørelsen florerede, er der sket de største Fremskridt for Arbejderne.

I Sandhedens Interesse maa det slaas fast, at Initiativtagerne og den drivende Kraft i 30erne ikke skal søges blandt disse Fortalere. Ferieordning. Lønforhøjelser og Arbejdsløshedslovgivningens Forbedring er kun i sidste Instans et Resultat af de „ansvarlige Lederes“ Virksomhed. Det var Arbejderne, der pressede paa og tvang Sagerne igennem. Det gaar heller ikke at slaa sig til Taals med, at Afdemokratiseringen ikke har været saa slem, naar det dog lykkedes at opnaa Forbedringer. Det skal ikke glemmes, at den faglige Top paatvang Medlemmerne tilfredsstillende Overenskomster, ligesom den heller ikke var i Stand til at yde Tillidsmændene den fornødne Beskyttelse. Alt dette var en Belastning af Tillidsforholdet mellem Ledelse og Arbejdere. Noget saadant er uforeneligt med Arbejdernes Interesser i den kommende Tid. Der maa skabes den rette Tillid, saa Arbejderklassens fulde Kraft kan komme til Udfoldelse.

Derfor maa ikke alene den tvungne Voldgift bort, men ogsaa Forligsmandsinstitutionen, Sammenkædningslov og Afstemningsregler maa afskaffes. Enhver Overenskomst maa ved Urafstemning godkendes af de paagældende Arbejdere. Tjenestemænd og Arbejdere maa have Strejkeret, hvis ikke der kan opnaas tilfredsstillende Forhold.

Dette er en af de Veje til Betyggelse af Demokratiet, der er anvist i Pjecen „Vi kæmper for et sandt Demokrati“, og stort set er Sommerens Kongresser gaaet ind herfor.

Finlands nye Regering

Det var sikkert den almindelige Opfattelse, da Ryti gik af som Præsident og erstattedes af Mannerheim, at dette var ensbetydende med, at Finlands ledende Folk omsider havde indset det haabløse i deres fortsatte Understøttelse af Hitler og nu var parat til at imødekomme det finske Folks Krav om Fred. Endnu foreligger der imidlertid intet officielt om, at der er optaget Fredsforhandlinger, og det kan ikke forbavse, naar man studerer den ny Ministerlistes Navne. Det er alle Folk, som aldrig nogensinde har vist Forkærlighed for Fred. Det vil næppe være urigtigt snarest at betragte den ny Regering som en Fortsættelse af Ryti-Tanner Regeringen. Meget tyder paa, at den ligesom sin Forgænger alene har til Formaal at trække Tiden ud. Generalfeltmarskal Keitels Besøg fornylig i Finland og Uddeling af høje Udmærkelser til Mannerheim m. fl. tyder heller ikke paa, at Regeringen har Vilje til at følge Folkets Ønsker.

Det er endvidere værd at bemærke, at Mannerheim er udnævnt til Præsident for en Periode af 6 Aar. Da Ryti i 1943 valgtes til Præsident, skete det for en 2-aarig Periode med den Motivering, at Folket snarest efter Krigen skulde have Lejlighed til under lovlige Former at vælge ny Præsident. Mannerheims Udnævnelse betegner saaledes et yderligere Skridt ad Vejen bort fra Demokratiet. Forklaringen er ligetil. Den herskende Klike, som har ført Landet i Ulykke, og nu staar over for at skulle kapitulere, vil beskytte sig mod Folkets Vrede ved at forskanse sig bag den gamle Marskal og paa Forhaand sikre sig mod en Forandring af Regimet i en Række Aar efter Krigen.

Finlands herskende Klasse synes altsaa stadig intet at have lært. Det vil vise sig

at være værst for den selv. Den ny Regerings Alternativ er klart. Enten maa den hurtigst muligt slutte Fred og aabne Vej for Genindforelse af demokratiske Tilstande i Landet, eller ogsaa vil den blive fejlet til Side. Noget tredie eksisterer ikke.

Den polske London-Regering

fortsætter sit forbryderiske Spil. Davidof, »Pravda«s politiske Kommentator, skriver i Anledning af Revolten i Warszawa bl.a., at det var den polske London-Regering, som gav Signalet til Revolten for at demonstrere sin Indflydelse i den polske Hovedstad, men Revolten slog fejl, og de polske Emigranternes Kampagne slog fejl. Dette indrømmedes af en amerikansk politisk Radiokommentator, som erklærede, at det hele var en politisk Manøvre af den polske London-Regering, som havde givet Ordren til Opstand med det ene Formaal at gøre Propaganda for sig selv i U.S.A. og England. Den amerikanske Kommentator betegnede den polske Emigrantklike som en Flok blodige Mordere, der snarest burde overgives til en Domstol for Krigsforbrydere. Dette var den 13. August. Næste Dag skrev den tyrkiske Journalist Jaschid Jaltschin, at Sovjettropperne forsætligt havde afbrudt deres Fremrykning mod den polske Hovedstad!

Kendsgerningen er, at hverken den Røde Hær, Sovjetregeringen eller den engelske Regering var blevet underrettet om, at der forberedtes en Opstand i Warszawa. Hele Verden ved, at den Røde Hær i Løbet af 6 Uger under haarde Kampe er rykket næsten 500 Kilometer frem og kæmper for at befri Warszawa, som den har kæmpet

for at befri Kharkof, Smolensk, Lvof og mange andre Byer. Det har været en lang og haard Vej at tilbagelægge for den Røde Hær. Ikke een eneste større By er blevet befriet ved en Revolte indefra. Kun Eventyrere, endda overordentlig stupide Eventyrere, kunde tro, at Warszawa kunde befries ved en Revolte — en By, som er spækket med Tyskere med Tanks, Kanoner og Luftvaaben. Den Røde Hær har desuden altid advaret mod saadanne Rejsninger af en Befolkning, som ikke har andre Vaaben end sine brændende Følelser. De er dømt til at slaa fejl.

Eventyret i Warszawa var fra Starten dømt til at slaa fejl og forvolde unyttige Tab af Menneskeliv. Warszawas Befolkning troede, at den gjorde en nødvendig Gerning. Den vidste ikke, at den blev ført bag Lyset af politiske Spekulanter, som havde Brug for dens Blod.

Det polske Folk ser og kender den Røde Hærs heroiske Kamp mod de tyske Okkupanter. Skulder ved Skulder marcherer den polske Folkehær og den Røde Hær. Polakkernes og Sovjetrussernes Blod forstærker Venskabet mellem det polske og det sovjetiske Folk, og dette er Garanti for Samarbejde og Venskab i den Periode, som vil følge.

Giv Land og Folk videre!

Gør det forsigtigt!

Pas paa Stikkerne!

Arbejder-Enhed i Italien

Italiens kommunistiske og socialistiske Parti har Onsdag den 9. August i et Fælleskommuniké meddelt, at de har nedsat et Fællesudvalg til Fremme af Samarbejdet og Udarbejdelse af en Overenskomst om et fælles Minimumsprogram. Begge Partier vil bevare deres hidtidige separate Organisationer. I Kommunikéet hedder det endvidere, at en demokratisk Regering, skabt paa Grundlag af en konstituerende Forsamling, repræsenterer det italienske Folks Ønsker. Partierne udtaler til Slut Haabet om, at det Samarbejde, der allerede finder Sted indenfor Fagbevægelsen, maa kunne udvides til ogsaa at omfatte politiske Forhold.

Jernbanesabotagen i Jylland fortsættes!

Den 9. August skete en Række Eksplosioner paa Linjen Nord for Hobro. Den 11. August eksploderede 4 Bomber ved Svendstrup. Den 12. August eksploderede 3 Bomber paa Strækningen Vejle—Brande. Natten til den 16. August blev Sporene ved Skalborg revet op af 3 Eksplosioner. Den 17. August gik det ud over Strækningen Frederikshavn—Hjørring og Bolderlev—Hjordkær.

Sprængningen den 12. August ved Vejle var den hidtil største i sin Art. Granitblokke fra Svelleunderlaget paa op til 1000 Kilo er slynget 50 Meter bort. Krateret var 7 Meter dybt og 15—16 Meter bredt. Det findes paa et næsten utilgængeligt Sted paa Dæmningen, og Reparationsarbejdet er derfor yderst vanskeligt. Da Tyskerne netop i denne Tid foretager meget store Troppetransporter over den jyske Længdebane, er denne Sabotage overordentlig betydningsfuld.

Fra en Værnemagers Arbejdsplads.

Det drejer sig om Maskinfabriken TOROTOR, Charlottenlund. Den indehaves af Ingeniør Niels Hansen og fremstiller Dele til Fly og Radio, særlig vigtigt er Fabrikationen af Fjernstyringsapparater til Fly. I Juli besatte Tyskerne Fabriken og organiserede selv Sabotagevagt. Arbejderne nedlagde omgaaende Arbejdet som Protest og først efter at der var oprettet et „Risikofond“ blev Arbejdet genoptaget. For at indvinde den under Strejken tabte Produktion, dekreterede Tyskerne Overarbejde, hvilket blev besvaret med fornyet Arbejdsnedlæggelse, saaledes at Overarbejdet nu er saa godt som afskaffet. Efter den 24-Timers Proteststrejke den 25. August blev en kvindelig Arbejder afskediget som Trusel mod fremtidige Arbejdsnedlæggelser. Arbejderne krævede omgaaende den paa-gældende genantaget, og da dette Krav blev afvist nedlagdes Arbejdet paany. Endnu da disse Linier skrives, den 23. August, fortsættes Strejken. Engang — men da vil det være for sent — vil det formentlig gaa op for Tyskerne og deres danske Haandlangere, at der er Grænser for, hvad man kan byde danske Arbejdere.

Bær-Miseren

har i Dagspressen faaet mange Forklaringer — indtil 14 paa en Dag. Og saa er Sandheden den ganske enkle, at Tyskerne køber op, hvor de kan komme afsted med det. Man har Eksempler paa, at hele Ladninger paa Vej til Byerne er købt op af Tyskerne til formidable Priser. Der er endnu en Del Landmænd og Gartnere, som ikke har forstaaet, at det i første Række gælder om at forsyne den danske Befolkning.

Mørke Fremtidsudsigter.

At de nazistiske Landsforræddere ser mørkt paa Fremtiden har man jo nok anet — og med god Grund. Nu er det officielt bekræftet gennem en „fortrolig“ Skrivelse til bl. a. alle Frivilliges Paarørende i København, hvori en Hr. Siems fra Dagmarhus meddeler, at der er oprettet en „Beskyttelseskommando“, som har til Opgave at beskytte de Frivilliges Familier samt Folketyskere og tysksindede Personer. Dag og

Nat kan man komme i Forbindelse med Beskyttelseskommandoen pr. Telefon 1946 Lokal 135 — hvis nogen skulde føle Trang til at tale med „Beskytterne“.

De umyndiges Røst.

Under Proteststrejken i Aarhus den 16. August kom Tyskerne ud for et Tilfælde, som ikke er forudset i deres militære Lærebøger, og som de derfor stod ganske magtesløse overfor: En Flok Børn begyndte at gaa gennem Gaderne. Flere sluttede sig til. Tilslidst vandrede henimod 1000 Børn i Alderen fra 2 til 15 Aar gennem Aarhus Gader. Overalt, hvor de saa tyske Skilte, rev de dem ned.

Schalburgtage i Aarhus.

Nazisternes Ødelæggelse af Sporvognsremisen i Aarhus, hvorved al Sporvognstrafik i Byen er lammelse, er utvivlsomt Hævn for Sabotagen mod Jørgensens Bilværksted paa Silkeborgvejen, hvor tyske Biler repareredes. I den nærmeste Tid vil vi høre Høyer behandle Spørgsmaalet i Radioen og efter Tur give Kommunisterne, Christmas Møller, London, Washington og Moskva Skylden. Ingen vil dog være i Tvivl om, hvem Ophavsændene er til denne Vandalisme.

De Børn, de Børn!

Paa den kunstige Badestrand Albuen ved Vejle har en Vejledreg kanølet en anden Dreng, som sprøjtede Vand paa ham. Den anden blev hange og flygtede i Land. Da han trak Tøjet paa, viste det sig — at han var tysk Soldat!

Ved Redaktionens Slutning kommer Meddelelsen om, at Nazisterne har uddelt Løbesedler, der forsøger at provokere Befolkningen til Strejke den 29. August. Løbesedlerne var falskeligt underskrevet af Danmarks Frihedsraad. Afvis alle nazistiske Provokationer! Følg de Instrukser, der gives af Frihedsraadet Side 1-2.

LAND OG FOLK

Særnummer

Udgivet af Danmarks kommunistiske Parti

25. August 1944.

ARBEJDSPLADSERNES AKTIONER GAV RESULTATER

Men Kampen for fuld Dækning for Dyrtiden gaar videre !

Efter ugelang Forhandling er der den 24. August oprettet Overenskomst mellem D.s.F. og Arbejdsgiverforeningen om Tillæg til en Række nærmere bestemte Lønninger.

Baggrunden for Forhandlingerne var Arbejdernes Utilfredshed med de usle Lønninger og deres Indsats for at faa dem forbedret. I Foraaret reagerede Arbejderne kraftigt overfor Arbejdsgivernes Nej-Politik og den skandaløse Lønkendelse gennem en omfattende Protestbevægelse, der efter Indrømmelserne til Tjenestemændene samlede sig om B&W-Arbejdernes Krav om Kendelsens Revision. Bevægelsen har holdt sig siden og er kommet kraftigt til Udtryk paa de faglige Kongresser. Alvoeren i Situationen er blevet yderligere understreget i den seneste Tid ved en Række Strejker for Lønforhøjelse.

De rimelige Krav om Kendelsens Revision blev i første Omgang afvist af de øverste faglige Ledere. Først efter at praktisk talt alle store Arbejdspladser og Fagforeninger var gaaet ind for Kravet, besluttede D.s.F.'s Repræsentantskabsmøde i Maj, at der til August skulde rejses Krav om fuld Dækning for Dyrtiden til de Arbejdere, der ikke havde faaet Andel i Konjunkturstigningen. Nogle Dage senere afviste T.K. Thomsen, der selv har tjent Millioner paa Arbejde for Tyskerne, paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling det af D.s.F. bebudede Krav, idet han henviste til, at der i August ikke var Basis for anden Lønforhøjelse end den, Pristallet hjemlede Ret til. Han gik endog saa vidt, at han forbød Arbejdsgiverforeningens Medlemmer at udbetale Gratialer, som han kaldte maskerede Lønforhøjelser.

Den nu afsluttede Overenskomst maa derfor betragtes som en Sejr for Arbejderne. Gennem deres Aktionen har de tvunget Arbejdsgiverne til Forhandlingsbordet, Værnemageren T.K. Thomsens Nej-Politik er brudt, og der er givet Lønforhøjelser paa et Tidspunkt, som ikke var forudset i Aftaler eller Kendelser. Dette Forhold understreger, at D.s.F.-Lederne allerede paa et tidligere Tidspunkt kunde have faaet Kendelsen revideret, ja, at Arbejdernes Situation ikke vilde være blevet saa fortvivlet, dersom de faglige Ledere i Tide havde foretaget den Mobilisering af Arbejderne, som nu er skabt fra neden og uden om dem.

Ordnningen opfylder ikke Kongressernes Krav.

Hvad angaar Kendelsens Indhold, saa udtrykker Ejler Jensen sin varme Tilfredshed med den. Det er imidlertid umuligt for Menigmand at se, om den svarer til D.s.F.'s Krav, da Forretningsudvalget som bekendt i Stedet for at offentliggøre Kravene ved Forhandlingernes Begyndelse har foretrukket at drive det rene Hemmelighedskammeri. Derimod træder Misforholdet mellem Forhandlingernes Resultat og de faglige Kongressers Krav tydeligt for Dagen.

I Smedenes Udtalelse hedder det:

"I Overensstemmelse med De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabs Beslutning kræves den af Arbejds- og Forligsnævnets Formandskab sidst afsagte Kendelse om Dyrtidstillæggets Størrelse taget op til Revision pr 1. August gaaende ud paa, at der ydes fuld Dækning for Prisstigningerne, ligesom der maa tages Hensyn til de mere og mere omfattende Vareforringelser, som medvirker til yderligere Forringelsen af Arbejdernes Reallønninger".

Efter denne Udtalelse skulde Kravene have lydt paa ca 40 Øre pr Time, hvilket svarer til Reallønnens Forringelse, naar man vel at mærke ikke lader sig binde af de forskellige "vildledende" Pristal. Men i den nu afsluttede Overenskomst udgør den største Lønforhøjelse 15 Øre pr Time, og dette Tillæg gælder endda kun mandlige Arbejdere med en Fortjeneste paa 165 Øre og 160 Øre pr Time eller derunder i henholdsvis Hovedstaden og Provinsen. For Lønninger derover sker der en Aftrapning af Tillægget ned til 3 Øre pr Time for Lønninger indtil 250 Øre og 230 Øre pr Time. Til Timefortjenester derudover ydes intet Tillæg. Det er aldeles utilfredsstillende saavel for dem, der omfattes af Ordningen, som dem, der holdes uden for.

For Kvinder er Tillægget endnu lavere, idet det største Tillæg er paa 11 Øre pr Time og ydes til Lønninger paa 105 Øre og 97 Øre i henholdsvis København og Provinsen. Det mindste Tillæg er paa 3 Øre og Grænsen for Ydelse af Tillæg er en Timefortjeneste paa henholdsvis 167 Øre og 153 Øre. Denne nye Tilsidesættelse af Kvinderne uddyber Forskellen paa Mand- og Kvindelønninger.

Handels- og Kontorudhjelperne har atter faaet en Undtagelsesstilling og opnaar faktisk kun at faa Halvdelen af de mandlige Arbejders Tillæg. Ogsaa Tillægget til Ungarbejdere er uforskræmet lavt.

Landsarbejderne er som sædvanlig holdt uden for, hvilket plejer at betyde, at de bliver ringere behandlet. Og endelig skal det noteres, at Lærlingene overhovedet ikke omtales.

Kampen for højere Løn maa forstærkes .

Arbejderne har vundet en Sejr, men den er ikke tilfredsstillende. Det gælder nu om at sætte ind for at opnaa nye Resultater.

D.s.F's Forretningsudvalg maa nu forstærke sit Arbejde for at faa Priserne sænket, og alle Kræfter maa sættes ind for at faa de af T.E.Thomsen luftede Tanker om, at Lønforhøjelsen skulde begrunde Prisstigninger, kvalt i Starten. D.s.F. har ved Hjælp af fyldigt Materiale dokumenteret, at Virksomhedernes baarnøje Fortjenester tillod Forhøjelse af Lønningerne, uden at Priserne behøvede at stige. Myndighederne maa derfor ubarmhjertigt afvise ethvert Krav om Prisstigninger.

Arbejderne maa overalt paa Arbejdspladserne sættes ind for, at Overenskomstens Skalaordning administreres paa den fordelagtigste Maade og iøvrigt udnytte Mulighederne for at opnaa de Lønforhøjelser, som Hovedorganisationen ikke har skaffet.

Og endelig maa Arbejderne allerede nu forberede den kommende Overenskomstsituation. Overenskomsterne maa opsiges, for at den nødvendige Revision kan finde Sted, og for at Kravet om fuld Dækning for Dyrtiden paany kan føres frem og føres frem til Sejr.

Erfaringerne har vist, at Arbejderne og de faglige Ledere er i Stand til at opnaa Resultater naar de trækker paa samme Hannel. Derfor gælder det om at gøre Enheden mere fuldkommen, saa Kravet om fuld Dækning for Dyrtiden i Samrægtighed og med al Kraft fremføres fra Arbejdspladser, fra Generalforsamlinger og fra D.s.F's Kontorer i Rosenørnsallé.

ARBEJDSPLADSERNE HAR SIKRET DE FØRSTE RESULTATER . DERES INDSATS VIL OGSAA BLIVE AFGØRENDE FOR , OM DEN ENDELIGE SEJR SKAL VINDES.

LAND OG FOLK

Nummer 51

Udsendt af Danmarks kommunistiske Parti

9. Sept. 1944

Politikerne sætter Prisskruen i Gang

Frit Slag for Prisstigninger — Arbejderne skal frastjæles Lønforhøjelsen!
Sensationelt Brev fra Handelsministeriet til Priskontrolraadet

Samtidig med Augustoverenskomstens Offentliggørelse bebudede Arbejdsgiverforeningens Formand, Værnemageren *T. K. Thomsen*, nye Prisforhøjelser. Almindeligvis betragtedes disse Udtalelser som en Slags Forberedelse til en Kampagne for nye, glubske Forhøjelser paa Priserne paa de mest elementære Livsfornødenheder. Men det var ikke for at slaa Alarm, at den gridske Værnemager lod Kampluren lyde. Det viser sig nu, at det var Sejrs-

fanfarer, han blæste. Allerede paa daværende Tidspunkt havde han nemlig Sikkerhed for, at Lønforhøjelsen uhæmmet kunde væltes over paa Priserne.

Dette frengaar med al ønskelig Tydelighed af nedenstaaende Brev fra Handelsministeriets Departementschef *Jespersen* til Priskontrolraadets Formand, Professor *Sindballe*, som vi ved et lykkeligt Tilfælde er kommet i Besiddelse af. — Brevet har følgende Ordlyd:

Kære professor Sindballe.

København, d. 24. August 1944.

Med henblik paa det ventede lønningsforlig mellem arbejdsgiverne og arbejderne vil jeg gerne for en sikkerheds skyld orientere dem om, at udgangspunktet for forliget er en henvendelse fra det politiske udvalg, der i øjeblikket repræsenterer de politiske partier, ved udvalgets formand, og at der, efter hvad der meddeles mig, inden for udvalget har været enighed om, at de af forliget omfattede lønforhøjelser i det omfang, dette ønskes, maa indgaa i priserne, saaledes at der altsaa den gang ikke bliver sporgsmaal om at kræve, at de næringsdrivende mod deres vilje selv helt eller delvis skal dække lønforhøjelsen af deres fortjeneste. Dette gælder uden hensyn til, om der for vedkommende vare er fastsat maximalpris eller ej. Det er en tilkendegiven forudsætning, at den nødvendige revision af priserne maa ske med al mulig hurtighed — men selvfølgelig forudsat, at lønforhøjelsen ikke opvejes af omkostningsbesparelser paa andre omraader eller lign.

En prisforhøjelse med hensyn til de store landbrugsartikler skulde forhaabentiig ikke blive krævet — men om grundlaget for forhaabningerne i saa henseende er der dog iøvrigt ikke noget nærmere bekendt. Derimod er det meddelt mig, at man med sikkerhed kan regne med et krav om prisforhøjelse for en vare som træ, hvor en prisforhøjelse jo ogsaa vil være særdeles ubehagelig.

De nævnte, fra politisk side anerkendte, forudsætninger maa, som forholdene ligger, anses som en uomdisputabel realitet, og opfyldelsen af forudsætningerne maa naturligvis derfor ikke forhales fra priskontrolraadets side, selv om man kunde være fristet

til i den allerbedste hensigt at gøre dette for mest muligt at formindske lønforhøjelsesprisforhøjende virkninger, og jeg har derfor ment det rigtigt paa forhaand at orientere dem, saaledes at en hurtig forretningsgang kan tilrettelægges inden for priskontrolraadet og eventuelle aftaler træffes med organisationerne om, hvorledes man bedst kan gaa frem.

Jeg har sendt direktør Seligmann en afskrift af dette brev, for at han ogsaa kan faa lejlighed til at overveje sagen.

Venlig hilsen, deres hengivne
(sign.) H. Jespersen.

Dette Brev taler i al sin Kynisme for sig selv. Af en ministeriel Skrivelse at være maa det siges at være en endog særdeles letfattelig: det utilfredsstillende Tillæg, som Arbejderne møjsommeligt har tilkæmpet sig, skal nu omgaaende frarøves dem ved Prisforhøjelser, som „naturligvis ikke maa forhaales fra Priskontrolraadets Side“! Nej, det vilde vel nok være en Skandale, om de Herrer Arbejdsgivere skulde komme til at vente paa at inkassere deres Udlæg til Lønforhøjelserne — og saa maa Befolkningen endda prise sig lykkelig, dersom det forbliver derved, at man kun inkasserer selve Lønforhøjelserne. En lang og bitter Erfaring viser jo, at Priskontrolraadet ser meget stort paa Tingene og intet har imod at lade Priserne stige langt mere, end Udgifterne berettiger til.

Det fremgaar desværre ikke af Brevet, hvem disse Politikere er, der saa rundhaandet skænker de af Krigsgevinster bignende Arbejdsgivere de 75 Millioner Kroner, som Løntillægget udgør. Formodentlig er det de samme Herrer, der ikke vilde tage Ansvar for Aldersrentens Forhøjelse, som nu viser deres Ansvarsbevidsthed — overfor Kapitalen. Det er en daarlig national Gerning, der her er begaaet, og det er et Knytnæveslag i Ansigtet paa De samvirkende Fagforbunds Ledere. Det er ikke et Aar siden, at Ejler Jensen udførligt dokumenterede, at Arbejdsgiverne under Krigen — udover at have faaet Andel i den almindelige Indtægtsfremgang — havde forbedret deres

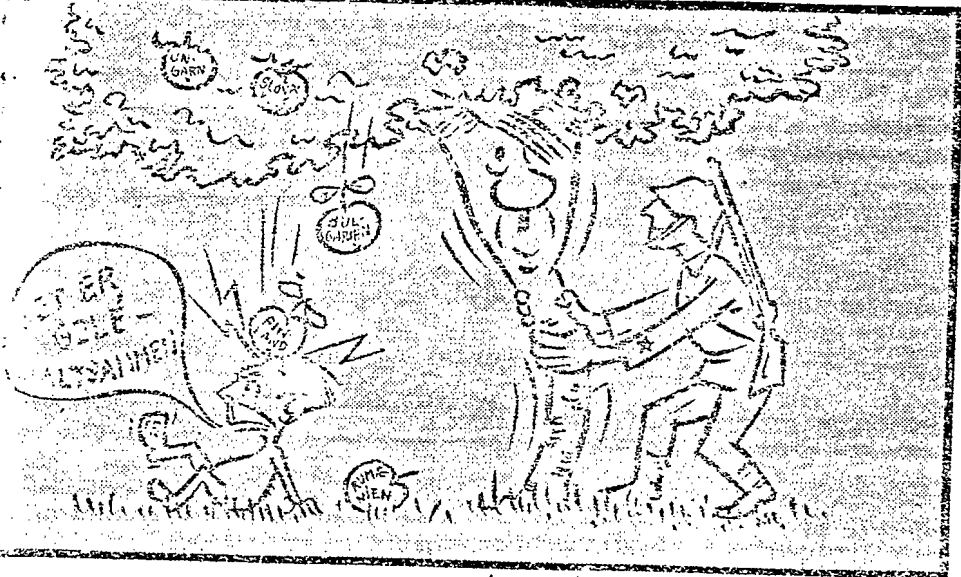
Indkomster med et Beløb, som nogenlunde svarer til det af Arbejderne nyligt opnåede Løntillæg. Og her maa det tage i Betragtning, at Arbejdsgivernes Avancer før Krigen udmærket kunde taale en end kraftig Beskæring til Fordel for Forhøjelsen af Lønningerne. Denne vægtige Dokumentation fra Landets største Organisation fejles nu haanligt af Bordet til Fordel for et Mindretals Interesser.

Offentligheden har Krav paa at faa vide, hvem disse anonyme Politikere er. Hvem det er, som bestemmer, at Lønforhøjelsen skal frastjæles Arbejderne, og hvem det er, som groft tilsidesætter Folkets Krav om Prisstop.

Fra De samvirkende Fagforbunds Sider der gentagne Gange krævet effektiv Prisstop, og Ejler Jensen har mere end en Gang erklæret at ville sætte al Krav ind for at faa dette Befolkningens rimelige Krav respekteret. Det er efter Offentliggørelsen af ovenstaaende Dokument mere end nogensinde bydende nødvendigt, at hele den danske Arbejderbevægelse, Klubber, Arbejdspladser, Fagforeninger, med Stentorrøst tilkendegiver overfor de Herrer Arbejdsgivere og deres Velgørere, og anonyme Politikere, at dette er mere, end danske Arbejdere finder sig i.

Dersom de Herrer tror, at de kan stanse et Løntillæg ud med den ene Haand og derefter med den anden Haand at tage det tilbage med Renter, saa tager de forbandet fejl. Arbejderklassen vil vide at finde Midler, der kan gøre dem det begribelige.

Ærgthøsten begyndt ...

... de modne Æbler falder til Jorden!

Ingen Begering udenom Frihedsbevægelsen

Befrielsen af Europas besatte Lande skrider i denne Sommer frem i Lyntempo. Men for vort Lands Befrielse rykker hastigt nærmere. For vi rigtig ved af det, at vi staa overfor at skulle løse Overgangstidens mange og vanskelige Problemer. Disse Problemer har allerede gennem længere Tid været Genstand for Debat, og den illegale Presse har for Maaneder siden været meddele, at Samarbejdspartierne er i Gang med at sammensætte en Regjering for Overgangstiden. De verserende rygter om Ministerlistens Udseende bar signesbyrd om, at der aldeles ikke var taget Hensyn til Folket og til den Politik, som det ønsker ført.

Hvor det danske Folk staa, kan der ikke herske Tvivl om. Hovedstadens Befolkning fulgte *Frihedsraadet* under Folkefejren og ved Mindedemonstrationen den 2. Juli, og *hele Landets* Befolkning fulgte

den 29. August *Frihedsraadets* Parole om 2 Minutters Stilhed. Dette viser, at Folket tilslutter sig *Frihedsbevægelsens* Politik og dens Kampformer, og der er ingen-somhelst Grund til at tro, at dette Forhold vil ændres, den Dag Besættelsen ophører. Tværtimod, den Begejstring, som *Frihedsraadets* Pjece „Naar Danmark atter er frit —“ vakte ved sin Fremkomst, borge for, at Folkets Stilling vil være den samme ogsaa i Overgangstiden.

Derfor kan man ogsaa slaa fast, at Overgangstidens Politik maa være den, som *Frihedsraadet* har skitseret. Den falder i to Afsnit. Det første omfatter Foranstaltninger, der skal gennemføres aldeles om-gaaende, nemlig:

1. Fængsling af alle nazistiske Elementer.
2. Forbud mod hvervede Korps og Afvæbning og Fængsling af deres Medlemmer.

3. Suspension af Embedsmænd, der har begunstiget Fjenden.
4. Ophævelse af alle tyskinspirerede Love og Bestemmelser.
5. Løsladelse af fængslede Patrioter.
6. Ophævelse af alle Afskedigelser indenfor det Offentlige, som er gennemført efter tysk Ordre eller i tysk Interesse.
7. Udskrivning af frie Valg til Rigsdagen.

Det andet Afsnit, som tænkes realiseret efter Afholdelsen af Valg, indeholder følgende Punkter:

1. Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission til Undersøgelse af, om Enkeltpersoner indenfor Ministerier og Administration har gjort sig skyldige i strafbare Undladelser og Fortielser af Betydning for Forsvarsforanstaltninger omkring 9. April 1940.
2. Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission til at undersøge, om Enkeltpersoner i Besættelsestidens Regeringer eller Rigsdage i strafværdig Grad har svigtet Landet til Fordel for Tyskland.
3. Lovforanstaltninger overfor Tjenestemænd, der paa Grund af Nazisympatier eller Eftergivenhed og Slaphed har vist sig uegnede for en demokratisk Forvaltning.
4. Udarbejdelse af Regler for Ydelse af Erstatning og for Oprensning til forfulgte Patrioter.
5. Vedtagelse af Regler for Konfiskation af Krigsgevinster.
6. Vedtagelse af en særlig Lov om nazistisk og antidemokratisk Virksomhed under Besættelsen.
7. Oprettelse af Særdomstole til Paadømmelse af Sager efter den særlige Lov, nævnt under Punkt 6.

Dette er Hovedopgaverne for den kommende Regering. Selvfølgelig er der andre overmaade vigtige Sager, som trænger sig paa og skal afgøres. Men Løsningen af disse, hvadenten det drejer sig om Landets og Folkets Forsyninger med Varer, Foranstaltninger angaaende Erhverv og Beskæftigelse, Pris- og Avanceproblemer eller Lønninger og social Forsorg afhænger dog i højeste Grad af, hvordan Hovedopgaven løses. Det gælder om at rydde op med fast

Haand og til Bunds efter Besættelsen og sikre Demokratiet og Folkets Fremtid. Kun i det Omfang, dette sker, vil andre Samfundsspørgsmaal kunne ordnes paa en for Befolkningen betryggende Maade. Derfor kan der ikke være Tale om nogen Mildnelse af dette Program, snarere om en Skærpelse. Det er saaledes tvivlsomt, om den skarpe Adskillelse mellem de to Afsnit lader sig opretholde af Hensyn til Effektiviteten i deres Realisering. Overgangsregeringen maa sikkert allerede før Valget træffe Foranstaltninger, saaledes at vigtige Dokumenter og Penge ikke er bragt af Vejen for at hindre Folkets Vilje i at ske Fyidest.

Til Gennemførelse af denne Politik kræves en Regering, som samlet og energisk gaar ind for Opgavernes Løsning. I Europas befriede eller delvis befriede Lande, hvor Overgangstidens Problemer i alt væsentlig er de samme som her, danner Frihedsbevægelsen overalt Kernen i de nye Regeringer, og det er ikke tilfældigt. Frihedsbevægelsens Folk er ikke ungdommelige Hejlsporter eller Fantaster, men modne Mænd med Indsigt og nøgtern Vurdering og derfor i Stand til at føre den eneste rigtige Politik saavel under Besættelsen som i Overgangstiden.

I de befriede Lande har alle hidtidige Forsøg paa Regeringsdannelser udenom Frihedsbevægelsen været Forsøg paa at tilsidesætte Folkets Ønsker og Interesser. Disse Regeringer har overalt mødt den kraftigste Modstand, og de er blevet tvunget bort til Fordel for nye Regeringer hvori Frihedsbevægelsens Mænd har Sæde og som Frihedsbevægelsen kan anerkende. Saaledes vil Tilfældet ogsaa være Danmark. Derfor er Folkets Vilje: *Ingen Regering udenom Frihedsbevægelsen!*

Der er Folk, som intet begriber ..

En stor københavnsk Virksomhed har efter Proteststrejken den 15. August meddelt sine Funktionærer, at dersom de anden Gang deltager i lignende Tilkendegivelser, vil de uønskede blive afskediget. — Heldigvis er dette et ret enestående Tilfælde. Mangfoldige store Virksomheder har i Forstaelse af, hvad den nationale Kamp kræver. Maa vi ikke i al Stillefærdighed opfordre det paagældende Firma til snar at ændre Standpunkt og trække sin Trusel overfor Funktionærerne tilbage. Der kommer en Opgørels Dag!

I
Fo
at
Fri
ska
ma
eft
Ge
Me
iam
atic
der
Stil

Arbejdspladserne kræver Revision af Lønkendelsen -

Or
ndr
pa
id
ge
or
om
: t
it
ver
for
de
: or
Vil
tra
gis
tre
nde
at
mer
i d
digt
une
mer
Vur
der
Be
dige
nor
a e
sser
der
vur
ger
ted
cen
re
ger

Hvis de faglige Ledere og Arbejdsgiverne havde regnet med, at August-Forliget skulde skabe Ro om Lønspørgsmaalet, er de taget grundigt fejl. Det har overhovedet ikke skabt Afspænding. Saavel for dem, der faar det ringe Tillæg, som for dem, der bliver fuldkommen snydt, er der Utilfredshed. Forliget betegnes endog af nogle som en blodigere Uret end Forbundsskabets Kendelse, som dog gav 5 Øre pr. Time til alle. I Hovedstaden er der kun faa Arbejdere, som faar Del i det nye Tillæg, og da Resultatet forelaa Freilag den 25. August, forlod Arbejderne paa forskellige Virksomheder Arbejdet om Eftermiddagen som Protest, og Kravet om Overenskomstens øjeblikkelige Revision rejste sig spontant.

„Socialdemokraten“s Spalter har man overhovedet ikke kunnet spore denne Arbejdernes Utilfredshed. Aarsagen er saavel til. Bladet vil ikke kritisere en Ordning, som D. s. F. er gaaet ind for. Men det er naturligvis forkert. Dersom man er Tilhænger af, at Arbejderne skal have fuld Dækning for Dyrtiden, bør Arbejdsgiverne, der ogsaa denne Gang bærer Hovedansvaret for, at Arbejderne blev snydt, nagles til Ansvar. Tavshed om denne Sag kan kun hæmme Arbejdernes Indsats for at skaffe sig Dækning. Derfor maa Arbejderne ogsaa forlange, at Bladet, som Opretholdes for deres Penge, gaar ind for

Arbejdspladsernes Krav. Før eller senere vil Bladet dog blive tvunget til at bryde sin Tavshed, thi de mange ulovlige Lønstrejker og Fagforeningernes Krav om, at Forbundsledelserne skal træde i Forhandling med Arbejdsgiverne og skaffe Lønforhøjelser, kan ikke meget længere siddes overhørig.

Vi vil understrege, hvad vi allerede tidligere har fastslaaet i et Særnummer af LAND OG FOLK omhandlende Lonforliget: *Kampen for fuld Dækning for Dyrtiden gaar videre.* Vi anviste, at der for dette Formaal maatte sættes ind mod Prisstigningerne — og dette bliver saa meget mere nødvendigt nu, da Politikerne har givet frit Slag for Prisstigninger, saaledes som det fremgaar af Artiklen andetsteds i Bladet — endvidere maa der søges gennemført en fordelagtig Administration af Overenskomsten med Bestræbelser paa Arbejdspladserne for at opnaa Lonforhøjelser, og endelig maa Overenskomstsituationen udnyttes til at skaffe fuld Dækning.

Derfor gaar vi fuldt og helt ind for Arbejdspladsernes Krav om øjeblikkelig Revision og anbefaler, at de enkelte Forbund gor deres Indflydelse gældende og skaffer de haardt tiltrængte Tillæg.

Det var Arbejdspladsernes Indsats, der fremtvang Augustforliget. Det bliver ogsaa Arbejdspladserne, der skal gennemtvinge nye Indrømmelser.

Folket følger Frihedsraadet -

—
..
ikr
le
il
en
r v
ik
er
ikt

Den 29. August bekræftede det danske Folk i By og paa Land endnu en Gang, at det i et og alt er parat til at følge Frihedsraadets Ledelse af Kampen. Det skal ikke være nogen Hemmelighed, at der mangfoldige Steder var en brændende Lyst efter at fejre denne Dag med en 24 Timers Generalstrejke omfattende hele Landet. Men Frihedsraadet ønskede, at Strejkens sammende Vaaben skulde gemmes til Situationer, hvor Tyskerne ikke var forberedt derpaa og dekreterede i Stedet 2 Minutters Stilhed. Og hele Folket fulgte Friheds-

raadets Parole. Da Sirenerne lød over København stivnede hele Gadebilledet. Sporvogne standsede og Passagererne rejste sig. Biler bremsede op paa Kørebanen. Paa Telefoncentralerne gik Damerne ud af Bordene. Ingen Samtaler ekspederedes. Radioen annoncerede Kl. 12-Udsendelsen for Raadhusklokkerne, og efter at de havde lydt, varede det et Minut, før Musikken begyndte. Selv i Udlandet kunde man saaledes følge Danmarks tavse Hyldest til Frihedskampens mange dræbte, myrdede og indesparrede. — Og det var ikke kun

København, som højtideligholdt Dagen. Over hele Landet, i store og smaa Byer var Billedet det samme. Togene standsede ude midt paa Linjen, i Tørvemoser og Brunkulslejer, ved de tyske Befæstningsanlæg og paa de tyske Flyvepladser, i de største Provinsbyer som i de mindste Flækker — overalt lammedes Arbejdet, da Sirenerne lød, Hovederne blottedes og i to tavse Minutter mindedes det danske Folk de Ofre, Frihedskampen har krævet, og bekræftede sin ubrydelige Vilje til under Frihedsraadets Ledelse at føre Kampen videre — hvad der end sker — til den endelige Sejr.

Det kæmpende Danmark har reddet Nationens Ære

I en Udsendelse over Moskva Radio d. 29. August hed det bl. a.: „Et Aar er gaaet, siden det danske Folk utvetydigt viste de tyske Okkupanter, at det ikke frivilligt fandt sig i, at dets trafikmæssige, industrielle og militære Hjelpekilder udnyttedes. Ved en storslaaet Protest aflagde det danske Folk Bevis for, at det ikke længere taalte Scavenius-Regeringens Politik. Modstandsbevægelsen satte Punktum for Scavenius' skæbnsvangre Underskrift af Anti-Komintern-Pagten — han og hans Quisling Regering blev tvunget til at gaa. Et nyt Organ overtog det danske Folks Kamp mod Hitleristerne, og det kæmpende Danmark fødtes under Ledelse af DANMARKS FRIHEDSRAAD.

De tyske Okkupanter forsøgte da ved Anvendelse af alle Slags Voldsmetoder at knække det danske Folk. Men alle Provokationer blev gennemskuet. Det danske Folk viste større og større Agtpaagivenhed, Aarvaagenhed, Disciplin og Fasthed, og det danske Folk tilkæmpede sig Anerkendelse i alle allierede Kredse. I Dag, paa d. 29. August, er den Plet, Scavenius satte paa Danmarks Ære ved at afbryde Forbindelsen med Sovjetregeringen, blevet vasket af, for Danmarks Frihedsraads Repræsentant, Th. Dossing er i Dag akkrediteret Sovjetregeringen med Fuldmagt

som Gesandt for det kæmpende Danmark, som Danmarks Delegerede i Lighed med alle øvrige allierede Nationer.

Vi herovre ved, at Danmark ikke nedlægger Vaabnene før Danmarks nationale Frihed er generobret, saa sandt som Folkets Vilje er Landets Lov. — Mere end nogensinde har Hørups Ord Gyldighed i Dag: „*Inlet over, inlet under, inlet ved Siden af Folkestyret!*“

Det skal ikke glemmes, at det er det kæmpende danske Folk unær Frihedsraadets Ledelse, som har opnaaet denne Anerkendelse fra Sovjetunionens Side. Først, da Folket selv tog Sagen i sin Haand og optog Kampen mod Tyskerne paa Trods af den danske Regering, og da Frihedsraadet ved sin Henvendelse til Sovjetregeringen søgte og opnaaede at faa knyttet den Forbindelse som Regering og Rigsdag afbrød i 1941 ved sin Tilslutning til Anti-Komintern-Pagten, først da begynder man i de store frihedselskende Lande at betragte Danmark som allieret, som ligeberettiget, som værdig til en Plads blandt Fremtidens frie Nationer. Det er det danske Folks uvisnelige Fortjeneste, at dette Resultat er naaet, og det er derfor ikke alene Folkets Ret, men dets Pligt ved sin Medvirken at befæste dette Resultat ud i Fremtiden.

Ny tysk Provokation under Forberedelse

Paa et tysk Trykkeri i Vesterport er man for Tiden i Færd med at trykke et meget stort Oplag af Plakater, der er forsynet med Hammer og Segl. Hvilken Tekst, de skal forsynes med, er endnu ikke opklaret, men man kan allsaa forberede sig paa en ny stor Provokation fra tysk Side. Plakaterne siges iøvrigt fortrinsvis at skulle anvendes i Jylland.

Mens Krigen rykker nærmere -

Nazisterne synes fast besluttede paa ikke at opgive Danmark uden Sværdslag. Styrker af Ingeniør- og Sappørtropper forbereder store Ødelæggelser. Molerne i Esbjerg Havn er mineret med 26000 Tons Sprængstof og man forbereder at pumpe Fiskerihavnen fuld af Olie og stikke den i Brand uden Hensyn til Fiskerflaaden.

Skagens Havn og en Række andre jyske Havne er ogsaa mineret, ligesom alle de store Flyvepladers Startbaner. Ogsaa Lillebæltsbroen agter Nazisterne at sprænge i Luften. Der siges at være protesteret mod denne meningsløse Ødelæggelse fra Myndighedernes Side, men hvornaar har Tyskerne taget Notits af den Slags Protester?

Den 1. September vendte Dr. Best og fire af hans nærmeste Medarbejdere tilbage til København efter et Besøg i Berlin. De var alle meget deprimerede — de lystige Dage i Danmark er jo nu ogsaa snart talte! Umiddelbart efter deres Ankomst begyndte et større Oprydningsarbejde i Dagmarhus. I alle Kontorer udsorterede man Masser af Papirer, som brændtes. Ogsaa fra Dr. Lohmans Kontorer i Radiohuset og fra en lang Række andre af Tyskerne besatte Kontorer hvirvler Røgen lystigt op mod Eiteraarshimlen som Tegn paa, at selv de mest haardkogte Nazister forbereder deres pludselige Afgang. Organisation Todt har rømmet den gamle farmaceutiske Lærestait i Stockholmsgade, og hele dens Stab og Styrker har forladt dette ugæstfri Land. Naar vi genser de Herrer, bliver det til Opgør og Straf — og saa er det det danske Folk, som sidder til Doms.

I København og Provinsen tør man ikke længere lade de tyske Officerer bo paa Hotel. Overalt er der givet Ordre til, at Officererne skal rømme Hotellerne og kun medtage, hvad de kan have i en Haandkuffert. De indlogeres paa eller i umiddelbar Nærhed af Kaserne. I Aarhus er der saaledes rekvireret en Række Ejendomme i Ny Banegaardsgade, hvorved 80 danske Familier bliver husvilde. Lejlighederne skulde rømmes i Løbet af 10 Dage.

Tyske Kvinder og Børn har faaet Ordre til at være ude af Landet inden 15. September. En stor Sending tyske Børn, der netop var kommet herop for at holde 6 Ugers Ferie, blev omgaaende returneret. Der er ingen Tvivl — Befrielsens Dag rykker nær.

Luksus kommer først i anden Række

Automobilisternes Formand, Apoteker Scheel, udtalte fornylig, at der efter hans Opfattelse ikke vilde gaa lang Tid efter Krigens Afslutning, før Bilerne kunde faa Benzin. Det er muligt, han faar Ret, men først er der en Del andre Problemer, der skal løses. Der skal skaffes Raastoffer til Industrien og Gødningsstoffer og Foderstoffer til Landbruget. Der skal ogsaa skaffes Arbejdstøj, Børnetøj og almindelige Beklædningsgenstande. Der skal endvidere skaffes Cykledæk og Slinger og Benzin og Gummi til Lastbiler og Rutebiler. Ogsaa Kaffe og Tobak hører selvsagt til de Varer, der skal frem, for der kan blive Tale om Benzin til Luksusbrug eller, som det ogsaa siges, til personlig Brug.

Forskellige Nyheder -

Vejle Amts Avis er blevet forbudt i tre Uger. Det var en Artikel i Bladet den 2. August med Angreb paa de mange Vognmænd, som i Stedet for at tjene danske Interesser plejede deres Pengetrang, der vakte Mishag hos Dr. Best.

Palads-Teatret i Odense skulde forledert have haft Premiere paa den tyske Farvefilm „Drømmesoen“. Den forsvandt imidlertid under Transporten fra København. Skal det virkelig være nødvendigt at beslaglægge samtlige tyske Film? Endnu er der alt for stort Besøg i Biografteatrene til disse Makværker. Vi siger det endnu en Gang: *Gaa ikke til tyske Film!*

Den 4. September arresterede Tyskerne 17 Sabotagevagter og Vagtmænd paa Helsingør Skibsværft, fordi en tysk Marine-soldat paa en Forpostbaad var blevet ramt i Laaret af et Skud, som mentes affyret fra Værftets Grund. Det danske Svar fulgte omgaaende: Næste Dag laa Arbejdet stille paa Værftet, hos Wibroe, Tretorn og i Brændselsfirmaerne Wright og Svendsen og Kaas og Søn. Allerede Dagen efter loslod Tyskerne 14 af de arresterede, men Strejken fortsætter, til alle er løsladt.

Lørdag den 2. September gik hele Ringsted i Strejke efter at den CB-Mand, der som omtalt i Dagspressen blev saaret af en Patrulje (Schalburg-Folk, selvfølgelig), var afgaaet ved Døden. Strejken fortsattes om Mandagen.

Tyskerne har travlt med at bygge en Fæstningslinje Esbjerg-Kolding. De har til dette Formaal stillet Krav om 6000 danske Arbejdere og vil selv mode med 1000 Invalidere og 1000 Dreng. Endvidere forlanges de Indkvarteringsmuligheder for samtlige 8000. Kravene er blevet afslaaet under Henviisning til, at en Fæstningslinje Esbjerg-Kolding ikke kan siges at tjene til Beskyttelse af danske Interesser.

Værlose Flyveplads blev den 30. August angrebet af to Mosquitos. 7 tyske Maskiner blev skudt i Brand. 2 danske Arbejdere og 1 Tysker blev dræbt.

Natten til den 4. September eksploderede Bomber under et tysk Militærtog paa Strækningen Herning-Viborg. Ambulancer transporterede 11 saarede Tyskere bort.

Den tyske Garnison i Holbæk bestaar overvejende af 14-16 Aars Dreng.

DNSAP.s Propagandakontor har i en Rundskrivelse af 14. August paalagt samtlige Medlemmer at bringe deres Brandforsikring i Orden. Ganske vist vil Nazisterne faa det hedt, den Dag deres tyske Venner er smidt ud — men at tro, at en Brandforsikring kan klare den, er for naivt.

En odenseansk SS-Frivillig, der for nogle Dage siden rejste til Fronten igen med et Saar i det ene Ben, erklærede, „at man kan da altid sidde i en Rullestol og kaste Haand-

granater“. Det aabner jo visse Perspektiver med Hensyn til den tyske Krigsforelse.

Et af Tyskernes nye, hemmelige Vaaben skal ifølge Kobenhavnerviddet bestaa af en Tank med 52 Mands Besætning. En styrer, en skyder — og de 50 skubber.

Indenfor det danske Politi anses det for givet, at Grundejerforeningens Formand, Snog Christensen, er bortført af Schalburg-Korpset, og man maa sikkert regne med at staa overfor en „Bortførelses-Kampagne“.

Værnemagerne er paa Tærne for Tiden. Da de — og med Rette — frygter ikke at kunne redde deres Formuer over i et frit Danmark, forsøger de nu i det mindste at redde sig et „smukt“ Minde. Saaledes har en Grosserer Andersen, Cheminova, snydt Skattevæsenet ved at skænke Aarhus Universitet 300,000 Kr. Fabrikken er et tysk Foretagende. Under en Retssag, foranlediget af nogle mystiske Eksplosioner, som kostede Arbejdere Livet, forelagde Andersen Erklæringer fra Tyskerne, som bevirkede, at Sagen maatte afvises. Der vil sikkert i den kommende Tid vise sig flere saadanne Donationer fra de kolde Fødders Brigade. Dersom man ikke kan nænne at afvise dem, saa kan man da ialfald lade være med at løbhudle Giveren for hans „Ædelmodighed“. Og iøvrigt vil det aldeles ikke hjælpe de paagældende under Opgøret bageliter. Tro ikke det.

Tyskerne i Aarhus Havn træner med nogle underlige, rundbuede Baade, som de kaster sig i efter Stormløb og en Hujen, der minder om Hurraraab. Forleden besteg et Gammelmandshold fra Aarhus Roklub deres Otter paa samme Vis. De velagtede ældre Herrer stormede Baaden under Hurraraab og Jubel. En højtstaaende tysk Officer mødte dem ved Tilbagekomsten med Besked om, at de havde udvist „fornærmelig Optræden“. De er sarte, de Nazister.

Vi kæmper for et sandt Demokrati —

hedder en Pjece, udsendt af Danmarks kommunistiske Parti, hvori der i store Træk redegøres for Kommunisternes Planer for Efterkrigstiden. — Har du ikke læst den, saa forsøg at laane den.

BUNKERSARBEJDERNE I STRÆJKE PÅ A.L.G.E.

Den 21. August udbrød strejker paa Bunkersarbejdet i København efter at Arbejderne i over to Maanedes Forhandlinger med Forhandlingens Vej havde forsøgt at skabe gunstige Arbejdsforhold. En faglig Voldgiftskendelse, der varik Arbejderne imod, havde nemlig till, at de rejste Klagen, var afgjort og at Spørgsmaalet om Fører i Fortjenelse med Arbejdets Udførelse skulde optages til almindelig Forhandling.

*generel Karakter,

Entreprenørerne adviser Forhandling.

Arbejderne, der havde iagttaget alle Retsskridt, forsøgte nu paa Arbejdspladserne Forhandling om Udgørelsen, men blev brutalt afvist. Entreprenørforeningen, hvis øverste Spids er Varnemageren T.K. Thomsen, forbi at give Arbejderne, der slider og slæber, og ikke engang om Forlaget kan gaa hjem med en Indtægt svarende til Fagets Gennemsnitsfortjeneste, nogen som helst Indrømmelse. Selv unders de herrer Entreprenører, der har faaet Arbejdet overdraget af det offentlige, sig ikke for at tilrane sig en Fortjeneste, der næsten slør spærte til Varnemagtsarbejder.

VOLDGIFTSKENDISEN EN PROVOKATION MOD ARBEJDERBEVÆGELSEN.

Den 10. September faldt den fests Voldgiftsvets kendelse, der med rette skabte en hadfuld Stemning paa Arbejdspladserne mod det fagrettslige System, der altfor ofte tjener Arbejdsgiverinteresser, hvor af de Strejkende skal betale 130 kr. og Fagforeningen 50.000 Kr. i god.

Tvunges af den hitre Vej, der almindelige betaling - er Bunkersarbejderne nødt til at trods kendelsen og fortsætte Kampen. Det har kaldt "Rettenes Vogtere" frem. Med "Politiken" i Spidsen, revser Sagsprossen Arbejderne. Forli de sinker beskyttelsesforanstaltningerne og undergraver netsgrundlaget. Men her maa Arbejderne sige mus forbi. Det er de glatte Entreprenører, der sinker Arbejdet ved deres obsternaske Optræden. og Undergravningen af netsgrundlaget forværges ikke af Arbejderne, men af dem der har Ansvaret for Konrov, Socialhelshæring, Frisplyndring og Arbejdsgivernes Vej-Politik.

Solidaritets med de strejkende Arbejdere.

Med denne uretsfærdige Dom over Bunkersarbejderne er Strejken blevet hele Arbejderklassens Strejke. kendelsen er nemlig ikke alene vendt mod Bunkersarbejderne, men mod den samlede Arbejderklassens Bestræbelser paa at faa Indflydelse og Medbestemmelsesret paa Løn- og Arbejdsvilkaar. Derfor maa de strejkende Arbejdere støtte hele Arbejderklassens fulde moralske og økonomiske Unionstræbelser.

Organiser Indsamlinger paa alle Arbejdspladser til de Strejkende!

Det maa være en Årsagligt for enhver Arbejder at skrive sit Navn paa bidragslisten!

Solidaritets skal betyde Entreprenørernes Vej-Politik og udanske Optræden!

15. September.

DANSKES KOMMUNISTISKE PARTI.

Særnummer af Land og Folk
indeholdende

19. september 1944
1 side

Danmarks Frihedsråds opråb i forbindelse med
19. september 1944 om politiets arrestation

Kopien er så utydelig, at der henvises til andet sted
hvor teksten findes

L A N D O G F O L K

Sørummer

Udsendt af Danmarks Kommunistiske Parti

26. Sept. 44

Af de seneste Oplysninger fremgaaer med al Tydelighed at Aktionen mod det danske Politie er et Led i Hitlers "Supertotalmobilisering" der ogsaa i Tyskland fortrinsvis har givet sig Udslag i massearrestationer af "upaaalidelige" Folk og ikke i Fremskaffelse af Soldater til de betrængte tyske Hære.

Hr Best var ude med Spaden: Høje Politiaktionen er planlagt og gennemført af Hitlers højre Haand i Danmark, Pancke, og uden at den befuldmægtigede Hr. Best anede et eneste Ord derom. Mens Bestene og tyske Soldater over hele Landet stormede de danske Politistationer foretog Hr. Best under Udfolelsen af megen Højtidelighed de første Spadestik til den nye "Hørdvold", der skal gaa fra Kolding til Esbjerg. Midt under Højtideligheden fik han at vide, hvad der var ved at ske, og fløj tilbage til København. Aktionen er et talende Vidnesbyrd om Henigheden indenfor Nazisternes Rækker.

Hvad vil Tyskerne? Derom hersker der endnu nogen Uklarhed. Det er tvivlsomt, om de selv ved det. Kun dette foreligger: Pancke tilkaldte Tirsdag Eftermiddag den berygtede Popp-Madsen fra Justitsministeriet og forklarede ham, hvad der var sket og opfordrede ham til at overtage Ledelsen af det "nyordnede" danske Politie. Popp-Madsen fik Ordre til at indhente Departementschefernes Billigelse af denne Ordning - men han fik Svar paa Tiltale, i det Departementscheferne pure nægtede at have noget som helst at gøre med det lille beskidte Dyr, hvilket de bad ham meddele hans Herre og Mester, Pancke. Popp-Madsen motiverede iøvrigt sin Opførelse med, at han var "artificiens politiske Raadgiver". Det er en ken Embedsmand at have siddende Justitsministeriet.

Politiets videre Skæbne: Efter Meddelelsen om, at 1700 sjællandske Politibetjente er transporteret til tysk Koncentrationslejr, maa det staa fast, at der ikke mere findes nogen Mulighed for en "Ordning" af Politispørgsmaalet ved dansk Hjelpe. Naar Nazisterne nu meddele, at Politistationerne efter en Bemændet og klar til at modtage Penvenselner, bør man gøre sig klart, at de er bemændet med Nazister. Schalburfolk eller andet Pak som man kun med største Vished tør nærme sig. Ingen dansk Politimand med Fra i Liver kan herefter vende tilbage til Tjenesten. De, der eventuelt gør det, er Landsfærrædere og vil blive behandlet som saaniarne. Hvad angaar de mange Politimænd, der holdigt unngik Arrestation, maa de snarest bringe sig selv og deres Vaaben i Sikkerhed og slutte op i Frihedsfrontens Rækker. Selvom de er mange, skulde deres Underhold ikke betyde uovervindelige Vanskeligheder for Frihedsbevægelsen, som allerede har klaret saa mange vanskelige Opgraver.

De nye Stemmer i Radioen: Størstepartien af Radiens Personale har - trods Trusel om Dødsstraf - fulgt Folkestrejkenes Parole og nedlagt deres Arbejde. Selv den misliet tyske Kommissær Lohmann er fordøftet, men det skyldes sikkert indre tyske Aarsager. I hans Sted optræder nu som "Kommissær" en Hr. Bjørnsson, Søn af den islandske Præsident. Den Herre, der oplæser de forskellige Meddelelser, og som tydeligvis endnu ikke har afsluttet sin Skoleuddannelse, er et værdigt Skud paa den Clauson-Maas'ske Stamme (dog ikke Wlyver-an).

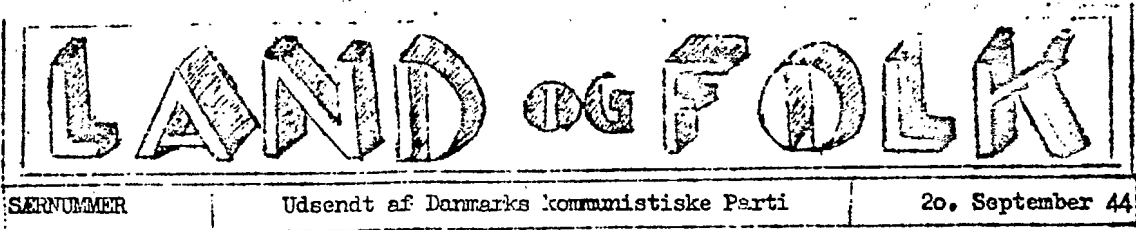
Folkestrejkenes Forløb: Fra København sprang Strejkebevægelsen som fængende Gnistre ud over hele Landet. De fleste større Byer strejker. Jernbanetrafikken er i hele Landet saa godt som lammet. Tyskerne har forsøgt at faa et enkelt Tog ned gennem Jylland ved egen Hjelpe - men alle de store Jernbanestationer ligger øde hen. Hørsingør-Overfarten har været standset siden Tirsdag Kl 16. Over Storebølt er gået et Par Færger med Gods og lokale Rejsende. Paa enestaaende værdig Maade har hele Danmark besvaret det tyske Overgreb.

FOLKESTREJKENS BILDE: Endnu foreligger ikke Enkeltheder fra Provinsen, men ialfald den københavnske Befolkning har i det store og hele fulgt FREHEDSRÅDETS Parole og et udvide Ro og Disciplin. Paa Unghevelsads forekom enkelte Paal, anlagt af unge Mennesker, men derudover er der ikke forekommet Demonstrationer. Alligevel er det lykkedes de tyske Morderbønder at dræbe 7 Mennesker og saare 19, ifølge den foreløbige Opgerølse.

Folket gaar i Arbejde - men Modstanden vil blive fortsat og forstærket. Paa Arbejdspladser, paa Kontorer, overalt maa S. betagelse ved tysk Arbejdsforstærkes.

26. September 1944

DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI.

TYSKERNE FRYGTER INVASION OG MODSTANDSBEVEGELSE

Besvar det tyske Voldskup med øget Indsats i Frihedskampen

Om Tyskernes Voldskup overfor det danske Polititirsdag den 19. Sept. foreligger der indtil nu følgende Enkeltheder:

Samtidig med, at Tyskerne lod valse til falsk Luftalarm i København, gik tyske Politisoldater bestaaet af almindelige tyske Soldater og Marinesoldater til Aktion overfor samtlige Politistationer, Politigaarden, Politiskolen, Politilæsesenen i Klerkegade og Politiforbundenes Kontorer. Under Aktionen anvendte Tyskerne saavel Maskinpistoler som Haandgranater og enkelte Steder endog Artilleri. De fleste Steder blev Politit- og C.B. Styrkerne afvæbnet uden alvorlig Modstand, men ved Stationen under Elmene og ved Politiskolen kom det dog til Ildkamp inden det lykkedes at besætte Bygningerne.

Tyskernes fejge "Erobring" af Politigaarden

Naar Besættelsen af Politigaarden foregik forholdsvis hurtigt, skyldtes det, at Tyskerne her gik frem paa en særlig lumsk og fejg Maade. Kort før Aktionens Paabegyndelse ankom der nemlig et større Antal tyske Politisoldater til Politigaarden for - officielt - at afhente en større Portion "Ausweiss". I Virkeligheden viste det sig, at deres Erinde var indenfor at besætte Kontorerne, afvæbne Vagterne og aabne Portene for de tyske Styrker, der kom udefra.

Om de arresterede Politifolk. Skæbne vidtes endnu intet bestemt. En Del er interneret om Bord paa Sibbe i Frihavnen, andre befinder sig i Korsørød. Den øverste Politiledelse er i tysk Arrest i Dagsarhus og Shellhuset. En ringe Del af Politistyrken - hovedsagelig de af dem der befandt sig paa Gaderne under Aktionen - er det lykkedes at unddrage sig Amputation.

Kampene ved Amalienborg Slot

De alvorligste og blodigste Kampene kom det til paa Amalienborg Slotsplads, da den danske Politivagt ved Slottet bistaaet af danske Civilpersoner søgte at forhindre en Afdeling tyske Marinesoldater i at afvæbne Vagten og besætte Slottet. Det kom her til Skudveksling og paa Grund af Danskernes modige og resolute Optraeden saa Tyskerne sig nødsaget til i første Omgang at foretage et "elastisk" Tilbagegaa. Først, da der var ankommet tysk Forstærkning, blev den danske Modstand nedkæmpet. Under Kampen blev der dræbt og saaret saavel Danskere som Tyskere. Fra tysk Side søger man nu fejgt at forklare, at denne Kamp skyldes en Misforstaaelse, da Tyskerne absolut ikke havde i Sinde at foretage noget overfor Kongefamilien eller dens Politivagt. Denne Forklaring tager ingen for gode Varer - den er kun fremmat for at lægge en Dæmper paa Folks Vrede over de tyske Banditters brutale Optraeden. Hvis Tyskerne ikke havde saadanne Planer - hvorfor i al Verden marcherede de saa ind paa Slotspladsen? Paa Baggrund af hele Situationen kunde en saadan Handling kun opfattes som om det var Tyskernes Hensigt at besætte Slottet, og er der virkelig Tale om en "Misforstaaelse", saa er det de tyske Mordere, der bærer Ansvar herfor.

Folkestrejken var Københavnernes Svar paa det tyske Voldskup

De nye tyske Overgreb overfor vort Samfund mødte straks en eenstemmig Fordømmelse i hele den københavnske Befolkning. I Løbet af faa Minutter blev Tyskernes brutale Fremfærd kendt over hele Byen. Overalt blev Svaret: Folkestrejke! Ikke saa snart var Luftalarmen blæst af, før Arbejdspladserne tømt, ligesom Stormgæssene og Forretningerne lukkede. I Løbet af Eftermiddagen var Folkestrejken total. Ogsaa Sporvejskørslen og Jernbanetrafikken standsede. I langt de fleste Provinsbyer Landet over er alt Arbejde og Trafik ligeledes standset.

Baggrunden for de tyske Voldshandlinger

Naar Tyskerne paa et saa sent Tidspunkt, kort før deres endelige Nederlag, foretager dette Overgreb mod det danske Politi, skyldes det først og fremmest Frygten for den Invasion, de ventede her i Landet, og Angsten for den danske Modstandsbevægelse. Officielt begrundede de deres Optræden med, at det danske Politi ikke har været i Stand til at forhindre eller opklare den øgede Sabotagevirksomhed og Henrettelserne af Stikkere. Det var samme Motivering, Tyskerne begrundede deres Optræden med den 29. Aug. i Fjor og overfor Jøderne. Ogsaa den Gang var det Sabotagen, Strejkerne og det danske Folks Modstand, der gjorde det nødvendigt for Tyskerne at afsætte Regering og Rigsdag, afvæbne den danske Hær og landsforvise de danske Jøder, men trods de tyske Voldshandlinger og Terroren lykkedes det ikke for dem at skabe "Ro og Orden" eller standse det danske Folks Frihedskamp. Det vil heller ikke blive Resultatet af de nye tyske Overgreb. Tværtimod vil de blive Signalet til øget Sabotage, forstærket Opøer mod Stikkere og Landsforrædere og endnu mere aktiv Indsats overfor Tyskernes Krigsforelse og Udplyndring af vort Land.

LAND OG FOLK

Nummer 52

Udsendt af Danmarks kommunistiske Parti

25. Sept. 1944

Opraab fra Danmarks Frihedsraad til det danske Folk

1700 tilfældigt udvalgte danske Politifolk er den 20. ds. blevet deporteret til Koncentrationslejre i Tyskland. Den tyske Politigeneral, Pancke, har i et Opraab forsøgt at undskylde denne Voldshandling ved at paastaa, at det danske Politi med Vilje undlod at gribe ind over for „Mord, Sabotage og Forbrydelser“. Men Sandheden er, at det danske Politis Ledelse straks efter 29. August 1943 erklærede, at det ikke vilde eftersøge Personer, som det risikerede at skulle udlevere til Tyskerne. Og Tyskerne har ved Magtbud forhindret vort Politi i at opklare den lange Række Mord og Ødelæggelser, der er forøvet af Schalburgfolk og tyske Nazister under Besættelsesmagtens Beskyttelse. Denne Kendsgerning har længe krænket det danske Folk og var medvirkende til den Harmes, Politiets Internering og Deportation udløste. Det er forstaaeligt, at mange Danske ønskede at give deres Protest overfor Tyskerne Udtryk gennem en Forlængelse af Strejken, der i Tirsdags udbrød i store Dele af Landet. Men Tiden til aaben Kamp er endnu ikke inde, og *Danmarks Frihedsraad* slog derfor fast, at Strejken skulde ophøre Torsdag Morgen. Raadet takker alle danske Borgere for den Forstaaelse og Selvtugt, de har lagt Dagen, ved enigt at følge vore Paroler. Det giver os Vished for, at de ogsaa vil følge os den Dag, det sidste afgørende Slag skal rettes mod vore Undertrykkere.

★

Ved at berøve Landet dets Politi har Tyskerne aabnet Vejen for Uorden og Retsløshed. Vi maa alle staa sammen for at undgaa, at dette bliver Resultatet.

Frihedsraadet opfordrer enhver Dansker til ved sin personlige Færden og sin Agt-paaagivenhed overfor andres at bidrage til Opretholdelsen af Retsordenen. Det gæl-

der i det store som i det smaa. Enhver bør undlade Overtrædelser af Politivedtægt og Færdselsregler og bekæmpe Indbrud, Overfald og Hærgen. Vi opfordrer Borgerne til i saa vid Udstrækning som muligt at danne lokale Vagtværn i Karreer, paa Villaveje osv. Den sorte Børs maa ikke faa frit Spil — hold Dem væk fra den. Ingen Handlende maa udnytte Situationen til uberettigede Prisstigninger. Det er unational Handling at benytte sig af den Nødstilstand, Tyskerne har skabt, og alle, der prøver at gøre det, vil være hjemfalden til skærpet Straf, naar der atter er Lov og Ret i Landet.

Lad os vise os selv og Verden, at vi er et Retssamfund, der paa egen Haand kan opretholde Disciplinen, efter at Tyskerne har fjernet Rettens lovlige Haandhævere.

★

Store Dele af den danske Politistyrke har ved Flugt unddraget sig Internering. Vi opfordrer de flygtede til at holde sig „under Jorden“ her i Landet. Der er Brug for deres Indsats i Frihedskampen. Tyskerne vil utvivlsomt prøve at indføre en Ordning, hvorved Politiets Tjenestemænd indtræder i Tjenesten under tysk Kommando. Vi opfordrer Politiet til ikke at melde sig til en saadan Tjeneste. Det er at gaa i Tyskernes Sold. Søg sammen og behold Vaabnene. *I hele Befolkningen skal hjælpe vore Betjente til at holde sig fri af Tyskernes Klør.*

★

Det Brud paa Folkeret og Moral, Tyskerne har begaaet ved at sætte vore Politistyrker ud af Spillet og føre et Par Tusind Danskere bort fra Landet, er saa groft, at man maatte vente et kraftigt Svar fra Landets ledende Myndigheder, der repræsenteres af Departementscheferne. En af

deres Embedsmænd, Sekretær Hvorslev, er blevet skudt hensynsløst under sit Arbejde, en af deres Kolleger, Departementschef Ejvind Larsen, sidder i tysk Fængsel, klare Overenskomster, der var indgaaet mellem Udenrigsministeriet og Dr. Best er blevet brudt, og Tyskerne har berøvet Administrationen Mulighed for at udøve selvstændig dansk Retsmyndighed. Dermed er Grundlaget for Departementschefstyrets hidtidige Forhold til Besættelsesmagten faldet bort, og det havde været værdigt og naturligt, om Departementscheferne havde markeret dette ved at nægte at fungere videre. Det danske Folk vil føle sig dybt skuffet over, at dette ikke er sket.

Den 22. September 1944.

Danmarks Frihedsraad.

Bunkersstrejken -

et Led i den nationale Kamp!

Der har været en Del Røre om Bunkersarbejdet i København. Arbejdet, der begyndte i Juni Maaned, er ikke regulært, som forudset i Priskuranten, hvorfor der søgtes opnaaet en tilfredsstillende Ordning. Men Entreprenørerne var meget vrangvillige, skønt de har faaet Arbejdet overdraget af det Offentlige til Fantasipriser, der giver dem større Fortjeneste end den samlede Arbejdsløn. Efter langvarige Forhandlinger indbragtes Sagen for faglig Voldgift, som vel ikke gav Arbejderne Medhold, men dog henviste Spørgsmaalet om Gener til Forhandling mellem Parterne. Da der paa Arbejdspladserne søgtes Forhandling herom, afviste Arbejdsgiverne efter Ordre fra Entreprenørforeningen og helt i Overensstemmelse med Værnemageren T. K. Thomsens Nej-Politik. Efter saaledes for-gæves at have søgt alle forhandlingsmæssige Muligheder for at opnaa taalelige Lønforhold, gik Arbejderne i Midten af August i Strejke.

Entreprenørerne indbragte Sagen for den faste Voldgiftsret. Denne, der oftest har vidst at dømme ud fra Arbejdsgiverinteresser, paatalte ikke Entreprenørernes Optræden, men idømte hver af de Strej-

kende 130 Kr. og Fagforeningen 50.000 Kr. i Bod. Arbejdernes Svar paa denne lige saa meningsløse som uretfærdige Dom var at fortsætte Strejken.

Dagspressen har i den Anledning følt sig kaldet til at revse Bunkersarbejderne og andre Strejkende, idet man paastaar, at de undergraver de kollektive Lønaftaler og den faglige Retssikkerhed. Det er imidlertid at rette Smed for Bager. De, der undergraver de kollektive Lønftaler og Retssikkerheden, er dem, der er ansvarlige for Lønstop, Socialnedskæring, tvungen Voldgift og Nej-Politik. Undergravere er ogsaa de, der udelukker Arbejderne fra Medbestemmelsesret om Overenskomsterne og afslutter disse paa Trods af Arbejderne.

Det hjælper ikke, at man, som i »Social-Demokraten«, søger at forflygtige Ansvarret ved at tale om »uansvarlige Elementer« og om Syndikalisme. Det gavner ikke Sagen, men tjener kun til Splittelse, og det har Arbejderklassen ikke Raad til. Sammenholdet er haardt nok belastet gennem Samarbejdspolitikken. Nu gælder det om at samles for at rette de Skavanker. Samarbejdspolitikken har medført, og det skulde kunne lade sig gøre. Baade faglige og socialdemokratiske Ledere indrømmer, at Samarbejdspolitikken er kuldsejlet, fordi Arbejdsgiverne og Overklassen ikke har opfyldt Forudsætningerne for den, men har optraadt unationalt.

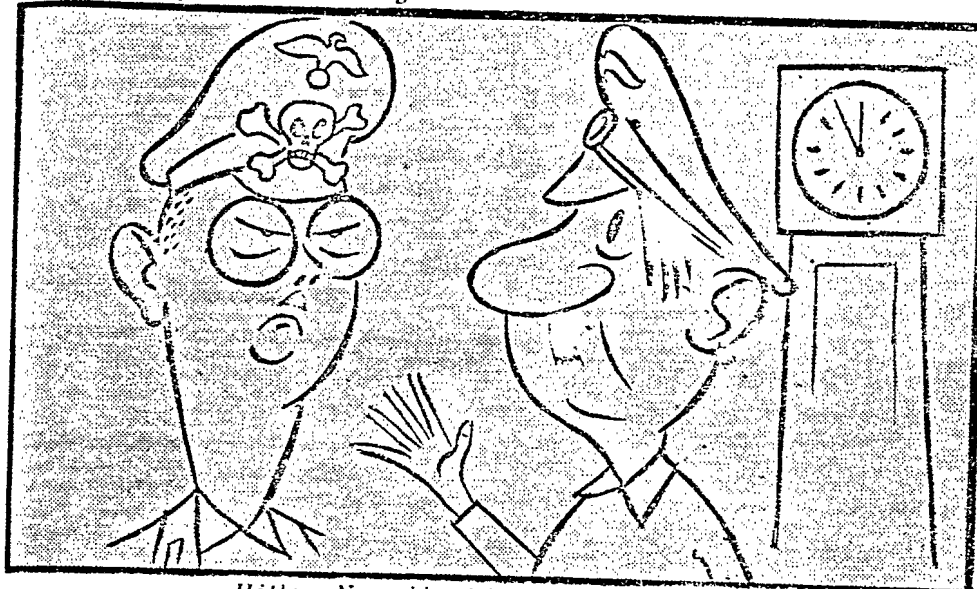
Bunkersstrejken er vendt mod denne unationale Politik. Derfor er den ikke kun en Sag, der angaar de københavnske Jord- og Betonarbejdere. Det er hele Folkets Kamp mod den Kliike, der har udnyttet vor nationale Ulykke, Besættelsen, til at fremme sine egne Interesser paa Nationens Bekostning, der her kommer til Udtryk.

Derfor maa alle samles om at støtte denne Kamp, thi først naar Nej-Politikken er knækket, og Arbejderne faar Medbestemmelsesret angaaende Løn- og Arbejdsforhold, er de rette Garantier for kollektive Lønftaler og for faglig Retssikkerhed til Stede.

Nu er det sagt!

En Del Handlende — og ikke af de mindste — har ment at kunne udnytte Situationen, nu da Politiet med Magt er fjernet, til at lade haant om alle Prisreguleringer og kræve hvad de har Lyst til for deres Varer. Denne unationale og forbryderiske Fremfærd vil imidlertid ikke blive taalt. Der

Å hver Dag sin Strategi -

Hitler: Nu gælder det om at vinde Tid, Heinrich . . .

Himmler: Saa er jeg bange for, det blir det eneste, vi vinder . . .

kommer en Dag, da der paany hersker Lov og Ret i Landet, og da vil disse gemene Elementer blive draget til Ansvar for deres Handlinger, og der vil ikke blive taget blidt paa dem. Sørg for, at de faar det at vide, og opnoter dem til Regnskabets Dag!

Forbrugerne skal ikke betale

Provinshandelskammeret har fremsat Krav om, at den tilladte Forhøjelse af Avancen udvides fra 20 til 30 Procent. Det lyder meget rimeligt, naar det hedder i Motivering, at mange Handlende lider under Varemangel, og at de maa have Indtægterne forøgede. Der er imidlertid ingen Tvivl om, at Besættelsen har haft meget forskellig Indflydelse paa de Handlendes Forhold. De Smaahandlende har haft stærk Indtægtsnedgang, men Storhandelen har tjent store Penge — herom taler Skattesstatistikens sit tydelige Sprog. Der er derfor ingen Grund til at foretage en almindelig Forhøjelse af Avancen. Det maa være tilstrækkeligt at give de Smaahandlende større Fortjenester. Men det skal ikke være Forbrugerne, der betaler. Det maa ske paa Mellemhandelens og Industriens Bekostning.

Der protesteres

Gennem Folkestrejken den 20. September gav det danske Folk Udtryk for sin Harm over Deportationen af Politiet. I

Dagene derefter er Protestadresser begyndt at indløbe til Dr. Best. Saaledes vides det, at de politiske Partier har protesteret, endvidere har dansk Arbejderbevægelse, repræsenteret ved Socialdemokratiet, De samvirkende Fagforbund og de kooperative Bevægelser, afleveret en skarp Protest. Det samme siges selv Departementscheferne at have gjort, og Søndag blev der fra samtlige Landets Prædikestole udtalt en skarp Fordømmelse af Nazisternes sidste Voldshandling.

En Værnemager

Entreprenørfirmaet Wright, Thomsen & Kjær har i Løbet af 1940 til Brug for den tyske Værnemagt indkøbt for flere Millioner Kroner Træ. Firmaet har betalt Træet med en Overpris paa 10 Procent i Forhold til de af Priskontrolrædet godkendte Priser og har herved overtraadt det den 9. April fastsatte Prisstop, Prisloven samt Bestemmelserne om Kædehandel. Der skulde netop nu have været rejst Sag mod Firmaet for et enkelt Forhold, hvor Firmaet har betalt en ulovlig Overpris paa 42.000 Kroner. Selvom Sagen under de nuværende Forhold maaske ikke kan fremmes, er der dog ingen Grund for Hr. Nejl-Thomsen til at føle sig sikker. Det skal ikke blive glemt, at Arbejdsgiverforeningens Formand hele Tiden har været at finde i Spidsen for de Værnemagere, som ved deres unationale Optreden har medvirket til at forarme Landet og skabe utaalelige Levevilkår for det store Flertal af Folket.

Straalende Valgsejr for Kommunisterne i Sverige

Valgene til den svenske Rigsdags Andetkammer Søndag den 17. September blev en straalende Sejr for vort svenske Broderparti. — Det satte sit Stemmetal op fra 101,000 til 313,353 og forøgede sin Repræsentation i Andetkammeret fra 3 til 15 Mandater. De 15 kommunistiske Rigsdagsmænd er valgt saaledes: 3 i Stockholm, 3 i Göteborg, 2 i Norrbotten og 1 hvert af følg. Steder: Malmö-Hälsingborg, Värmland, Göteborgs Len, Østergötland, Stockholms Len, Örebro og Väster Norrland.

Straks, da Valgresultatet forelaa, afsendte vort Parti nedenstaaende Hilsen:

Til Centralkomiteen for Sveriges kommunistiske Parti, Stockholm.

Kære Kammerater!

Vi har med Stolthed modtaget Meddelelsen om Jeres straalende Valgsejr, og vi sender Jer paa Danmarks kommunistiske Partis Vegne de hjerteligste Lykønskninger.

Trods de vanskelige Forhold som Illegalitet, Forfølgelser, Arrestationer, Deportationer og Henrettelser medfører, har vi, i det Omfang det har været muligt, med levende Interesse fulgt Jeres Bestræbelser for at hidføre en Samling af det svenske Folk imod saavel den indenlandske som den udenlandske Reaktion. Da *Ny Dag* atter begyndte at udkomme som Morgenblad i sit nye, store og udvidede Format, følte vi det her i Danmark som en Sejr ogsaa for os, og vi er overbevist om, at Jeres store og udmærkede Blad har haft sin meget store Andel i Valgdagens Resultat. Vore Partiorganisationer har med Iver studeret Talerne og Beslutningerne fra Jeres skelsættende Partikongres. Det har været befrugtende for os, i den Kamp vi fører, at studere de Problemer, som I kæmper med.

Den Dag er ikke fjern, da vi atter kan mødes. De tyske Krigsforbrydere vil snart søgne under de vældige Slag, som tildeles dem af Sovjetunionens, Englands og Amerikas Stridskræfter med Støtte af Befolkningen i de undertrykte Lande.

Kære Venner! Vi glæder os til den Dag, da Forbindelsen mellem Danmark og Sve-

rige atter kan genoptages. Men selv om de nazistiske Magthavere har kunnet spærre Grænsen, har de aldrig formaaet at sprænge de Baand, der har bundet vore to Lande og to Partier sammen. Vi er forvissede om, at den hjertelige og broderlige Forbindelse, der altid har hersket mellem vore to Partier i Fremtiden yderligere vil bekræftes til Gavn for Nordens Arbejderklasse og Demokrati.

Danmark, den 18. September 1944.

Med kammeratlig Hilsen

*Danmarks kommunistiske Parti
Centralkomiteen*

Folk, der tager fejl

Baade før og efter det svenske Valg har Modstandere paa begge Sider af Øresund slaaet sig til Taals med, at Kommunisternes storslaaede Fremgang kun var forbigaaende. De hævder, at det er de internationale Konjunkturer — Sovjetunionens stigende Renomme, der har medført den store Tilgang af Stemmer til Sveriges kommunistiske Parti.

Dette er imidlertid aldeles ikke nogen Forklaring paa Stemmemforskydningen i vort Naboland. Skulde den endelig være rigtig, saa er den ialfald ikke forbigaaende, thi Sovjetunionens Popularitet vil ikke svinde med Krigen. Man maa tvertimod regne med at Sovjetunionen overfor Efterkrigstidens Problemer vil lægge lige saa stor Indsigt og Kraft for Dagen, som den har gjort i de internationale Forhandlinger før og under Krigen. Men Sovjetunionens Resultater er ikke tilstrækkelige til at forklare Kommunisternes Fremgang. Det fremgaar alene af det Forhold, at Kommunisterne i 1940, under den skarpeste Hetz, opnaaede 101,000 Stemmer mod 98,000 i 1936. Naar Kommunisterne holdt Stillingen, ja faktisk forbedrede den, skyldes det udelukkende, at det er et Parti, som er fast forankret i den svenske Arbejderklasse. Tredoblingen af Stemmerne i den forløbne Valgperiode bekræfter dette. Den viser tillige, at den svenske Arbejderklasse tager Afstand fra Samarbejdspolitikken med Lønstop til Arbejderne og Knæfald overfor Hitlernazis-

men. Vort svenske Broderparti har ført en rigtig og god Politik for Samling af det svenske Folk mod indre og ydre Reaktion. Derfor er Kommunisternes Fremgang ikke konjunkturbestemt men blivende. Den er et Skridt paa Vejen til Samling af hele den svenske Arbejderklasse og det svenske Folk om en konsekvent og progressiv Politik.

Kræv Prisstap!

„Land og Folk“s Offentliggørelse af Departementschef Jespersens Brev til Priskontrolraadets Formand, Professor Sindballe, om at sætte Prisskruen i Gang har vakt baade Harm og Forbitrelse. Med al ønskelig Klarhed afslører dette Brev, hvad de Instanser, hvis fornemste Hverv skulde være at værne Folket mod Prispilyndringer, mener at kunne tillade sig i folkefjendtlig Retning. Det er betegnende, at Departementscheferne og Politikerne endnu ikke har forsøgt at retfærdiggøre deres Optræden, men fortsat foretrækker at skjule sig bag Anonymitetens Maske.

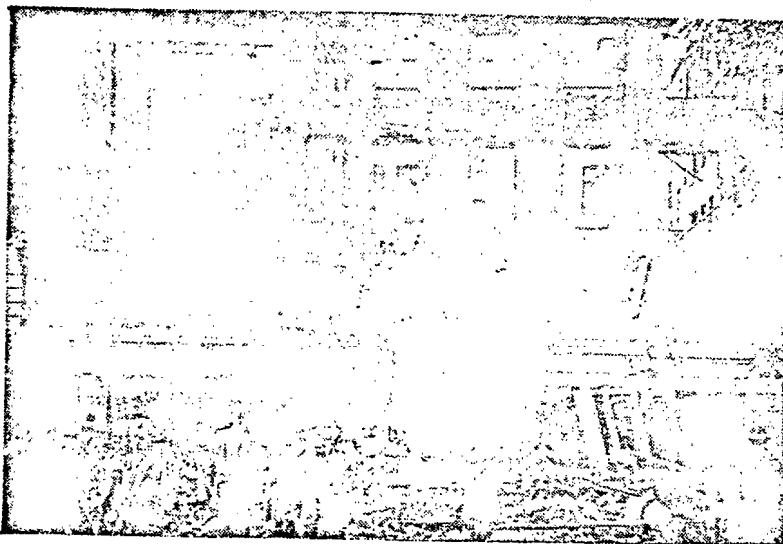
De vil iøvrigt heller ikke have Held til at retfærdiggøre sig. De samv. Fagforbund

har ved forskellige Lejligheder dokumenteret, at Arbejdsgiverne ud over den almindelige Indtægtstigning har tilvendt sig Millionbeløb. Beregninger, hvis Nøgternhed der ikke er Grund til at betvivle, opgør dette Beløb til ca. 200 Mill. Kroner aarlig for Industrien og 100 Mill. Kroner aarlig for Hønden. Landbruget er ikke medregnet. Derfor maa det ogsaa staa enhver klart, at August-Lønforhøjelsen ikke kan begrunde nogen Forhøjelse af Priserne.

Ikke desto mindre er disse Mennesker straks parat til at give Slip paa Taget i Priserne, skønt de ved, at de besiddende paa Trods af al Priskontrol tilvender sig flere Hundrede Millioner Kroner aarlig. Denne Handling er særlig skændig, da den ikke alene gør Lønforhøjelsen illusorisk, men tillige betyder nye Ekstramillioner til Landets Velhavere.

Men dette bør ikke tolereres. Embedsmænds og Politikeres Rænkespil bag Kulisserne maa slaas over Ende. Derfor maa der fra Arbejdspladser, Fagforeninger, ja alle Landets Forbrugere lyde et eenstemmigt og kraftigt Krav om, at Politikernes Tilsagn til Arbejdsgiverne annulleres, og at Forbudet mod Prisstigninger opretholdes.

Tyskernes Storm mod Politiet paa Amalienborg forløb paa dramatisk Maade. I en Fjendom i Amaliegade blev et Vindue lukket haardt i. De fuldstændig desperate Tyskere ontog det for et Skud og kastede omgaaende en Brandbombe ind i Ejendommen. Det blev forbudt Brandvæsenet at slukke Ilden Vort Billede viser Ejendommen efter Branden.

Thälmann myrdet -

Tyskerne meddelte den 16. September, at Ernst Thälmann og Breitscheid var blevet dræbt under et allieret Bombeangreb paa Konzentrationslejren Buchenwald. Efter foretagne Undersøgelser har de engelske Myndigheder meddelt, at der paa det angivne Tidspunkt og de nærmeste Dage der omkring ikke har været allierede Maskiner over det Omraade, hvor Lejren er beliggende.

Den tyske Forklaring var altsaa kun en af de sædvanlige Nazilogne, som skulde dække over, at Nazisterne har myrdet Thälmann og Breitscheid efter at have holdt dem indespærret i over 10 Aar. Aarsagen er ligetil. Nazisterne frygter en Folkerejsning. Derfor rydder de alt, hvad der kan tjene til Fremme af en saadan, af Vejen. Først anbragte de 8 Generaler i Galgen, senere 7 Civilpersoner. Samtidig foretog de Massehenrettelser, som dog ikke meddeltes Offentligheden. Men det har altsaa ikke været tilstrækkeligt. De frygter ikke alene dem, der gaar frit omkring. Ogsaa Fangerne bag Laas og Slaa er en Trusel mod det nazistiske Regime. Arbejderførerne Thälmann og Breitscheid kunde i givet Fald blive Samlingspunkter og Førere for de utilfredse Folkemasser. Derfor tog Nazisterne deres Liv. Men lige saa lidt som disse Mord kan rette den hældende Krigsvogn op, lige saa lidt kan de forhindre, at der af de tyske Krigsmodstanderes Lejr fremstaar Folk til at lede Bekæmpelsen af den forbryderiske Hitlerisme. Den internationale Arbejderklasse har lidt

svære og dybtføjte Tab under denne Krig. Det smerteligste er dog Tabet af Ernst Thälmann. Med ham er en af Tysklands stovteste Arbejderskikkelser gaaet bort. Fra sin tidligste Ungdom var han med i Arbejderbevægelsen. Han stod altid paa Socialdemokratiets venstre Fløj og spillede en fremtrædende Rolle i sin By, Hamburg. Under forrige Verdenskrig tilsluttede han sig det uafhængige Socialdemokrati, og det skyldtes ikke mindst hans Indsats, at dette Parti i 1920 saa godt som samlet traadte ind i det kommunistiske Parti.

Det varede ikke længe, før Thälmann gjorde sig gældende indenfor det kommunistiske Parti. Fra Midten af Tyverne blev han dets ledende Mand. Han havde grundigt tilegnet sig den marxistiske Teori, og han forstod at udnytte den. Han var klar over, at i Kampen mod Nazismen maatte hele Folket med. Derfor fremsatte han Parolen om den Røde Folkefront. Men endnu var Nazismens frygtelige Karakter ikke gaaet op for det tyske Folk. Derfor blev Folkefronten ikke til Virkelighed. Efter Rigsdagsbranden arresteredes Thälmann den 4. Marts 1933. Hans Død er ikke alene et Tab for den tyske Arbejderklasse og det tyske Folk. Det er et Tab for Alverdens Folk. Han vilde have kunnet faa Indflydelse paa, at Tyskland blev et folkestyret Land og Deltager i det internationale Samarbejde.

Nu er han død, skændigt myrdet. Det lægger større Byrder paa os andre. Vi vil gøre vort Bedste for at løse Opgaverne. Æret være hans Minde.

Vær paa Vagt overfor Provokationer

Overfor Nazisternes Provokationer sætter vi haard Disciplin og roligt Overlæg

I samme Tempo, som de allierede Hære rykker frem, og Hitlers endelige Nederlag nærmer sig, i samme Tempo vil Nazisterne forstærke deres Terror og gribe til stadig mere desperate Midler overfor de undertrykte Landes Befolkning. De seneste Uger har bragt os tydelige Beviser herfor. Bøghederne rider imidlertid saa hurtigt i denne sidste Fase af Krigen, at

vi maa nøjes med i store Træk at fremdrage de væsentligste Tildragelser.

Fredag den 15. Sept. førte Tyskerne 197 Danskere fra Frøslevlejren til Tyskland. Saa vidt det kan ses af Navnene paa de deporterede, er disse valgt ganske tilfældigt ud blandt Lejrens mere end 1000 Fanger. Fra dansk Side var Svaret Strejke. Den begyndte blandt de Arbejdere, som

er beskæftiget i Lejren, og den bredte sig op i Jylland langs Jernbanerne, hvis Personale talrige Steder gik i Strejke og forlod Stationerne. Fredag Nat naaede Meddelelsen København, og Frihedsraadet dekreterede tidligt Lørdag Morgen landsomfattende Proteststrejke fra Lørdag Kl. 12 til Mandag Kl. 12. For Københavns Vedkommende gjaldt Strejken tillige som Protest mod en tysk Massakre paa Raadhuspladsen Natten mellem Fredag og Lørdag, hvorved 23 sagesløse Mennesker blev saaret, de 70 alvorligt. Det hele var saa tilfældigt og meningsløst, som alle de tyske Terrorhandlinger. En „Præriebil“ med 15 tyske Soldater kom ved Midnattid over Raadhuspladsen og aabnede pludselig Ild mod de Klynger af Mennesker, som stod og ventede paa Morgenaviserne.

Strejken i København var total fra Lørdag Eftermiddag til Mandag Kl. 12. Kun S-Togene, de kommunale Værker samt Brød- og Mælkeforsyningen opretholdtes efter Frihedsraadets udtrykkelige Direktiv. I de fleste Provinsbyer, hvortil Frihedsraadets Opraab først naaede i Løbet af Lørdagen, strejkedes der hele Mandagen. Overalt forløb Strejkerne værdigt, følgende de Anvisninger, som Frihedsraadets Lokal-Komiteer gav.

Denne enestaaende Disciplin og dette Sammenhold indenfor det danske Folk udlægger Tyskerne — og med Rette — som et Varsel om, at det en Dag vil gaa dem ilde her i Landet. De ønsker derfor i Tide at faa sprængt Modstandsfronten — at faa lokket Modstandsgrupperne frem før Timen er inde, saa de kan knuse dem. Til dette Formaal foranstaltede Politigeneral Pancke Tirsdag den 19. — mens Dr. Best var i Jylland for at foretage de første Spadestik til den nye „Nordvold“ — et landsomfattende Angreb paa det danske Politi. Under en falsk Luftalarm besattes i København samtlige Politistationer, Politiskolen og alle Politiets Kontorer rundt i Byen. Alt for mange Steder lykkedes det Tyskerne at besætte de fæstningsagtigt udbyggede Stationer, uden at saa meget som et Skud udveksledes. Andre Steder forsvarede Politimændene sig bravt. Paa Amalienborg Slotsplads kom det til en flere Timer lang Ildkamp, da en tysk Afdeling søgte at afvæbne Kongens Politivagt. Tyskerne blev slaet

tilbage, og den danske Politivagt paa Amalienborg fortsætter. Samtidig besattes den røde Bygning med alle Administrationskontorerne, hvorunder Sekretær Hvorslev i Finansministeriet blev dræbt, og flere saaret. Fra Provinsen foreligger kun spredte Meldinger, men alt tyder paa, at Aktionen kun er gennemført totalt i København — endnu da.

Hvad Tyskerne herefter vil foretage sig, er ikke til at vide. Landsforræder Popp-Madsen fra Justitsministeriet — K. B. Martinsens „politiske Raadgiver“ og altsaa Manden bag de mange nazistiske Mord — er af Pancke opfordret til at overtage Politiet, men ingen dansk Myndighed vil vide af det lille beskidte Dyr, saa den Plan maa sikkert opgives. Foreløbig huserer da hele Bærmen fra Shell-Huset, Dagmarhus, Frimurerlogen og paa de danske Politistationer, og al Tale om, at Politistationerne i København paany er i Virksomhed, er Løgn — den eneste Virksomhed, de udfolder, er Forberedelse af nye Mord og Provokationer. Ingen dansk Borgervil kunne vente Hjælp eller Støtte der.

Svaret paa dette forbrøderiske Anslag mod dansk Retsorden blev en spontan Strejke, der efter Frihedsraadets Direktiv ophørte Torsdag Morgen — omend vel de fleste havde ment, at den burde vare endnu længere. Men Strejken er et saa kraftigt Vaaben, at det ikke bør misbruges.

Man maa i den kommende Tid være forberedt paa nye, uhyrlige Provokationer fra tysk-nazistisk Side. Pancke og hans desperate Medarbejdere vil ikke vige tilbage for noget Middel for at tvinge det danske Folk ud i aaben Kamp, før Tiden er inde. *Dette maa ikke ske!* Vær derfor paa Vagt overfor Provokationer. Husk, at det er en smal Sag at fremstille falske Flyveblade fra saavel Frihedsraadet som andre. Udvis Disciplin. Bevar det kølige Omdømme. Vær ikke utaalmodig. Afvent Frihedsraadets og de Allieredes Ordrel

Giv Land og Folk videre,
men vær forsigtig!

En Kammerat er død

Den 7. September blev Næstformanden for Kvindeligt Arbejderforbund, Afdeling 5, *Jenny Hansen*, begravet paa Assistens Kirkegaard. Jernindustriens Kvinder fulgte i stort Tal deres mangeaarige Næstformand og Kammerat til Graven og bragte hende en sidste Tak for den modige og retlinede Færd, der i 1941 førte til, at hun indespærredes bag Fængselsmure og ikke blev fri, før Døden udløste hende.

Iblandt de mange danske Statsborgere, som efter tysk Diktat blev fængslet den 22. Juni 1941, var ogsaa Formanden for Afdeling 5, *Inger Gamburg*. Da hun senere skulde paa Valg i sin Organisation, kom der fra daværende Justitsminister *Thune Jacobsen* og fra De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg Besked om, at Kvinderne ikke maatte genvælge *Inger Gamburg*, men Afd. 5 Kvinderne agtede ikke at lade sig diktere, hvem de maatte have som Formand, og paa Generalforsamlingen stod *Jenny Hansen* frygtløs op og foreslog Genvalg af den afgaaende Formand. Generalforsamlingen genvalgte enstemmigt *Inger Gamburg* — men nogle Dage senere blev *Jenny Hansen* fængslet! Hun kom ikke mere paa fri Fod, og hendes Helbred led stærkt under Fængselsopholdet. Til det sidste var hun, selv paa Hospitalet, under strengt Fængselstilsyn. *Jenny Hansens* Indsats og Offer har givet hende en Plads blandt vore mange øvrige faldne i Frihedskampen. Hendes Minde vil leve iblandt os!

Pas paa Stikkere og Provokatører!

En ny Tid holder sit Indtog i Bulgarien

Den nye bulgarske Premierminister *Kimon Georgief* talte den 11. September i Sofia Radio og sagde bl. a.:

„Regeringen har kun været ved Magten i 48 Timer. I den korte Tid har vi afskaffet det gamle Regentskabsraad, som efter den offentlige Mening ikke nød Folkets Tillid. Vi har givet det bulgarske Folkets i Forfatningen garanterede Rettigheder og politiske Friheder tilbage. Vi har genoprettet Pressefriheden og afskaffet Censuren. Vi har arresteret alle tidligere Regeringers Ministre, som har ledet Landet siden 1. Januar 1941. Alle Nationalforsamlingens Deputerede, som har givet deres Tilsagn til en Politik, uanset at den førte Bulgarien mod Katastrofen, er ligeledes arresteret. Vi har sendt en Fredsdelegation til Armegeneral *Tolbukhin*, den Øverstkommanderende paa den 3. ukrainske Front. Vi har afskaffet alle politiske Restriktioner, som hindrede Landets normale økonomiske, politiske og kulturelle Udvikling, og vi har paabegyndt Udrensningen af det administrative Statsapparat og det diplomatiske Personel. 15 Ambassadører er allerede tilbagekaldt fra forskellige Lande. Regeringen har genoprettet Landets normale forfatningsmæssige Liv“.

En køn Plante

En Frikorpsmand, der paa Tiden sidder i Kastellet's Arrest, skriver hjem til sin Mor: „Naar Englænderne kommer, da tal ikke om mig, sig intet“. Hans Bekymring er ganske overlødig. Han er opnoteret og vil til rette Tid faa sin Straf ligesom alle de øvrige Landsforrædere. Paa et Punkt er han dog optimistisk. Hans Brev slutter: „NB. Vi har tabt Krigen, om et Aar er det forbi“. — Lad det ske før!

TIDEN d. 4. Oktober 1944.

IKKE NOGEN NY 9. APRIL

Det danske Folk, der i Dag kæmper for at genvinde sin tabte Frihed og Selvstændighed, er enig i, at det ikke ønsker at opleve nogen ny 9. April. Dette er en god Indstilling, men selv de bedste Ønsker er ikke tilstrækkelige til at hindre en Gjentagelse, de hjælper intettersom der ikke paa Grundlag af de gjorte Erfaringer træffes de nødvendige Foranstaltninger. Derfor er det nødvendigt, at der skabes fuldstændig Klarhed over og Enighed om, hvad der førte til den 9. April.

Nogle konservative Politikere mener at kunne klare den ved at læsse Ansvaret over paa daværende Udenrigsminister Munch og daværende Forsvarsminister Alsing Andersen. Men saa enkelt er Problemet ikke. Det bunder dybere end i et Par Ministres Optræden i en given Situation. Spørgsmaalet kan overhovedet ikke begrænses til kun et være et dansk Anliggende. Skylden for, at Danmark oplevede den 9. April, og at Land efter Land i Europa blev besat; maa føres tilbage til de demokratiske Landes Politik, der ikke tog tilbørligt Hønsyn til Folkene, og som undervurderede den fascistiske Fare. Danmarks officielle Politik sigtede ikke efter at ændre denne Tilstand, man kan snarere sige tværtimod.

Da det efter Nazismens Magtovertagelse i 1933 stod klart, at de tyske Nabostatsers Selvstændighed var i Farezonen, arbejdede klartskuede Personer i Tjekoslovakiet og Frankrig paa at skabe et kollektivt Forsvar. Disse Bestræbelser muliggjorde Oprettelsen af den militære Bistandspakt mellem Sovjetunionen, Frankrig og Tjekoslovakiet. Danmark fandt sig ikke foranlediget til at deltage i Samarbejdet for at skabe kollektiv Sikkerhed. Der lød endog herhjemme Røster om, at denne Politik betød Indkredsning af Tyskland. Danmark kunde dengang have medvirket til, at det skabte Grundlag for en fælles Front mod Nazismen var blevet udbygget, og til, at det var blevet suppleret med en antifascistisk Politik ogsaa paa andre Omraader.

Det skete ikke, og Hitler kunde takket være de demokratiske Staters Holdning uhindret foretage det ene Brud efter det andet paa Traktater og Aftaler. Med Beskæmmelse maa det noteres, at Danmarks Repræsentation i Folkeforbundet, som den eneste, ikke vilde være med til at fordømme Hitlerhærens Indmarch i Rhinomraadet (1935). Danmark understøttede ogsaa Chamberlain-Politikken, der gav frit Slag for Hitlers og Mussolinis Politik i Spanien, betød Østrigs og Albaniens Okkupation og kulminerede i Münchenaftalerne. Hvem husker ikke "Politikens" 6-spaltede Overskrift efter Chamberlains Besøg hos Hitler: "Lykkeligste Budskab i 20 Aar - Freden sikret!" Mændene omkring Chamberlain og Daladier troede, at de kunde redde sig selv ved at lade Hitler faa frit Spil i Østeuropa. Denne Opfattelse var Baggrunden for München-Aftalerne. Og Danmark fulgte blindt i München-Mændenes Fodspor. Med alle Stemmer mod Kommunisternes godkendte Rigsdagen Forslaget om en Ikke-Angrebspakt med Hitler, mens Norge og andre Lande sagde Nej.

Intet af de store Partier kan sige sig fri for Ansvaret. Det konservative Folkeparti allermindst. Det har mere end noget andet Parti medvirket til at tilsløre den fascistiske Fare. Adskillige konservative Politikere laa paa Maven for Fascismen og talte varmt for det korporative Styre. Nazihilsenen blev indført i KU. Partiet deltog ivrigt i Legnekampagnen mod Sovjetunionen, og "Berlingske Tidende" talte ved Valget i 1936 om, at den "røde Bølge" skulde standses paa "spansk" (d.v.s. Franco) Maner. Fra den Tid stammer ogsaa det berøgtede "Ridestangs-Cirkulære". Det er klart, at denne Leflen for og Tillempning af Fascismen ikke var egnet til at samle det danske Folk til Forsvar for sin Selvstændighed i Kamp mod Fascismen. Ikke alene spaltede denne Optræden den danske Nation, men den betød Opnujning for den krigsgale Nazisme. Derfor er de konservative i fuldt Maal medansvarlige for den 9. April, thi de bærer deres Del af Ansvaret for den Politik, som førte dertil. At mange konservative under Besættelsen har handlet paa Linje med Frihedsbevægelsen, er et glædeligt Tidens Tegn; men det udslætter jo ikke Fortiden og berettiger ikke til at kaste hele Skylden over paa andre.

Undervurderingen af den fascistiske Fare for Landet kom ogsaa til Udtryk paa andre Omraader. Militærordningen af 1937 blev saaledes ikke tilrettelagt med aktivt Forsvar overfor Nazitruslen for Øje, og, hvad der var næsten værre, Nazisympatisører indenfor Officerskorpset fik Lov til at trives. De demokratiske Ministre kunne ikke tænke sig at foretage nogen Udrensning. Selv Premierløjtnant Bülow-Andersen, der overfor sit Mandskab havde erklæret, at han i Tilfælde af tysk Indmarch i Danmark vilde møde Nazisterne med et "Zu Befehl; Herr Kapitän", blev ikke udstødt af Hæren. Begivenhederne den 9. April og senere har bekræftet, hvad Kommunisterne dengang utrætteligt fremholdt, at talrige Officerer ikke var Demokratiet eller Landet tro.

Kommunisterne var ene om at brændemærke denne Politik. Med utrættelig Energi fremhævede de den fascistiske Fare saavel ude som hjemme og præviste, at Eftergivenheden vilde blive skæbnsvanger for Landets Selvstændighed og Demokratiet overhovedet. Partiet sagde i en Række Opraab om den spanske Borgerkrig, at et Nederlag for det spanske Demokrati maatte faa Konsekvenser for Demokratiet i andre Lande. Efter Hitlers Okkupation af Østrig krævede Partiet i et Opraab med Parolen "Læg Danmarks Skæbne i Folkets Hænder!" Udrensning af Nazitilhængere indenfor Hær og Administration og manede Folket til at slutte op om en aktiv Politik til Forsvar for Landets Selvstændighed og Frihed.

Det, Kommunisterne i Danmark gav Udtryk for, var den samme Politik, som den nægtige Sovjetunion og Kommunisterne i andre Lande førte. Det dækkede desuden den Opfattelse, som næredes af Millioner og atter Millioner af Mennesker udenfor Kommunisternes Rækker. Det var derfor en Politik, som kunde realiseres, dersom de politiske Magtøvere vilde bøje sig for Folkets Opfattelse og gaa ind for den. Men Politikerne vilde ikke lytte til Folkets Stemme. Først Krigens ubarmhjertige Tryk tvang dem til at ændre Standpunkt og gaa med til Oprettelsen af en antifascistisk Kampfront, og takket være den er Hitlernazisens endelige Nederlag nu

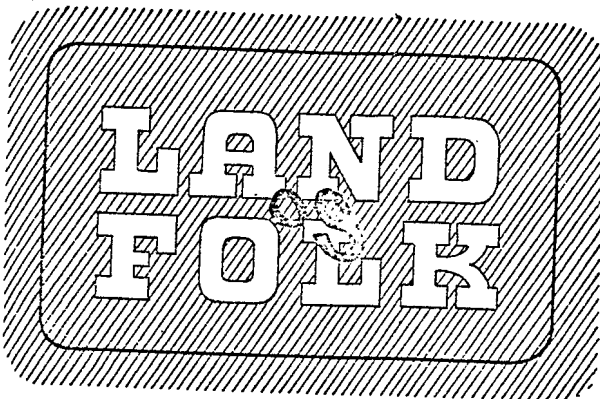
- 2 -

forestaaende.

Alt dette - og mere til - maa man tage i Betragtning og drage Lære af, dersom en ny 9. April skal undgaaes. Spørgsmaalet er ikke i første Række at afgøre, hvem der har ført den rigtige Politik, men derimod at skabe Garanti for, at der i Fremtiden føres en konsekvent Politik mod Landets ydre og indre Fjender. Denne Politik betyder Samarbejde med andre Stater, først og fremmest Sovjetunionen, der vil være med til at modarbejde krigslystne og rovgridske Magter. Og denne Politik kan føres under Folkets stadige og aktive Medvirken. Derfor har Parolen "Læg Danmarks Skæbne i Folkets Hænder" Gyldighed ogsaa ud i Fremtiden.

Den daglige Politik maa tilrettelægges herefter. Vor kommende Militærordning bør skabes under Hensyn hertil. Der maa drages Omsorg for, at Hæren fra den menige Mand til den øverste Officer med Liv og Sjæl gaar ind for Landets og Demokratiets Forsvar. Derfor maa de menige Soldater have Rettigheder, et Tillidsmandssystem maa gennemføres. Officerskorpset skål udvælges blandt Folkets Sønner. Der maa gives Lempelser, saa den velegnede Menige, der er uden Eksamen, kan faa Officersuddannelse. Hær og Flaade maa bringes op paa rette Størrelse og understyres med moderne, mekaniserede og motoriserede Vaaben. Men sidst og ikke mindst vigtigt er det, at hele Folket drages med ind i Landets Forsvar. Alle maa have Vaabenuddannelse og kunne deltage i Civilbefolkningens Beskyttelse og i Partisanvirksomhed.

Et fast forankret demokratisk Styre indadtil, hvor Folkets Vilje er Landets Lov, en Udenrigspolitik, der søger Tilknytning til de store Demokratier, og som ikke indlader sig paa isolerede "nordiske" Aventyr, og en Forsvarsmagt, der i Aand og Handling er Folkets og Demokratiets - det er Forudsætningerne for, at vort Land kan undgaa en ny 9. April.

UDSENDT AF DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

NUMMER 53
19. OKTOBER 1944

Indhold:

Priserne skal holdes	Side 1
Forskellige Nyheder fra Danmark	Side 1
Totaliseringsbestræbelser i Danmark	Side 2
Den sidste Tilbagebetaling	Side 3
Det nye „Politik“	Side 4
Bekendtgørelse fra Frihedsrådet	Side 4
Island under Krigen	Side 5
Om Alders- og Invaliderente	Side 7
Froslev-Fanger i tyske Militærtog	Side 7
Voldrægt, Mordbrand, Røn og Plyndring er Nazisternes „nye Orden“	Side 8

Priserne skal holdes!

Det var den 9. Sept., vi offentliggjorde det sensationelle Brev fra Departementschef Jespersen i Handelsministeriet til Priskontrolraadets Formand, Professor Sindballe, om at sætte Prisskruen i Gang, saaledes at Arbejdsgiverne kunde faa Dækning for Lønforhøjelsen gennem forhøjede Priser paa Varerne. Endnu har de ansvarlige for Brevet ikke givet Offentligheden nogen Forklaring. De er blevet saa skræmt af den Harme og Forbitrelse, Brevet vakte, at de bag Kulisserne nu søger at afsvække dets Indhold. I „Informationer“, som de har udsendt, hævdes det saaledes, at Priserne ikke skal hæves, hvor Produktionsomkostningerne ikke gør det branchemæssigt nødvendigt, og der henvises til, at Prisændringer i alle Tilfælde er underkastet Prislovens almindelige Kontrolbestemmelser, hvilket vil sige, at Priskontrolraadet har til Opgave at kontrollere, at kun virkelig nødvendige Prisforhøjelser finder Sted.

Denne Forklaring ændrer intet ved de reelle Forhold. Paa Trods af — eller maaske snarere takket være — Priskontrolraadet har saavel Industrien som Handelen udover den almindelige Indtægtsstigning øget deres For tjenester med flere Hundrede Millioner Kroner aarlig. Disse Millioner er ranet ud af det arbejdende Folks Lomme. For at raade Bod herpaa var det, at Arbejderne rejste Krav om Lønforhøjelse. August-Overenskomsten var langt fra tilfredsstillende, men den kunde dog rette lidt op paa den skæve Indkomstfordeling —

FORSKELLIGE NYHEDER FRA DANMARK

En tysk Officer har henvendt sig til Telefonselskabet og meddelt, at Tyskerne nu var trætte af at faa forkerte Numre. I Stedet for Værnemagten fik de alt for ofte Zoologisk Have eller Sundholm. De mener ogsaa, at der meldes „optaget“ uden Grund.

I Øjeblikket staar 50 Flyvemaskiner stærklære i Kastrup. Kampmaskiner og Transportmaskiner imellem hinanden. — Jorderne omkring Flyvepladsen maa ikke efteraarsgraves. Der skal være Plads til Flugten.

Den 20. September ankom 7 tyske Jernbnevogne med Røde Kors-Tegn til Helsingør. De skulde via Sverige til Finland. To af Vognene gik over med Formiddagsfærgerne sammen med en Kurervogn med 7 tyske Soldater og Officerer. Vognene var fyldt med Vaaben. Da Færgerne kom tilbage fra Helsingør, var Tyskerne med igen, afvæbnede og slukørede. Svenskerne havde beslaglagt Vaabenvognene og forlangt Nøgler til alle lukkede Rum. Tyskerne fik nu vold-omt travlt med at tømme de tilbageværende Vogne for mystiske Kasser og Vaaben — og saa afgik „Røde Kors Vognene“!

Giv „Land og Folk“ videre — men gør det forsigtigt. Vær altid paa Vagt mod Stikkerne!

vel at mærke, hvis der ikke blev givet Adgang til Prisforhøjelser. Derfor burde Forordningen om, at Lønforhøjelse ikke kan begrunde Prisstigninger, have været opretholdt.

Det viser sig, at De samv. Fagforbund ogsaa hælder til denne Opfattelse, og paa Grundlag af det famøse Brev — som De samv. Fagforbund karakteriserer som „noget uheldigt affattet“ — har man derfor rettet Henvendelse til Handelsministeriet. Resultatet er blevet, at Departementschef Jespersen indtrængende har anmodet Formændene for de store Erhvervsorganisationer om at bidrage mest muligt til at undgaa Prisforhøjelser. Dette Ønske er samtidig tilkendegivet overfor Priskontrolraadet. Iøvrigt har De samv. Fagforbund stadig den Opfattelse, at langt den overvejende Del af Arbejdsgiverne kan bære den skete Lønforhøjelse, hvorfor De samv. Fagforbund fortsat vil kæmpe *mod* Prisforhøjelser og *for* Prislefald.

Naar De samv. Fagforbund ikke siger, at alle Arbejdsgivere kan bære Lønforhøjelsen, skyldes det Hensynet til de smaa Haandværksmestre. Der er ingen Tvivl om, at det vil knibe for Smaamestrene, som døjer med at klare enhver Udgiftsforøgelse. Haand-

værksmestrenes Vanskeligheder skal imidlertid ikke benyttes som Paaskud til generelle Prisforhøjelser, der betyder nye Millioner til Velhaverne, men ikke nogen Hjælp til dem, der virkelig er i Vanskeligheder. Det vil gaa Haandværksmestrene, som det gik Husmændene ved Kornprisernes Forhøjelse. De kommer fra Asken i Ilden. Ikke mindst af Hensyn til Haandværksmestrene bør der være Prisstop, og saa maa man paa anden Maade søge at holde dem skadesløse. Man har aldrig haft Vanskeligheder ved at finde Udvej for at yde Tørvebaronerne Tilskud — hvorfor skulde man saa ikke kunne finde Udvej her, hvor det gælder mindre bemidlede.

Kun Velhavere og Spekulanter har Interesse i Prisstigninger — derfor bør Folket kræve, at Lønforhøjelsen ikke benyttes som Paaskud til nye Prisforhøjelser.

Den offentlige Stemning — fremkaldt af *Land og Folk's* Offentliggørelse af det skandaløse Brev — har allerede tvunget Departementschefen og de anonyme Politikere paa Tilbagetog. Det kan altsaa nytte, og alle Folkets Organisationer maa nu kraftigt tilkendegive, at *Priserne skal holdes, og Velhaverne skal betale Lønforhøjelsen!*

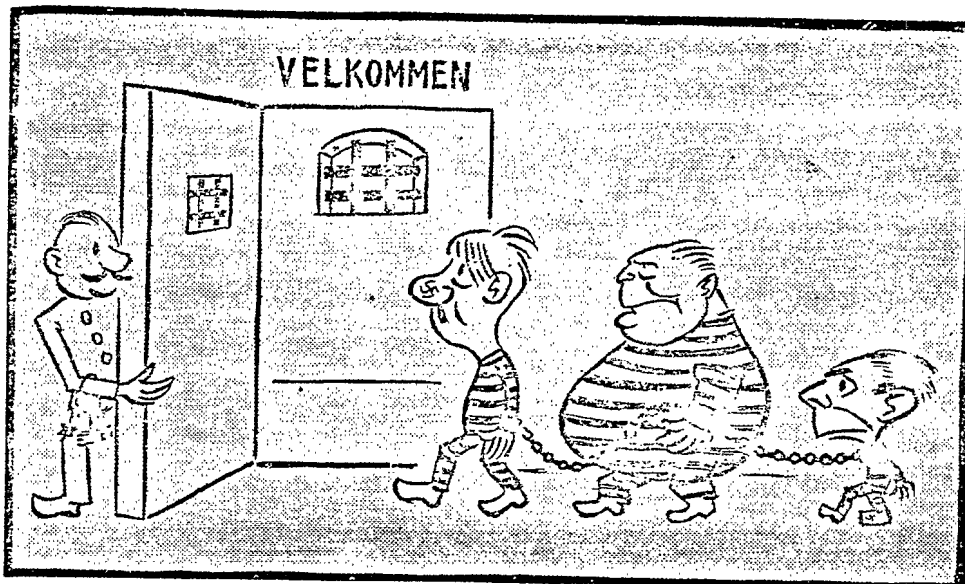
Totaliseringsbestræbelser i Danmark

Som det var at vente, efterfulgtes Voldskuppet mod Politiet af nye tyske Overgreb.

Pressekontoret for den højere o. s. v. har saaledes med faa Dages Mellemrum udsendt Meddelelser om Razziaer og Massearrestationer af, som det hedder, illegale, asociale Elementer, Vaneforbrydere og Sortborsfolk.

Disse Meddelelser skal give det Udseende af, at Tyskerne efter at have bortført det „umulige“ danske Politi, nu har sat sig for at rydde op i Forbryderverdenen. Men saadan er det ikke. Nazityskerne har fra den

første Dag, de satte deres Ben her i Landet, betjent sig af og understøttet de mest gemene Forbrydere. Lad os tage et Par Eksempler: de har løsladt den berygtede Stikker og Vaneforbryder Anker Due, kaldet „den lille Banan“. Det foregik paa den Maade, at to Schalburgfolk kom ud til ham i Vestre Fængsel den 19. September. De lukkede ham ud af Cellen, idet de sagde: „Kom saa ud, din Idiot, og lad være at lave flere Dumheder!“ Senere er Anker Due blevet „Politimand“. Han er set i en af Politiets

Den sidste Tilbagetrækning ...

Patruljebiler. Skulde man have glemt, hvem denne Opretholder af den nye tyske „Orden“ er, kan vi oplyse, at Due har været straffet nogle og tyve Gange. Itan sad nu fængslet efter at have tilstaaet Mordet paa en Politibetjent paa Højbro Plads og Meddelagtighed i Mordet paa Redaktør Sigurd Thomsen, Socialdemokraten. Blandt mange andre Forbrydere har Nazityskerne endvidere løsladt Sædelighedsforbryderen Græv Knuth. Er alene disse to Eksempler ikke tilstrækkelige til at vise, at det ikke er Forbryderes Isolering og Uskadeliggørelse, de tyske Razziaer tilsigter?

Nej, det Tyskerne foretager sig i disse Dage er ren og skær Menneskejagt. Det er de samme Metoder, de har anvendt i Sovjetunionen, Polen, Jugoslavien og andre besatte Omraader for at skaffe Arbejdskraft til Krigsproduktionen og Befæstningsarbejder. Det fremgaar tilstrækkeligt tydeligt af den Maade, hvor paa de er gaaet frem. I nogle Tilfælde har de benyttet Krisepolitiets Lister over Perso-

ner, hvis Navn har været fremme i Forbindelse med Krisesager. Det er ikke alene dømte, men ogsaa sigtede og Vidner, det er gaaet ud over. I andre Tilfælde er man trængt ind i Smaarestauranter og Kaffebarer og har medtaget samtlige Gæster, hvorefter alle arbejdsløse er tilbageholdt og transporteret til Tyskland.

Tyskerne mener maaske, at de kan neutralisere det danske Folk ved ind imellem at tage nogle Sortbørsfolk, men deri tager de fejl. Enhver dansk ved, hvad det drejer sig om, og selv om Tyskerne alene tog Sortbørsfolk — hvis Virksomhed vi skal være de første til at fordømme — vilde Befolkningen alligevel vende sig imod, at disse Mennesker bortfortes for at tvinges til at arbejde for Tyskerne mod deres Land og deres Landsmænd. Det danske Folk ved, at det, der nu er paabegyndt, er et Led i de tyske „totale“ Krigsmobiliseringsbestræbelser, og at denne Tvangsmobilisering vil blive fortsat og udvidet til at omfatte større og større Kredse af det danske Folk.

Det nye „Politi“

Til Belysning af, hvad det er for Elementer, Tyskerne har befolket vore Politistationer med og sat til at opretholde „Ro og Orden“ i Landet, meddeler vi nedenstaaende nogle Enkeltigheder:

I Hillerød „ledes“ Politiet nu af den berygtede Stikker og Værnemager Herre-ekviperingshandler M. Skibsted. Han har udfærdiget en „Dødsliste“ med Navnene paa 10 Borgere, som han ikke kan lide. De har faaet at vide, at de vil blive dræbt, saafremt der tilstøder ham noget. Listen ligger i den tyske Kommandantur, hvor man har garanteret Skibsted, at dette hans „Testamente“ skal blive opfyldt.

I Vordingborg har fhv. Landpolitibetjent Borg, der i sin Tid blev afskediget paa Grund af Druk, slaast sig ned paa Missionshotellet, hvor han optræder som en Slags „Politimester“.

Politistationen i Antonigade „ledes“ af en menig Nazist ved Navn Tolderlund, og Stationen Under Elmene „ledes“ af en anden Nazist ved Navn August Thomsen, mens en fhv. Politimand fra den ridende Afdeling, Jacobsen, „leder“ Stationen paa Fælledvej.

Paa Frederiksberg har Trafikassistent G. A. Olsson overtaget en „højere Stilling“ indenfor det tyske Politi — han kunde passende sætte sig for at opklare Røveriet af de 40.000 paa Frederiksberg Station for nogen Tid siden. Han var den ene af de to tilstedeværende Trafikassistenter, og Røveriet gik mærkværdig let i Betragtning af, at Olsson er Schalburgmand og skarpt bevæbnet.

Læg hertil de ovenstaaende Oplysninger om Anker Due, der ogsaa fungerer som „højerestaaende“ Politimand — saa giver det et ganske godt Billede af den Samling Forbrydere, Drukkenbolte, Stikkere og anden Bærme, som af Tyskerne har faaet overdraget Politimyndigheden i Danmark.

Bekendtgørelse fra Danmarks Frihedsraad

Forskellige Befolkningsgrupper og Institutioner har i den senere Tid krævet, at Frihedsbevægelsen skal give klare Retningslinier med Hensyn til deres Forhold overfor Tyskerne i givne Situationer. — DANMARKS FRIHEDSRAAD er i en Række Tilfælde afskaaret fra offentligt at give sin Mening til Kende, fordi Raadet herved vilde udlevere værdifulde Oplysninger til Fjenden. De interesserede Parter maa henvises til gennem organiserede Grupper at søge de ønskede Oplysninger hos Raadet. Vi advarer mod at saa sig til Taals med Formodninger og Rygter om Raadets Stilling. Et direkte Svar vil altid kunne skaffes til Veje paa betryggende Maade, og Afgørelser bør udskydes, til det foreligger.

For at hindre Usikkerhed og Splittelse opretter Raadet for Tiden i alle større Byer Lokalkomiteer, der ligesom Frihedsraadet er sammensat af Repræsentanter for alle større Modstandsorganisationer, som vil formidle Raadets Paroler

og optræde efter Raadets Retningslinjer i lokale Spørgsmaal.

En Række Forhold, som uden Skade kan drages offentligt frem, er i den senere Tid blevet behandlet i Frihedsraadet, der herved skal redegøre for sin Opfattelse.

Tj e n e s t e m æ n d, der ikke er berørt af Tyskernes Politiaktion, bør, som Forholdene ligger i Øjeblikket, fungere videre i det danske Folks Interesse. Men ethvert tysk Forsøg paa Indblanding i danske Forhold maa ubetinget tilbagevises, og enhver Forhandling, der tilsigter Genoprettelse af dansk-tysk Samarbejde, maa afslaaes.

Fra flere Sider er Spørgsmaalet om Afgivelse af Loyalitetserklæringer til tyske Myndigheder blevet rejst. Spørgsmaalet er næppe aktuelt, men det maa fastslaaes, at enhver Tjenestemandsgren kollektivt bør nægte at afgive saadanne Erklæringer.

De Medlemmer af Politietaten, der enten er undsluppet Tyskernes Efter-

sporing eller paa anden Maade er paa fri Fod, maa under ingen Omstændigheder og paa intet Omraade indlade sig paa at gnoptage deres Funktioner. Det vilde være Forræderi overfor deres deporterede Kolleger. Politifolk, der er i Besiddelse af Vaaben, bør ikke aflevere disse til Tyskerne, men søge sammen i Grupper i Overensstemmelse med Raadets Anvisninger af 22. August 1944.

Anklagemyndighederne (Rigs- og Statsadvokaturer) har, efter hvad der er oplyst, besluttet at modtage kriminelle Forbrydere, der paagribes af Tyskerne, og vil ved Hjælp af deres eget Personale forfølge de herved indbragte Sager. Denne Holdning maa Raadet tage Afstand fra. Den betyder et dansk-tysk Samarbejde, som dækker over Tyskernes Overgreb mod vort eget Politi. Efterforskningsarbejdet vil uden et dansk Kriminalpoliti komme til at hvile paa de af tysk Politi afgivne Anholdelsesrapporter og vil saaledes blive præget af Vilkaarlighed. Dansk Retsforfølgelse bør fra først til sidst ligge i danske Hænder. Der bør træffes en Ordning, hvorefter Tyskerne afleverer Forbrydere til danske Fængsler, som tilbageholder samfundsfarlige Forbrydere indtil dansk Retsforfølgelse kan finde Sted. Derimod kan Anklagemyndigheden behandle Sager vedrørende Forbrydere, der er paagrebet og indleveret til Fængslerne af danske Vagtværn m. v.

De danske Fængselsmyndigheders Funktion bør naturligvis støttes i dansk Interesse. I Forbindelse med dette Spørgsmaal skal DANMARKS FRIHEDSRAAD advare mod en Overdrivelse af den Selvtægt, der i den senere Tid har været bragt i Anvendelse. Alle bør bidrage til at hindre, at den udarter. Ved Aflevering til de danske Fængsler vil Retfærdigheden overfor dem, der benytter sig af den abnorme Situation, kunne ske Fyldest.

Luftværnene reorganiseres for Øjeblikket paa Basis af Kommunernes Medvirken. Der maa naturligvis ikke lægges dette Arbejde eller de CB-Organisationer, som udfører Funktionerne, nogen Hindring i Vejen. Tyverier af Luftværnsmateriel, CB-Uniformer o. s. v. er ikke udført af vore organiserede Styrker og maa fordømmes.

Fra flere Sider ønskes en Udtalelse om Frihedsraadets Stilling til Radioens Forhold. Det maa præciseres, at den danske Radioledelse og dens Personale arbejder under tysk Tvang. Radioen er et Instrument for den nazistiske Propaganda. Derfor bør alle danske, der kan klare sig uden Indtægter fra den tysk-dirigerede Radio, nægte deres Medvirken. Forskellen mellem den frie, demokratiske danske Radio og det nuværende tyske Diktatur bør ikke udviskes.

I en Udtalelse af 29. September 1944 har DANMARKS FRIHEDSRAAD advaret imod tyske Provokationer. Denne Advarsel skal gentages. Raadet advarer samtidig mod at misbruge det Strejkevaaben, der har vist sig saa effektivt i Modstanden mod Besættelsesmagten. — Hvor Raadet eller dets Lokalkomiteer finder det nødvendigt at proklamere nye Strejker, vil det udtrykkeligt blive nævnt, hvilke Funktioner der skal undtages. — Bortset fra de udtrykkeligt nævnte Undtagelser skal alle slutte op om Strejken.

5. Oktober 1944.

DANMARKS FRIHEDSRAAD

Island under Krigen

For nylig meddeltes det via London, at den islandske Regering Thors havde demissioneret, da den ikke kunde gennemføre sit Forlangende om en 10 pCt. Lønnedskæring. Vi bringer nedenstaaende i store Træk en Oversigt over den politiske og økonomiske Udvikling i Island under Krigen:

Indenrigspolitikken. I 1939 dannedes en reaktionær Samlingsregering af Højre, Bondepartiet og Socialdemokraterne. Den gennemførte en Sænkning af Kroneværdien og kombinerede denne med en Lovgivning, som forbød Lønforhøjelser og Strejker. Dette kunde gennemtvinges fremfor alt, fordi Arbejderpartierne stod splittede. Ved Aarsskiftet 41—42 sprængtes dog Koalitionen, fordi Socialdemokratiet ikke vilde gaa med til en Fornyelse af Lønstoppolitikken, som var blevet arkiveret efter Islands Okkupation. Paa

omtrent samme Tid forlod Bondepartiet Regeringen, fordi det modsatte sig en Reform af Valgsystemet. Indtil Reformen var gennemført, sad der da en ren Højre-regering, som derefter gik af. Det lykkedes ikke senere at danne en parlamentarisk Regering, hvorfor Rigsforstanderen udnævnte en Embedsmandsregering, Thors, som har siddet indtil for faa Uger siden. Denne Regering har haft ret lidt at sige, fordi Altinget har forstaaet at overvaage sine Interesser med mægen Nidkærlighed.

Kommunisterne er gaaet uhørt frem og har under hele denne Periode gjort en stor og positiv Indsats. Deres Enhedsbestræbelser har foreløbig ført til, at hele Venstrefløjen indenfor det socialdemokratiske Parti sammen med det kommunistiske Parti har dannet det forenede Arbejderparti. Ved Valget i 1942 erobrede dette Parti 10 Mandater, mens Socialdemokraterne maatte nøjes med 7. Tidligere havde Kommunisterne 3 mod Socialdemokraternes 8. Den almindelige Forøgelse af Mandaterne maa nok, foruden Tilgangen ved Stemmeafgivningen, tilskrives Ændringerne i Valgsystemet.

Ved denne Sejr har det forenede Arbejderparti opnaaet Majoritet indenfor Arbejdernes Landsorganisation, som tæller 20.000 Medlemmer ud af Islands 125.000 Indbyggere.

Fagforeningerne er gennem Kommunisternes stærke Medvirken blevet meget kraftigere end hidtil, og man har kunnet gennemtvunge fuld Dækning for Dyrtiden til Arbejderne samtidig med, at man har opnaaet en betydelig Forhøjelse af Grundlønnen. Endvidere har man faaet gennemført 8 Timers Arbejdsdag mod tidligere 10 Timers. En anden betydningsfuld Gevinst er, at man har gennemtvunget en Ferielovgivning.

Dette maa betegnes som en meget lykkelig Udvikling. For nogle Aar siden var Fagforeningerne og det socialdemokratiske Parti ikke organisatorisk adskilt; Parti- og Fagforeningskongressen var fælles, og Kommunisterne kunde ikke lade sig repræsentere paa Kongressen. Denne Splittelse af Arbejderbevægelsen førte til et saa fantastisk Forhold, som at Højre i 1940 kunde opnaa Flertal i Arbejdsmandsforbundet i Reykjavik, som er Landets største Fagforening.

Den fremtidige Udvikling: Indenfor Bondepartiet findes to Retninger, og Venstrefløjen, som er den stærkeste, viser udpræget Vilje til Samarbejde med Arbejderpartierne. Det er dog næppe sandsynligt, at Arbejderpartierne bliver saa stærke, at de indenfor den nærmeste Tid kan opnaa Majoritet, men man maa forudse, at Kommunisterne kommer til at spille en fremtrædende Rolle i den kommende Regering. Højrepartiet er Landets største Parti og har 20 Rigsdagsmænd ud af 52. Vælgerne rekrutteres fra selve Overklassen og fra en bred Middelklasse. Det er Fiskere med egne Baade, Handlende og andre smaa Næringsdrivende samt en Del Bønder og en ret stor Del af Arbejderne.

Landets økonomiske Stilling. Da Indekstallet nu er 268 mod 100 i 1939, maa der siges at herske en vis Inflation. Aarsagen hertil er i første Række Eksportoverskuddet og Okkupationstroppers Betalinger. Særlig Prisen paa Landbrugsprodukter er steget. Arbejderne har dog som nævnt faaet fuld Dækning.

Eksporten, 90 pCt. af al Eksport udgøres af Fisk, Resten af Landbrugsprodukter. Saa godt som alle disse Produkter gaar til England og betales med amerikanske Penge. Sildene gaar dog næsten uden Undtagelse til Sildeolie-Industrien. De tidligere Markeder i Sverige, Polen og Sovjetunionen er jo for Tiden afspærrede. Gennem de store amerikanske Indkøb er der opstaaet et Tilgodehavende paa 500 Millioner islandske Kroner i U. S. A., hvilket naturligvis er et stort Aktiv, den Dag Amerikanerne og Englænderne standser deres Anlæg, og Eksporten gaar ned.

Det fortjener ogsaa at nævnes, at Fiskerflaaden er decimeret meget stærkt, og at man ikke har haft Mulighed for at forny Flaaden. Der skal dog være afgivet store Bestillinger til svenske Kystværfter.

Samarbejdet med Okkupationstropperne. Island okkuperedes af England i Juli 1940 under Protest fra Regering og Alting. — I Juli 1941 forlod Englænderne Landet og erstattedes af amerikanske Tropper efter Overenskomst mellem den islandske og den amerikanske Regering. Islændingene fik forskellige Garantier, bl. a. faar de alle Okkupationsomkostningerne betalt, og der er aftalt fordelagtige Handelsvilkår efter Krigen.

Om Alders- og Invaliderente

Vi fortsætter nedenstaaende vor Artikelserie, som vi gennemgaar og uddyber Spørgsmålet "Hvad Kommunisterne vil" paa Baggrund af Pjecen "Vi kæmper for et sandt Demokrati"

Forhøjelserne af Løn og Pensioner har Gang paa Gang afsløret Uretfærdigheden i Folkeforsikringslovens Fradragsbestemmelser, og saavel Embedsmænd som Politikere har maattet indrømme, at der er noget galt, og at en Ændring er paa-krævet.

Det er imidlertid ikke alene Fradragsreglerne, det er galt med, men Hjælpens Omfang i det Hele taget. Den karrige Maade, hvorpaa man har imødekommet Alders- og Invaliderentyndernes Krav om Hjælp viser det med Tydelighed. Principet synes at være, at der gives de træængende en Fedteskilling, som forudsætter anden Indtægt, hvad Flertallet af Rentynderne ikke har, hvorfor alle hutler sig gennem med en tilfældig og utilstrækkelig Hjælp fra Familie og Venner.

Denne Fremgangsmaade er aldeles uværdig — og den er ganske unødvendig. Tyskerne stjæler for Tiden daglig 10 Mill. Kroner ud af vort Land. Har vi Raad til det, saa har vi ogsaa Raad til at give Syge, Svagelige og Gamle en ordentlig Rente, som de kan leve af. Der maa, som vi har fastslaaet i Pjecen "Vi kæmper for et sandt Demokrati" arbejdes hen til, at ingen faar Føringelse i Indkomsten i Tilfælde af Sygdom eller ved Tab af Arbejdsevne paa Grund af Svaghed eller Alder.

Som et første Skridt i denne Retning maa der ske en Forhøjelse af Taksterne. I første Omgang maa man gennemføre de Gamles eget Forslag om 25 pCt. Forhøjelse. Samtidig hermed maa der ske en Ændring af Satsene.

For det første maa de forskellige Aldersstrin slettes. Det er ganske urimeligt, at det Menneske, der paa Grund af Svaghed eller Forholdene iøvrigt er nødt til at overgaa til Aldersrente fra Tressarsalderen, skal have mindre end den,

der er saa gunstigt stillet at kunne vente til Halvfjerdsalderen.

For det andet maa der ydes samme Rente til Kvinder som til Mænd.

For det tredje maa Klassificeringen i Landkommuner, Købstæder og Hovedstaden afskaffes og Rentenydelsen være ens over hele Landet. Der bliver altsaa kun to Sæts, for Ægtepar og for Enlige.

De forskellige Tillæg for Invaliditet, Hjælpeløshed og Blindhed skal forhøjes, saa de dækker Rentenynderens Særdgifter. Børnetillæggene maa forhøjes og skal ikke være begrænset til de 4 første Børn.

Fradragsbestemmelserne maa ændres. Bedst vilde det være, om de helt ophævedes og at man gennem Skatterne inddrog, hvad der eventuelt medfører en uforholdsmæssig stor Indtægt.

Forhøjelserne maa ikke medføre nye Kontingentbyrder. Disse har forlængst overskredet Grænsen for det overkommelige. Det arbejdende Folk maa yde paa alle Maader, derfor er det rimeligt, at Samfundet træder til, naar Helbredet svigter eller Alderen gør sig gældende.

Indtil nu har Myndighederne siddet Invaliderne og de Gamles Krav overhørig, men de skal imødekommes. Om ikke før, saa efter Krigen.

Froslev-fanger som Gidsler i tyske Militærtog

Som Følge af den megen og vellykkede Sabotage i Jylland har General Pancke som bekendt dekretet, at danske Sabotører skal medfølge samtlige tyske Transporter gennem Jylland. Dette gennemføres nu regelmæssigt. Udtrykket "Sabotører" fortolker Tyskerne aabenbart som Fanger i Almindelighed, og Nazisterne synes at hente deres levende Skjold blandt Fangerne i Froslev-Lejren. Der medfølger nu fast ti Gidsler med hvert tysk Transporttog i Danmark. De lægges ind i halmdækkede Vogne forrest i Toget, sammenlængede to og to med tynde Lænker om Fødderne. Det er forud betydet dem, at dersom de skulde overleve et eventuelt Attentat, vil de blive skudt paa

Stedet. Deres Kost bestaar af et Sigtebrød, som de selv maa holde Hus med. Af Sengetøj har de eet Tæppe. Befolkningen søger overalt paa forskellig Maade at vise dem Sympati og yde dem Hjælp, men normalt forhindrer tyske Soldater enhver Kontakt. Gidslerne udskiftes hver Gang, Toget naar tilbage til Padborg. — Fornylig bemærkede man blandt Gidslerne Stadsingeniør Rambøll, Aarhus, og For-

valter Schjødt fra Aarhus Kommunes Materialgaard, hvilket viser, at Tyskerne udvælger Gidslerne blandt Froslev-Lejrens Fanger. Onsdag den 11., da et Transporttog passerede Aalborg Kommunehospital, lykkedes det et af Gidslerne at springe af Toget og undslippe. Han var ved godt Mod — og hvis Tyskerne tror, at Gidseltransporter vil standse Sabotagen, tager de fejl!

Voldtægt, Mordbrand, Ran og Plyndring ... det er Nazisternes „nye Orden“

Den sidste Maanedes Tid — efter Voldskuppet mod Politiet — har den særlige nazistiske „Kultur“ udfoldet sig i al sin Hæslighed. Hidtil har Nazityskerne dog som Regel forsøgt at kamouflere de værste af deres Forbrydelser, men i Dag synes de at gøre sig en ekstra Fornøjelse ved at lade deres Brutalitet og Dyriskhed fremtræde i aabent Dagslys. Ved Bombesprængningen af Bomhoffs Villa paa Frederiksberg og Strøm-Teisens Villa i Gentofte, hvorved der begge Steder indebrændte et Menneske, lagde Tyskerne ikke Skjul paa, at det var „Gengældelsesforanstaltninger“. Det samme gælder Attentatet mod Svendborg Amts Avis og mod Eksprestotog, som i alt Fald de jydsk Blade har maattet behandle meget frit. Man har konstateret, at en af Togets Passagerer er dræbt for Ulykken — skudt ned i Waggonens Gang. Attentatet mod Svendborg Avis foretoges af Mænd, som kom kørende i en lille Opel-Kadett.

I København synes Tyskerne at forberede særlig effektive „Gengældelsesforanstaltninger“, idet det hævdes, at de har opstillet 21 cm's Haubitsere paa Middelgrunden, Trekroner og Flakfortet. Alle Mundinger peger mod København!

I Mellemtiden søger de danske og tyske Nazister at faa mest muligt ud af den korte Tid, de har tilbage at husere i. De københavnske Hospitaler modtager gennemsnitlig 30—40 Kvinder pr. Dogn, som er blevet saa medtaget af tysk Voldtægt, at de maa under Lægebehandling. Den almindelige Opfattelse er, at de tyske Soldater har faaet

Meddelelse om, at de uden Strafansvar kan tage de Kvinder, de ønsker.

Samtidig flourer hold-up og Tyverier. Tyske Soldater eller Danskere i tyske Uniformer standser med Pistol i Haand fredelige Fodgængere og fratager dem Tegnebog, Klæder eller begge Dele. Lordag den 14. Oktober er en Mand fra Hellerup saaledes blevet frarøvet alt sit Toj af to tyske Soldater. Han vendte hjem paa Strømpesokker og i bar Skjorte.

Disse nazistiske Plyndringer begrænses naturligvis ikke til København — de forekommer overalt, hvor „Herrefolket“ færdes i disse Dage, men det danske Folk har bevaret Roen og Fatningen selv overfor disse Provokationer og Skændigheder. Det ved, at der kommer en Dag — og den er ikke langt borte — da der vil blive Lejlighed til at gøre Regnskabet op. Og da skal intet blive glemt!

EFTER ORDRE FRA LONDON

hedder en Nazitryksag, som i disse Dage er spredt over hele Landet. Den har til Hensigt at skræmme det danske Folk fra at yde Modstand ved at vise, hvor galt det gik Warszawa. Den glemmer blot at meddele, at Opstanden i Warszawa var iscenesat af en lille Klike politiske Forbrydere i London, uden at de paa Forhaand havde underrettet hverken den engelske eller den sovjetiske Regering eller Overkommando om deres Planer. Saaledes vil det ikke gaa i Danmark. Den Dag, der herhjemme bliver givet Signal til aaben Kamp, da sker det i Overensstemmelse med den Allierede Overkommando gennem Danmarks Frihedsraad

LAND FOLK

UDSENDT AF DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

NUMMER 54

1. NOVEMBER 1944

Indhold:

7. November	Side 1
Kort fortalt	Side 8 og Side 1
Fra Modstandsfrontens forreste Linjer	Side 2
Kong Adolfs vilde Jagt	Side 3
Folkets Vilje skal være Landets Lov	Side 4
Norges Befrielse er begyndt	Side 6
Folkestorm og Cykletyveri	Side 6
Der renses ud i Finland	Side 7
Arrestationer og Mordbrande	Side 8
Den gaar ikke, Thune Jacobsen!	Side 8

7. November

Den 7. November er det Sovjetunionens 27. Aarsdag. Endnu en Gang maa Sovjetfolket fejre denne Dag under Krigens haarde Betingelser, men der er sket store Forandringer siden Novemberfestlighederne i Fjor.

I det forlobne Aar har Nazisterne lidt det ene store Nederlag efter det andet. Under sejge og forbitrede Kampe er de blevet fordrevet fra hele Sovjetunionens Territorium med Undtagelse af et lille lettisk Omraade, og den Røde Hær trænger i Dag sejrrikt frem mod selve Nazismens Centrum, Berlin. Sovjethærens Sejre og Trykket fra de respektive Landes Folk har allerede tvunget Hitlerlakajerne væk fra Statsmagten i Finland, Rumænien og Bulgarien, og disse Lande kæmper ikke længere paa Hitlers Side. Ogsaa Ungarn har faktisk opzivet Makkerskabet med Hitler, og det er kun takket være tysk Militær og Politi at det endnu lykkes at opretholde Skindet af en hitlerlydig ungarsk Regjering. I de nævnte Lande deltager ligesom i Jugoslavien, Polen og Slovakiet nationale Kampenheder i den Røde Hærs Bekæmpelse af Nazismen og i dens March mod Berlin. Lemberg, Vitebsk, Brest-Litofsk, Bukarest, Sofia, Riga og Belgrad er Milepæle paa Vejen, snart vil Budapest, Wien, Warszawa m. fl. føje sig dertil.

Denne gigantiske Indsats er blevet aktivt understøttet af Folkene i de besatte Lande, af de Allieredes militære Indsats i Italien, Frankrig, Belgien, Holland, Grækenland og Tyskland samt ved materielle Leverancer til Sovjetunionen fra USA og England, men ogsaa i dette Aar har Sovjetunionen været forende i Krigens. Den har blodtappet de tyske Hære paa Ishavsfronten, ved

KORT FORTALT

I Oktober-November vil Danmark ikke faa Petroleum. I September kom kun 155.000 Tons Kul, mens der var lovet 250.000 Tons. Koks-kvantiteterne var ogsaa betydeligt mindre end de sædvanlige. Samtidig hermed har Tyskerne transporteret Politiets Reservelager af Benzin, som var paa 1 Million Liter, til Tyskland.

Den indskrænkede Trafik over Storebælt skyldes, at Tyskerne har beslaglagt Færgerne „Christian IX“, „Orehoved“, „Heimdal“ og „Freja“. Færgerne afgik Fredag den 27. med tysk Besætning til Norge, hvor de formentlig skal anvendes til Evakuering af tyske Tropper.

I Jylland kræver Værnemagten, at Sogne-rædsformændene skal lade grave Dækningsgrave langs alle Landeveje. Fra danske Myndigheders Side er der protesteret herimod — dog uden synderligt Resultat.

Ringsted kan aiter begynde at aande op. Den 10. Oktober forlod Schalburg-Korpset Byens Tinghus, hvorefter det allernædigst paa ny blev overladt Borgmesteren at varetage Ordenstjenesten i Byen.

Den 23. Oktober indfandt det tyske Politi sig paa Vanløse Skole og den 27. Oktober i De Gamles By i København. Begge Steder beslaglaade de 50 Senge og Madrasser. Paa Vanløse Skole bortførte man endvidere Skolebetjent Dinesen, som der ikke senere er set noget til. Tyskerne erklærer, at der var Tale om Etablering af Lazarettet for saarede ved illegalt Arbejde, herunder saarede Sabotører.

Leningrad, i Estland, Letland og Litauen, i Hviderusland, Ukraine, Krim, Moldau, Polen, Rumænien, Bulgarien, Jugoslavien, Ungarn og Østpreussen og herved muligst gjort, at de for Friheden kæmpende Folk nu har Sejren indenfor Synsvidde.

Sovjetsamfundet har under Krigen leveret nye Beviser for sin Styrke. Industri, Landbrug og Trafik, som var haardt ramt af Krigen, har foruden at forsyne Hæren med de nødvendige Leverancer, herunder mange nye og forbedrede Vaaben, foretaget et omfattende Genopbygningsarbejde i de befriede Omraader. Forfatningen er ændret, saaledes at Nationerne faar større Selvstændighed. Ændringer i den sociale Lovgivning har yderligere sikret Kaarene for den opvoksende Slægt.

Ogsaa Sovjetunionens Stilling til og Behandling af Folkene i de befriede Omraader og Lande vidner om dens indsigtfulde Politik og viser, at den ikke alene under Krigen men ogsaa fremtidig vil være det Fyrtaarn, der viser Vej mellem Skærene og holder Troen paa og Visheden om Fremskridtets Sejr stærk og uovervindelig.

Sovjetunionens Ord og Anvisninger vil ved Forhandlingerne om Krigens Afslutning og Fredens Sikring have den største Vægt og Betydning. For det arbejdende Folk i alle Lande vil Sovjetunionens Erfaringer have Betydning i Kampen for at sikre Nationen, Demokratiet og Fremskridtet. Disse Erfaringer viser, at naar Arbejderklassen bliver sig sine Muligheder og sin historiske Rolle bevidst, er den ogsaa i Stand til at samle Folket om sig mod Udbytning og Reaktion, for Frihed og Fremgang. Under Bolsjevikernes Ledelse førte Arbejderne i Sovjetunionen en bred Politik, som var i Stand til at samle alle arbejdende Befolkningsgrupper og sikre, at Folkets virkelige Ønsker og Vilje blev Landets Lov.

Det forløbne Aars storslaede Resultater vil ikke gaa Sovjetfolket til Hovedet. Det ved, at det først kan aande frit, naar Hitlerismen er knust. Derfor slutter det op om Stalin, der saa geniält har ledet Kampen mod den nazistiske Militærmaskine, og fol-

ger hans Anvisninger om forstærket Indsats for at den Røde Hær sammen med de øvrige antinazistiske Hære snarest kan holde sit Indtog i Berlin.

Idet vi hilser det sejrige Sovjetfolk og dets store Forer, Stalin, paa den 27. Novemberdag, forbereder ogsaa vi os paa at yde den Indsats, som kræves af os, for at vort Land atter kan blive frit, og Demokrati, Fremskridt og Fred kan trives.

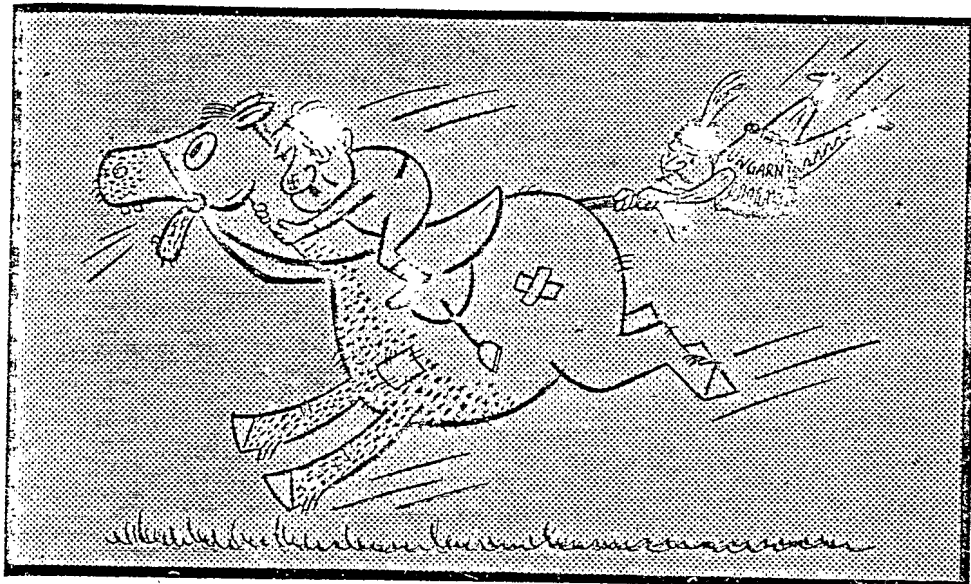
Fra Modstandsfrontens færreste Linjer...

Da General Pancke den 19. Sept. gav Ordre til Gennemførelse af det fejge Bagholdsangreb mod det danske Polit, motiverede han det i første Række med, at Politiet ikke havde formaaet at opretholde den for den tyske Krigsførelse nødvendige »Ro og Orden« i Landet. Enhver, som ikke er besmittet med den særlige nazityske Mentalitet, kunde imidlertid sige sig selv, at hvad det danske Polit ikke havde formaaet, vilde det tyske Terrorkorps langt mindre kunne overkomme. Endnu er det ikke i Historien set, at et helt Folks Frihedsbevægelse lod sig kue og slaa ned med Vold og Terror; Danmark danner ikke nogen Undtagelse. Modstandsbevægelsen er snarere tiltaget end aftaget trods de skærpede Betingelser efter 19. Sept., og saaledes vil Udviklingen fortsætte, indtil den sidste Nazist er udryddet.

Nedenstaaende Oversigt kan af Pladshensyn kun blive et stærkt begrænset Referat af de talrige Kamphandlinger, den danske Frihedsfronts Soldater har gennemført mod Tyskerne:

Den 2. Okt. blev 4 Lokomotiver, der netop skulde afleveres til Tyskerne, ødelagt ved Bombeangreb. 3. Okt. ødelagdes 13 Artilleritruktorer paa Aarhus Godsbanegaard. 10. Okt. sankedes en fjendtlig Damp i Aarhus Havn. Samme Dag ødelagdes følgende fjendtligt Materiel i Aarhus: en Gravko, en Montagekran, en paa Jernbane indladet Motorbaad samt et Flaktaarn. 13. Okt. sketo to Eksplosioner paa Aarhus

Kong Adolfs vilde Jagt

Snart rider den Herrer alene ...

Maskinfabrik. Samme Dag sprængtes 3 tyske Biler paa Aarhus Havn. 17. Okt. foretoges en Aktion mod Fords Fabrikker i Kbhvn. Den varede ca. halvanden Time. 2 færdigbyggede Hurtigbaade blev ødelagt sammen med en tysk Lastvogn. Da Frihedskæmperne forlod Fabrikken, medtog de 2 tyske Biler. 600 Liter Benzin og andre rare Ting. Virksomhedens Hovedkasserer, der er Nazist, blev frataget sit Schalburg-Ausweis, som var underskrevet af selve Bandeføreren Martinsen. Paa Københavns Godsbanegaard trængte Frihedskæmpere ind i den store Lokomotivremise og kørte 15 Lokomotiver ud i Rangergraven, hvorved flere blev ødelagt og Sporene til Remisen blokeret, saaledes at Toggangen i de følgende Døgn beredtes store Vanskeligheder. Samme Dag eksploderede en Bombe paa Damperen »Absalon« i Odense Havn. Skibet var faa Dage forinden ankommet med Cement til Beldringe Flyveplads. 18. Okt. ødelagdes Bendixen & Lindhardts

store Montagehal. En Del Motorcykler og Lastbiler brændte. Fra Kastrup Lufthavns Benzindepot har Frihedskæmpere i Dagene omkring den 25. Okt. gennem en Stikledning tappet 80 000 Liter Benzin. Det er dog desværre kun en Brøkdel af det Kvantum, Tyskerne stjal fra Politiet. 20. Okt. ødelagdes Kaas Autoværksted. 19. Okt. gik det ud over Renseriet »Roxy« i Hadsund, hvor bl. a. 100 tyske Uniformer indebrændte. 22. Okt. ødelagdes 2 Rutebiler i Viborg og samme Nat bombedes Svdjydsk Rafinoil i Vejle. Endvidere ødelagdes denne Dag 2 af Værnemagtens Barakker i Aarhus Lystbaadehavn. 23. Okt. eksploderede 2 Bomber i Odense Havn, hvorved Kajen, der anvendes ved de tyske Cementtransporter til Flyvepladsen, ødelagdes. 23. Okt. brændte Garagerne til Fragtbilstationen i Nørre Sundby, hvor 3 Biler og en Paa-hængsvogn ødelagdes. Samme Nat nedbrændte Garagerne og Kontorbygningen tilhørende Entreprenør A. C. L. Nielsen i

LAND OG FOLK

Nørre Sundby. Samme Dag ødelagdes ved en vældig Eksplosion et Kedelanlæg i Aalborg Værft. Det var netop færdig til at transporteres til Aarhus, hvor der for kort Tid siden blev sprængt en tysk Kraftstation. 25. Okt. trængte et Antal Sabotører ind paa Nakskov Skibsværft efter at have skaaret samtlige Telefonledninger til Værftet over. Nogle af Sabotørerne gik om Bord i en stor tysk Damper, der er nybygget paa Værftet og stod foran Aflevering. De anbragte en Bombe ved Hovedmaskineriet, og kort efter indtraf en Eksplosion, der ødelagde Skibet saa meget, at dets Færdigbygning vil være udskudt adskillige Maanedes.

Sideløbende med disse Angreb paa tyske Krigsindustrier og Værnemagerforetagender har den sidste Maaned været præget af et uhørt stort Antal Jernbanesabotager. Den 7. Okt. afsporedes saaledes et fjendtligt Troppetog i Jylland. 20 Vogne kørte

sammen i een stor Bunke, og der forarsagedes 4 Dages Forsinkelser paa den paa-gældende Banelinie. 21. Okt. skete 4 Eksplosioner under et tysk Transporttog, der holdt paa Aarhus Godsbanegaard. 4—5 Vogne lastet med Biler, blev ødelagt. 22. Okt. eksploderede 3 Bomber paa Varde Banegaard, hvorved Sporene mod Nord og mod Grindsted samt et Sporskifte til Nørre Nebel ødelagdes. Samme Nat sprængtes Jernbanens Vandbeholder paa Ribe Station. Endvidere er de jydskke Jernbanelinjer saa at sige hver Nat hjemsogt af Bombeeksplosioner, som forarsager større eller mindre materiel Skade, men som lægger de tyske Troppetransporter overordentlig store Hindringer i Vejen.

Den danske Modstandsbevægelse har trods Mord, Terror og Vold forstaaet at holde Fanen højt, og den vil fortsætte Kampen med samme ubønhørlige Energi, til Danmark atter er frit.

Folkets Vilje skal være Landets Lov

Demokratiet maa sikres og grundigt forankres

Efterkrigstiden stiller vort Land overfor store Opgaver. Krigen og Besættelsen har vist, at Landets hidtidige Politik ikke svarede til Folkets Interesser og Onsker, og at folkefjendtlige Kræfter indenfor Administrationen og det offentlige Liv i Nationens mest alvorlige Situation, og for at fremme egne Interesser, begik det rene Landsforræderi. De forløbne Aar har til lige vist, at da det saa allerværst ud, var det Folkets Vilje til national Selvhævdelse og Folkets Kampkraft, der paa afgørende Maade sikrede Nationens Renomé og forskaffede os en hæderlig Plads i de frihedelskende Nationers Rækker.

Under Hensyn til disse Erfaringer maa der ske en Ændring af vor Politik og vore Forhold i det hele taget, saa Folket og

Folkets Interesser virkelig bliver afgørende. For dette Formaal gælder det at genrejse Demokratiet, rense ud efter Tyskerne og afregne med Landsforræderne. Kort og godt: Gennemførelse til 100 pCt. af DANMARKS FRIHEDSRAADS Program, saaledes som det er udformet i „Naar Danmark atter er frit“.

Men dette er ikke tilstrækkeligt. Demokratiet maa sikres og grundigt forankres. Alle Folkefjender og Anti-Demokrater maa ud af Administration og offentligt Liv. Vi skal ikke have nogen 5. Kolonne. Forfatningen maa tages op til Revision og ændres. Først og fremmest maa Valgretsaldere sænkes. Vi kan ikke byde de unge Frihedskæmpere, der har været med til at tilbageerobre Demokratiet og Lan-

Krigen nærmer sig sin Afslutning. Danmarks Befrielse er ikke noget fjært Fatamorgana, men en nær forestaaende Realitet. Det er derfor naturligt, at det danske Folk i Modstandskampens Pauser vender Tankerne mod Tiden, der skal komme, og spørger: Hvad vil der ske, naar Tyskerne er ude af Landet? Alle er klar over, at en Tilbagevenden til Forhold, som de var før Krigen, er udelukket. I nedenstaaende Artikel, som er skrevet til en Enquete i Bladet „De frie Danske“ om „Den frie Fremtid“, opridser vort Partis fungerende Formand, Folketingsmand Alfred Jensen i store Træk Kommunisternes Synspunkter:

dets Selvstændighed, politisk Retsløshed, naar vort Land atter er frit. Bestemmelserne om Tab af Valgret som Følge af Arbejdsløshed og Fattigdom maa ogsaa forsvinde.

Endvidere maa Folket sikres økonomisk. Naar der har kunnet skaffes Penge til Produktion for Krigen, maa og skal der ogsaa kunne skaffes Penge til Produktion for fredelige Formaal. Det kan kun ske ved drastiske Indgreb. Samfundet maa have Kontrol med og Herredømme over Produktionslivet. Produktionen maa dirigeres efter Samfundets Interesser, og Priser og Avancer fastsættes herefter. Monopolagtige Virksomheder skal nationaliseres. Som Eksempler kan nævnes: Forsikringsvæsenet, Spritfabrikkerne, Sukkerfabrikkerne og Bankvæsenet.

Der maa sikres Landbruget taa'elige Prioritets- og Produktionsforhold. Priserne skal ikke fastsættes efter Storlandbrugets, men efter det arbejdende Landbrugs Interesser. Eventuelt bør der gennemføres en Puljeordning, saa Husmændene faar en ekstra Stvkpris. Der maa sikres Jord til Husmandsbrug, og fornøden Lovhjemmet til Ekspropriation gennemføres.

Udenrigshandelen bør af Hensyn til Helheden foregaa gennem Statscentraler og med Lande, der kan aftage vore Eksportvarer. Blandt Importvarer bør Raastoffer og Halvfabrikata komme i første Række. Hvor Køb af Færdigvarer er nødvendigt, maa Folkets Livsfornødenheder foretrakkes for Luksusvarer til Velhavere.

Beskatningen maa omlægges. De stærkeste Skuldre skal bære de største Byrder. Indirekte Skatter paa elementære Livsfornødenheder maa afskaffes til Fordel for direkte Skat paa Velhavere og indirekte Skatter paa Luksusvarer. Konfiskation af Krigsgevinster er som bekendt optaget blandt Frihedsraadets Programpunkter. Rederiernes Gevinster i England og Amerika, der i Dag opgøres til ca. 500 Millioner Kr., hører selvsagt her ind under.

Gennemførelsen af alle disse Foranstaltninger maa ledsages af en Udenrigspolitik, der sikrer Folkets politiske og økonomiske Rettigheder mod ydre Fjender og samtidig er med til at opbygge et internationalt Værn mod Fredsforstyrrelser. Landets Repræsentanter maa ikke som

forhen henfalde til Passivitet, men skal stedse paa det kraftigste understøtte alle progressive Kræfter. Et nordisk Samarbejde kan kun realiseres, for saa vidt det ikke er vendt imod Sovjetunionen. Begivenhederne før og under Krigen har vist, at Sovjetunionen ikke har nogen Interesser, der afviger fra de nordiske Folks Interesser. Derfor skal vi have den mest intime Forbindelse og det bedst tænkelige Samarbejde med Sovjetunionen.

Men det er ikke tilstrækkeligt at føre en rigtig Udenrigspolitik. Vort Forsvar maa ogsaa bringes i Orden. Den ny Militærordning maa bygges paa Folkets Deltagelse. Soldaterne maa have demokratiske Rettigheder under Tjenesten. Der maa aabnes Adgang til, at egnede Personer uden Eksamen kan avancere til de højeste Poster indenfor Officerskorpset. Udrustningen maa moderniseres. Hele Folket maa drages ind i Landets Forsvar.

Dette er i store Træk den Politik, vi Kommuniste gaar ind for. Den indeholder ikke noget principielt nyt. Den svarer til vor Indsats under Krigen og Besættelsen. Den er et Led i hele vor Politik for at naa frem til Socialismen. Vi arbejder paa at samle Folket om denne Politik, og vi henvender os til alle fremadstræbende Kræfter her i Landet og maner til Samling om dette Program. I første Række henvender vi os til Arbejderklassen, thi den er ikke alene Demokratiet, men ogsaa Nationens Rygrad, og Frihedskampen har bekræftet, at Arbejderklassen baade kan samle og føre Folket i Kampen for Fremskridtet.

For os er der ingen Tvivl om, at Folkets afgørende Flertal gaar ind for en saadan Politik. Det har Folkestrejkerne bevist. Derfor maa den kommende Regering ogsaa skabes paa Frihedsbevægelsens politiske Grundlag. Det vil vetyde et Ministerium, der aktivt gaar ind for at løse Efterkrigstidens Problemer i Folkets Interesser.

Hvis Mindretallet bøjer sig for Flertallet, vil Udviklingen forløbe roligt. Men hverken Trusler eller Vanskeligheder skal afholde os fra at gennemføre den Politik, Flertallet ønsker, og skulde reaktionære og folkefjendtlige Elementer, som ved Nazismen, forsøge med Magt at hindre Folkets Vilje i at blive Landets Lov, da vil de finde Folket rede til Kamp.

Norges Befrielse er begyndt ...

Den norske Konge og Regering hilser den Røde Hær velkommen

Den 25. Okt. meddelte Marskal Stalin i en Dagsbefaling, at den første norske By, Kirkenes, var befriet, og at Sovjet-tropper nu i stort Tal rykkede frem over norsk Territorium.

I den Anledning har den norske Regering sendt Sovjetregeringen følgende Telegram: „I Anledning af, at Befrielsen af Norge er begyndt, sender den norske Regering sine varmeste Hilsener til den sovjetrussiske Regering og Sovjetfolket. Nordmændene har med Begejstring fulgt Sovjettroppernes heltemo lige og sjirre Kamp under Marskal Stalins Ledelse. Under Krigen har Nordmændene faaet talrige B. viser for Sovjetregeringens Sympati og Venkskab for Norge. — B. folkningen i de nordligste Dele af Norge hilser vore russiske Allierede som Befriere.“

I et Radiobudskab til det norske Folk udtaalte Kong Haakon bl. a.: „Min Regering traf for nogen Tid siden A. tale med den sovjetrussiske Regering om militært Samarbejde for det Tilfælde, at sovjetrussiske Stridskræfter kom til at operere paa norsk Territorium. Denne Situation foreligger nu. Sovjetrussiske Stridskræfter er kommet til Norge for at kæmpe mod den fælles Fjende. Det er mig en særlig G.æde at kunne meddele, at norske Stridskræfter skal deltage i Operationerne i Norge sammen med de sovjetrussiske Tropper. Vor Aftale med Sovjetunionen fastslaar, at saa snart Forholdene tillader d. t, vil norsk Forvaltning og Retspleje blive genoprettet i fuldt Omfang ... Vi har med Beundring og Begejstring fulgt Sovjetunionens Kamp mod vor fælles Fjende. Vi hilser de sovjetrussiske Tropper velkommen som vore Vaabenbrødre.“

Statsminister Nygaardsvold erklærede i en Tale, at Fødevarer, Klæder og Brændsel var undervejs til det norske Folk. Han lovede, at Forrædere omgaaende vilde

blive fængslet og dømt ved norske Domstole, og han onfordrede sluttelig hele det norske Folk til at yde Sovjettropperne enhver tænkelig Støtte.

At det norske Folk er parat til at følge Statsministerens Opfordring viser følgende lille Tildragelse, som er blevet refereret i Moskva Radio: Under Angrebet paa Kirkenes skulde et sovjetrussisk Infanteriregiment sætte over en Fjord. Det havde kun Amphibeibaade til sin Raadighed, men pludselig dukkede to Motorbaade ud af Taagen, ført af norske Skipperne. Ved Tegn inviterede de Rodarmisterne ombord. Ingen af Parterne forstod hinandens Sprog, men Forstaaelsen var straks oprettet, og trods heftig tysk Beskydning fra Fjergene frægtede Motorbaadene hele Natten og det meste af den næste Dag Regimentet over Fjorden. Da Rodarmisterne spurgte, hvad de kunde gøre til Gengæld, svarede Skipperne med store Smil og leiforstaelige Tegn, at de ønskede Petroleum — for at kunne fortsætte Transporterne, dersom det skulde være nødvendigt.

Ogsaa herhjemme vil Befrielseshæren, den Dag, den sætter sin Fod paa dansk Grund, finde hele Folket parat til at deltage i Kampen.

Folkestorm og Cykletyveri

Hitlernazisterne har travlt for Øjeblikket. Der gaar ikke en Dag, hvor ikke en af Bandeførerne i Tale eller Skrift forsøger at forklare det tyske Folk, at alting i Virkeligheden er meget bedre end det ser ud til. Forleden proklamerede Himmler saaledes Oprettelsen af den tyske »Folkestorm«, og faa Dage senere bjæffede Goebbels om de nye vidunderlige Vaaben, der snart i uanede Mængder vilde strømme fra Fabrikkerne og sikre Tyskland Sejren. Samtidig med den goebbels'ske Profeti om Vaabenrigeligheden kom Hr. Panckes mindre fanfareklingende Bekendtgørelse om, at det af »tvingende Grunde« havde været nødvendigt for den tyske Værnemagt at stjæle alt hvad der fandtes af nye Cykler i Danmark. Dette nyeste Skridt fra Hr. Panckes Side er det første Led i

den »totale« Udplyndring af Danmark. Enhver er klar over, at dette alle Tiders største Cykletyveri ikke fandt Sted kun for at genere den danske Befolkning, men fordi den tyske Hær idag befinder sig i den alleralvorligste Situation. Det københavnske Folkevid var ikke længe om at erklære, at Tyskerne tog Cyklerne for at have noget at køre hjem paa, naar Tiden nu snart var inde. Andre vil mene, at de danske Cykler skal benyttes til at »motorisere« den tyske Folkestorm. Men hverken Cykletyverier i Danmark eller Oprettelse af Folkestorm i Tyskland, hverken »totale« eller »supertotale« Mobiliseringer, hverken

Goebbels Snakken eller Hitlers Tavshed vil kunne forhindre Nazismens uundgaaelige Nederlag.

Det var i gamle Dage Skik, at døde Hærførere fik deres Heste og deres Slaver med i Graven. Jo større Hærfører, des flere Slaver. Hitler har sat sig for at lade sig begrave med et hidtil ukendt Antal Slaver. Han vil tvinge 70 Millioner Tyskere til at gaa med sig i Graven. Det er ingen Folkestorm, men en Folkedød, han organiserer. Og hans Haandlangeres Cykletyverier i Danmark vidner ikke om Magt men om Afmagt. Og de vil blive husket paa Afregningens Dag.

Der renses ud i Finland...

Det finske Folk idag kan sammenlignes med en Patient, der har været underkastet en langvarig Bedøvelse og nu langsomt er ved at vaagne op. Det begynder at røre paa sig og skabe sig et Billede af alt det, der er sket i de sidste Aar. Helt let er dette dog ikke, thi endnu udkommer der ikke et eneste oppositionelt eller socialistisk Blad i Finland. Pressen er endnu helt og holdent i de gamle Krigspartiets Hænder. De reaktionære Kræfter er stadig stærke, og en vis Tendens til at sabotere Vaabenstilstandsbestemmelserne har kunnet spores. Saaledes har det voldt Hr. Mannerheim og hans Medhjælpere næsten uhorste Vanskeligheder at bringe de Formaliteter i Orden, som skulde sætte de politiske Fanger paa fri Fod, skønt Vaabenstilstandsbetingelserne udtrykkelig forlangte øjeblikkelig Frigivelse. Lidt efter lidt synes det dog, som om det gaar op for de øjeblikkelige Magthavere, at en ny Tid er undervejs til Finland, og at det kun er et Spørgsmaal om Tid, før de bliver nødt til at indordne sig under den nye Tids Vilkaar.

Det holdt haardt at faa paabegyndt Arrestationen af Krigsforbrydere, men nu er den i fuld Gang. Den finske Arbejderklasses Bøddel, Politichefen Antoni, som

var flygtet til Sverige, har maattet vende tilbage og er blevet arresteret sammen med et stort Antal nazivenlige Officerer, Generaler, Politikere og Tjenestemænd. Lappopartiet — Fascismens solide Støtte i Finland — og dets Blad er forsvundet fra det offentlige Liv. De seks socialdemokratiske Rigsdagsmænd, som i 1941 protesterede mod Finlands Overfald paa Sovjetunionen og af den Grund blev idømt langvarige Tugthusstraffe er blevet løsladt og vil nu genindtræde i Rigsdagen. Indenfor det socialdemokratiske Partis Medlemsmasser er der en vældig Opposition mod Tanner-Hakkilas pronazistiske Gruppe, og der har været stillet Krav om Tanners Afgang fra Ledelse af Partiet. I Helsingfors Arbejderkredse er det den almindelige Opfattelse, at Seksmandsgruppen med Wiik i Spidsen vil nægte at vende tilbage til Socialdemokratiet, saa længe Tanner har noget at sige, og Udgangen paa Striden vil muligvis blive, at der dannes et helt nyt Arbejderparti.

Det kommunistiske Parti er blevet legaliseret. Der er oprettet en Forening »Finland-Sovjetunionen« med fhv. Minister Paasikivi som Formand. Foreningens Præsidium har haft Foretræde for Lederen af den sovjetiske Kontrolkommission, Generaloberst Sjdanoj, og Foreningen har i Anledning af sin Stiftelse modtaget Telegram fra Stalin, hvori det bl. a. hed: »Jeg er overbevist om, at der mellem Sovjetunionen og Finland vil opstaa venskabelige Forbindelser, hvilende paa gensidig Agtelse og Samarbejde.«

Arrestationer og Mordbrande

Gestapos Razziaer fortsætter over hele Landet. En af de største Razziaer i København fandt Sted Lørdag den 14. Oktober. Paa Gl. Kongevej arresteredes bl. a. Professor dr. med. Mogens Fog, Direktør Mikkelsen, Skandia, Redaktionssekretær Børge Outze, Nationaltidende, Redaktør Kaj Holbæk, Billedbladet, Inspektør Palm Petersen, Brasilko, Skuespiller Hans Henrik Krause og flere andre. Tyskerne aabnede Ild, hvorved flere blev alvorligt saaret. Samme Aften erobrede Tyskerne cand. polit. Strøm Teisens Villa i Jægersborg Allé efter to og en halv Times Ildkamp med en Sabotør Jørgen Schmit, som forsvarede sig alene mod over 100 Tyskere. Som meddelt i Dagspressen lykkedes det Tyskerne at brænde Huset ned over Hovedet paa Jørgen Schmit. En tilsvarende „Sejr“ kunde Pancke notere nogle Dage senere gennem den i Dagspressen refererede Storm paa Prokurist Nyegaards Villa paa Strandvejen. Efter halvanden Times Kamp, og efter at Nyegaard var blevet alvorligt saaret, lykkedes det Tyskerne at ødelægge Huset totalt.

Den gaar ikke, Thune Jacobsen!

Den berygtede forhenværende Justitsminister Thune Jacobsen med Familie er flygtet til Stockholm. Overfor svenske Blade erklærer han: „Jeg er absolut ingen Qvisling. Jeg har af hele min Evne kæmpet for mit Land og altid haft for Øje at

handle dansk“. Saa let gaar det dog ikke. Der kommer en Dag, da Thune Jacobsen sammen med en Række ligesindede vil blive stillet for det danske Folks Domstol, og da vil alle de Mennesker, som Thune Jacobsen i sin Ministertid for at tækkes Tyskerne foranledigede indesjærret i Vestre Fængsel og Horserød og prisgivet Tyskerne, saaledes at de nu maa hense deres Tilværelse i tyske Koncentrationslejre, have et Ord med at sige om Hr. Thune Jacobsens Evne til at „kæmpe for sit Land“ og at „handle dansk“. Vi kan love Thune Jacobsen, at som han har raabt, saaledes faar han Svar.

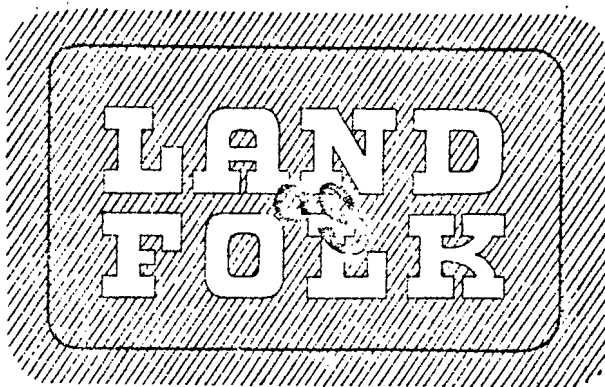
KORT FORTALT

I Aarhus har Tyskerne under en Razzia Natten til den 23. Oktober arresteret 26 Personer, hvoraf Størstedelen tidligere ved dansk Ret har været idømt Straffe for illegal Virksomhed. Det synes desværre, som om det danske Politi end ikke har tuffet den Sikkerhedsforanstaltning i Tide at fjerne saadanne kompromitterende Akter fra Politiets Arkiver.

Fra og med Torsdag den 26. Oktober indlortes der normal Gadebelysning paa Hovedgaden i Kolding. De andre Gader vil blive lyslagt i de kommende Dage. Grunden hertil kendes ikke.

En ung Mand fra Randers, Kaj Mathiesen, skulde i Fredags føres fra Randers til Shellhuset. Under Transporten var han ledsaget af to Gestapofolk og lækket til den ene af dem. Paa Turen fra Københavns Banegaard til Shellhuset bad han om Tilladelse til at gaa ind i en Forretning for at købe en Barbermaskine. Saa snart han var kommet indenfor i Forretningen, slog han den tyske Politimand i Gulvet, smogede Lænken af sig og forsvandt ud af Døren. Der blev skudt efter ham, men han undslap, mens to Arbejdsmænd ud for Vestre Farimagsgade 3 blev saaret i Benene.

Alle Danske vil gerne læse Land og Folk, derfor skal dette Eksemplar videresendes.

UDSENDT AF DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

SÆRNUMMER

11. NOVEMBER 1944

Tale holdt af Formanden for Sovjetstatens Forsvars-Komité, Marskal Stalin, paa Moskvasovjettens Feslmøde, hvori deltog Moskvas Parti- og sociale Organisationer, den 6. November 1944 i Anledning af den 27. Aarsdag for den store socialistiske Oktoberrevolution.

Snart plantes

Sejrens Fane over Berlin!

Kammerater! I Dag fejrer Sovjetborgerne 27 Aarsdagen for den socialistiske Oktober-revolutions Sejr i vort Land. For fjerde Gang højtideligholder vort Land denne Aarsdag under de Forhold, som Fædrelandskrigen mod de fascistiske tyske Røvere betinger. Dette betyder naturligvis ikke, at Krigens fjerde Aar ikke i sine Resultater adskiller sig fra de forudgaaende 3 Krigsaar, tvært imod, der bestaar en grundlæggende Forskel.

Krigens to første Aar bragte de tyske Hæres Offensiv og Fremrykning ind i vort Land, mens den Røde Hær var tvunget til at føre defensiv Kamp. Det tredje Aar bragte en grundlæggende Vending for vor Front. Den Røde Hær udfoldede kraftige Offensiv-kampe, sønderslog de tyske Styrker i en Række afgørende Slag, rensede to Trediedele af det midlertidigt besatte Sovjetland for tyske Tropper og tvang dem over i Forsvaret. I denne Periode førte den Røde Hær til Stadighed Krigen mod de tyske Hære alene og uden nævneværdig Støtte fra de Allieredes Side.

Det fjerde Krigsaar derimod bragte Sov-jethærene og de allierede Hære afgørende Sejre over de tyske Hære, som nu blev tvunget til at føre Krig paa to Fronter og blev kastet tilbage til Tysklands Grænser. Som Følge deraf endte det forløbne Aar med, at de tyske Hære blev fordrevet fra Sovjetunionen, Frankrig, Belgien og Mellem-italien, og Krigshandlingerne blev forlagt til Tysklands Territorium.

1. Tyskland i Skruestikken mellem to Fronter.

Den Røde Hærs afgørende Fremgang i Aar og Fordrivelsen af Tyskerne fra Sovjet-landet var betinget af en Række knusende Slag, som vore Hære begyndte at tilføje Tyskerne allerede i Januar i Aar, og som derefter udvikledes i hele Beretningsaaret.

Det første Slag blev ført i Januar i Aar ved Leningrad og Novgorod. Den Røde Hær gennembrod Tyskernes stabile Forsvarssystem og kastede dem tilbage til Baltikum. Dette Slag medførte Befrielsen af Leningradomraadet.

Det andet Slag førtes i Februar-Marts

i Aar ved Bug, hvor den Røde Hær tilintetgørende slog de tyske Tropper og kastede dem tilbage over Dnestr. Dette Slag medførte, at Ukraine Vest for Dnepr blev befriet for de fascistiske tyske Okkupanter.

Det tredje Slag blev ført i April-Maj i Omraadet ved Krim, hvor de tyske Tropper blev kastet ud i Sortehavet. Som Følge af dette Slag blev Krim og Odessa befriet fra det tyske Aar.

Det fjerde Slag blev ført i Juni i Aar i det karelske Omraade, hvor den Røde Hær sønder slog de finske Tropper, befriede Viborg og Petrosavodsk og kastede Finnerne tilbage til Finland. Som Følge af dette Slag blev Størstedelen af den karelo-finske Sovjetrepublik befriet.

Det femte Slag blev ført i Juni-Juli i Aar i Omraadet ved Vitebsk, Bobruisk og Mogiljof, hvor den Røde Hær tilføjede Tyskerne et knusende Nederlag og kronede sit Fremstød med Indkredsningen af 30 tyske Divisioner ved Minsk. Som Følge heraf blev 1) den hviderussiske Sovjetrepublik fuldstændig befriet, 2) den Røde Hær trængte frem til Weichsel og befriede en stor Del af det med os allierede Polen, 3) den Røde Hær befriede en stor Del af den litauiske Sovjetrepublik og naaede Njemen, 4) den Røde Hær overskred Njemen og rykkede frem til Tysklands Grænse.

Det sjette Slag blev ført i Juli-August i Aar i Omraadet Vestukraine, hvor den Røde Hær slog de tyske Tropper ved Lvof og kastede dem tilbage over San og Weichsel. Som Følge af dette Slag blev 1) Vestukraine befriet, 2) vore Tropper gik over Weichsel og oprettede et stærkt Brohovede paa Weichsels anden Bred Vest for Sandomierz.

Det syvende Slag blev ført i August i Aar i Omraadet ved Kisjinef-Jassy, hvor vor Hær tilføjede de tysk-rumænske Tropper et knusende Nederlag og kronede sit Fremstød med Indkredsningen af 22 tyske Divisioner ved Kisjinef, bortset fra de rumænske Divisioner. Som Følge af dette Slag blev 1) den moldauiske Sovjetrepublik befriet, 2) Tysklands Forbunds-fælle Rumænien blev gjort ukampdygtig, og det erklærede Tyskland og Ungarn Krig, 3) Tysklands Forbunds-fælle Bulgarien blev gjort ukampdygtig, og det erklærede ligeledes Tyskland Krig, 4) Vejen aabnedes for vore

Styrker til Ungarn. Tysklands sidste Forbunds-fælle i Europa, 5) der frembød sig en Mulighed for at række det med os allierede Jugoslavien en hjælpende Haand mod de tyske Okkupanter.

Det ottende Slag blev ført i September-Oktober i Aar i Baltikum, hvor den Røde Hær sønder slog de tyske Hære ved Tallin og Riga og fordrev dem fra Baltikum. Som Følge af dette Slag blev 1) den estniske Sovjetrepublik befriet, 2) Størstedelen af den lettiske Sovjetrepublik blev befriet, 3) Tysklands Forbunds-fælle Finland blev gjort ukampdygtig, og det erklærede Tyskland Krig, 4) over 30 tyske Divisioner blev afskaaret fra Projsen og taget i en Knibtang mellem Tukums og Libau, hvor de nu bliver likvideret af vore Styrker (Bifald).

I Oktober i Aar begyndte vor Hær det niende Slag mellem Theiss og Donau i Ungarn, med det Formaal at gøre Ungarn ukampdygtig og tvinge det til at gøre Front mod Tyskland. Resultatet af dette Slag, som endnu ikke er afsluttet, var 1) vore Tropper kunde yde vor Forbunds-fælle Jugoslavien direkte Hjælp til Fordrivelsen af Tyskerne og Befrielsen af Belgrad, 2) vor Hær fik Mulighed for at gaa over Karpaterne og række en hjælpende Haand til vor Forbunds-fælle Tjecoslovakiet, af hvis Territorium en Del allerede er befriet fra de tyske Okkupanter.

Endelig blev der i Slutningen af Oktober i Aar rettet et Slag mod de tyske Tropper i Nordfinland. De tyske Tropper blev kastet ud af Petsamoomraadet, og vore Tropper rykkede under Forfølgelsen af Tyskerne ind paa det med os allierede Norges Territorium (Bifald).

Jeg skal ikke anføre Tal vedrørende Fjendens Tab i Faldne og Fanger som Følge af disse Operationer eller vedrørende Mængden af ødelagt og erobret Udrustning, Kanoner, Tanke, Flyvemaskiner, Granater, Maskingeværer o. s. v. Disse Tal er Dem vel bekendt fra Beretningerne fra Sovjetunionens Informationsbureau.

Dette er de vigtigste Operationer, som den Røde Hær har udført i det forløbne Aar, og som har ført til de tyske Troppers Fordrivelse fra vort Land. Som Følge heraf blev ca. 120 tyske Divisioner af tyske og tysk-allierede Tropper knust og gjort ukampdygtige. Mens vi i Fjor havde 257 Divisioner staaende overfor os paa vor Front, hvoraf

de 207 var tyske, staar der nu efter alle totale og supertotale Mobiliseringer ialt 204 tyske og ungarske Divisioner overfor os, hvoraf Antallet af tyske Divisioner kun er 180.

Man maa indromme, at Hitler-Tyskland og dets fascistiske Hær i denne Krig har vist sig at være en stærkere, lumskere og mere erfaren Modstander end Tyskland og dets Hær har været i nogen tidligere Krig. Det maa dog tilføjes, at det i denne Krig er lykkedes Tyskerne at udnytte næsten hele Europas Produktivkraft og sine Vasalstaters ret betydelige Hære. Naar Tyskland paa Trods af disse for Tyskland gunstige Betingelser alligevel er blevet bragt til Randen af uundgaelig Undergang, maa det forklares ved, at Tysklands Hovedmodstander Sovjetunionen har overgaaet Hitler-Tyskland i Styrke (Stormende Bifald).

Som et nyt Moment i Krigen mod Hitler-Tyskland i det forløbne Aar maa regnes den Kendsgerning, at den Røde Hær i dette Aar ikke fører sine Operationer mod de tyske Tropper alene, saaledes som tidligere, men i Fællesskab med vore Allieredes Hære. Teherankonferencen har ikke været afholdt foræves. Dens Beslutning om forenede Slag mod Tyskland fra Øst, Vest og Syd lykkes det at gennemføre med forbavsende Præcision.

Samtidig med den Røde Hærs Sommeroffensiv paa den sovjetisk-tyske Front begyndte de allierede Hære Invasionen i Frankrig og udviklede kraftige Offensivoperationer, som tvang Hitler-Tyskland til at føre Krig paa to Fronter. Vore Allieredes Hære og Flaade gennemførte paa Frankrigs Kyst en Masselandsætning, der i Organisation og Omfang er uden Sidestykke i Historien, og overvandt paa mest sterlig Maade Tyskernes Befæstninger. Paa denne Maade kom Tyskland i Klemme mellem to Fronter. Som det var at vente, holdt Fienden ikke Stand mod Sovjethærens og de allierede Hæres forenede Slag. Fjendens Modstand blev brudt, hans Tropper blev paa kort Tid fordrevet fra Mellemitalien, Frankrig, Belgien og Sovjetunionen. Fjenden blev kastet tilbage til Tysklands Grænser.

Det er uomtvisteligt, at vore Tropper ikke havde kunnet bryde de tyske Hæres Modstand paa saa kort Tid og kaste dem ud af Sovjetunionen uden Etableringen af den

anden Front i Europa, der binder op til 75 tyske Divisioner, men lige saa uomtvisteligt er det, at vore Allieredes Hære ikke uden den Røde Hærs kraftige Offensivoperationer i Sommer i Aar, som bandt op til 200 tyske Divisioner, saa hurtigt havde kunnet faa Bugt med de tyske Tropper og kaste dem ud af Mellemitalien, Frankrig og Belgien.

Opgaven bestaar i ogsaa i Fremtiden at holde Tyskland i Klemme mellem to Fronter. Deri ligger Nøglen til Sejren.

2. Sovjetfolkets Heltebedrift i Fædrelandskrigen.

Naar den Røde Hær har formaaet med Held at opfylde sin Pligt mod Fædrelandet og fordrive Tyskerne fra Sovjetjorden, saa skyldes det, at hele vort Land, alle vort Lands Folk til Stadighed har staaet bag den og offervilligt støttet den. Alle Sovjetborgernes, Arbejdernes, Bøndernes og Intelligensens selvopofrende Arbejde blev ligesom vore Stats- og Partiorganers ledende Virksomhed i det forløbne Aar udført under den ene Parole: Alt for Fronten!

Det forløbne Aar var kendetegnet ved en ny Fremgang i Industrien, i Landbruget, i Trafikvæsenet, ved et nyt Opsving i Krigsøkonomien. I det fjerde Krigsaaer er vore Fabrikers Fremstilling af Tanke, Flyvemaskiner, Kanoner, Granatkastere og Ammunition flere Gange større end Produktionen ved Krigens Begyndelse. Den vanskeligste Fase i Landbrugets Genrejsning ligger bag os. Efter at Don- og Kubanomraadet's frugtbare Marker er givet tilbage til vort Land, efter Befrielsen af Ukraine kommer vort Landbrug sig hurtigt af sine svære Tab. Sovjetunionens Transportvæsen har udholdt en Belasning, som næppe noget andet Lands Transportvæsen havde magtet.

Alt dette vidner om, at Sovjetstatens økonomiske Grundlag har vist sig at være langt mere levedygtigt end de fjendtlige Staters Økonomi. Den socialistiske Ordning, der fremgik af Oktoberrevolutionen, har givet vort Folk og vor Hær en stor og uovervindelig Kraft. Paa Trods af Krigens tunge Byrder, paa Trods af Tyskernes midlertidige Okkupation af meget vidtstrakte og økonomisk vigtige Omraader har Sovjetstaten i Krigens Løb ikke ind-

skrænket, men fra Aar til Aar øget Frontens Forsyning med Vaaben og Ammunition. Nu har den Røde Hær ikke færre, men flere Tanke, Kanoner og Flyvemaskiner end den tyske Hær. Hvad Kvaliteten af vort Krigsmateriel angaar, overgaar den langt Fjendens Bevæbning.

Ligesom den Røde Hær i den lange, svære Kamp en m. d. en har tilkæmpet sig den militære Sejr over de fascistiske Tropper, har Sovjetbaglandets Arbejdere i deres Tvekamp med Hitlertyskland og dets Medskyldige vundet en økonomisk Sejr over Fjenden (Stormende Bifald).

Sovjetborgerne har givet Afkald paa mange nødvendige Ting og har bevidst naaet sig betydelige materielle Savn for at kunne give Fronten mere. Den nuværende Krigs uhorste Vanskeligheder har ikke knækket, men tværtimod yderligere hærdet Sovjetfolkets jernhaarde Vilje og frygtløse Aand. Vort Folk har med Rette vundet Ry som et Heltefolk.

Vor Arbejderklasse sætter alle Kræfter ind for Sejren, den forbedrer uophørligt Produktionsteknikken, forøger Industrivirkomhedernes Ydeevne, bygger nye Fabriker og Værker. Sovjetunionens Arbejderklasse har i denne Krig udført en Arbejdets Stordaad.

Vor Intelligens betræder dristigt Banebrydernes Vej paa Teknikens og Kulturens Omraade, den udvikler med Hæd den moderne Videnskab og anvender med skabende Initiativ dens Fremskridt til Fremstilling af Vaaben til den Røde Hær. Sovjetintelligensen har med sit skabende Arbejde gjort en uvurderlig Indsats til Fjendens Undertvingelse.

Hæren kan ikke kæmpe og sejre uden moderne Vaaben, men den kan heller ikke kæmpe og sejre uden Brød, uden Proviant. Den Røde Hær lider i det fjerde Krigsjaar ingen Mangel paa Proviant, takket være Kollektivbøndernes opofrende Arbejde. Kollektivbønderne forsvner Arbejderne og Intelligensen med Levnedsmidler og Industrien med Raastoffer, de sikrer den normale Drift af Fabriker og Værker, der fremstiller Vaaben og Udrustning til Fronten. I fuld Bevidsthed om deres Pligt mod Fædrelandet hjælper vore Kollektivbønder den Røde Hær med at vinde Sejr over Fjenden.

Sovjetkvindernes og vorprægtige Ung-

doms enestaaende Arbejdsbedrifter vil for evigt indgaa i Historien. De har baaret Arbejdets Hovedbyrde i Fabriker, i Kollektivbrug og Sovjetbrug. For at hævde Fædrelandets Ære og Uafhængighed udviser Sovjetlandets Kvinder, unge Mænd og Piger Tapperhed og Heltemod paa Arbejdets Front. De har vist sig deres Fædre og Sønner, Mænd og Brødre værdige, der forsvare Fædrelandet mod de fascistiske Umennesker.

Kilden til Sovjetborgernes Arbejdsbedrifter i Baglandet ligesom til vore Krigeres uddelige Vaabendaad paa Fronten er den glødende og inspirerende Sovjetpatriotisme. Sovjetpatriotismens Kraft bestaar i, at den ikke har Racefordomme eller nationalistiske Fordomme til Grundlag, men Folkets dybe Hengivenhed og Troskab mod sit Sovjetfædreland, det Broderskab, der forener de Arbejdende i alle vort Lands Nationer. I Sovjetpatriotismen forener Folkens nationale Traditioner sig harmonisk med alle Sovjetborgernes fælles Livsinteresser. Sovjetpatriotismen skiller ikke vort Lands Nationer og Folk, men binder dem tværtimod sammen i en Familie, i et broderligt Fællesskab. Deri maa man se Grundlaget for det urokkelige Venskab mellem Sovjetfolkene, der bliver stærkere fra Dag til Dag.

Samtidig agter Sovjetunionens Folk de andre Nationers Rettigheder og Uafhængighed og har altid vist sin Beredvillighed til at leve i Fred og Venskab med Nabo-staterne. Deri maa man se Grundlaget for vor Stats voksende og stadig snævrere Forbindelse med de frihedselskende Nationer.

Sovjetmenneskene hader ikke de tyske Okkupanter, fordi de tilhører en fremmed Nation, men fordi de har tilføjet vort Folk og alle frihedselskende Folk umaadelige Ulykker og Lidelser. Et gammelt russisk Ordsprog lyder: „Man dræber ikke Ulven, fordi han er graa, men fordi han aad Færene“ (Munterhed, Bifald).

De tyske Fascister valgte den menneskeffjendske Race teori til deres ideologiske Vaaben, idet de regnede med, at Udførelsen af en dyrisk Nationalisme vilde skabe de moralske og politiske Forudsætninger for de tyske Erobreres Herredomme over de undertrykte Nationer. I Virkeligheden er Racehadspolitikken, som Hitler-

isterne har drevet, blevet Kilden til den tyske fascistiske Stats indre Svaghed og udenrigspolitiske Sammenbrud.

Racehadets Ideologi og Politik er Faktorer, der har bidraget til den hitlerske Røverbloks Sammenbrud. Man kan ikke betragte det som en ren Tilfældighed, at ikke blot Frankrigs, Jugoslaviens, Polens, Tjekoslovaekiets, Grækenlands, Belgiens, Danmarks, Norges og Hollands undertrykte Folk har rejst sig mod de tyske Imperialister, men ogsaa Hitlertysklands forhenværende Vasaller, Italienerne, Rumænerne, Finnerne og Bulgarerne. Hitler-Klassen har med sin Kannibalpolitik gjort alle Verdens Nationer til Tysklands Fjender, og den saakaldte udvalgte tyske Race er blevet Genstand for alles Had.

Under Krigen har Hitleristerne ikke alene lidt et militært, men ogsaa et moralsk og politisk Nederlag. Alle Racers og Nationers Ligeberettigelse, Nationernes Venskabskab, det er den Ideologi, der har slaaet Rod i vort Land, og den har vundet fuldstændig Sejr over Hitlerfascisternes dyriske Nationalisme og Racehad.

Nu da Fædrelandskrigen nærmer sig sin sejrige Afslutning, træder Sovjetfolkets historiske Rolle frem i al sin Storhed. Nu anerkender alle, at Sovjetfolket ved sin offervillige Kamp har frelst Europas Civilisation fra de fascistiske Pogromhelte. Deri bestaar Sovjetfolkets store Fortjeneste i Menneskehedens Historie.

3. Konsolideringen og Udvidelsen af den anti-tyske Koalitions Front, Spørgsmaalet om Fred og Sikkerhed

Det forløbne Aar bragte Triumf for den anti-tyske Koalitions fælles Sag, den Sag for hvilken Sovjetunionens, Storbritanniens og USA's Folk har forenet sig i en Kampalliance. Dette Aar bragte en Konsolidering af Enigheden og Koordinationen i de tre Hovedmagters Aktion mod Hitlertyskland. Teherankonferencens Beslutning vedrørende forenede Aktioner mod Tyskland og den glimrende Gennemførelse af denne Beslutning er et af de mest straalende Beviser for Konsolideringen af Anti-Hitler Koalitionens Front. Historien viser kun faa Eksempler paa,

at store militære Operationsplaner for forenede Aktioner mod en fælles Fjende, er blevet gennemført med en saadan Fuldkommenhed og Præcision som den Plan for forenede Slag mod Tyskland, der blev udarbejdet paa Teherankonferencen.

Der kan ikke være nogen Tvivl om, at Teheranbeslutningen ikke kunde være gennemført med en saadan Fuldkommenhed og Præcision, hvis de tre Hovedmagter ikke havde udvist Enstemmighed i Synspunkter og Koordination af Aktioner. Paa den anden Side er det utvivlsomt, at den vellykkede Gennemførelse af Teherankonferencens Beslutning ubetinget maatte have en Konsolidering af de forenede Nationers Front til Følge.

Som et lige saa klart Bevis for Fastheden i de forenede Nationers Front maa anses Beslutningerne paa Konferencen i Dumbarton Oaks vedrørende Organiseringen af Sikkerheden efter Krigen.

Man taler om Uenighed mellem de tre Stormagter i nogle Sikkerhedsspørgsmaal. Der hersker naturligvis Uenighed i forskellige Spørgsmaal, og det vil der ogsaa herske i en Række andre Spørgsmaal. Selv blandt Mennesker i det samme Parti forekommer Meningsforskelle. Saa meget mere maa det forekomme blandt Repræsentanter for forskellige Stater og forskellige Partier. Man maa ikke undre sig over, at der findes Stridsspørgsmaal, men over, at disse er saa faatallige, og at de som Regel løses af de tre Stormagter paa en saadan Maade, at der hersker Enighed og Overensstemmelse i Aktionerne. Det væsentlige er ikke, at der findes Stridsspørgsmaal, men den Kendsgerning, at disse Stridsspørgsmaal ikke gaar ud over de Rammer, der er forenelige med Fremme af de tre Stormagters Enighed, og at de til syvende og sidst løses i Overensstemmelse med denne Enigheds Fremme.

Som bekendt bestod der alvorlige Stridsspørgsmaal mellem os angaaende Aabningen af den anden Front, men det er ogsaa bekendt, at disse Stridsspørgsmaal til syvende og sidst blev løst i den fuldstændige Enigheds Aand. Det samme kan man sige om Meningsforskellene paa Konferencen i Dumbarton Oaks. Karakteristisk for denne Konference er ikke, at nogle Stridsspørgsmaal kom for Dagen, men at ni Tiendedele af Spørgsmaalene om Sik-

kerhed blev løst paa denne Konference i den fulde Enigheds Aand. Det er derfor jeg tror, at de Beslutninger, der blev taget paa Konferencen i Dumbarton Oaks maa betragtes som et af de klare Beviser for Fastheden i den anti-tyske Koalitions Front.

Som et endnu klarere Bevis for Fastheden i de forenede Nationers Front maa man betragte de nylig stedfundne Forhandlinger i Moskva med Storbritanniens Premierminister Mr. Churchill og den britiske Udenrigsminister Mr. Eden. De blev ført i en venskabelig Atmosfære og i den fuldstændige Enigheds Aand.

Under hele Krigen har Hitleristerne gjort fortvivlede Forsøg paa at fremkalde Splid og Mod sætninger mellem de forenede Nationer, at saa Mistro og Fjendskab mellem dem, at afsvække deres militære Bestræbelser gennem indbyrdes Mistro og, hvis det skulde lykkes, endog gennem indbyrdes Kamp. Hitlerpolitikernes Bestræbelser i denne Retning er meget vel forståelige. For dem gives der ingen større Færø end de forenede Nationers Samdrægtighed i Kampen mod Hitler-imperialismen, og for dem kunde der ikke tænkes nogen større militærpolitisk Sukces end en Isolering af de enkelte allierede Magter i deres Kamp mod den fælles Fjende.

Det er imidlertid bekendt, hvor frugtesløse de fascistiske Politikeres krampagtige Forsøg paa at undergrave Stormagternes Alliance viste sig at være. Dette betyder, at Alliancen mellem Sovjetunionen, Storbritannien og USA ikke er bygget paa tilfældige og flygtige Motiver, men paa livsvigtige og varige Interesser. Man kan ikke nære Tvivl om, at eftersom Kampforbundet mellem de demokratiske Stormagter har bestaaet over tre Krigsaars Prøvelser, eftersom det er beseglet med Blodet af de Nationer, der har rejst sig til Forsvar for deres Frihed og Ære, vil dette Forbund ogsaa bestaa Prøvelserne i den afsluttende Krigsfase (Langvarigt Bifald).

Det forløbne Aar bragte imidlertid ikke blot en Konsolidering af de allierede Stormagters anti-tyske Front, men ogsaa en Udvidelse af denne Front. Man kan ikke betragte den Kendsgerning som en Tilfældighed, at efter Italien ogsaa Tysklands andre Forbundsfæller, Finland, Rumænien

og Bulgarien, blev gjort ukampdygtige. Det bør paapeges, at disse Stater ikke blot gik ud af Krigen, men ogsaa brød med Tyskland og erklærede Tyskland Krig, og at de saaledes sluttede sig til de forenede Nationers Front. Dette betyder uden Tvivl en Udvidelse af de forenede Nationers Front mod Hitler-Tyskland. Der kan ikke være nogen Tvivl om, at Tysklands sidste Forbundsfælle i Europa, Ungarn, ligeledes vil blive gjort ukampdygtig i den nærmeste Tid. Dette vil betyde Hitler-Tysklands totale Isolering i Europa og dets uundgaaelige Sammenbrud. De forenede Nationer staar foran den serjriise Afslutning af Krigen mod Hitler-Tyskland. Krigen mod Tyskland vil blive vundet af de forenede Nationer. Derom kan der i Dag ikke herske nogen som helst Tvivl.

At vinde Krigen mod Tyskland betyder at fuldføre en stor historisk Gerning, men at vinde Krigen betyder endnu ikke at sikre Folkene en varig Fred og en støt Sikkerhed i Fremtiden. Opgaven bestaar ikke blot i at vinde Krigen, men tillige i at umuliggøre nye Aggressioner, at forhindre Krig, om ikke for evigt, saa dog i det mindste for et længere Tidsrum.

Efter Nederlaget vil Hitler-Tyskland naturligvis blive afvæbnet, saavel i økonomisk som i militær og politisk Henseende. Det vilde selvfølgelig være naivt at tro, at det ikke vil forsøge at genoprette sin Magt og begynde en ny Aggression. Alle ved, at de tyske Magthavere allerede nu forbereder sig til en ny Krig. Historien viser, at en kort Periode paa 20—30 Aar er tilstrækkelig for Tyskland til at komme sig efter et Nederlag og genoprette sin Magt. Hvilke Midler findes der til at forebygge en ny Aggression fra Tysklands Side? Og til, hvis Krigen trods alt skulde bryde ud, da at undertrykke den straks i Begyndelsen og ikke lade den udvikle sig til en Storkrig?

Dette Spørgsmaal er saa meget mere paa sin Plads som Historien viser, at de aggressive Nationer i Kraft af at være Angriberne sædvanligvis er bedre forberedt til Krig end de fredselskende Nationer, som ikke er interesseret i en ny Krig og derfor sædvanligvis forbereder sig for sent paa den. Det er en Kendsgerning, at de aggressive Nationer i den nuværende Krig allerede før Krigens Udbrud havde

en færdig Invasionshær, mens de fredselkende Nationer ikke engang havde en tilstrækkelig Hær til Dækning. Den Slags ubehagelige Kendsgerninger som Episoden i Pearl Harbor, Tabet af Filippinerne og andre Øer i Stillehavet, Tabet af Hongkong og Singapore, hvor Japan som aggressiv Nation viste sig bedre forberedt til Krig end Storbritannien og USA, der fortulgte en fredselkende Politik, kan ikke betragtes som Tilfældigheder. Man kan heller ikke betragte en saadan ubehagelig Kendsgerning som Tabet af Ukraine, Hyderusland og Baltikum allerede i det første Krigsjaar, da Tyskland som aggressiv Nation viste sig bedre forberedt til Krig end den fredselkende Sovjetunion, som en Tilfældighed.

Det vilde være naiv at forklare disse Kendsgerninger ud fra personlige Egenskaber hos Japanerne og Tyskerne, ud fra deres Overlegenhed over Engländerne, Amerikanerne og Russerne, deres Forutsæthed o. s. v. Det drejer sig ikke om personlige Egenskaber o. s. v., men om, at Aggressioner, der er interesserede i en ny Krig i lang Tid forbereder sig til Krigen, samler Kræfter til Krigen, og derfor sædvanligvis er og maa være bedre forberedt end de fredselkende Nationer, der ikke er interesserede i en ny Krig. Dette er naturligt og forståeligt. Dette er, om De vil, en historisk Lovmæssighed, som det vilde være farligt at overse.

Følgelig kan man ikke nægte, at de fredselkende Nationer i Fremtiden paany vil kunne blive overrumplet af Aggression, hvis de ikke allerede nu udarbejder særlige Forholdsregler, der sætter dem i Stand til at forhindre Aggression.

Hvilke Midler gives der altsaa for at forhindre en ny Aggression fra Tysklands Side eller til, hvis Krigen dog bryder ud, at kvæle den i Starten og umuliggøre dens Udvikling til en Storkrig? Derul gives der udover den fuldstændige Afvæbning af de aggressive Nationer kun et Middel: at danne en speciel Organisation af Repræsentanter for de fredselkende Nationer til Beskyttelse af Freden og Garanti for Sikkerheden, at stille det nødvendige Minimum af Stridskræfter der behoves til Forebyggelse af Aggression, til Raadighed for denne Organisations ledende Organ, og at forpligte denne Organisation til, hvis

det bliver nødvendigt, ufortøvet at anvende disse Stridskræfter til Forebyggelse eller Likvidering af Aggressionen og til Atstraffelse af dem, som er skyldige i Aggressionen.

Det maa ikke blive en Gentagelse af Folketorbundet, usalig Ihukommelse, der hverken raadde over Ret eller Midler til at forebygge Aggression. Det skal blive en ny, særlig betydningsfuld, mellemfolkelig Organisation, som har alt nødvendigt til Raadighed til at beskytte Freden og forhindre en ny Aggression.

Kan man regne med, at denne mellemfolkelige Organisations Aktioner vil blive tilstrækkelig effektive? De vil blive effektive, hvis Stormagterne, som har baaret Hovedbyrden af Krigen mod Tyskland paa deres Skuldre, ogsaa fremdeles vil handle i Enighedens og Samdrægtighedens Aand. De vil ikke blive effektive, hvis denne nødvendige Forudsætning ikke overholdes.

Kammerater! Sovjetfolket og den Røde Hær løser med Held de Opgaver, som de stilles over for under Fædrelandskrigen. Den Røde Hær har, som det var at vente, opfyldt sin patriotiske Pligt med Ære, og befriet vort Fædreland for Fjenden. Nu og i Evighed er vor Jord fri for den Hitlerske Bærme. Nu staar den Røde Hær foran Opfyldelsen af sin sidste, afsluttende Mission: sammen med vore Allheredes Hære at fuldende den tyske fascistiske Hærs Likvidering, at slaa det fascistiske Rovdyr ihjel i dets egen Hule og at plante Sejrens Fane over Berlin! (Stormende, vedholdende Bifald). Der er Grund til at antage, at den Røde Hær vil opfylde denne Opgave i en nær Fremtid! (Langvarigt, stormende Bifald).

Leve vor sejrriige Røde Hær! (Bifald.)

Leve vor berømmelige Krigsfaadet (Bifald.)

Leve det mægtige Sovjetfolk! (Bifald.)

Leve vort store Fædreland! (Stormende Bifald, alle rejser sig.)

Død over de tysk-fascistiske Okkuperer! (Stormende Bifald; der gaar over i langvarige Ovationer, Tilraab og Leveraab for Marskal Stalin.)

VOR POLITIK.FORORD

Efterkrigstiden har længe været Genstand for Diskussioner. Og saa vort Parti har selvfølgelig Opmærksomheden henvendt herpaa. I Slutningen af 1943 udsendtes saaledes Pjecen "Vi kæmper for et sandt Demokrati". Dens Opgave var at gøre det klart for Offentligheden, at Kommunisterne ikke har Planer om ved Krigens Afslutning gennem Kup at påtvinge Folket en bestemt Politik. En saadan Redegørelse var nødvendig til Modvirkning af Rygtedannelser om kommunistiske Vaabenophobninger med kommende Opgør for Øje, og den var tillige ønskelig for at skabe Klarhed indenfor Partiets egne Rækker. Pjecen udfyldte sin Mission. Den overtydede Folket om vore Hensigter og viste, at saavel disse som vor Tilslutning til Frihedsraadets Publikation "Naar Danmark atter er frit", er i nøje Overensstemmelse med Partiets Teori og hittidige Politik.

Tiden er imidlertid nu inde til, at Partiets Medlemmer foretager en mere indgaaende Drøftelse af dets Politik for den kommende Tid, hvorfor denne Redegørelse fremkommer. Den fremtræder ikke som en diger Grundbog i kommunistisk Teori og Praksis, men nærmest som et Aktivmode-Foredrag, der forudsætter, at Tilhørerne har Indsigt i Partiets Teori og Politik.

PARTIETS POLITIK

Partiets Politik i Overgangstiden fra Krig til Fred og i Tiden fremover vil være i Overensstemmelse med vor Teori og en Fortsættelse af vor hittidige Politik. Lad os derfor slaa fast, at vort Parti bygger sin Virksomhed paa Marxismen. Denne er ikke og har aldrig for os været en dogmatisk Visdom, der slavisk skal følges efter dens Bogstav. Den er for os en Vejledning-til Handling. Vi studerer den under Hensyn til de Forhold, hvorunder den er blevet til, og overfører dens Lære til de Forhold, hvorunder vi lever.

Marx og Engels viste hvilke Veje, der under de givne historiske Forhold skulde betrædes, og hvilke Metoder, der skulde anvendes, for at Arbejderklassen kunde samle de afgørende og fremadstræbende Kræfter og tilkæmpe sig Socialismen. I deres Værker finder vi en Vurdering af Arbejderklassens politiske Muligheder i forrige Aarhundrede og en Anvisning paa Udnyttelse af de sociale og politiske Muligheder.

Lenin studerede Marxismen og overførte dens Lære paa de daværende Forhold. Han blev derved en Formyer, en Beriger af Marxismen. Han analyserede Kapitalismen i den imperialisistiske Epoke og opstillede de for den Tid nødvendige Paroler om Kampen mod Kapitalismen og for Socialismens Genneførelse.

Stalin, der var Lenins mest fremtrædende Elev og nære Medarbejder, har som Leder af den socialistiske Opbygning i Sovjetunionen draget Lære af Marx' og Engels' Værker. I hver af Opbygningens Faser har han kunnet støtte sig til deres politiske og økonomiske Teorier. Omend mange af Tiden afhængige Forhold var anderledes end den Gang, Værkerne udarbejdedes, saa var det væsentlige stadig det samme. Men disse tidsmassige Omstændigheder medfører, at Stalin ogsaa har beriget Marxismen.

Alt dette understreger, hvilket genialt Seerblik Marx har været i Besiddelse af og hvilket Fond af Viden han, Engels, Lenin og Stalin har overleveret Menneskeheden, og som nu staaar til dens Raadighed i Kampen for at komme Udbytningen til Livs og for frit at komme til at forme sin egen Skæbne.

Talidet være denne Teori udformedes straks efter Nazismens Sejr Folkefrontspolitikken og i Forbindelse med denne blev den Enhedsfrontpolitik, som Lenin allerede i 1921 havde forelagt og faaet godkendt af den kommunistiske Internationales Kongres, tilpasset efter de nye Forhold.

Modstandere af Folkefrontspolitikken ser i denne en Drejning til Højre og mener, at den vil ende i Socialdemokratismens Sump. Men disse Mennesker har ikke begrebet, hvad det drejer sig om. Socialdemokratismen har bestrøbt sig paa at indordne Arbejderklassen under Overklassens Interesser, idet den hævdede den Opfattelse - som fremsat af Stauning i en Tale fra 1938, der er udsendt som Pjece - af en aktiv Arbejderpolitik vilde fremkalde en skærpet Overklassepolitik, som Arbejderne ikke vilde være i Stand til at modstaa. I Henhold til denne Opfattelse skulde Arbejderne altsaa selv ved deres Optræden være Skyld i Fascismen, og det bedste Middel overfor denne skulde være Eftergivenhed.

Kommunisterne derimod hævder, at Fascismen er et Produkt af Kapitalismens Vanskeligheder. Med social Demagogi skulde Folkemasserne listes til at støtte den Kapitalisme, som havde afsløret sin Folkefjendtlighed. De Dele af Folket, som ikke lod sig vildføre, skulde med Vold og Terror holdes nede. Eftergivenhed overfor Fascismen vilde saaledes kun betyde dens Styrkelse. Der var derfor kun een Vej at gaa: Kampens Vej. Og denne Vej var farbar. Trods alle sociale Fraser greb Fascismen ødelæggende ind i Arbejdernes, Bøndernes og de intellektuelles Liv, hvorfor disse maatte være Modstandere af dens imperialistiske Udbytningspolitik. Opgaven var derfor at opstille et Program indeholdende Folkets politiske og økonomiske Dagskrav, som kunde mobilisere det samlede Folk til Aktion mod dets Fjender. Dette skete gennem Folkefrontpolitikken. Denne har altsaa ikke til Formaal at indordne Folket under Kapitalismen, og har derfor intet tilfælles med Socialdemokratismen. I Steedet for Eftergivenhed overfor Overklassen tager den Sigte paa at rejse Folket til Kamp mod den

most hensynsløse og kyniske Dol af denne - Monopolkapitalismen - enten den kalder sig Fascisme eller ej, Initiativtagerne til Folkefrontspolitikken har ikke overset, at Fascismens Tilintetgørelse ikke er ensbetydende med Afskaffelse af Udbytningen. Men de fastslog, at det vilde betyde en Styrkelse af Arbejderklassens økonomiske og politiske Stilling og give bedre Forhold for Arbejderklassens Frigørelseskamp.

Efter syvende Verdenskongres har vort Partis Politik været præget af Enheds- og Folkefrontspo-

Side 2

litikken. Der opnaaedes vel aldrig Samarbejde med Lederne i Socialdemokratiet eller andre betydende antifascistiske Partier, men alligevel maa det fastslaaes, at der var Jordbund for Folkefrontspolitikken herhjemme. En Række sociale Forbedringer - Ferieloven, Ændringer i Arbejdsløshedslovgivningen, Forhøjelse af Understøttelser, Forbedringer af Lønninger - var et Resultat af de Samlingsbestræbelser for Løsning af Arbejdernes Dagskrav, som vort Parti udfoldede.

Politisk koncentrerede vi os om at bryde den reaktionære Indflydelse i Rigsdag og Kommunalraad. I 1936 opfordrede vi Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Retsforbundet til at indgaa Listeforbund ved Landstingsvalget for at erobre Landstingsflertallet for en demokratisk, folkelig Politik. Vi fik Afslog, men kæstede os ikke derfor over de Partier, hvis Ledere ikke havde forstaaet Tidens Bud om Samling mod Reaktion og Fascisme. Vort Parti undlod at opstille og anbefalede alle at stemme paa Socialdemokratiet og de Radikale. Denne Optraeden fra vor Side betød, at Landstingsflertallet blev fravristet Venstre og Konservative og Vejen for en folkelig Politik laa aaben. Ved Kommunevalgene i 1937 anbefalede vi, hvor Socialdemokratiet var i Mindretal, Vælgerne at give Socialdemokratiet deres Stemme, saa den reaktionære Politik kunde blive afløst af en folkelig og frisindet. Dermed bidrog vi til, at Socialdemokratiet fik Flertal i bl.a. Odense og Frederikshavn.

For at sikre, at de saaledes vundne Positioner blev udnyttet i fuldt Maal, satte Partiet ind for, at det arbejdende Folk gennem sine Organisationer skulde rejse sine Krav. Denne Indsats noterede sine største Resultater i Fagbevægelsen, hvor den ene Fagbunds kongres efter den anden gik ind for Arbejdernes Dagskrav. Der skete i disse Aar en Styrkelse af Fagbevægelsen, og vort Parti understøttede Bestræbelserne paa at samle alle Fagforbund under D.s.F.

Paa det nationale Omraade arbejdede vi for Samarbejde med andre Stater mod Nazityskland. Det var ikke store Resultater, der kunde noteres paa selve Rigsdagen. Ved Afstemningen om Ikke-Angrebspagten med Hitler i Maj 1939 var det kun Kommunisterne, der stemte imod, men der er ingen Tvivl om, at Valgerflertallet delte Kommunisternes Opfattelse. Under Krigen, Januar 1940, stemte Kommunisterne sammen med Regeringspartierne og andre for en Erklæring, der sagde, at Landet i Tilfælde af Overfald skulde forsvares med alle til Raedighed staaende Midler. Dette var Udtryk for Folkets Mening, men Statens ansvarlige Ledere og den militære Overkommando synes at have haft en anden Hensigt end Ordene angav, idet der ikke den 9. April blev gjort noget for at virkeliggøre Januar-Vedtægelsen.

Krigen og Besættelsestiden blev en Gennembrudstid for vor Politik. Det danske Folk har vendt sig fra Eftergivenhedens og Samarbejdets Politik overfor Nazisterne og er gaaet ind for Modstand og aktiv Handling. Denne nationale Rejsning maa ses i Sammenhang med Sovjetunionens gigantiske Indsats, de undertrykte Folks heltmodige Rejsning mod Naziundertrykkerne og de Allieredes Indsats, men man kommer ikke udenom, at vort Parti har haft en afgørende Indflydelse paa Udviklingen herhjemme. Det er i saa Henseende værd at erindre om, at Kommunistisk Parti først af alle udgav illegale Skrifter og Blade, at Kommunistisk Parti var Initiativtager ved Dannelsen af "Frit Danmark", som i Dag staar som den største antinazistiske Samslutning herhjemme, og at de 7 Punkter i Partiets Opraab af Maj 1943 i Anledning af Kominterns Opløsning senere indgik i det politiske Grundlag for Frihedsraadet og dets Publikation "Nær Danmark atter er frit".

Partiets Anseelse og Indflydelse er da ogsaa steget stærkt. Det gælder ikke alene i national Henseende, men ogsaa paa andre Omraader, hvilket skyldes, at Partiet har forstaaet at kombinere Folkets sociale og økonomiske Kamp mod den nationale Befrielseskamp. Kampen mod Lønsankning, tvungen Voldgift og Socialnedskæring blev indirekte et Slag mod Tyskerne, idet den tjente til at nedbryde de samarbejdende Politikernes Autoritet og dermed umuliggøre deres Samarbejds politik med Besættelsesmagten.

Det er indlysende, at Partiets Politik har fremmet Udviklingen. Den har bragt Befrielsen nærmere og dermed skabt Forudsætning for, at ogsaa Socialismens Realisering er rykket nærmere.

INTERNATIONALE PERSPEKTIVER

Krigen og Besættelse har kraftigt understreget, hvad vi altid har vidst, at Begivenhederne ude i Verden har stor Indflydelse paa vore hjemlige Forhold, og der kan derfor ikke trækkes nogen Hovedlinje og for vor Politik uden at tage Hensyn til de politiske Styrkeforhold og Udviklingsmulighederne i internationalt Maalstok. En Vurdering er imidlertid vanskelig at foretage, dels fordi der kun staar meget begrænset Materiale til vor Raedighed, dels fordi der er en saadan fart over Begivenhederne, at Styrkeforholdene og Mulighederne i de forskellige Lande veksler meget hurtigt.

Efter alt, hvad der foreligger, kan man imidlertid ikke ubetinget regne med, at Magten straks efter Krigen afslutning i de europæiske Lande helt vil gaa over til Arbejderklassen. Derfor maa vor Politik tilrettelægges under Hensyn hertil, men vi skal stadig være forberedt paa, at Begivenhedernes Udvikling hurtigt kan aabne vide Perspektiver.

Med Sikkerhed kan man dog fastslaa, at Verden ikke mere vil vende tilbage til Forholdene fra før Krigen. Fascismen og Nazismen vil være slaaet ned som Statssystem i Italien og Tyskland, og det halv-fascistiske Styre i en Række europæiske Lande vil ogsaa have faaet Dødsstødet. Efter at Verden har erfaret, hvor dybt Nazismen er trængt ned i det tyske Folk, er der her og der kommet Bekymringer til Gaae for, hvorledes Fremtiden skal komme til at forme sig for Folkene i de fascistiske Lande. Der er dog næppe Grund til bange Aensler i saa Henseende. Det vil sikkert gaa i alle Lande, Tyskland indbættat, som i Italien, hvor Folket efter Mussolinis Fald aandede lettet op. Den fascistiske Dødsdage har afsløret sig i al sin Ynkkelighed. Hverken Hitler eller Mussolini kunde indfri de gyldne Løfter, de strøede om sig med. Folkene sank dybere og dybere i Krigenes Gru og Elendighed. Den mislykkede Imperialisme har været en blodig Lærestreg for disse Nationer, og det italienske Folk har allerede utvetydigt taget Afstand fra Fascismens imperialistiske Isolations-

Side 3

politik og orienterer sig nu i Retning af en progressiv Folkepolitik med internationalt Samarbejde. Det betyder selvsagt ikke, at Fascismen er fuldstændig forsvundet. Tværtimod, dens Rester stiller den nye italienske Regering, hvori der ogsaa sidder Kommuniste, overfor store Opgaver.

Samme Aktivisering og Koncentration af Arbejderklassen og alle fremadstræbende Kræfter, der kan konstateres i det forhen fascistiske Italien, træder tydeligt for Dagen i alle Lande.

I Sovjetunionen viser den sig som en gigantisk Krigsindsats, der har slaaet Verden med Overraskelse og Beundring. Ogsaa i England og USA er den kommet til Udtryk i forstærket Arbejde for at udnytte Kræfter og Rigdomme i fuldt Maal mod Nazismen, men her har visse reaktionære Kræfter (Chamberlain-Folkene i England, Hearst-Folkene i USA) set deres Interesse i at modarbejde disse Bestræbelser.

I de besatte Lande har Kampen for Nationens Selvstændighed og Demokrati overalt vakt slumrende Kræfter til Live og betydet Samling af Nationens Kraft. Her har Begivenhederne skaanselsløst afsløret Slaphed og Landsforraderi, og den forslidte Frase, at Arbejderklassen er fædrelandsløst Pak, er endeligt blevet aflivet. Arbejderne har sammen med andre arbejdende Befolkningsgrupper vist sig at være Nationens Rygrad og har saavel ved passiv Indsats som i aktiv Kamp ydet den vægtigste og største Indsats. Omvendt har adskillige i de Kredse, der var ivrigst til at frakende Arbejderne enhver Nationalfølelse og fremstille sig selv som de eneste sande Patrioter, afsløret deres Sindelag ved at falde Nationen og Folket i Ryggen. Det er ikke nogen Tilfældighed, at disse Personer altid har optraadt mod Folket og Demokratiet.

Marodørerne kan deles i tre Grupper:

Første Gruppe omfatter dem, der allerede før Krig og Besættelse utvetydigt havde udtrykt Sympati for Nazismen og samarbejdede med den. De mest kendte er Ildkorsfolkene i Frankrig, Quisling i Norge, Mussert i Holland, Degrelle i Belgien og Frits Clausen i Danmark.

Anden Gruppe omfatter Collaborationisterne, det vil sige alle dem, der efter Krigenes første Periode regnede med Sejr for Nazismen og derfor skyndte sig at stille sig til Raadighed for Hitler. Petain og Laval i Frankrig, Macha i Böhmen, Pavelitsj i Kroatien, Scavenius, Gunnar Larsen og Thune Jacobsen i Danmark er typiske for denne Gruppe, men ogsaa Mænd som Tanner og Ryti i Finland, Antonescu i Rumænien, Filof i Bulgarien og de regerende i Ungarn hører med i dette Selskab, der ventede store Gevinster ved at træde i Røvernes Tjeneste. Hertil kommer en lang Række Personer, som vel er off. kendte, men som var mere eller mindre forsigtige med at træde aabent frem. Til disse hører i Danmark Folk som Christiani, Hakon Stangerup og Henning Hasle.

Tredie Gruppens Folk var en Overgang med i Bekæmpelsen af Tyskerne, men efterhaanden som Befrielseskampen udviklede sig i folkelig Retning og aabent tog Stilling for Demokratiet, vendte de deres Landsmænd Ryggen og gik i Samarbejde med Fascister og Nazister. Bedst kendt er Michailovitsj i Jugoslavien, hvis Samarbejde først med Italienerne og senere med Tyskerne medførte, at selv Engländerne og Amerikanerne omsider maatte slaa Haanden af ham og de Kræfter, der støttede ham, og anerkende Partisanbevægelsen under Marskal Titos Ledelse. Personer i den polske Eksilregering nævner sig i Optraaden denne Gruppe. De gav deres Tilhængere i Polen Ordre til at bevare et godt Forhold til Tyskerne, hvorimod Arbejdernes og Bondernes Partisanbevægelse skulde holdes nede. Der foreligger Eksempler paa, at disse Kredse ligefrem har udleveret Lister over Partisaner til Tyskerne. Paa denne Baggrund forbyr det ikke, at den polske Eksilregering i London solidariserede sig med Goebbels i Katyn-Affæren.

Det skal ikke glemmes, at der ogsaa i de besiddende Klasser fandtes Personer, som satte Nationens Interesser i første Række. De indgik i et intimt Samarbejde med Folkets brede Lag om en fremadbrærende Politik. Samlingspunktet var den nationale Sag, men Kampen for Selvstændigheden blev ensbetydende med Kamp mod Nazismen og for Demokratiet med særlig Hensyntagen til Folkets mest elementære Interesser.

Denne Frihedsbevægelse har tilkæmpet sig en stærk Autoritet, og hvor Regeringsdannelse i de helt eller delvis befriede Lande finder Sted, kommer man ikke udenom den. Overalt danner den Kernen i de nye Regeringer, som i Regelen omfatter Personer fra religiøse, nationale og liberale Kredse samt Socialdemokratiet og Kommunistisk Parti.

Til Belysning af Problemerne vil nogle Bemærkninger om Kommunisternes Stilling til Deltagelse i Regeringsdannelse være baade nødvendige og formaalstjenlige.

Paa Kominterns 7. Verdenskongres betonedes Dimitroff i sin Tale om Folkefront mod Fascismen, at Kommunisterne under visse Forhold kunde og vilde gaa ind i en Folkefrontsregering. Dette maatte naturligvis ske i Overensstemmelse med hele Folkefrontspolitikens Idé, nemlig at Folkets Kræfter var aktiviseret i Kampen mod Reaktion og Fascisme, og det kunde ikke have noget somhelst at gøre med den almindeligt kendte Ministersocialisme, der tog Sigte paa loyalt at forvalte Kapitalismen og havde til Formaal at faa Arbejderne til at underordne sig dens Interesser.

Lige saavel som Folkefrontspolitikken er i Overensstemmelse med Marxismen, er Kommunisternes Deltagelse i Regeringer paa Grundlag af denne Politik i Overensstemmelse med Marxismens Opfattelse af Staten.

Marx betegner Staten som et Apparat, en Maskine, hvormed den ene Klasse indordner den anden under sine Interesser. Er Statsapparatet paa Kapitalisternes Hænder, saa betyder det, at Arbejderne og Folket holdes nede i Udbytning. Men hvis Statsapparatet er i Arbejderklassens Hænder betyder det, at Udbyttterne faar dikteret Arbejderklassens Vilje. Dette vil dog under ingen Omstændigheder betyde, at nogen Del af Menneskene vil blive udbyttede. Højest vil Udbyttterne komme til at aflevere det, de har nyet fra Folket, og saa naturligvis blive sat til at arbejde for Føden.

Den kapitalistiske Stat kommer til Udtryk paa forskellig Maade. Den mest kyniske Form er Fascis-

Side 4

men, hvor alt ensrettes og Arbejdernes Organisationer kvæles. En mere lempelig Form er Demokratiet, det borgerlige Demokrati. Her har Arbejderne Organisationsret, Ytringsfrihed og med visse Begrænsninger Strejkeret, men Statsapparatet befinder sig i Hænderne paa Kapitalismen og almindelig Valgret ændrer intet ved dette Forhold. Kapitalisternes Indflydelse paa den offentlige Mening gennem økonomiske Magtmidler samt deres Magt over Opdragelsen, Pressen, Radioen m.v. i Forbindelse med Indskrankninger i Folkets Indflydelse sikrer, at deres Vilje sker Fyldest.

Kun et Sted - i Sovjetunionen - har Statsapparatet gennem flere Aar været i Hænderne paa Arbejderklassen. De her indhøstede Erfaringer vil have den største Betydning for Arbejderklassen i andre Lande. Men man kan ingenlunde gaa ud fra, at den proletariske Stat vil opstaa og udvikle sig paa nøjagtig samme Maade overalt. Indholdet, det væsentlige, vil være det samme, men Udtryksformerne kan variere. I det sammenstyrtede Tsarrige bevirkede Forholdene, at Sovjetsystemet blev den mest egnede Form, at Arbejderne maatte gaa haandfast og hurtigt frem, saamt at Et-Partisystemet var nødvendigt. Dette blev først gennemført 3 Aar efter Revolutionens Sejr og var nødvendigt, fordi de andre Partier i Forbindelse med Interventionssægtterne og mod Flertallets Ønsker kun arbejdede paa en voldelig Omstyrtelse af Samfundsoordenen. Det skal bemærkes, at de bedste Dele af Mensjevikerne og de Socialrevolutionære indtraadte i det kommunistiske Parti. Ved Forfatningsændringen i 1935 var Forholdene fortsat af samme Karakter, saaledes at Tilladelse til nye Partidannelser kun kunde være en Haandsrækning til de ydre og indre Kræfter, der havde Sovjetsystemets Omstyrtelse som Maal, hvilket Processerne tilfulde har bevist.

I andre Lande og under andre Forhold kan Magten komme til at overgaa til Arbejderne paa anden Maade og under andre Former. Men falles Træk vil der bestandig være: Demokratiet vil være ført ud i sin yderste Konsekvens. Fra at være et Organ i Kapitalismens Hænder bliver Demokratiet - eller Statsapparatet, hvilket er det samme - et Organ i Folkets Hænder. Lenin har i "Staten og Revolutionen" indgaaende behandlet dette Spørgsmaal paa Grundlag af Marx og Engels. Han paaviser, at Marx gør det fuldstændige Demokrati entydigt med Proletariatets Diktatur. Marx har saaledes at Sted skrevet: "I vil vide, hvad Proletariatets Diktatur er? Se paa Pariskommunen, det er Proletariatets Diktatur". Pariskommunen var, som man ved, det dengang mest fuldstændige Demokrati, Verden havde set.

I "Staten og Revolutionen" forudsiger Lenin, at Demokratiet i givet Fald ad fredelig Vej kan udvikle sig til Fuldkommenhed, altsaa saa det slaar over i sin Modsetning: fra borgerligt Demokrati til proletarisk Demokrati, eller sagt paa anden Maade: fra Overklassediktatur til Arbejderdiktatur. Hvis dette Perspektiv skal komme i Betragtning, saa det være, hvor der findes en stærk Folkefront. Dette var Tilfældet i Spanien under Borgerkrigen. Her stod Folket enigt i Kampen mod Reaktionen, som var stærkt forbundet med Hitler og Mussolini. Det spanske Demokrati udviklede sig under sin Eksistenskamp mere og mere til Fordel for Folket. Det blev en Stat af særlig Type. Styrelseforholdet mellem Klasserne havde udviklet sig til Fordel for Arbejderne, og der var opstaaet et vist Balanceforhold mellem Klasserne, saa Stater kunde give Indrømmelser til Arbejdere og Bønder. Kommunisterne havde som bekendt to Repræsentanter i Folkefrontsregeringen, hvilket havde den største Betydning for Kampen og Udviklingen.

Det spanske Demokrati blev slaaet ned, men der er ingen Tvivl om, at dets Sejr vilde have faaet den største Betydning for den politiske Udvikling i andre Lande.

Efter disse Bemærkninger vender vi tilbage til Hovedemnet.

Alt tyder paa, at de nye demokratiske Stater i Europa vil komme til at ligne det spanske Demokrati. Arbejderklassen og Folket i det hele taget vil komme til at spille en stor Rolle, ja man kan roligt sige den førende politiske Rolle. Det vil betyde, at Demokratiet bliver mere fuldkomment, end det nogensinde tidligere har været. Man kan allerede notere de første Skridt i denne Retning.

Under selve Frihedskrigen har der i Jugoslavien været foretaget Valg til repræsentative Folkeforsamlinger. Her har alle Mænd og Kvinder fra det fyldte 18. Aar haft Valgret og været valgbar, for Partisaner var der dog overhovedet ingen Aldersgrænse. I Italien foretager Bonomi-Regeringen Oprøning efter Fascismen. Alle Fascister og upålidelige Elementer indenfor Administrationen fjernes og erstattes med Personer, der er trofaste mod Folkets og Demokratiets Sag.

Dette vil yderligere betyde, at Landets Politik vil blive ført i Overensstemmelse med Folkets Vilje og Interesser, og det vil have den største Indflydelse paa Løsningen af en Række Problemer paa det økonomiske Område i Overgangstiden, hvor det skal afgøres, om Folkets Vilje eller en lille Finansklikes Interesser skal være bestemmende.

Krigens Ophør vil uvægerligt medføre svære Rystelser, da Staternes Indkøb af Varer til Krigsformaal vil sinde stærkt ind. Dette vil ramme alle Landes Produktionsliv haardt, men vil uden Tvivl være værst for USA, hvor Produktionsapparatet er udvidet mest. Da Kapitalisterne - baade i USA og andre Lande - vil have Udbytte af deres under Krigen stærkt forøgede Kapitalbesiddelser, vil de som forhen benytte deres Magt og Indflydelse for dette Formaal.

Engelske og amerikanske Kapitalistkredse taler naahent om at ødelægge hele den tyske Industri med det Formaal at skaffe et stort europæisk Marked for deres egen Produktion, og engelske og amerikanske Planer til Nyordning af Verdensøkonomien og Varebytten er afstemt efter de paagældende Landes Eksport- og Kreditinteresser. Ivadenten disse Planer krones med Held eller ej, maa det forudses, at Kapitalismens gamle Patentmedicin: at læsse Byrderne over paa det arbejdende Folk gennem Skatter, Nedskæmning af Socialydelser, Lønsmindring, Forlængelse af Arbejdstiden n.v. vil blive bragt i Anvendelse. Andre Landes Kapitalister vil efter Evne benytte de samme Veje.

Men dette er ikke, hvad Arbejderne venter sig. De har under Krigen baaret de tungeste Byrder og paataget sig de største Ofre for at knuse Fascismen og sikre Friheden. De møder nu med deres Krav, der først og fremmest gaar ud paa, at der skabes økonomisk Tryghed. Det vil sige Arbejde til

Side 5

enhver, en Løn, der rækker til Dagliglivets Udgifter og en omfattelig Forsorg for Syge og Gamle. Det er indlysende, at disse Krav ikke kan honoreres uden at Kapitalisterne maa gøre Indrømmelser. I den Forbindelse er det værd at notere sig, at borgerlige Økonomer har erkendt, at Kriser - ejheller Efterkrigs-tidens - ikke kan bekæmpes ved Nedskæring af Statsudgifter og Sinking af Befolknings Købekraft. De gaar ind for, at Staten for at imødegaa Krisen snarere skal forøge sine Udgifter og stimulere Befolkningens Købekraft, f.eks. ved Forhøjelse af Lønninger og Understøttelser, Kontingentlættelser n.v. (Deveridge-Planen, der vel nok i første Række fremkom for at stimulere Befolkningens Krigsindsats, maa ogsaa ses som et Forsøg paa at komme Kapitalismens Skavanker til Livs uden dog at afskaffe den). Det vil sige, at Arbejderne sammen med andre arbejdende Befolkningsgrupper ikke staar alene i deres Modstand mod Finanskapitalen og i deres Kamp for, at Folkets Interesser maa være det afgørende.

Derfor vil de forskellige Folkeregeringer ogsaa være i Stand til at sikre, at de økonomiske Problemer løses under Hensyntagen til Folkets Tarv.

Man kan altsaa slaa fast, at Perspektivet for os og de europæiske Lande maa være, at Arbejderklassen vil blive førende i Landets Politik. En Betingelse er det dog, at Arbejderklassens Enhed, enten under den ene eller den anden Form, tilvejebringes og vedligeholdes. Nødvendigt er det tillige, at der Sædning af Folkets Kræfter mod Fascisme og Rædktion, for Færdsskridt og Frihed, som er skabt under Krig og Besættelse, føres videre under de ændrede Forhold.

FOLKEREGERING I DANMARK

Hvis Danmark skal hævde sig som Nation mellem andre Stater, og de politiske og økonomiske Problemer skal løses paa en for Folket tilfredsstillende Maade, maa der i Danmark skabes en virkelig Folkeregering.

Der kan ikke være Tale om en Genoplivelse af en af Besættelsestidens Særlingsregeringer. De har hverken overfor Tyskerne eller den hjemlige Reaktion ført den Politik, som Folket ønskede. Regivenhederne har vist, at Modstandsbevægelsen indfaldte Folkets Forventninger. Ved Folkestrejkerne og Mindedemonstrationerne i Juli, August og September fulgte dette uden Valden Frihedsraadets Anvisninger. En Folkeregering maa derfor have Frihedsbevægelsens Politik som Grundlag. En saadan Regering kan vel næppe dannes uden Repræsentanter for de fire store Partier, men af Hensyn til Opgavernes Løsning kan det ikke være ligegyldigt, hvilke Repræsentanter det bliver. Nazityskernes Medarbejdere, der som foran nævnt bl.a. omfatter Folk som Henning Hasle, Rud, Christiani, Scavenius og Laurits Hansen, kan saaledes ikke komme i Betragtning. Det bedste vilde være, om det blev Personer, som under Besættelsen havde staaet paa Modstandsbevægelsens Standpunkt, og ikke hverken paa den ene eller den anden Maade har haft noget Møskapi med Tyskerne. Dette støder dog paa den Vanskelighed, at saadanne Personer saa godt som ikke findes blandt Partiernes Repræsentanter i offentlige Forsamlinger og Hverv. Men vi tror, at de findes, selv om der kan er faa af dem. Personer, som længe har vægret sig ved at give efter overfor det nazistiske Tryk, og som ikke har foretaget sig andet og mere end, hvad der var tvingende nødvendigt, kan selvsagt ogsaa komme paa Tale.

Det vilde imidlertid være en Svaghed, dersom saadanne Personer kommer til at præge Regeringen. Det maa forlanges, at Modstandsbevægelsens Folk bliver toneangivende. De, der har haft Kraft og Evner til at lede Folket i den nationale Kamp, maa ogsaa være den, der leder Landets Politik i Overgangstiden. De Kommunisterne har været førende i Modstandsbevægelsen, maa de ogsaa med i Regeringen, hvis den konsekvente Linje skal føres videre. Bestræbelser paa at holde Kommunisterne ude er Forsøg paa at komme udenom Folkets Ønsker og Lyst.

Et andet uafværligt Krav maa det være, at Arbejdsrepræsentanterne faar Hovedindflydelsen. Arbejderklassen er Landets Majoritet og har bærret Besættelsens og Frihedskampens Hovedbyrder, det maa og skal være den, der faar det politiske Førerskab i Danmark, men Førerskabet skal uøves i Forstaelse og Samarbejde med fremadstræbende Kræfter indenfor andre Lagre.

Denne Regerings Politik vil ikke have noget tilfaldes med Besættelsestidens Samarbejdspolitik, der gjorde de Rige rigere og de Fattige fattigere, og den vil ikke paa nogen Maade være rettet mod andre arbejdende Befolkningsgrupper, tværtimod vil der blive taget de mest vidtgaaende Hensyn til dem. Der maa etableres det mest intime Samarbejde mellem Regeringen og det arbejdende Folks Organisationer, f. Eks. Fagbevægelsen og Husmandsforeningerne.

Regeringens første og vigtigste Opgave bliver at realisere det i Frihedsraadets Pjece, "Naar Danmark atter er frit" - skitserede Program, men isærigt saa den ikke betragte sin Rolle som alene værende af midlertidig Karakter. Den maa paa alle Omraader føre en Politik, der peger fremad og fører Landet frem til en Samfundsordning, hvor Folket ikke behøver at frygte Morgendagen, da Udbytning og Undertrykkelse er afskaffet.

Vi gaar nu over til at beskæftige os med, hvorledes en saadan Politik skal udformes indenfor de forskellige Omraader.

ULENRIGSPOLETIK

Landet maa i Forholdet til andre Lande have Bevarelsen af Selvstændigheden og Freden for Øje. De mest intime Forbindelser maa optages med de Lande, der har haft og fremtidig vil have Betydning for vort Lands Bestaaen og Fred. Det maa selvstændigt lægges, at Statens Politik svarer til Folkets Interesser. Vort Land skal ikke paa nogen Maade direkte eller indirekte, være med til at støtte en "Indmarch i Rhinoraadet" eller "Finchenaffæren".

Danmark maa være med til at støtte en international Organisation til Sikring af Freden og til

Side 6 .

at holde Agressorer nede. Det maa ogsaa deltage i de forskellige Organer angaaende sociale Fremskridt og Varebytter mellem Nationerne, navnlig de to sidste har Danmark med sin Afhængighed af en forholdsmaessig stor Udenrigshandel Interesse i ordnes efter Folkenes Tarv, medens Profitinteresser holdes i Ave.

Landet og dets Repræsentanter maa ved enhver Lejlighed træde i Skranken for Folkets Interesser. Det maa aldrig, som i Folkeforbundet, henfalde til Defaitisme, men stæde viske for en aktiv Indsats.

Om nordisk Samarbejde kan der kun være Tale, hvis dette ikke støder an mod ikke-nordiske Folks Interesser og Samarbejde, og i givet Fald kun, hvis det bygger paa Folkenes Interesser og Medvirken. Enhver Tale om, at Norden har Grund til at nære Betænkkelighed overfor Sovjetunionen maa tilbagevises. Saa vel Færeden forud som selve Krigen har vist, at de nordiske Lande og Folk og Sovjetunionen ikke har divergerende Interesser. Tværtimod. Sovjetunionens Bestræbelser paa at sikre Freden og de smaa Nationers Eksistens ved kollektiv Sikkerhed var i dybeste Overensstemmelse med Nordens og Danmarks Interesser. Ogsaa Sovjetunionens Forsvarsforanstaltninger umiddelbart efter Krigsudbruddet i 1939 saavel som dens Indsats under Krigen falder sammen med de nordiske Landes og Folks Tarv. Finlands Krig og Propagandaen her i Landet for denne Krig understøtter blot, at der i Finland saavel som her er Kræde, der sætter egne Interesser over Folkets og Nationens.

Tanker om Grænseflytning til Bjæderen maa skarpt tilbagevises. Danmark skal være et Land for Danskene. Det lille Mindretal, som vi nødvendigvis maa have, naar Grænsen skal drages efter Nationalitet, skal have saa frie Forhold som muligt. Landsforræderi og Arbejde mod Landets Selvstændighed skal ikke tolereres, men straffes haardt.

FORSVARET

Hitlerismens Nederlag betyder ikke, at al fremtidig Krigsfare er udelukket og ej heller, at vort Lands Selvstændighed ikke paa nogen Maade kan blive truet. Derfor maa vi, idet vi isærigt arbejder paa at komme Krigens Årsager til Livs, være rede til at forsvare os, hvis Krigsulykne og rovgriske Magter finder paa at overfalde vort Land. Fremfor at opleve en ny 9. April foretrækker vi at gribe til Vaaben.

Den gældende Forsvarsordning kan ikke anvendes. Allerede før Krigen paaviste vi dens Utilstrækkelighed. Vi havde for det første, at et isoleret Forsvar var umuligt. Derfor arbejdede vi for Forsvarsforbund mod den truende tyske Nazisme. Dernæst paaagode vi, at Militærordningen var lidet egnet for Forsvar overfor et tysk Angreb. Endvidere fredehavde vi, at Forsvarct vilde være aldeles upaalideligt, hvis de nazistiske og folkefjendtlige Kræfter indenfor Officerskorpset ikke blev rensset ud.

Regering og Rigsdag vendte imidlertid det døde Øre til. Stauning gav i 1937 i Lund Udtryk for, at Danmark ikke skulde være Lankhund ved Nordens Sydgrænse. Selv efter Østrigs Annektion i 1938 skete der ingen ændring i Landets Stilling eller Forsvar. End ikke en Udrensning af de nazistiske Landsforræderlementer indenfor Officerskorpsen blev foretaget. Premierløjtnant Bülow-Andersen fra Vordingborg, der overfor Mandskabet havde udtalt, at hvis Tyskerne kom, vilde han møde dem med et "Zu Befehl, Herr Kapitän", fik saaledes kun en latterlig ringe Straf og forblev i Hæren.

Den 9. April har tilfælde bekræftet vore Ord. Landets Politik brasede sammen som et Korthus og belærte os alle om, at vi ikke fremtidig skal optræde isoleret. Den 9. April sagde os ogsaa, at vi maa skabe en Forsvarsordning, saa Danmark sammen med andre Lande vil være i Stand til at sætte Ligeværdighed paa Plads. Og endelig viste den og forøvrigt hele Besættelsestiden, at de nazistiske Udtalelser fra Officerskredse ikke var Øjeblikkets Stemningsudbrud, men Udtryk for en dyb og rodfastet Forsag for Folkestyret og Sympati for Nazismen og den tyske Hær. Det er ikke tilfældigt, at Oberst Kryssing, Kaptajn Schalburg og Martinsen m.fl. er trængt ind i den tyske Hær. Denne Utroskab overfor Demokratiet og den nationale Pligt skyldes ikke mindst, at Officerskorpsen hovedsagelig rekrutteres fra Overklassen.

Disse Erfaringer maa udnyttes ved Udarbejdelsen af den nye Militærordning.

Som nævnt under Omtalen af Udenrigspolitikken, maa der indgaaes det mest intime Samarbejde med de Stater, der vil sikre Fredens Opretholdelse og Landenes Selvstændighed, og det er en Selvfølge, at vort Militær maa bringes i Overensstemmelse med de Forpligtelser, vi derved påtager os.

Forsvaret skal gøres effektivt. Hæren, Flaaden og Luftvæbnet bringes op paa den rette Størrelse og forsynes med de mest moderne automatiske og motoriserede Vaaben.

Af Hensyn til Landets Forsvar, og for at dette ikke skal gøres til Profitkilde for Spekulanter og Udbyttere, skal al Vaaben- og Ammunitionsproduktion, der ikke allerede befinder sig i Statens Hænder, nationaliseres. Det maa ogsaa tilstræbes for andre Virksomheder, der i stort Omfang leverer til Forsvaret.

Herved er de ydre Omstændigheder tilvejebragt for et Forsvar i Folkets Interesse, og der maa saa drages Opsomst for, at de indre Forhold ogsaa bringes i Orden. Derfor skal alle folkefjendlige og nazistiske Idrætter renses ud, og der maa skabes Sikkerhed for, at alle, fra den Menige til den øverste Officer, med Liv og Sjæl gaar ind for Demokratiet, Folket og Landets Sag. Derfor skal de menige Soldater gennem et Tillidsmandssystem have Indflydelse paa Ordning af Bolig- og Kostforhold m.m. De Menige skal have en ordentlig Løn, og der skal sikres dem Arbejde, naar de vender tilbage fra Tjenesten. Ved Udvælgelse til Officerskorpsen skal der ikke stilles større Krav end, at Folkets Sønner kan komme i Betragtning. Der maa skabes Mulighed, saa den egnede Menige uden Forudbetaling kan stige til de øverste Rækker. Adelig Herkomst eller Formue kan aldrig give nogen Fortrinstillig, men snarere virke som et Minus ved Besættelsen af Stillinger.

Og endelig skal hele Folket drages med ind i Forsvaret. Det skal have Besked om Forsvarets po-

Side 7

litiske Grundlag, og hvad det drejer sig om. Dets Medvirken i Civilbeskyttelsestjenesten og som Partisaner kan faa den største Betyding. Det er desuden nødvendigt, at alle øvelses i Vaabenbrug.

DEMOKRATIET

Frihedsraadets Program for Udrensning af Tyskere og Afstraffelse af Landsforrædere og Forsømmelige maa omgaaende realiseres, men dette er ikke nok til Sikring af Demokratiet. Der maa træffes yderligere Foranstaltninger.

Enhver stats- eller kommunalansat, der har udtalt sig ringagtende eller nedsettende om Demokratiet og Folket, skal ikke kunne avancere, og hvor det drejer sig om Personer i højt betroede Stillinger, skal Degradation finde Sted. I alvorlige Tilfælde kommer Afskedigelse til Anvendelse.

Organisatorisk eller individuel Modarbejdning af Folkestyret kan ikke tillades. Organisationer, der gør sig Skyld heri, skal opløses og deres Formuer konfiskeres. Hvor Enkeltperson udnytter sin Formue til saadanne Formaal, skal denne i grove Tilfælde konfiskeres. Alle skyldige skal naturligvis straffes.

For at Administrationen kan blive udevet af Folkets Sønner og Døtre, maa der skaffes Mulighed for, at ubemidlede, der har Evner, kan faa den fornødne Uddannelse. Midlerne maa ydes som Legater eller Tilskud og i tilstrækkeligt Omfang.

Ved Antagelse og Avancement skal Kvinder være ligestillede med Mænd. Stat og Kommune skal ikke kunne foretage Indskrænkninger i gifte Kvinders Arbejdstid, ligesom Afskedigelse ved Ægteskabs Indgaaelse ikke maa finde Sted.

Der maa gøres Slut paa den Tilstand, der ved økonomisk og samfundsmæssig Tilslidelse, gør Kvindernes politiske Ligestilling illusorisk.

Forfatningen maa tages op til Revision. Først og fremmest skal Valgretsalderen nedsættes. Vort Parti gaar ind for 18 Aars Valgret, men er iøvrigt parat til at samarbejde med de Partier og Kredse, der vil være med til en væsentlig Fædsættelse af Valgretsalderen, f. Eks. til 21 Aar. Vi er Til-

hængere af Etkaamersystemet, men er ogsaa her villige til, hvis det er nødvendigt, at gaa med til Forruleringen af 1939 om en Valgdag og en Valgeraar. Vi er Tilhængere af Republikken, men agter ikke, hvis Forholdene stiller sig hindrende for dens Indførelse, at kaste os ud i en edølggende og splittende Kamp om Monarkiet. Vi er Tilhængere af, at Regeringen vælges af Folketinget. Alle Mindretalsrettigheder, der kan udnyttes mod Demokratiet og Folket maa forsvinde fra Forfatningen. Det samme gælder de Indskrænkninger angaaende Valgret og Valgbarhed, der hidrører fra sociale Aarsager (Arbejdsløshed).

Ogsaa den kommunale Valgretsaldre skal sænkes og Skattebetaling som Valgretsbetingung skal ophæves.

Der maa skaffes Mulighed for, at Manden fra Arbejdspladsen uden Hensyn til Spild af Arbejdstid eller Tab af Løn kan paatage sig Cirkul som Kommunalbestyrelsesmedlem.

Folkets Deltagelse i Samfundets Lovgivning, Administration og Domstolsafsigelse skal sikres. Derfor maa Lønstræber afpasses, saa selv den fattigste Lønarbejder har Naad til at paatage sig offentlige Hverv.

Overalt maa der lægges Vægt paa Fremme af Folkets Deltagelse i offentlige Anliggender.

SIKREDE AF BESKÆFTIGELSE OG ØKONOMISK TRYKHED

Hidtil har vi beskæftiget os med Regeringens Indsats for Landets Selvstændighed, Freden og Folkets politiske Rettigheder, men det er mindst lige saa vigtigt, at Folket sikres ordentlige økonomiske Kaar.

Paa dette Omraade er Beskæftigelsen det vigtigste Spørgsmaal. For Krigen svingede Arbejdsledethedstallet i Aarets bedste og daarligste Maaned mellem 60 000 og 200 000. Man søgte at bilde Folket ind, at det ikke kunde være anderledes. Krigen har imidlertid vist, at det i givne Situationer kan lade sig gøre at skaffe Arbejde til alle. Naar der kan skaffes Penge til at producere for Krigen, maa der ogsaa kunne skaffes Penge til at producere Varer for fredelige Formaal til Fordel for Folkets Forbrug og for at afskaffe Arbejdsløsheden.

Det nuværende lave Arbejdsledethedstal skyldes Tørv- og Brændselsproduktion, Erstatningsproduktion for andre Varer, Krigsproduktion for Tyskerne, Befæstningsarbejder og endelig danske Arbejders Beskæftigelse i Tyskland og Norge.

Allerede nu er Erstatningsproduktionen ved at blive indrettet paa visse Omraader, da man er klar over, at Erstatningsmulighederne bortfalder, naar regulære Varer atter kommer paa Markedet. Men en stor Del af Erstatningsproduktionen vil dog blive opretholdt helt eller delvis et Stykke Tid efter Krigen. Erfaringen fra forrige Krigstid viser, at der gaar nogen Tid, før Importen kommer i Gang i fuldt Omfang. Sandsynligvis vil det ogsaa gaa saaledes denne Gang med en Række Varer, i særdeleshed, da Krigen i Øst snikskort vil træde Langere ud end i Europa og lægge Beslag paa saavel Tørv som Produktion.

Krigens Afslutning i Europa vil uvægerlig medføre, at Befæstningsarbejderne indstilles, at Krigsproduktionen for Tyskland ophører, og at Tysklands- og Hongearbejderne vender hjem. Spørgsmaalet er da, om de danske Kapitalister kan beskæftige den ledige Arbejdsstyrke. Kaster vi igen Blikket tilbage paa sidste Krigstid, ser vi, at der i 1919 var god Beskæftigelse. Det skyldtes forholdsvis Faktorer. Danmark havde store Tilgange af Udlænde, som anvendtes til Iangsættelse af en stor Import. Vædenspræmisserne var i Udgangshjuelige Kredse saa lyst paa Fremtiden (man re node ikke, at Danmark skulde blive Kæmpeland for Østersøhandelen) og endelig bortfaldt alle Restriktioner herhjemme ret hurtigt.

Side 8

Der er snikskort ingen, der regner med, at det vil gaa som sidst. De internationale Konjunkturer kan man vanskeligt sige noget om, men den tøylesløse Spekulation, som fandt Sted her i Landet efter sidste Krig, ser ikke taales. Dette vil vel ogsaa Indflydelse paa den private Foretagsomhed, men i Stedet maa der saa fra Samfundets Side sættes ind for at skaffe øget Beskæftigelse og stimulere Købekraften.

Til at begynde med maa man forbyde enhver Afskedigelse efter Krigen paa Grund af Produktionsindskrænkninger. Firmaerne svømmer i Penge, saa det er økonomisk overkommeligt.

Dernæst maa der iværksættes offentlige Arbejder. Af saadanne Foranstaltninger skal nævnes: Istandsættelse af Forsvaret, nødvendige Veje -, Gade - og Havneanlæg, Opførelse af Huse til Imødegaelse af Boligmanden og til Sanering af usurede Kvarterer. Ogsaa Tilskud til Boligforeningsbyggeri og til Reparationer maa gives, ligesom Besættelseslaan bør gennemføres.

Alt dette vil give en Del Arbejde, og da Byggeriet i høj Grad er en "Nøgleindustri" vil det sige, at det trækker mere med sig.

Til Forøgelse af Købekraften kommer følgende Foranstaltninger i Betragtning: 1) Forhøjelse af Alders- og Invalidiserent, 2) Forhøjelse af Arbejdslededsundersøttelsen, 3) Forhøjelse af Lønningerne, 4) Skattelettelse for de brede Befolkningslag, 5) Kontingentlettelse til Arbejdslededs- og Sygekasser gennem Ydelse af større Tilskud fra det offentlige.

For at sikre, at en saadan Politik ikke kun bliver en Kilde til øget Fortjeneste for en lille Samling Monopolister, men virkelig kommer Befolkningen til gode i Form af mere Beskæftigelse og bedre Kaar, maa de fornødne særlige Foranstaltninger træffes.

UDENRIGSHANDELLEN

Det er indlysende, at den foregåede Købekraft vil indvirke forskelligt paa Beskæftigelsen alt efter om den anvendes til Indkøb af færdige Importvarer, eller om den kommer til Anvendelse ved Køb af danske Varer.

Derfor kan vi ikke som efter sidste Krig give Udenrigshandelen fri. Det er forøvrigt ikke alene et Beskæftigelses- og Forsyningspørgsmaal, men tillige et Spørgsmaal om, hvilken Valuta, der staar til Raadighed for Handelen. Vort Tilgodehavende i Tyskland giver os sikkert ikke store Muligheder for Køb, hverken der eller andre Stæder. Og de godt 500 Millioner, som Rodericorne har staaende i England og Amerika hælder ikke langt. Tilbage bliver da Francvejen, og det turde være indlysende, at den maa betrædes med den største Varsomhed. Ogsaa af denne Grund bør Udenrigshandelen ikke gives fri.

Importreguleringen maa opretholdes. Den maa afpasses efter Folkets Tarv og maa i lige høj Grad tage Hensyn til Landets Forsyninger med elementære Livsformødnigheder som til Beskæftigelsens Fremme. Det vil sige betyde, at vore Indkøb maa gøres i Lænde, der er i Stand til at aftage vor Eksport af Industri- og Landbrugsprodukter. Af Hensyn til Eksporten kan det blive nødvendigt at aftage Varer, som der først i anden Række er Brug for. Det er imidlertid Kompromisser, som man ikke kommer udenom, og netop derfor gælder det om at fastholde Hovedlinjen uden iøvrigt at henfalde til en isolerende Selvforsyningspolitik.

Af Forbrugsvarer skal vi have Kaffe, The, Kakao og Tobak m.v., daglige Beklædningsgenstande og elementære Brugsgenstande som Cykledæk o.l. Af Hensyn til Beskæftigelsen maa Bestræbelserne gaa ud paa at hjerkebe Faastoffer og Ialvfabrikata. Det vil i første Række sige, at der skaffes Raastoffer til Industrien samt Foder- og Gødningstoffer til Landbruget.

Hvor Køb af Færdigvarer er nødvendige, maa der gaaes uden om Luksusvarer. Cykledæk og Dæk til Lastbiler er mere nødvendige end Dæk til Luksusbiler, og saa fremdeles.

Importreguleringen kan gennærføres ved Hjalp af Valutacentralen - men det var før Krigen langt fra nogen ideel Ordning. I Ly af denne skabtes en Række Monopolister, der hensynsløst udnyttede det begrænsede Marked til ren Prisagor. En Del af Monopolisterne var rene "Sofaimportører", der overdrog deres Importtilladelse til andre for store Penges. Monopolgevinsterne kan naturligvis indkasseres af Samfundet gennem Skat, men det er dog meget omstændeligt og langt fra effektivt. Den mest effektive Maade at komme dette Uvæsen til Livs paa vil være at lade al Udenrigshandel foregaa gennem Statscentraler, altsaa Nationalisering af Udenrigshandelen.

Importørerne rejser Indvendinger mod en saadan Ordning. Det vægtilgste Argument, de har at føre i Marken, er, at Landet ikke faar de rette Varekvaliteter, naar det ikke er kyndige, der forestaar Handelen. Det er ikke nogen reel Indvending. Hvis ikke de varekyndige private Importører vil stille deres Indsigt og Kundskab til Raadighed for Samfundet, maa de lade være. De kooperative Foretagunders Folk vil sikkert ikke være uvillige, og saa bør de Herrer Grossister jo erindre sig, at de gennem Aarene har haft en hel Del "Kontorslaver", der i Fagkundskab staar paa Højde med deres Arbejdsgivere, og som sikkert ikke har noget imod at træde i Samfundets Tjeneste fremfor at gaa løs og ledig paa Gaden.

Korruption og Bureaukrati kan vel ikke undgaaes, men i Tilfælde af, at Ledelsen af et saadant Foretagende ligger i Hænderne paa en eller flere Personer, der har Befolkningsens Tarv for Øje, vil dette laane begrænses til det minimale, og det vil aldrig komme til at overstige Ulemperne, som Udenrigshandelen paa private Importørers Hænder medfører.

KONTROL MED PRODUKTION OG PRISER

Det er heller ikke ligegyldigt, hvad de importerede Varer bruges til, om de anvendes til Fremstilling af Luksusvarer eller til Fremstilling af Varer, der svarer til den jævne Mands Behov. Især da der maa regnes med, at Tilførslerne kan blive utilstrækkelige i den første Periode, er det

Side 9

af Vigtighed, at der gribes regulerende ind overfor Produktionen. Det daglige Behov maa først og fremmest tilfredsstilles. Vi har allerede nævnt, at Cykledæk til den jævne Befolkning skal foretrækkes før Dæk til Luksusbiler, og saaledes maa det være paa alle Omraader. Raastoffer til Tøj og Fodtøj skal fortrinsvis anvendes til Arbejdstøj, børnetøj og til almindelig daglig Beklædning. Bygningsmaterialer skal først og fremmest anvendes til Boliger for mindrebemidlede.

For at sikre en saadan Anvendelse af Materialerne, maa der skabes de nødvendige Organer. Under Krigen har der været nedsat forskellige Nævni, som grib regulerende ind i Produktionen. Disse Nævni maa opretholdes, og nye maa nedsettes, hvor det er nødvendigt. Nævniene kan imidlertid ræppe køre videre med deres oprindelige Sammensætning. Privatkapitalistiske Udbytters Interesser har været for dominerende. For Fremtiden maa det folkelige Element have en større Indflydelse. Det vil sige, at Forbrugene og det arbejdende Folk skal være stærkere repræsenteret.

Samtidig med, at Produktionen tilrettelægges efter Befolkningens Behov, maa der være Kontrol med Priserne. Ogsaa her maa Kontrolorganerne besettes med andre Personer, og Priskontrollens Optræden maa hvile paa et helt andet Grundlag end det, der har været gældende under Krigen. Priskon-

trollen har nemlig ikke paa nogen Maade betydet en virkelig Begrænsning af Befolningens Udplyndring gennem Frijerne. Spekulanterne har bredt sig, og som D. S. F.'s Formand, Ejler Jensen har dokumenteret, har Arbejdsgiverne under Krigen pådømt at have faaet en Del i den almindelige Indtægtsstigning tilvendt sig 50 Millioner Kr. aarlig. Dette Tal er utvivlsomt for lavt. Andre Beregninger gaar nemlig ud paa, at Arbejdsgivernes Hærfortjeneste skal andrage 200 Mill. Kr., medens Hænderen skal have tilvendt sig 100 Mill. Kr. aarligt.

RATIONERINGS

Da det maa antages, at Produktionen af Varer ikke lige stærkt vil blive rigelig, maa der foretages en Fordeling af de fremstillede Produkter. Denne Fordeling maa foregaa paa den mest hensigtsmæssige Maade, og det skal ingensinde være efter det Halfdan Hendriksen'ske Princip, der giver de Hænderne Mulighed for først at forsyne Velhaverne, medens Fattigfolk, hvis der da overhovedet bliver noget til dem, kan faa det deriliggende, der som Regel tillige er det dyreste.

Det er højest sandsynligt, at det efter Krigen bliver nødvendigt at rationere Varer, der i Dag kan købes i Fri Handel. Princippet med Ekstratildelinger, som det i Øjeblikket praktiseres for Brød og Sæbes Vedkommende bør tilstræbes overalt. Det arbejdende Folk skal have først, og det skal have mest.

NATIONALISERING

Control over Produktion, Priser og Fordeling af Varer har sin store Betydning, men afskaffer ikke Udbytningen og giver ikke, selvom der udvises aldrig saa megen Aarvægenhed, Samfundet den rette Indflydelse paa Produktionslivet. Dette maa først, naar Produktionsmidlerne gaar over til at blive Samfundsje. Det kan ikke gennemføres fra den ene Dag til den anden, men de første Skridt kan allerede foretages nu.

En Række Foretagender, der har antaget Monopolets Karakter, maa nationaliseres. Det drejer sig om Spritfabrikkerne, Sulfurfabrikker, Tel. Forbindelser, Forsikringsvesen, Bryggerier og Tobaksindustrien. Ogsaa Trafikmidlerne (Luftfart, Bussystemer, søer og indømrige Sejlrunder) Biografteatre og Banker er noene til Overtagelse af Samfundet.

Ved Nationalisering af disse Virksomheder vil Spekulanter og Kuponklippere blive uddraget Udbytning, søjtelser, der aarlig har kastet Millioner af sig. Forden at disse mange Penge vilde tilflyde Folket, vilde Samfundet faa mere Indflydelse paa Produktionslivet i det hele taget. Bankerne paa Statsens Hænder vilde give en hidtil ukendt Indflydelse paa Kreditgivning og paa hele det økonomiske Liv. Der vilde derigennem kunne gives Impulser i Retning for mindre Enhverydrirende og Humrad, der hidtil har maattet betale deres Samleaan med betydelig større Rentebæster end Storvirksomhederne har svarer af deres Kuponredditter. Ved Løsningen af Landbrugets korrekte Venskeligheder vil det ogsaa have stor Betydning, at Bankvesen ikke er paa Kapitalisternes Hænder.

LANDBRUGET

Efter alt at døme vil Landbruget i den første Tid efter Krigen forment kunne afsætte sin fulde Produktion og antagelig til lønende Priser. Denne Tilstand vil dog kun være en begrænset Tid. Afsætningsvanskeligheder og Prisfald maa forudses og dermed kaldes de gammelkendte Problemer for Landbruget sig. Der maa derfor i Tide træffes Foranstaltninger herimod. Det maa dog betragtes som givet, at Landbrugets Hovedproduktion i en overskuelig Fremtid vil være de formlede Landbrugsprodukter, medens Omlægning til Produktion af Industriplanter kun kommer til at spille en mindre betydende Rolle.

Overfor Landbruget gælder det ogsaa, at Folkets Interesser maa være afgørende. Ved Omkring af Forholdene maa Perspektivet stedsse være, at Dyrkerne af Landets Jord skal sikres et ordentligt Udkomme, og alle Foranstaltninger maa tage Sigte paa, at det arbejdende Landbrug kommer i Besiddelse af Danmarks Jord.

Priserne for Landbrugsprodukterne kommer naturligvis her i første Række. Ingen kan have noget ind, at Landbruget faar en lønende Pris for sit Arbejde. Derfor har vi ikke noget ind, at det under normale Forhold arbejder for at opnaa højere Priser. Det, vi er Modstandere af, er for det første, at det er den jævne Befolkning, som kommer til at betale og dernæst, at de forskellige

Ordninger vedrørende Smaar, Mælk, Svin, Kød og Korn ensidigt er kormet Velhaverne til gode og ikke dem, der virkelig arbejder med Landbruget. Eksempelvis kan nævnes Kornordningen under Krigen. Den betyder, at Landets forbrugende Befolkning aarlig maa yde et ekstra Beløb paa 500 Millioner Kr. til Storlandbruget. Ogsaa Humradene maa gennem deres Kornkøb betale deres Part deraf, men er iøvrigt ikke reelt bedre stillet end tidligere. Landarbejderne fik overhovedet ingen Andel deraf, og først da Tilbuddet paa Arbejdskraft til Landbrugsarbejde var stærkt aftagende, lykkedes det dem at tiltvinge sig nogen Forhøjelse af Lønningerne.

De fremtillige Landbrugsordninger skal ikke hvile paa en Udplyndring af Forbrugerne, og Storlandbruget skal ikke lukkere paa den. Priserne maa fastsættes under hensyn til det, som Befolkningen kan betale, og der maa en nødvendigt laves en Ruljeordning, saa Husmand og mindre Gaardmand med den mindre Produktion faar en større Pris for deres Varer end Storlandbruget.

Husmandsbruget og de mindre Gaardmandsbrug kan iøvrigt ogsaa hjælpes ved, at de sikres en tilstrækkelig og lønende Produktion. Man kunde saaledes give dem en vis Forret til Flaske- og Smørproduktion.

Uafhængigt heraf maa der lægges Vægt paa at give Tillægsjord til de indeklemt Husmand og fremskaffe Jord til nye Brug, idet Husmandsstanden er den fremadbrærende Del af Landbruget. Husmandsbrugenes Størrelse maa gøres tidsvarende. De nødvendige Arealer kan skaffes fra 1) Jord i offentlig Eje, 2) Gaarde, der ejes af Ikke-Landmænd, 3) Gaarde over en bestemt Størrelse. Derfor maa Staten have Forbeholdet til alle Ejendomme over en vis Størrelse, man Hjemmel til Ekspropriation maa tillige omgaaende tilvejebringes.

Ved Udelse af Laan og Tilskud maa det iagttages, at Husmandene sikres lønkelige Kvar og det daglige Udkomme. Gældsbyrden kan lattes noget ved Oprøttelse af Redskabscentraler, hvorved den enkelte Ejendoms Udgifter til Redskabsindkøb kan holdes betydeligt nede. Fra Centralerne skal Redskaberne udlages til Priser, der højst maa dække Omkostningerne til Vedligeholdelse og Fornyelse. Andelstanken maa videreudvikles. Man bør ikke blive staaende ved Andelsmejerier, andelslagterier og Eksamlingsmødeste, men ogsaa tage fat paa fælles Jordbrug. Det kan man passende begynde med, hvor det paa Grund af Ejendommens Beliggenhed vil være vanskeligt at give Jord til indeklemte Husmand. I saa Fald kan Jorden tages fra en stor Gaard, selv om ogsaa den ligger afsides, og Husmandene kan selv møde frem og udføre Arbejdet og faa hver sin Andel i Udbyttet i Forhold til Indsatsen. Dermed bibeholder man Uafhængigheden og Glæden ved at arbejde med sit eget, samtidig med, at der kan drages alle Fordele af de bedste tekniske Hjelpemidler.

Landets Storaararer og andre Modstandere af Udstyrning paastaar, at Landets brødkornsmæssige Foreyninger under Krigen havde været utilstrækkelig, hvis der ikke havde eksisteret Storbrug. Det beror i høj Grad paa, at Husmandsbrugets Produktionsbasis forudsætter et større Forbrug af Korn end Jordarealet kan yde. Gøres Husmandsbrugene større og der indføres fælles Jordbrug, vil der ogsaa blive Mulighed for Komoverskud fra Husmandsbrugene. Denne Vej frem vil ogsaa være nødvendig af den Grund, at der ikke kan regnes med en Udvidelse af den forvandlede Landbrugsproduktion. Derfor maa der ske en Nyfordeling af Landets Jord.

Husmandsbruget er ikke den for Samfundet mest hensigtsmæssige Form for Landbrug og forøvrigt heller ikke for Husmanden selv, men det er en velegnet Overgangsform til Landbrugets Industrialisering og Socialisering. Ved denne Udvikling maa der under alle Omstændigheder lægges Vægt paa, at Husmandene og Lønarbejderne er indforstaaede dermed, og at de udgør den drivende Kraft.

FORØGELSE AF KØBEKRAFTEN

Foran er omtalt, at Forhøjelse af Folkets almindelige Indtægter er nødvendig for at øge Købekraften. Dette Spørgsmaal vil vi i det efterfølgende gaa nærmere ind paa.

Alders- og Invaliderenten

Alders- og Invaliderente-Lovgivningen trænger til en gennemgribende Ændring. For det første skal Grundteksterne forøges. Dem mest skal der foretages en Forenkling af Loven, hvorved Opdelingen i Hovedstad, Købstæder og Landkommuner bortfalder. Der bør ydes samme Rente over hele Landet, og den skal være ens for Mænd og Kvinder. Aldersskalaen skal ligeledes afskaffes. Personer, der paa Grund af Svækkelse eller ugunstige Forhold har været nødt til at optage Aldersrente i Begyndelsen af Trossenen, skal ikke straffes resten af Livet ved at faa mindre end dem, der har længe ventet med at have Aldersrente, til de blev halvfjerdens. Tillæg som Folge af Forsorgspligter, Hjælpeledelse eller Blindhed skal forøges, saa de dækker de virkelige Udgifter.

Forholdene skal ikke kombineres med nogen Art Forsikring. Near et Menneske, saalange Alder og Halbred tillader det, og Samfundet iøvrigt har Brug derfor, yder sin Indsats, saa bør det under alle Forhold af Samfundet sikres det formsønt til at føre en sorgfri Alderdom. Af Kontingenter har vi mere end rigeligt. Det er Indtæntninger og ikke Forhøjelser eller Udvidelser, der er brug for paa dette Feldt. Iøvrigt har beaktelsesværdig vist, at Samfundet sagtens kan yde de Summer, der her er Tale om.

Arbejdslededsundersøttelsen

Trods alle Foranstaltninger maa at skaffe Beskæftigelse, maa der regnes med nogen Arbejdsledshed, og derfor vil Problemet om Understøttelse til Arbejdsløse stadig bestaa.

Lad os stræbe paa at se, at de Arbejdsløse ikke maa være Genstand for samme Behandling som forhen. Tidligere blev den arbejdsløse betragtet som en mindre værdig, som en Slags Forbryder. Man blev spist af ned en Fødtesskilling, der hverken helt eller halvt rakte til de daglige Udgif-

Side 11

ter, og jo længere hans Arbejdsloshedsperiode var, des ringere blev han behandlet. Understøttelsen blev mindre og mindre og fik Retsvidenskabens Indblik af Valget og Valgbarhed. Dertil kom den Ejendommelighed, at der endog var Tilbagebetalingsskyldigt. Under Forholdene har Venstre og Konservative fået gennemført et skærpet Rederi for Tilbagebetaling og Indførelse af Arbejdskort, for hvilke Begrundelsen var, at de Arbejdsløse er uønskede, som skal holdes under skarp Kontrol.

Fremskridt ma. der ansluges om de Samspilspunkter. Personer uden beskæftigelse ma. betragtes som Folk, der er paa Væntetid, indtil Samfundet eller faar Brug for deres Arbejdskraft. Derfor har de normalt Krav paa at oppebære fuld Løn under Ledigheden, men under alle Omstændigheder ma. de værste Umuligheder afskrives.

Arbejdsløshedsunderstøttelserne skal væsentlig forbedres, og al Understøttelse skal ydes gennem Arbejdsløshedskasserne. I Aarene før Krigen stillede Kommunistene ganske mange Forslag, der tog Sigte herpaa og havde henviset til, at Regjeringerne paa et tidligere Tidspunkt i adskillige Kommuner udbetalte Hjælpekredsløstjen. Vi foretog Spørsmålet Lost ved, at A-Kasserne fik Mulighed for at yde Løse Ekstraunderstøttelse udover Hjælpen fra Hovedforsikringen og Fortsættelseskassen. Udgifterne skulle helt afholdes af det offentlige.

Kassernes forøgede Udgifter som Følge af Satsens Forøgelse og Understøttelsens Udvidelse i Hensigt til det foranstaaende afholdes af Samfundet.

Skatteindtægten

Den arbejdende Befølnings Købekraft skal ogsaa forbedres ved Omlægning af Skattesystemet. Endelig den personlige og den indirekte Beskatning hviler hørdere paa Pattigmand end Fordel for Velhavende. Dette Forhold ma. ændres. De største Lynder skal lægges paa de økonomisk stærke. Dette skal ske ved, at Samfundet fremskridt indskrænkere de nødvendige Midler gennem direkte Beskatning.

Alle Skatter og Afgifter paa elementære Levofornødenheder skal afskrives. De skal derimod opretholdes for saavidt angaar Spil og Luksusvarer som F. Eks. Perler, Diamanter og kostbart Pelsværk.

Den direkte Beskatning ma. ogsaa undergaa visse Forandringer. Skattedeckaens Stigning ma. gøres stærkere, saa de store Indtægter og Formuer beskyttes hørdere. Små Indtægter, som F. Eks. Aldergærenter, skal ikke ma. gøres personlige Skatter. Betalt Skat skal ikke kunne findrages ved Ansættelse af Køn skattepligtige Indtægter.

Denne Omlægning er en saa omfattende Foranstaltning, at den naturligvis ma. gennemføres gradvis. I første Gænge ma. Beskatning og alle distinktionerne i Indtægtsafgifter bortfalde. Derefter kommer Turen til Afgifterne for Tobak, Soder, Kaffe, Ol, Rør og taler ma.

Selskabsskatterne skal være betragteligt hørdere. De seneste Aar har udvist kolossale Hæneliggelser. af Tidm bliver disse Penger til Kasitter, som Folket skal bærte. Alene de saakaldte "ledige Penge" skal Staten årlig forvente med 200 Mill. Kroner.

Lønninger

Lønningerne skal omgærdede bringes op paa det før Krigen gældende Reelniveau. De laveste Lønninger skal have en særlig Forøgelse og Forskellen mellem Mænds og Kvinders Aflemning skal bringes til et Verten. Princippet: Lige Løn for lige Arbejde ma. dog vist indføres overalt.

Lønsarbejdernes Lønninger ma. forbedres, så de kommer til at svare til andre Arbejdere.

Oversenskonster og Arbejdsforhold

Loven om tvungen Voldgift skal afskrives, og der ikke afløses af Lov om Nægling i Arbejdsstridigheder med dens Børnestrivinbestemmelser. Skal der overhovedet opretholdes en Næglingsinstitution, ma. den kun have til Opgave at finde et Gensidigt, hvor paa Enighed mellem Parterne kan tilvebringes.

Ingen Oversenskonst eller Regler om Arbejdsforhold kan træde i Kraft, for de er godkendt af de paagældende Arbejdere. Statsindgreb med Arbejdernes eller Regjeringens ma. ikke finde Sted. Staten skal derimod ovenalt støtte Arbejdernes Bestemmelser for et eller andre rimelige Aar.

Heller ikke D. S. F.'s Arbejdsmingsregler kan opretholdes. For de faglige Ledere ikke ved Argumentationens Hjælp faa Medlemmerne til at give Ind for de af dem anbefalede Forslag, ma. de stille sig i Spidsen for Medlemmerne og forfægte dissees Ansættelser eller vige deres Plads.

Læringer

Læringsløbningerne skal fastsættes i de almindelige Oversenskonster. Der skal indføres Dagskoleundervisning. Vagter Arbejdsgiverne sig ved at sætte Læringer, ma. der gennem Kursus og Skoler gives en Udvikelse, saa de unge Kønner som kvalificerede Arbejdere kan træde ind i Erhvervene.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Der er i det foregaaende givet en Fremstilling af, hvad der i Overgangstiden efter Krigen og fremover ma. gøres for at sikre Folkets politiske og økonomiske Rettigheder. Den gør ikke Krav paa at være fuldstændig og langt mindre paa at have tyrt Stilling til alle Eventualiteter.

Der er saaledes ikke taget Stilling til, paa hvilket Flertal Priser og Lønninger skal stabiliseres. Dette skyldes de mange usikre Momenter, som opstaa i dette Spørgsmaal. I Almindelighed kan man dog holde fast ved, at Den latente Inflation bør undgaaes. En Stærkning af Løn og Priser vil medføre Perspektiv af Arbejdsløsheden, idet den private Forbrugsperiode vil være tilbageholdende med Produktion, indtil det kan regnes med, at Budgettet vil sluttes paa holdende Priser og Indtægter vil Landbrugs- og de Erhvervsdrivendes Rentebyrder blive forholdsvis tungere og hale Udviklingen fra 30'erne

Side 12

vil gentage sig.

Rentefoden kan ogsaa have Betydning. Den høje Diskonto anvendtes før til at hæmme Foretagsomheden, og det vil man efter alt at domme ikke kunne have nogen Interesse i i den kommende Tid. Den lave Rentefod vil derfor sikkert være at foretrække, men et for alle Forhold gældende Standpunkt til dette Spørgsmaal kan man ikke have.

Skiftende Kronekurser har tidligere været benyttet til at afbøde Verdenskonjunkturerens Indvirkning paa vore indre Forhold, og kursen maa givetvis ogsaa fremtidig rette sig efter Verdensmarkedets Kurssvingninger, hvilket igen vil sige, at man ikke i Dag kan fastlægge nogen Kronekurs.

De ledige Penge er ogsaa et stort Problem. De kan delvis bortelimineres gennem Statslaan eller gennem Konfiskation af Krigsfortjenester og en særlig Skat paa Formuer, men de maa ogsaa samtidig bringes til at forsvinde ved Køb af Varer. Hvorledes Mulighederne stiller sig, er i Dag ikke til at sige, men Overvindelse af Inflation - og de ledige Penge er jo en Side af Inflationen - kan kun ske ved, at Produktionen af Forbrugsvarer sættes i Vejret, saa der bliver noget at købe, samtidig med, at Befolkningens Købekraft styres. Det er denne Udvikling, den her skitserede Politik tager Sigte paa uden at glemme de Vanskeligheder, der kan stille sig hindrende i Vejen.

Hele denne Politik stnaar eller falder med Folkets Aktivitet og Samdrægtighed. Det gælder saavel i Danmark som andre Lande. Lykkes det ikke at sætte Folkemasserne i Bevægelse, saa vil denne Politik kun blive en skøn Drom; thi dens Gennemførelse er et Spørgsmaal om Magt. Folket skal ved sin Aktivitet afgøre, om det store Flertal bestaaende af Arbejdere, Husmænd og alle fremskridtsvenlige Kræfter skal bestemme Landets Politik og sikre Fremskridtet, eller om et lille reaktionært Mindretal af Monopolister og Udbytttere skal beherske Statsapparatet.

Reaktionen har afsløret sig og har i Dag ikke noget Tag i Folkemasserne, der under Krigen har lært deres Magt at kende, og som i Kampen for deres Sag har skabt Traditioner, der vil faa den største Betydning frem i Tiden. Den folkelige Politik, der her er skitseret, vil kunne samle Folkets overvældende Flertal, og alle Kræfter maa sættes ind for at naa dette Maal. Løsningen af denne Opgave bringer Socialismen nærmere. Løper Mindretallet sig for Folkets Vilje, kan Socialismen indføres ad fredelig Vej. Forsøger det med Magt at forhindre, at Folkets Vilje bliver Landets Lov, bliver det værst for Mindretallet selv; thi da vil det overvældende Flertal tvinge det til Underkastelse.

Folkene har i Dag alle Muligheder for at tvinge Historiens Hjul nogle Omdrejninger fremad. Lad os Danske med Kraft og Beslutsomhed gribe om den Eger, der befinder sig foran os, og være med til at give Hjulet det Næk, der sætter det i Bevægelse.

ooOoo

Danmarks kommunistiske Parti, December 44

Vort Parti har tidligere gennem Pjecer og Artikler trukket Linjerne op for den Politik, det gør sig til Talsmand for. Men jo nærmere man kommer Krigens Slutning, jo mere optages Tanker og Diskussioner af Efterkrigstidens Problemer. Derfor vil vi i det følgende give en mere fyldig og samlet Redegørelse for den Politik, som vort Parti arbejder paa at samle det danske Folk om.

Kapitalismen havde før Krigen forlængst vist sin Utilstrækkelighed, og dens Mangler har under Krig og Besættelse vist sig endnu mere ødelæggende for Folket. De Rige blev rigere og bredte sig i Overflod og Luksus, mens Folket, der intet havde at undvære, blev fattigere og fattigere med det Resultat, at Underernæring, Nød og Elendighed bredte sig, saa man skal mange Aar tilbage i Tiden for at finde noget tilsvarende. Det er derfor velbegrunder, at Arbejderne - der ved, at deres Klasse udgør Nationens Flertal - overfor Samfundets svigtende Indsats ved Rationeringen, ved Priskontrollen og ved Indkomsternes Fordeling vender Tankerne mod et socialistisk Samfund, hvor Udbytning og Undertrykkelse af det arbejdende Folk er afskaffet, og hvor Produktionsmidlerne ejes og administreres af Samfundet i Overensstemmelse med Folkets Tarv. For Arbejderklassen er det store Problem derfor, om der efter Krigen skal ske en Endring i dens Forhold; om den sammen med andre fremadstræbende Kræfter er i Stand til at holde Rektion og Bagstræb nede og gennemføre en Politik, der fører bort fra Elendighed, Underkuelse og Krig og frem til Socialisme.

Et Blik paa de internationale Forhold giver straks Klarhed over, at saadanne Muligheder er til Stede. Fascismens Hærgen og Terror har overalt fremkaldt en kompakt Front af de bredeste Folkelag, der kæmper for Frie og Fremskridt. Imod denne staar paa den ene Side Fascisterne med profithungrende Reaktionære og noget Udskud, der alle i Troen paa Hitlersejr vejrede Fortjeneste, og paa den anden Side i enkelte Lande visse Grupper, der under Indtryk af Folkenes politiske Udvikling i demokratisk Retning foretrakker at bekæmpe deres egne Landsmænd fremfor de fascistiske Undertrykkere. Paa de første er Frankrigs 200 Familjer, Laval og Quisling velkendte Eksempler, mens Michailowitch i Jugoslavien og den polske Emigrantregering i London er lige saa typiske Repræsentanter for den anden Gruppe.

Den tyske Nazisme kan lige saa lidt som den ene eller den anden af de folkefjendtlige Grupper stække Folkets Magt. Denne vokser Dag for Dag og vil i Forbindelse med de allierede Hære snart gøre det af med Hitlerismen. Det kæmpende Folk vil da møde op med sine Krav. Allerede nu kan man se Konturerne af det kommende. De franske Kvinder faar for første Gang Valgret, og det kæmpende Jugoslavien har afholdt Valg til Folkeforsamlinger, hvor enhver Mand og Kvinde, der var fyldt 18 Aar, samt ethvert Medlem af Frihedsstyrkerne, uanset om det var fyldt 18 Aar, havde Valgret og Valgbarhed. Saaledes genindføres overalt i de befriede Lande Demokratiet og i udvidet Maalestok. Landsforrædere og Demokratiets Ejender drages til Ansvar. I Frankrig udtaler Partierne, der staar bag den provisoriske Regering, sig for Nationalisering af Monopolerne og de store Virksomheder, der har samarbejdet med Fjenden. De tidligere Undergrundsbevægelser er ogsaa Tilhængere af, at der skal sættes alvorligt ind for Arbejdsløshedens Afskaffelse og i det hele taget for en Betyggelse af de brede Befolkningslags Tilværelse.

Overalt sporer man Arbejderklassens Indflydelse. Og naar der sidder Kommuniste og Socialdemokrater Side om Side i de befriede Landes Regeringer, er det ikke alene et Udtryk for deres store Betydning i Frihedskampen - det er ogsaa et Løfte om, at der vil blive ført en virkelig Arbejderpolitik, der er saa bred, at den i sig favner hele det arbejdende Folk. Hvis de Kræfter, der har tilkæmpet sig Friheden, fortsat holder sammen, vil de ikke alene være i Stand til at holde Rektion og Fascisme nede og sikre en folkelig Løsning af Efterkrigstidsproblemerne, men ogsaa en Udvikling af Demokratiet, hvorved Socialismen fra at være noget fjernt vil rykke indenfor Rækkevidde. Det er ud fra disse Perspektiver, vort Parti har fastlagt sin Politik.

FOLKEREGERING NØDVERDIG

Straks efter Besættelsens Ophør skal der dannes en Regering, der maa repræsentere de mest fremadstræbende Kræfter inden for Folket og de forskellige Partier. Saa snart frie Valg til Rigsdagen har fundet Sted, bør Regeringen selvsagt udgaa af Folketinget. Mest betryggende vil det være, at det bliver de Kredse - dvs. Frihedsbevægelsen - der stærkest og kraftigst har bekæmpet Samarbejdspolitikken, som kommer til at præge den kommende Regering. Under alle Omstændigheder maa Personer, der i Forholdet til Tyskerne er kompromitteret, ikke fremtidig kunne indtage nogen Ministerpost. Det turde desuden være en Selvfølgelighed, at Arbejderklassen skal være stærkest repræsenteret i Regeringen. Men iøvrigt kan den ogsaa omfatte Personer fra Overklassen, blot maa det kræves, at disse gaar ind for at bryde med Besættelsestidens Politik. Det vil sige, at de for den første Periode gaar ind for Frihedsraadet's Program om Afstraffelse af landsforræderiske Elementer, Afskaffelse af alle nazi-inspirerede Love og Forordninger, samt Konfiskation af Krigsfortjenester, som er Regeringens første og vigtigste Opgave, og som hurtigt og ufortrødent maa gennemføres.

Regeringen skal være en Folkeregering i Lighed med Regeringerne i de befriede Lande. Forskellen mellem disse og vore egne Samlingsregeringer er meget stor. Mens de første sigter efter at sikre Folkets daglige Liv og Rettigheder ved at bryde Monopolisters og Udbytteres Mægt, saa førte de sidste en Politik, der lod Udbyttene og Spekulanter skære sig en bred Rem af Folkets Hud. Det var Grossererersocietetet, Industriraadet, Handelsorganisationerne, Landbrugsrådet, Tolvmandsforeningerne m.fl., der dominerede Politiken, mens man tilsidesatte det arbejdende Folks Organisationer. Resultatet blev da ogsaa derefter. Gennem taarnhøje Priser paa Landbrugsprodukter, Milliontilskud til Tørvebaroner, utilfredsstillende og mangelfuld Varefordeling, omfattende Spekulation og Vareaager, Socialnedskæring og Lønstop forarmedes Arbejdere og Husmænd og andre arbejdende Befolkningsgrupper, samtidig med at Udbyttene fik mangefold foreget Indtægt.

En Folkeregering maa bygge sin Virksomhed paa et intimt Samarbejde med Arbejdernes, Husmændenes, Fiskernes og andre af det arbejdende Folks Organisationer, der repræsenterer det altovervejende Flertal. Det betyder dog ikke, at Regeringen ikke skal høre de store Arbejdsgiver- og Erhvervsorganisationers Mening, men kun, at der lægges mest Vægt paa de førnævnte Organisationers Anskuelser, der altid har vist sig at være i Overensstemmelse med Samfundets sande Interesser.

Folkeregeringen maa løse alle de Problemer, der melder sig, i Overensstemmelse med Folkets Vilje og føre en Politik, der sikrer Landets Selvstændighed og Fred og fører frem til en bedre Samfundsordning. Denne Politik maa paa de forskellige Omraader give sig Udtryk i følgende:

SAMARBEJDE MED ANDRE LANDE TIL SIKRING AF SELVSTÆNDIGHED OG FRED

Danmark maa være med i Arbejdet paa at opbygge en Organisation til Sikring af Freden og Nationernes Selvstændighed og maa pactage sig de Forpligtelser, der følger heraf. Vort Forhold til andre Lande maa have Bevarelsen af Freden og Selvstændigheden for Øje, hvorfor de mest intime Forbindelser maa optages med de Lande, der har haft og fremtidig vil faa Betydning for Landets Bestaaen, og hvis Politik svarer til Folkets Interesser. Danmark maa endvidere deltage i de forskellige Organer til Fremme af det indbyrdes Samkvem mellem Nationerne og til Sikring af Fremskridtet. Det er saaledes af Interesse for Danmark med dets forholdsvis store Udenrigshandel, at det internationale Varebytte ordnes til Gavn for Folket og ikke efter Profitinteresser. Landet har, saavel politisk som økonomisk, den største Interesse i, at Forholdet til Sovjetunionen bliver det bedste og hjerteligste. Men det hviler paa Danmark at tage Initiativet og gøre en Indsats herfor. Gennem Frihedsraadet er der allerede oprettet diplomatisk Forbindelse, men det er ikke nok. Erhvervsorganisationer og Myndigheder maa fordomsfrit træde i Forbindelse med Sovjetunionen og være besjælet af en ærlig Vilje til at faa noget ud af Samarbejdet. For at lette denne Indsats maa al Mistænke-

liggørelse af Sovjetunionen ophøre. Den er skadelig og har desuden altid været grundløs. Perioden forud for Krigen og selve Krigen har vist, at de nordiske Landes Folk og Sovjetunionen ikke har modstridende Interesser. Tværtimod. Sovjetunionens Bestræbelser for ved kollektiv Optræden at sikre Freden og de smaa Nationers Eksistens var i nøjeste Overensstemmelse med Nordens og dermed Danmarks Interesser. Ogsaa Sovjetunionens Forsvarsforanstaltninger umiddelbart efter Krigsudbrudet i 1939 og dens Indsats efter den 22. Juni 1941 falder sammen med de nordiske Folks Tarv. Finlands Krig og Propagandaen her i Landet for denne understreger blot, at der i Finland som her er Kredse, der sætter deres egen Sag over Folkets og Nationens. Nu, da Finland forlængst har taget Afstand fra denne folkefjendtlige Eventyrpolitik, maa det vel ogsaa gaa op for vildledte Danske, at den sovjetfjendtlige Form for Nordisme maa banlyses, da den er uforenelig med Nordens sande Interesser. Sovjetunionen har gennem Aarene været Folkenes bedste Forbundsfælle mod Agressorer og Undertrykkere, og det vil den ogsaa være i Fremtiden. Det maa Danmark gøre sig klart og handle efter i udenrigspolitisk Henseende.

FOLKET SKAL FORSVARE LANDET

Med Hitler vil ikke enhver Krigsfare eller Trusel for vort Land forsvinde. Derfor maa vort Land, mens der iøvrigt arbejdes for at komme Krigens Aarsager til Livs, sættes i Stand til at forsvare sig. Den kommende Forsvarsordning maa bygge paa Krigens Erfaringer med Hensyn til Folkets overordentlig vigtige Betydning for Forsvaret. Militarordningen af 1937 var aldeles utilstrækkelig over for Landets Forsvarsopgaver. Men hvad endnu værre var: Forsvaret var under Ledelse af et Officerskorps, der stod Folket fjernt, og som ikke nærede alt for store Tanker om Demokratiet, hvilket skyldtes, at Korpsset hovedsageligt rekruterer fra Overklassen. Et stort Tal af dets Medlemmer var befængt med Nazisympatier og højst uvillige til at kæmpe mod den tyske Hær. Men fra Myndighedernes Side blev der intet gjort for at rense ud. Typisk for disse Officerskredses Indstilling var saaledes den Optræden, som Kaptajnlejtnant B ü l o w A n d e r s e n, Vordingborg, udviste. I Udtalelser til Mandskabet hævdede han, at hvis Tyskerne kom, vilde han stille hele Afdelingen og sig selv til Raadighed for dem med følgende Ord: "Zur Befehl, Hrr. Kapitän". Bülow Andersen fik kun en latterlig ringe Straf og blev ikke udstødt af Hæren. I andre Tilfælde var det de Personer, der rejste Klage over landsforræderiske Udtalelser og Optræden, der blev dømt, mens de Anklagede frifandt.

Ved Udarbejdelse af en ny Forsvarsordning maa følgende Krav absolut opfyldes:

1. I Hær og Flaade maa alle fra laveste Menig til øverste Officer med Liv og Sjal gaa ind for Folkets og Nationens Sag. Derfor maa Hæren demokratiseres. De menige Soldater maa gennem et Tillidsmandssystem have Indflydelse paa Kost- og Boligforhold mm. Lønningerne skal forhøjes og Genantagelse efter Indkaldelse sikres. Reaktionære Elementer skal renses ud af Befalingsmandskorpserne, og ved Udvalgelse til Officerskorpsset skal der ikke stilles større Krav, end Folkets Sønner kan komme i Betragtning. Eksamensbetingelserne og Uddannelsen maa tilrettelægges, saa den egne Menig uden Foruddannelse kan stige til de højeste Poster. Adelig Herkomst og Formue maa ikke give Fortrinnsstilling, men snarere virke som et Minus ved Stillingers Besættelse.
2. Militarordningen maa tage Sigte paa et betryggende Forsvar mod Landets Fjender og opbygges paa Grundlag af de Erfaringer, der er gjort under Krigen.
3. Al Vaaben- og Ammunitionsfabrikation, der ikke allerede befinder sig paa Statens Hænder, skal nationaliseres. Det samme gælder andre Virksomheder, der i stort Omfang yder Leverancer til Hæren.
4. Hele Folket skal drages ind i Forsvaret og have Besked om dets politiske Grundlag. Alle skal have Adgang til at blive opøvede i Vaabenbrug, da Folkets Medvirken i Civilbeskyttelsestjenesten og som Partisaner har der, største Betydning.

Kun disse Foranstaltninger kan sikre et virkeligt folkeligt Forsvar. Forudsætningerne

er naturligvis, at Landet fører den rette Politik, og som foran omtalt staar i intimt Samarbejde med andre Folk og Stater, der vil være med i Kampen mod Agressorer.

DEMOKRATIET SKAL SIKRES OG UDVIDES

Frihedsraadets Program for Udrensning efter Tyskerne og Afstraffelse af Landsforrædere og Forsømmelige er ikke nok til Sikring af Demokratiet. Der maa træffes yderligere Foranstaltninger.

Enhver stats- eller kommunalansat Person, der har udtalt sig ringeagtende eller nedsettende om Folket og Demokratiet, skal ikke kunne avancere. Drejer det sig om Personer i højt betroede Stillinger, skal Degradation finde Sted. I alvorlige Tilfælde kommer Afskedigelse i Anvendelse.

Organisatorisk eller individuel Modarbejdning af Folkestyret kan heller ikke tolereres. Organisationer, der gør sig Skyld heri, skal opløses og deres Ejendele konfiskeres. Al Modarbejdning af Folkestyret skal være strafbart.

For at Administrationen af Samfundet kan blive udøvet ved Folkets Døtre og Sønner maa der aabnes Mulighed for ubemidlede, der har Evner, til at faa den fornødne Uddannelse. Midlerne hertil maa ydes som Logater eller Tilskud i tilstrækkeligt Omfang.

Forfatningen maa tages op til Revision. De vigtigste Endringer er følgende: Nedsættelse af Valgretsalderen til 21 Aar. Afskaffelse af Landstinget. Regeringen skal vælges af Rigsdagen. Afskaffelse af alle Mindretalsrettigheder, der kan udnyttes mod Folket (1/3 af Folketingets Medlemmer standsede Ekspropriationslovene angaaende Jord til Husmændene). Afskaffelse af alle Indskrænkninger i Valgret og Valgbarhed som Følge af sociale Aarsager

Ogsaa den kommunale Valglov skal ændres. Valgretsalderen skal ansættes til 21 Aar og Skattobetaling som Valgretsbetingelse skal ophæves.

Folkets Deltagelse i Samfundets Lovgivning, Administration og Domfældelse skal sikres. Derfor maa Arbejdet tilrettelægges og Honorarer afpasses, saa den fattige Landarbejder har Mulighed for at paatage sig offentlige Hverv. Love og Forordninger maa affattes i et Sprog, som enhver Arbejder og Arbejderkvinde kan forstaa.

SIKRING AF BESKÆFTIGELSE OG

ØKONOMISK TRYGHED

Bestræbelserne for at sikre Landets Selvstændighed, Freden og Folkets politiske Rettigheder maa samtidig underbygges med en Indsats for at sikre Folket ordentlige økonomiske Kaar.

Paa dette Omraade er Beskæftigelsen det vigtigste Spørgsmaal. Før Krigen svingede Arbejdsløshedstallet i Aarets bedste og daarligste Tider mellem 60.000 og 200.000. Man søgte at bilde Folket ind, at det ikke kunde være anderledes. Krigen har imidlertid vist, at det i givne Situationer kan lade sig gøre at skaffe Arbejde til alle. Naar der kan skaffes Penge til at producere for Krigen, maa der ogsaa kunne skaffes Penge til at producere Varer for fredelige Formaal til Fordel for Folkets Forbrug. Det vil sige, at Samfundet skal have Kontrol med og Indflydelse paa Erhvervslivet, og at hele Landets Politik indstilles paa Fremme af Beskæftigelsen.

I den første Tid efter Krigen maa Arbejdsløsheden bekæmpes ved særlige Foranstaltninger. Offentlige Foretagender maa ikke alene undlade Afskedigelser, men ogsaa antage mere Arbejdskraft. Der maa overfor private Virksomheder udstedes Forbud mod Afskedigelser den første Maaned efter Krigen. Dette er økonomisk overkommeligt, da Firmaerne svømmer i Penge.

Dernæst maa der iværksættes offentlige Arbejder. Det vil dreje sig om nødvendige Vej- Gade- og Havneanlæg, Boligbyggeri til Imødegaaelse af Bolignøden. Sanering af gamle og usunde Kvarterer. Desuden maa Staten yde Tilskud til Boligbyggeri og til Reparation af Lejligheder og Huse, ligesom Bosættelseslaan bør gennemføres. Samfundet kan ogsaa ved at stimulere Folkets Købekraft gøre en Indsats for at øge Beskæftigelsen, idet øget Efterspørgsel medfører større Produktion. Forøgelsen af Købekraften maa ske

gennem: 1) Forhøjelse af Alders- og Invalidenteren, 2) Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, 3) Skattelettelse for de brede Befolkningslag, 4) Kontingentlettelse til Arbejdsløsheds- og Sygekasser samt Invalideforsikringen ved Ydelse af større Tilskud.

Forøgelsen af Folkets Købekraft ved Indsats fra Samfundets Side vil dog, hvis den ikke ledsages af erhvervspolitiske Foranstaltninger, let kunne udarte til øget Fortjeneste for en lille Samling Monopolister og ikke føre til lettere Kaar for Folket og øget Beskæftigelse.

UDENRIGSHANDELEN MAA NATIONALISERES

Det er indlysende, at den forøgede Købekraft virker forskelligt paa Beskæftigelsen, alt efter som den benyttes til Indkøb af færdige Importvarer eller til Køb af danske Varer. - Derfor kan Udenrigshandelen ikke gives fri. Det er forøvrigt ikke alene et Beskæftigelses- og Forsyningsspørgsmaal, men tillige et Spørgsmaal om, hvilken Valuta der staaer til Raadighed for vort Land. Vort Tilgodehavende i Tyskland giver os sikkert ikke store Muligheder for Køb hverken der eller andre Steder. Og de 500 Millioner Kroner, som der regnes med, Rederierne har staaende i England og Amerika, rækker ikke langt. Tilbage er der saa Laanevejen, men det turde være indlysende, at den skal betrædes med den største Varsomhed.

Naar vor Udenrigshandel saaledes bliver stærkt begrænset, maa den Import, vi skal have, ikke dirigeres efter private Importørers, men efter Folkets Interesser. Der maa ved denne tages Hensyn baade til Folkets Forsyninger med elementære Livsforødenheder og til Beskæftigelsens Fremme. Det betyder samtidig, at vore Indkøb maa gøres i Lande, der er i Stand til at aftage vor Eksport af Industri- og Landbrugsprodukter. Derfor kan det muligvis blive nødvendigt at aftage Varer, som der ellers først i anden Række er Brug for. Denne Politik maa ikke forveksles med en isolerende Selvforsyningspolitik.

Af Forbrugsvarer skal vi have Kaffe, The, Kakao og Tobak. Af Hensyn til Beskæftigelsen maa Bestræbelserne dernæst gaa ud paa at hjemskaffe Raastoffer og Halvfabrikata. Det vil i første Række sige, at der skaffes Raastoffer til Industrien samt Foder- og Gødningsstoffer til Landbruget.

Hvor Køb af Færdigvarer er nødvendige, maa der gaas udenom Luksusvarer. Daglige Beklædningsgenstande, Arbejdstøj og Børnetøj er mere nødvendige end Skrud og Pelsværk. Cykledæk og Dæk til Lastbiler mere nødvendige end Dæk til Luksusbiler osv. Udenrigshandelen kan dirigeres gennem Valutacentralen. Men det er ikke tilfredsstillende. De private Importører faar her alt for stort Spille rum. I Ly af Valutacentralen skabtes saaledes en Række Monopolister, der hensynsløst udnyttede det danske Markeds Afspærring til ren Prisaager. Mange af den var rene "Sofaimportører", der for store Penge overlod deres Importtilladelse til andre. Monopolgevinsterne blev ikke inddraget gennem Beskatning, hvilket ogsaa vilde være yderst vanskeligt for ikke at sige umuligt. Derfor maa Udenrigshandelen nationaliseres. Importørernes vigtigste Indvending mod Nationaliseringen er, at Landet ikke vil faa de rette Varekvaliteter til de rette Priser. Denne Indvending er ikke reel. Lad være, at de "varekyndige Importører" ikke vil stille deres Indsigt og Kendskab til Raadighed for Samfundet, men det betyder langt fra, at ukyndige skal ordne Handelen. De kooperative Foretagenders Folk vil ikke være uvillige, og saa bør d'Herr. Importører erindre sig, at de gennem Aarene har haft en Del "Kontorslaver", der i Fagkundskab staaer paa Højde med deres Arbejdsgivere og sikkert hellere gaar i Samfundets Tjeneste end løs og ledig paa Gaden. Risikoen for Korrupsion og Bureaukrati kan vel næppe undgaaes, men naar Foretagendet ledes af en eller flere Personer, der har Befolkningens Tarv for Øje, vil denne kunne begrænses til det minimale, og den vil aldrig komme paa Højde med Ulemperne ved private Importørers Udenrigshandel.

KONTROL MED PRODUKTION OG PRISER

Det er ikke Befolkningen ligegyldigt, om de indførte Raastoffer bruges til Fremstilling af Luksusvarer eller Varer til den jævne Mands Behov, navnlig ikke da der i den

første Periode kan regnes med utilstrækkelige Tilførsler. Derfor er det nødvendigt, at der gribes regulerende ind over for Produktionen, saa det først og fremmest bliver Folkets daglige Behov, der tilfredsstilles.

For at sikre at Materialerne anvendes i Overensstemmelse hermed, maa der skabes de nødvendige Orgener. Under Krigen har der været forskellige Navn, der greb regulerende ind i Produktionen. Disse maa opretholdes og nye oprettes, hvor det er nødvendigt. Det folkelige Element maa have Hovedindflydelsen, saa det bliver Folkets og ikke Udbytternes Interesser, der varetages.

Priskontrollen maa ogsaa opretholdes, men dens Virksomhed maa være af en anden Karakter end under Krigen, hvor den ikke forhindrede Folkets Udplyndring gennem Aagerpriser. Som DsF's Formand, Ejler Jensen, dokumenterede, har Arbejdsgiverne udover den almindelige Indtægtsstigning tilvendt sig ca. 50 Mill.Kr. aarlig. Fremtidens Priskontrol skal ikke være en saadan Karikatur. Den skal haardhændet holde Avancer og Priser fast. Bedragerier overfor Kontrollen skal straffes haardt og Overtrædernes Formuer inddrages i Statskassen.

RETFERDIG VAREFORDDELING

I den Grad Vareforraadet nødvendiggør det, maa der foretages Rationering. Denne maa foretages efter de mest hensigtsmæssige Former og ikke efter det Halvdan Hendriksen-ske Princip, der betød, at Velhaverne først og fremmest kunde forsyne sig. Det kan blive nødvendigt at rationere Varer, der nu kan købes i fri Handel. Men det maa være saadan, at detvarbejdende Folks Forbrug først og fremmest sikres. Princippet med Eks-tratildeling som ved Brød og Sæbe skal tilstræbes overalt. Det arbejdende Folk skal baade have først og mest.

NATIONALISERING AF MONOPOLER m.v.

Kontrol med Produktion, Priser og Fordeling af Varer har deres store Betydning, men den afskaffer ikke Udbytningen og giver ikke, selvom der udvises aldrig saa megen Aarvaagenhed, Samfundet den rette Indflydelse paa Produktionslivet. Hertil naar man først, naar Produktionsmidlerne bliver Folkets Eje. Dette kan ikke ske fra den ene Dag til den anden, men de første Skridt kan allerede foretages nu. En Række Virksomheder, der har Monopolets Karakter, maa nationaliseres nu. Det drejer sig om Spritfabriker, Sukkerfabriker, Telefonselskaber, Cement- og Teglværksindustrien. Ogsaa Trafikmidlerne (Luftfart, Rutebiler, Baner og indenrigs Sejlruter), Forsikringsselskaber, Bryggerier, Tobaksindustrien, Biografteatre og Banker maa overtages af Samfundet.

Der behøves ikke mange Ord for at vise Samfundsdriftens Fortrin. Kommunale Foretagender som Hospitalsvæsen og Sporveje har givet Befolkningen Fordelle, som Privatdrift ikke vil kunne give.

Nationaliseringen af de nævnte Virksomheder betyder, at Spekulanter og Kuponklippere bliver undraget nogle Udbytningsobjekter, der aarligt har kastet Millioner af sig. Foruden at disse mange Penge vil tilflyde Folket, faar Samfundet mere Indflydelse paa de økonomiske Forhold. Forsikringsselskaberne og Bankerne paa Statens Hænder giver en her i Landet hidtil ukendt samfundsmæssig Indflydelse paa Kreditgivningen og det økonomiske Liv. Der vil herigennem kunne ydes Lempelser for mindre Erhvervsdrivende og Husmænd, der har maattet betale deres Smaalaan betydeligt dyrere end Storvirksomhederne deres Kæmpelaan. Ved Løsning af Landbrugets kommende Vanskeligheder vil det ogsaa have sin Betydning, at Kreditgivningen ikke dirigeres af Privatkapitalister. - De nødvendige Midler til Nationaliseringen maa fremskaffes ved Beskatning af de store Formuer og de store Indtægter, hvilket ikke maa forveksles med den almindelige Konfiskation af Krigsgevinster.

ORDENTLIGE KAAK FOR DYRKERNE
AF LANDETS JORD

Alt tyder paa, at Landbruget i den nærmeste Periode efter Krigen vil kunne afsætte sin fulde Produktion til lønnende Priser. Men denne Tilstand vil kun vare en kort Tid. Afsætningsvanskeligheder og Prisfald maa forudses. Dermed melder de gammelkendte Problemer sig, og der maa derfor i Tide træffes Foranstaltninger herimod. Gældsnedskrivning, Rentelettelse og Produktionsomlægning maa forberedes. Det maa dog betragtes som givet, at Hovedproduktionen i en overskuelig Fremtid vil være de forædlede Landbrugsvarer, mens Omlægning til Avl af Industriplanter kun kommer til at spille en underordnet Rolle.

Hensynet til Folket skal ogsaa være afgørende for Landbrugets Forhold. Perspektivet maa stede være, at Dyrkerne af Landets Jord skal sikres et ordentligt Udkomme, og alle Foranstaltninger skal tage Sigte paa, at de, der arbejder med Landets Jord, ogsaa faar Raudighed over denne.

Priserne paa Landbrugsprodukterne kommer naturligvis her i første Række. Ingen kan have noget imod, at Landbruget faar en lønnende Pris for sine Produkter, og ingen er Modstander af, at Landbruget under normale Forhold arbejder paa at faa højere Priser. Det skal blot ikke være den jævne Befolkning, der skal punge ud. Priserne skal heller ikke son i tidligere Smør-, Melke-, Svin-, Kød-, og Kornordninger baseres paa Storlandbrugets Interesser, mens de, der virkelig udførte Landbrugsarbejdet, kun havde yderst ringe eller slet ingen Gavn af dem. Krigskornordningen betyder saaledes, at Forbrugerne aarligt maa yde et Ekstrabeløb paa 500 Mill.Kr. til Storlandbruget. Husmændene, der gennem Kornkøb betaler deres Part deraf, har saa godt som ingen Fordel haft af den. Og Landarbejderne har først, efter at Efterspørgslen af Arbejdskraft til Landbruget var stærkt stigende, opnaaet en følelig Forhøjelse af Lønningerne. Fremtidige Landbrugsordninger skal ikke hvile paa en Plyndring af Forbrugerne, og de skal ikke afpasses efter Storbøndernes Interesser. Priserne maa fastsættes under Hensyn til det, Befolkningen skal betale. For at sikre Husmænd og mindre Gaardmænd med ringe Produktionsmuligheder en tilstrækkelig Indtægt, maa der subsidiært oprettes et Puljesystem, saa de faar en større Stykpris end Storlandbruget. Som Betingelse for at faa Andel i Ordningens Goder skal Landbrugere, der beskæftiger fremmed Arbejdskraft, være pligtige til at betale overenskomstmæssige Lønninger. Husmandsbruget og de mindre Gaardmandsbrug kan ogsaa hjælpes ved, at de sikres en tilstrækkelig og lønnende Produktion. Der kan saaledes gives dem en vis Forret til Flæske- og Mælkeproduktionen. - Uafhængig heraf maa der gives Tillægsgjord til smaa og indeklemt Husmandsbrug, og der maa skaffes Jord til Oprettelse af nye Husmandsbrug. De nødvendige Arealer kan skaffes til Veje fra: 1) Jord i offentlig Eje, 2) Gaarde, der ikke ejes af Landmænd, 3) Gaarde over en bestemt Størrelse, 4) Konfiskation af Landsforræderes og nazistiske Godsejeres Jord. For dette Formaal maa Staten have Forkøbsret til alle store Ejendomme, men Hjemmel til Ekspropriation er absolut nødvendig og maa tilvejebringes omgaaende.

Ved Udvidelse af Husmandsbrug og Oprettelse af nye maa det iagttages, at der bydes Husmanden lempelige KaaK. Laanevilkaarene maa være fordelagtige, og de nødvendige Tilskud maa ydes. Anskaffelsessum og Gældsbyrder kan begrænses ved Oprettelse af Redskabscentraler, hvorved den enkelte Ejendoms Udgifter til Maskiner kan holdes betydeligt nede. Redskaberne skal udlejes til Priser, der højst skal dække Omkostningerne til Vedligeholdelse og Fornyelse.

Andelstanken bør videreudvikles. Man bør ikke blive staaende ved Andelsmejerier, Andelslagterier og Fællesindkøb, men ogsaa tage fat paa fælles Jordbrug. Det kan man begynde med, hvor det paa Grund af Ejendommenes Beliggenhed vil blive vanskeligt at give Tillægsgjord til Husmandsbrugene. I saa Fald kan Jorden tages fra en stor Gaard, selvom den ogsaa er afsides beliggende, og Husmændene kan selv møde frem og udføre Arbejdet og faa deres Andel i Forhold til Indsatsen. De bevarer derved Uafhængigheden og Glæden ved at arbejde paa deres eget, faar ikke Arbejdsgiverinteresser og opnaar samtidig at kunne drage alle Fordole af de bedste tekniske Hjælpe midler.

OPHJÆLPNING AF FISKERIET

Fiskeriet vil ogsaa faa Brug for ophjælpende Foranstaltninger. Det bliver nødvendigt at give Tilskud til Fornyelse og Forbedring af Fiskerflaaden, herunder Net og Redskaber. Men dette maa ske paa en saadan Maade, at det bliver de fattige Fiskere, der bliver hjulpet. Derfor maa Tilskudene gives til Sammenslutninger af Fiskere, saa de ikke bliver til Bæringelse for den enkelte og en Kilde til Udbytning af andre.

LETTELSE AF SKATTETRYKKEP PAA FOLKET

Skattebyrden maa lægges paa dem, der har størst Evne til at bære den, det vil sige dem med de største Indtægter og Formuer. Derfor maa der ske en Omlægning af hele vort Skattesystem. -- Den indirekte Beskatning af Folkenes elementære Livsfor nødenheder skal afskaffes. I første Omgang maa Tøjskatten og andre ekstraordinære Afgifter bortfalde. Derefter kommer Turen til Beskatning paa Sukker, Kaffeestatning, Tøj, Tobak, Kaffe mv. Afgifter som Omsætningsskatten paa Perler og Diamanter, Skat paa Spil osv. skal opretholdes. Beskatningen af Velhavernes Luksusforbrug skal ikke indskrænkes. Hvad det Offentlige giver Afkald paa i indirekte Beskatning maa skaffes tilveje ved Forhøjelse af den direkte Beskatning, hvis Regler derfor maa ændres. En almindelig Arbejdsindtægt skal kun svare en minimal Skat, mens Alders- og Invalidere rentenydere bør være helt fri. Skatteskaalen maa gøres stærkt stigende, og Selskabsskatten skal forhøjes, saa der bliver mindre til Kuponklippere. Der skal ogsaa for Fremtiden paalignes Skat af den betalte Skat. For at forhindre at store Formuer unddragcs Skattepligten, skal ogsaa Formueanbringelser i Bogsamlinger, Kunstværker og Smykker m.v. beskattes. Alle Skattesnydere skal opspores, deres Navne offentliggøres, og de skal idømmes haard Straf. For at undgaa at Selskaber, Forretninger o.l. ansætter deres Værdier for lavt, skal Staten have Adgang til at overtage Værdierne til de bogførte Beløb.

FORBEDRING AF ALDERS- OG INVALIDERENTE-

NYDERNES FORHOLD

Folkgeforsikringsloven skal revideres. Alders- og Invalidere rentens Grundtakster skal forhøjes føleligt. Renten skal være ens for Mand og Kvinder, og da Kontingentet til Invalidere forsikringen er ens Landet over, bør Alders- og Invalidere renten være af samme Størrelse i Hovedstad, Byer og Landkommuner. Aldersklassificeringen skal afskaffes. Personer, der paa Grund af Svækkelse eller ugunstige Forhold har været nødt til at tage Aldersrente i Begyndelsen af Tredsaarsalderen, skal ikke straffes Resten af Livet ved at faa mindre end dem, der har kunnet vente, til de blev halvfjerds. Tillæg som Følge af Forsorgspligter, Hjælpeleshed eller Blindhed skal forhøjes, saa de under alle Omstændigheder dækker de virkelige Udgifter. Fradragbestemmelserne maa ophæves. Forhøjelsen skal ikke kombineres med nogen Art af Forsikring. Den maa være saa omfattende, at Befolkningen ikke hverken paa den ene eller anden Maade skal belastes med yderligere Kontingentbyrder.

BEDRE BEHANDLING AF DE ARBEJDSLØSE

Trods alle Bestræbelser paa at afskaffe Arbejdsløsheden maa der regnes med nogen Ledighed, og man kommer derfor ikke uden om Understøttelse til de Arbejdsløse. Lad os straks slaa fast, at disse ikke kan være Genstand for samme Behandling som forhen. Tidligere blev den Arbejdsløse betragtet som en mindreværdig, som en Slags Forbryder. Han blev spist af med en Hjælp, der ikke strakte til de daglige Udgifter. Jo længere hans Arbejdsløshed varede, jo ringere blev han behandlet. Understøttelsen blev mindre og fik Retsvirkninger i Form af Tab af Valgret og Valgbarhed. Dertil kom Tilbagebetalingen for modtaget Kommunehjælp.

For Fremtiden maa Personer uden Beskæftigelse betragtes som Folk, der er paa Vente-tid, til Samfundet atter faar Brug for deres Arbejdskraft. Derfor har de moralsk Krav paa at oppebære en Understøttelse, der svarer til fuld Løn. Dette Princip bliver vel næppe knæsat i første Omgang, men under alle Omstændigheder maa de værste Urimeligheder bortfalde.

Arbejdskortene skal afskaffes. Den forlængede Karenstid maa bortfalde. Tilbagebeta-ling af Kommunehjælp skal ikke kunne kræves, og alle valgretsfortabende Bestemmelser skal, som tidligere omtalt, slettes.

Arbejdsløshedsunderstøttelsen skal væsentlig forøges og al Understøttelse ydes gennem Arbejdsløshedskasserne, saa den Arbejdsløse kun under yderst ekstraordinære Forhold skal henvende sig paa Socialkontoret. Kassernes forøgede Udgifter skal i fuldt Omfang afholdes af det Offentlige.

GENOPRETTELSE AF REALLØNNEN AF 1939.

Lønningerne skal omgaaende bringes op paa det før Krigen gældende Realløniveau, og en yderligere Lønforbedring skal tilstræbes. De laveste Lønninger skal have en særlig Forhøjelse, og Forskellen paa Mænds og Kvinders Lønning skal bringes ud af Verden. Princippet lige Løn for lige Arbejde skal respekteres overalt. For Landarbejdere maa der ogsaa ske en Forhøjelse af Lønningerne, saa de svarer til andre Arbejders.

FRI STREJKERET

Loven om Arbejdsforhold skal ophaves, men ikke afløses af Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder med dens Sammenkædning. Skal der være nogen Mæglingsinstitution, maa den kun have til Opgave at finde et Grundlag, hvorpaa Enighed mellem Parterne kan tilvejebringes. - Ingen Overenskomst eller Regler om Arbejdsforhold kan træde i Kraft, før de er godkendt af de paagældende Arbejdere. Statsindgreb mod Arbejderne og Fagbevægelsen maa ikke finde Sted. Staten maa derimod støtte Arbejdernes Bestræbelser paa at opnaa rimelige Kaar.

Heller ikke DSF's Afstemningsregler kan opretholdes. Hvis de faglige Ledere ikke ved Argumentationens Hjælp kan faa Medlemmerne til at gaa ind for de af dem anbefalede Forslag, maa de stille sig i Spidsen for Medlemmerne og forfægte disses Anskuelser eller vige deres Plads.

MERE OMSORG FOR UNGDOMMEN

En almindelig Forbedring af Samfundets Forhold vil ogsaa faa Indflydelse paa en Del af Ungdommens Problemer. Men dog bliver særlige Foranstaltninger nødvendige for den. - Lærlingene skal have en Løn, der staar i rimeligt Forhold til deres Arbejde, og den skal fastsættes i de almindelige Overenskomster. Der skal være Dagskoleundervisning. Medhjælperloven skal ændres, saa den bliver en Beskyttelseslov. Ungdommen som kommer ind under denne Lov, skal have samme Ferie som andre.

For at lette Adgangen til Videreuddannelse maa Samfundet til ubemidlede yde Tilskud, der dækker samtlige Udgifter. Som tidligere omtalt, skal der stilles de nødvendige Midler til Readighed for Universitetsuddannelse. - Der maa opføres Ungdomsboliger, saa Ungdommen kan faa sunde og tidssvarende Boligforhold. Til Fremme af god og sund Udnyttelse af Fritiden maa der overalt i Byerne og paa Landet oprettes Kulturhuse, og det Offentliges Tilskud til Sporten skal forøges.

FULD LIGESTILLING FOR KVINDERNE

Samfundets Forhold til Kvinderne trænger i høj Grad til at ændres. Trods Forfatningens Bestemmelser om Kvinders politiske Ligestilling med Mændene mangler der dog me-

get, inden der i samfundsmæssig Henseende er Ligestilling mellem Kvinder og Mænd. Kvinderne maa paa lige Fod med Mændene have Ret til at søge Erhverv udenfor Hjemmene. De skal have samme Lønninger og samme Avancementsmuligheder som Mændene. Stat og Kommune maa gaa i Spidsen. Afskedigelse paa Grund af Ægteskab maa ikke finde Sted. Under Svangerskab maa Kvinderne sikres den samme Indtægt som under deres normale Arbejde. Det fornødne Antal Vuggestuer og Børnehaver maa oprettes, saa den gifte Kvinde trygt kan paatage sig Arbejde.

FOLKETS INDSATS ER AFGØRENDE

Denne Politik svarer til Folkets Ønsker, og den er gennemførlig. Men det vil være en Fejl at regne med dens automatiske Realisering efter Landets Befrielse. Det afhænger helt og fuldt af Folkets Indsats. Den skal afgøre, om Fremskridt eller Reaktion skal være raadende. Derfor maa alle fremadstræbende Kræfter fra Frihedsbevægelsen fortsat holde sammen og sikre, at Sejren bliver fuldstændig. Hvor Arbejderne staar, er der ingen Tvivl om. Deres Deltagelse i Folkestrejkerne og Udtalelserne fra Arbejdspladser og Generalforsamlinger taler deres tydelige Sprog. De vil have Realiteter, og for dem er de parat til at skride til Handling. De faglige Kongresser er gaaet ind for Arbejdernes Synspunkter, men det er ikke nok til at sikre en fremgangsrig Politik. Hertil kræves der, at Ordene omsættes i Handling. Den nødvendige Enhed og Kraft staar bag Lederne, blot de vil benytte den, svigter de, vil Arbejderklassens Indsats alligevel blive ydet, men Tidspunktet kan da blive forhalet og benyttet af Reaktionen til nye demagogiske Forsøg paa at føre Folket bag Lyset. Det maa ikke ske! Derfor maa og skal Arbejderklassen samle sig om en aktiv Indsats. Dens Rolle som Fører af Folket vil da være givet, og med Folkeflertallet bag sig kan den slaa alle reaktionære Anslag ned og sikre, at Folkets Vilje sker Fyldest.

Folkets Vilje Landets Lov...

Vort Parti har tidligere gennem Fjeceet og Artikler trukket Linjerne op for den Politik, det gør sig til Talsmand for. Men jo nærmere man kommer Krigens Afslutning, jo mere optages Tanker og Diskussioner af Efterkrigstidens Problemer. Derfor vil vi i det følgende give en mere fyldig og samlet Redegørelse for den Politik, som vort Parti arbejder paa at samle det danske Folk om.

Kapitalismen havde før Krigen forlængst vist sin Utilstrækkelighed, og dens Mangler har under Krig og Besættelse vist sig endnu mere ødelæggende for Folket. De Rige blev rigere og bredte sig i Overflod og Luksus, mens Folket, der intet havde at undvære, blev fattigere og fattigere med det Resultat, at Underernæring, Nød og Elendighed bredte sig, saa man skal mange Aar tilbage i Tiden for at finde noget tilsvarende. Det er derfor velbegrunder, at Arbejderne — der véd, at deres Klasse udgør Nationens Flertal — overfor Samfundets svigtende Indsats ved Rationeringen, ved Priskontrollen og ved Indkomsternes Fordeling vender Tankerne mod et socialistisk Samfund, hvor Udbygning og Undertrykkelse af det arbejdende Folk er afskaffet, og hvor Produktionsmidlerne ejes og administreres af Samfundet i Overensstemmelse med Folkets Tarv.

For Arbejderklassen er det store Problem derfor, om der efter Krigen skal ske en Ændring i dens Forhold, om den sammen med andre fremadstræbende Kræfter er i Stand til at holde Reaktion og Bagstræb nede og gennemføre en Politik, der fører bort fra Elendighed, Underkuelse og Krig og frem til Socialisme.

Et Blik paa de internationale Forhold giver straks Klarhed over, at saadanne Muligheder er til Stede. Fascismens Hærgen og Terror har overalt fremkaldt en kompakt Front af de bredeste Folkelag, der kæmper for Frihed og Frenskridt. Imod den staar paa den ene Side Fascisterne med profithungrende Reaktionsære og noget Udskud, der alle i Troen paa Hitlersejrr vejrede Fortjeneste, og paa den anden Side i enkelte Lande visse Grupper, der under Indtryk af Folkens politiske Udvikling i demokratisk Retning

foretrækker at bekæmpe deres egne Landsmænd fremfor de fascistiske Undertrykkere. Paa de første er Frankrigs 200 Familjer, Laval og Quisling velkendte Eksempler, mens Mihailowitch i Jugoslavien og den polske Emigrantregering i London er lige saa typiske Repræsentanter for den anden Gruppe.

Den tyske Nazisme kan lige saa lidt som den ene eller den anden af de folkefjendtlige Grupper stække Folkets Magt. Denne vokser fra Dag til Dag og vil i Forbindelse med de Allierede Hære snart gøre det af med Hitlerismen. Det kæmpende Folk vil da møde op med sine Krav. Allerede nu kan man se Kontourene af det kommende. De franske Kvinder faar for første Gang Valgret, og det kæmpende Jugoslavien har afholdt Valg til Folkforsamlingen, hvor enhver Mand og Kvinde, der var fyldt 18 Aar, samt ethvert Medlem af Frihedsstyrkerne, uanset om det var fyldt 18 Aar, havde Valgret og Valgbarhed. Saaledes genindføres overalt i de befrieede Lande Demokratiet og i udvidet Maalestok. Landsforrædere og Demokratiets Fjender drages til Ansvar. I Frankrig udtaler Partierne, der staaar bag den provisoriske Regering, sig for Nationalisering af Monopolerne og de store Virksomheder, der har samarbejdet med Fjenden. De tidligere Undergrundsbewægelser er ogsaa Tilhængere af, at der skal sættes alvorligt ind for Arbejdsløshedens Afskaffelse og i det hele taget for en Betyggelse af de brede Befolkningslags Tilværelse.

Overalt sporer man Arbejderklassens Indflydelse. Og naar der sidder Kommuniste og Socialdemokrater Side om Side de befrieede Landes Regeringer, er det ikke alene et Udtryk for deres store Betydning i Frihedskampen — det er ogsaa et Løfte om, at der vil blive ført en virkelig Arbejderpolitik, der er saa bred, at den i sig favner hele det arbejdende Folk. Hvis de Kræfter, der har tilkæmpet sig Friheden, fortsat holder sammen, vil de ikke alene være i Stand til at holde Reaktion og Fascisme nede og sikre en folkelig Løsning af Efterkrigsproblemerne, men ogsaa en Udvikling af Demokratiet, hvorved Socialismen fra at være noget fjært vil rykke indenfor Rækkevidde.

Det er ud fra disse Perspektiver vort Parti har fastlagt sin Politik.

FOLKEREGERING NØDVENDIG

Straks efter Besættelsens Ophør skal der dannes en Regering, der maa repræsentere de mest fremadstræbende Kræfter indenfor Folket og de forskellige Partier. Saa snart frie Valg til Rigsdagen har fundet Sted, bør Regeringen selvsagt udgaa af Folketinget.

Most betryggende vil det være, at det bliver de Krese — dvs. Frihedsbevægelsen —, der stærkest og kraftigst har bekæmpet Samarbejdspolitikken, som kommer til at præge den kommende Regering. Under alle Omstændigheder maa Personer, der i Forholdet til Ty-skerne er kompromitterede, ikke fremtidig kunde indtage nogen Ministerpost. Det turde desuden være en Selvfølgelighed, at Arbejderklassen skal være stærkest repræsenteret i Regeringen. Men iøvrigt kan den ogsaa omfatte Personer fra Overklassen, blot maa det kræves, at disse gaar ind for at bryde med Besættelsestidens Politik. Det vil sige, at de for den første Periode gaar ind for Frihedsrådets Program om Udrensning og Afstraffelse af landsforræderiske Elementer, Afskaffelse af alle naziinspirerede Love og og Forordninger samt Konfiskation af Krigsfortjenester, som er Regeringens første og vigtigste Opgave og som hurtigt og uførtøvet maa gennemføres.

Regeringen skal være en Folkeregering i Lighed med Regeringerne i de befrieede Lande. Forskellen paa disse og vore egne Samarbejdsregeringer fra Besættelsestiden er meget stor. Mens de første sigter efter at sikre Folkets daglige Liv og Rettigheder ved at bryde Monopolisters og Udbytters Magt, saa førte de sidste en Politik, der lod Udbyttene og Spekulanter skære sig en bred Rem af Folkets Hud. Det var Grosserersocietetet, Industriraadet, Handelsorganisationerne, Landbrugsraadet, Tolvmandsforeningerne m. fl., der dominerede Politiken, mens man tilsidesatte det arbejdende Folks Organisationer. Resultatet blev da ogsaa derefter. Gennem taarnhøje Priser paa Landbrugsprodukter, Milliontilskud til Tørvebaroner, utilfredsstillende og mangelfuld Varefordeling, omfattende Spekulation og Vareaager, Socialnedskæring og Lønstop forarmedes Arbejdere, Husnærd og andre arbejdende Befolkningsgrupper samtidig med, at Udbyttene fik manglefold forøgede Indtægter.

En Folkeregering maa bygge sin Virksomhed paa et intimt Samarbejde med Arbejdernes, Husmændenes, Fiskernes og andre af det arbejdende Folks Organisationer, der repræsenterer det alt overvejende Flertal. Det betyder dog ikke, at Regeringen ikke skal høre de store Arbejdsgiver- og Erhvervsorganisationers Mening, men kun, at der lægges mest Vægt paa de forømtalte Organisations Anskuelse, der altid har vist sig at være i Overensstemmelse med Samfundets sande Interesser.

Folkeregeringen maa løse alle de Problemer, der melder sig, i Overensstemmelse med Folkets Vilje, og føre en Politik, der sikrer Landets Selvstændighed og Fred og fører frem til en bedre Samfundsordning. Denne Politik maa paa de forskellige Omraader give sig Udtryk i følgende:

SAMARBEJDE MED ANDRE LANDE TIL SIKRING AF SELVSTÆNDIGHED OG FRED

Danmark maa være med i Arbejdet paa at opbygge en Organisation til Sikring af Freden og Nationernes Selvstændighed og maa paa tage sig de Forpligtelser, der følger heraf. Vort Forhold til andre Lande maa have Bevarelsen af Freden og vor Selvstændighed for Øje, hvorfor de mest indime Forbindelser maa optages med de Lande, der har haft og fremtidig vil faa Betydning for Landets Bestaaen og hvis Politik svarer til Folkenes Interesser. Danmark maa endvidere deltage i de forskellige Organer til Fremme af det indrydtes Samkvem mellem Nationerne og til Sikring af Frenskridtet. Det er saaledes af Interesse for Danmark med dets forholdsviis. store Udenrigshandel, at det internationale Varebytte ordnes til Gavn for Folket og ikke efter Profitinteresser.

Landet har, saavel politisk som økonomisk, den største Interesse i, at Forholdet til Sovjetunionen bliver det bedste og hjerteligste. Men det hviler paa Danmark at tage Initiativet og gøre en Indsats herfor. Gennem Frihedsraadet er der allerede oprettet diplomatisk Forbindelse, men det er ikke nok. Erhvervsorganisationer og Myndigheder maa fordomsfrit træde i Forbindelse med Sovjetunionen og være besjælet af en ærlig Vilje til at faa noget ud af Samarbejdet. For at lette denne Indsats maa al Mistankefjogelse af Sovjetunionen ophøre. Den er skadelig og har desuden altid været grundlægs. Perioden forud for Krigen og selve Krigen har vist, at de nordiske Landes Folk og Sovjetunionen ikke har modstridende Interesser. Tværtimod. Sovjetunionens Bestræbelser for ved kollektiv Opbræden at sikre Freden og de smaa Nationers Eksistens var i nøjeste Overensstemmelse med Nordens og derned Danmarks Interesser. Ogsaa Sovjetunionens Forsvarsforanstaltninger umiddelbart efter Krigsudbrudet i 1939 og dens Indsats efter den 22. Juni 1941 falder sammen med det nordiske Folks Tarv. Finlands Krig og Propagandaen her i Landet for denne understreger blot, at der i Finland som her er Kræse, der sætter deres egen Sag over Folkets og Nationens. Nu, da Finland forlængst har taget Afstand fra denne folkefjendtlige Æventyrpolitik, maa det vel ogsaa gaa op for vildledte Danske, at den sovjetfjendtlige Form for Nordisme maa banlyses, da den er uforenelig med Nordens sande Interesser.

Sovjetunionen har gennem Aarene været Folkenes bedste Forbundsfaelle mod Agressorer og Undertrykkere, og det vil den ogsaa være i Fremtiden. Det maa Danmark gøre sig klart og handle efter i udenrigspolitisk Henseende.

FOLKET SKAL FORSVARE LANDET

Med Hitler vil ikke enhver Krigsfare eller Trusel for vort Land forsvinde. Derfor maa, mens der iøvrigt arbejdes paa at komme Krigens Aarsager til Livs, vort Land sættes i Stand til at forsvare sig. Den kommende Forsvarsordning maa bygge paa Krigens Erfaringer med Hensyn til Folkets overordentlige vigtige Betydning for Forsvaret.

Militærordningen af 1937 var aldeles utilstrækkelig overfor Landets Forsvarsopgaver. Men hvad endnu værre var: Forsvaret var under Ledelse af et Officerskorps, der stod Folket fjernt og som ikke nærved alt for store Tanker om Demokratiet, hvilket skyldtes, at Korpsset hovedsagelig rekruterer fra Overklassen. Et stort Tal af dets Medlemmer var befængt med Nazisympatier og højst uvillige til at kæmpe mod den tyske Hær, men fra Myndighedernes Side blev der intet gjort for at rense ud. Typisk for disse Officerskreses Indstilling var saaledes den Optæden, som Kaptajnlejtant Bülow Andersen, Vordingborg, udviste. I Udtalelser til Mandskabet hævdede han, at hvis Tyskerne kom, vilde han stille hele Afdelingen og sig selv til Raadighed for dem med følgende Ord: »Zur Befehl, Herr. Kapitän«. Bülow Andersen fik kun en latterlig ringe Straf og blev ikke udstødt af Hæren. I andre Tilfælde var det de Personer, der rejste Klage over landsforræderiske Udtalelser og Optæden, der blev dømt, mens de Anklagede frifandttes.

Ved Udarbejdelse af en ny Forsvarsordning maa følgende Krav absolut opfyldes:

1. I Hær og Flaade maa alle fra laveste Menige til øverste Officerer med Liv og Sjæl gaa ind for Folkets og Nationens Sag. Derfor maa Hæren demokratiseres. De menige Soldater maa gennem et Tillidsmandssystem have Indflydelse paa Kost-, Folgem. fl. Forhold. Lønningerne skal forhøjes og Genantagelse efter Indkaldelse sikres. Reaktionsløse Elementer skal renses ud af Befalingsmandskorpset, og ved Udvælgelse til Officerskorpsset skal der ikke stilles større Krav, end Folkets Sønner kan komme i Betragtning. Eksamenstingelserne og Uddannelsen maa tilrettelægges, saa den egnede Menig uden Foruddannelse maa stige til de højeste Poster. Adelig Herkomst og Formue maa ikke give Fortrinsstilling, men snarere virke som et Minus ved Stillingers Besættelse.
2. Militærordningen maa tage Sigte paa et betryggende Forsvar mod Landets Fjender og opbygges paa Grundlag af de Erfaringer, der er gjort under denne Krig.

ansættes til 21 Aar og Skattebetaling som Valgretsbetæning skal opheves.

Folkets Deltagelse i Samfundets Lovgivning, Administration og Domfældelse skal sikres. Derfor maa Arbejdet tilrettelægges og Honorarer afpasses, saa den fattigste Landarbejder har Mulighed for at paatage sig offentlige Hverv. Love og Forordninger maa affattes i et Sprog, som enhver Arbejder og Arbejderkvinde kan forstå.

SIKRING AF BESKÆFTIGELSE OG ØKONOMISK TRYGHED

Bestræbelserne for at sikre Landets Selvstændighed, Freden og Folkets politiske Rettigheder maa samtidig underbygges med en Indsats for at sikre Folket ordentlige økonomiske Kaar.

Paa dette Omraade er Beskæftigelsen det vigtigste Spørgsmaal. Før Krigen svangede Arbejdsløshedstallet i Aarets bedste og daarligste Tider mellem 60.000 og 200.000. Man søgte at bilde Folket ind, at det ikke kunde være anderledes. Krigen har imidlertid vist, at det i givne Situationer kan lade sig gøre at skaffe Arbejde til alle. Naar der kan skaffes Penge til at producere for Krigen, maa der ogsaa kunne skaffes Penge til at producere Varer for fredelige Formaal til Fordel for Folkets Forbrug. Det vil sige, at Samfundet skal have Kontrol med og Indflydelse paa Erhvervslivet, og at hele Landets Politik indstilles paa Fremme af Beskæftigelsen.

I den første Tid efter Krigen maa Arbejdsløsheden bekæmpes ved forskellige særlige Foranstaltninger, Offentlige Foretagender maa ikke alene undlade Afskedigelser, men ogsaa antage mere Arbejdskraft. Der maa overfor private Virksomheder udstedes Forbud mod Afskedigelser den første Maaned efter Krigen. Dette er økonomisk overkommelig, da Firmaerne svømmer i Penge.

Dernæst maa der iværksættes offentlige Arbejder. Det vil dreje sig om nødvendige Vej-, Gade- og Havneanlæg, Boligbyggeri til Imødegaelse af Bollignoden, Sanering af gamle og usunde Kvarterer. Desuden maa Staten yde Tilskud til Boligbyggeri og til Reparation af Lejligheder og Huse, ligesom Besættelseslaan bør gennemføres.

Samfundet kan ogsaa ved at stimulere Folkets Købekraft gøre en Indsats for at øge Beskæftigelsen, illet øget Efterspørgsel medfører større Produktion. Forøgelsen af Købekraften maa ske gennem: 1) Forhøjelse af Alders- og Invalidrenten, 2) Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, 3) Skattelettelse for de brede Be-

3. Al' Vaaben- og Ammunitionsfabrikation, der ikke allerede befinder sig paa Statens Hænder, skal nationaliseres. Det samme gælder andre Virksomheder, der i stort Omfang yder Leverancer til Hæren.

4. Hele Folket skal drages med ind i Førsvaret, og have Besked om dets politiske Grundlag. Alle skal have Adgang til at blive opøvede i Vaabenbrug, da Folkets Medvirken i Civilbeskyttelsestjenesten og som Partisaner har den største Betydning.

Kun disse Foranstaltninger kan sikre et virkeligt folkeligt Forsvar. Forudsætningerne er naturligvis, at Landet fører den rette Politik, og som foran omtalt staar i intimt Samarbejde med andre Folk og Stater, der vil være med i Kampen mod Aggressorer.

DEMOKRATIET SKAL SIKRES OG UDVIDES

Frihedsraadets Program for Udrensning efter Tyskerne og Afskaffelse af Landsforrædere og Forsømmelige er ikke nok til Sikring af Demokratiet. Der maa træffes yderligere Foranstaltninger.

Enhver stats- eller kommunalansat Person, der har udtalt sig ringeagtende eller nedsettende om Folket og Demokratiet skal ikke kunne avancere. Drejer det sig om Personer i højt betroede Stillinger, skal Degradation finde Sted. I alvorlige Tilfælde kommer Afskedigelse i Anvendelse.

Organisatorisk eller individuel Modarbejdning af Folkestyret kan heller ikke tolereres. Organisationer, der gør sig Skyld heri, skal opløses og deres Ejendele konfiskeres. Hvor enkelt Person udnytter sin Formue for saadanne Formaal, skal denne ogsaa kunne konfiskeres. Al Modarbejdning af Folkestyret skal være strafbart.

For at Administrationen af Samfundet kan blive udøvet ved Folkets Døtre og Sønner, maa der aabnes Mulighed for ubemidlede, der har Evner, til at faa den fornødne Uddannelse. Midlerne hertil maa ydes som Legater eller Tilskud i tilstrækkeligt Omfang.

Forfatningen maa tages op til Revision. De vigtigste Ændringer er følgende: Nedsættelse af Valgretsalderen til 21 Aar. Afskaffelse af Landstinget. Regeringen skal vælges af Rigsdagen. Afskaffelse af alle Mindretalsrettigheder, der kan udnyttes mod Folket (1/3 af Folketingets Medlemmer standse Ekspropriationsloven angaaende Jord til Husmændene). Afskaffelse af alle Indskrænkninger i Valgret og Valgbarhed som Følge af sociale Aarsager.

Ogsaa den kommunale Valglov skal ændres. Valgretsalderen skal

folkningslag, 4) Kontingentlettelse til Arbejdsløsheds- og Sygekasser samt Invalidforsikringen ved Ydelse af større Tilskud.

Førøgelsen af Folkets Købekraft ved Indsats fra Samfundets Side vil dog, hvis den ikke ledsages af erhvervspolitiske Foranstaltninger, let kunne udarte til øget Fortjeneste for en lille Samling Monopolister og ikke føre til lettere Kaar for Folket og øget Beskæftigelse.

UDENRIGSHANDELLEN MAA NATIONALISERES

Det er indlysende, at den føvegede Købekraft virker forskelligt paa Beskæftigelsen alt efter som den benyttes til Indkøb af færdige Importvarer eller ved Køb af danske Varer.

Derfor kan Udenrigshandelen ikke gives fri. Det er forøvrigt ikke alene et Beskæftigelses- og Forsyningspørgsmaal, men tillige et Spørgsmaal om hvilken Valuta, der staaar til Raadighed for vort Land. Vort Tilgødehavende i Tyskland giver os sikkert ikke store Muligheder for Køb, hverken der eller andre Steder. Og de 500 Millioner Kroner, som der regnes med, Rederierne har staaende i England og Amerika, rækker ikke langt. Tilbage er der saa Laanevejen, men det turde være indlysende, at den skal betrædes med den største Varsomhed.

Naar vor Udenrigshandel saaledes bliver stærkt begrænset, maa den Import, vi skal have, ikke dirigeres efter private Importørens, men efter Folkets Interesser. Der maa ved denne tages Hensyn baade til Folkets Forsyninger med elementære Livsfornödenheder og til Beskæftigelsens Fremme. Det betyder samtidig, at vore Indkøb maa gøres i Lande, der er i Stand til at aftage vor Eksport af Industri- og Landbrugsprodukter, derfor kan det muligvis blive nødvendigt at aftage Varer, som der ellers først i anden Række er Brug for. Denne Politik maa ikke forveksles med en isolerende Selvforsyningspolitik.

Af Forbrugsvarer skal vi have Kaffe, The, Kakao og Tobak. Af Hensyn til Beskæftigelsen maa Bestræbelserne dernæst gaa ud paa at hjemkøbe Raastoffer og Halvfabrikata. Det vil i første Række sige, at der skaffes Raastoffer til Industrien samt Foder- og Gødningsstoffer til Landbruget.

Hvor Køb af Færdigvarer er nødvendige, maa der gaas udenom Luksusvarer. Daglige Beklædningsgenstande, Arbejdstøj og Børnetøj er mere nødvendigt end Skrud og Pølsværk. Cykledæk og Dæk til Lastbiler mere nødvendige end Dæk til Luksusbiler osv.

Udenrigshandelen kan dirigeres gennem Valutacentralen. Men det er ikke tilfredsstillende. De private Importører faar her alt

for stort Spillerum. I Ly af Valutacentralen skabtes saaledes en Række Monopolister, der hensynsløst udnyttede det danske Markeds Afspærring til ren Prisaag. Mange af dem var rene »Sofaimportører«, der for store Penge overlod deres Importtilladelse til andre. Monopolgevinsterne blev ikke inddraget gennem Beskatning, hvilket ogsaa vilde være yderst vanskeligt for ikke at sige umuligt. Derfor maa Udenrigshandelen nationaliseres.

Importørernes vigtigste Indvending mod Nationaliseringen er, at Landet ikke vil faa de rette Varekvaliteter til de rette Priser. Denne Indvending er ikke reel. Lad være at de »varekyndige Importører« ikke vil stille deres Indsigt og Kendskab til Raadighed for Samfundet, men det betyder langtfra at ukyndige skal ordne Handelen. De kooperative Foretagenders Folk vil ikke være uvillige, og saa bør d'Hr. Importører erindre sig, at de gennem Aarene har haft en Del »Kontorslaver«, der i Fagkundskab staaar paa Højde med deres Arbejdsgivere og sikkert hellere gaar i Samfundets Tjeneste end løs og ledig paa Gaden.

Risikoen for Korruption og Bureaukrati kan vel næppe undgaas, men naar Foretagendet ledes af en eller flere Personer, der har Befolkningens Tarv for Øje, vil denne kunne begrænses til det minimale, og den vil aldrig komme paa Højde med Ulemperne ved private Importørers Udenrigshandel.

KONTROL MED PRODUKTION OG PRISER

Det er ikke Befolkningen ligegyldigt, om de indførte Raastoffer bruges til Fremstilling af Luksusvarer eller Varer til den jævne Mands Behov, navnlig ikke da der i den første Periode kan regnes med utilstrækkelige Tilførsler. Derfor er det nødvendigt, at der griebes regulerende ind overfor Produktionen, saa det først og fremmest bliver Folkets daglige Behov, der tilfredsstilles.

For at sikre af Materialerne anvendes i Overensstemmelse hermed, maa der skabes de nødvendige Organer. Under Krigen har der været forskellige Nævn, der greb regulerende ind i Produktionen. Disse maa opretholdes og nye oprettes, hvor det er nødvendigt. Det folkelige Element maa have Hovedindflydelsen, saa det bliver Folkets og ikke Udbytternes Interesser, der varetages.

Priskontrolten maa ogsaa opretholdes, men dens Virksomhed maa være af en anden Karakter end under Krigen, hvor den ikke forhindrede Folkets Udplyndring gennem Aagerpriser. Som DsF.s Formand E i l e r J e n s e n dokumenterede, har Arbejdsgiverne udover den almindelige Indtægtsstigning tilvandt sig ca. 50 Millioner

Kroner årlig. Fremtidens Priskontrol skal ikke være en saadan Karikatur. Den skal haardhødet holde Avancer og Priser fast. Bedragerier overfor Kontrollen skal straffes haardt og Overtrædernes Formuer inddrages i Statskassen.

RETFÆRDIG VAREFORDELING

I den Grad Vareforraadet nødvendiggor det, maa der foretages Rationering. Denne maa foretages efter de mest hensigtsmæssige Former og ikke efter det Halfdan Hendriksenske Princip, der betød at Velhaverne først og fremmest kunde forsyne sig.

Det kan blive nødvendigt at rationere Varer, der nu kan købes i fri Handel. Men det maa være saadan, at det arbejdende Folks Forbrug først og fremmest sikres. Princippet med Ekstratildeling som ved Brød og Sæbe skal tilstræbes overalt. Det arbejdende Folk skal baade have først og mest.

NATIONALISERING AF MONOPOLER m. v.

Kontrol med Produktion, Priser og Fordeling af Varer har deres store Betydning, men den afskaffer ikke Udbygningen og giver ikke, selvom der udvises aldrig saa megen Aarvaagenhed, Samfundet den rette Indflydelse paa Produktionslivet. Hertil naar man først, naar Produktionsmidlerne bliver Folkets Eje. Dette kan ikke ske fra den ene Dag til den anden, men de første Skridt kan allerede foretages nu.

En Række Virksomheder, der har Monopolets Karakter, maa nationaliseres nu. Det drejer sig om Spritfabriker, Sukkerfabriker, Telefonselskaber, Cement- og Teglværksindustrien. Ogsaa Trafikmidlerne (Luftfart, Rutebiler, Baner og indenrigs Sejlruter), Forsikringselskaber, Bryggerier, Tobaksindustrien, Biografteatre og Banker maa overtages af Samfundet.

Der behøves ikke mange Ord for at vise Samfundsdriftens Fortrin. Kommunale Foretagender som Hospitalsvæsen og Sporveje har givet Befolkningen Fordele, som Privatdrift ikke vil kunne give.

Nationaliseringen af de nævnte Virksomheder betyder, at Spekulanter og Kuponklippere bliver unddraget nogle Udbytningsobjekter, der årligt har kastet Millioner af sig. Foruden at disse mange Penge vil tilflyde Folket, faar Samfundet mege Indflydelse paa de økonomiske Forhold. Forsikringselskaberne og Bankerne paa Sta-

1044

tens Hænder giver en her i Landet hidtil ukendt samfundsmæssig Indflydelse paa Kreditgivning og det økonomiske Liv. Der vil herigennem kunne ydes Lempelser for mindre Erhvervsdrivende og Husmænd, der har maattet betale deres Smaalaan betydelig dyrt end Størvirksomhederne deres Kæmpelaan. Ved Løsning af Landbrugets kommende Vanskeligheder vil det ogsaa have sin Betydning, at Kreditgivningen ikke dirigeres af Privatkapitalister.

De nødvendige Midler til Nationaliseringen maa fremskaffes ved Beskatning af de store Formuer og de store Indtægter, hvilket ikke maa forveksles med den almindelige Konfiskation af Krigsgevinster.

ORDENTLIGE KAAR FOR DYRKERNE AF LANDETS JORD

Alt tyder paa, at Landbruget i den nærmeste Periode efter Krigsperioden vil kunne afsætte sin fulde Produktion til lønnende Priser. Men denne Tilstand vil kun være en kort Tid. Afsetningsvanskeligheder og Prisfald maa forudses. Dermed melder de gammelkendte Problemer sig, og der maa derfor i Tide træffes Foranstaltninger herimod. Gældsudskrivning, Rentelettelse og Produktionsomlægning maa forberedes. Det maa dog betragtes som givet, at Hovedproduktionen i en overskuelig Fremtid vil være de forædlede Landbrugsvarer, mens Omlægning til Avl af Industriplanter kun kommer til at spille en underordnet Rolle.

Hensynet til Folket skal ogsaa være afgørende for Landbrugets Forhold. Perspektivet maa stedse være, at Dyrkerne af Landets Jord skal sikres et ordentlig Udkomme, og alle Foranstaltninger skal tage Sigte paa, at de, der arbejder med Landets Jord, ogsaa faar Raadighed over denne.

Priserne paa Landbrugsprodukterne kommer naturligvis her i første Række. Ingen kan have noget imod, at Landbruget faar en lønnende Pris for dets Produkter, og ingen er Modstander af, at Landbruget under normale Forhold arbejder paa at faa højere Priser. Det skal blot ikke være den jævne Befolkning, der skal punge ud. Priserne skal heller ikke som i tidligere Smør-, Mælke-, Svin-, Kød- og Kornordninger baseres paa Størlandbrugets Interesse, mens de, der virkelig udførte Landbrugsarbejdet, kun havde yderst ringe eller slet ingen Gavn af dem. Krigskornordningen betyder saaledes, at Forbrugerne årligt maa yde et Ekstrabeløb paa 500 Millioner Kroner til Størlandbruget. Husmændene, der gennem Kornkøb betaler deres Part deraf, har saa godt som ingen Fordel

haft af den. Og Landarbejderne har først, efter at Efterspørgslen af Arbejdskraft til Landbruget var stærkt stigende, opnaaet en følelig Forhøjelse af Lønningerne.

Fremtidige Landbrugsordninger skal ikke hvile paa en Plyndring af Forbrugerne, og de skal ikke afpasses efter Storbøndernes Interesser. Priserne maa fastsættes under Hensyn til det, Befolkningen kan betale. For at sikre Husmænd og mindre Gaardmænd med ringe Produktionsmuligheder en tilstrækkelig Indtægt, maa der subsidiært oprettes et Puljesystem, saa de faar en større Stykpris end Storlandbruget. Som Betingelse for at faa Andel i Ordningens Goder skal Landbrugere, der beskæftiger fremmed Arbejdskraft, være pligtig til at betale overenskomstmæssige Lønninger.

Husmandsbruget og de mindre Gaardmandsbrug kan ogsaa hjælpes ved, at de sikres en tilstrækkelig og lønnende Produktion. Der kan saaledes gives dem en vis Forret til Flække- og Mælkeproduktionen.

Uafhængig heraf maa der gives Tillægsjord til smaa og indklemt Husmandsbrug, og der maa skaffes Jord til Oprettelse af nye Husmandsbrug. De nødvendige Arealer kan skaffes tilveje fra: 1) Jord i offentlig Eje, 2) Gaarde, der ikke ejes af Landmænd, 3) Gaarde over en bestemt Størrelse, 4) Konfiskation af Landsforræderes og nazistiske Godsejeres Jord. For dette Formaal maa Staten have Forbudsret til alle store Ejendomme, men Hjemmel til Ekspropriation er absolut nødvendig og maa tilvejebringendes omgaaende.

Ved Uvidelse af Husmandsbrug og Oprettelse af nye maa det iagttages, at der bydes Husmanden lempelige Kaar. Laanevilkaarene maa være fordelagtige og de nødvendige Tilskud maa ydes. Anskaffelse af Gældsbyrder kan begrænses ved Oprettelse af Redskabscentraler, hvorved den enkelte Eiendoms Udgifter til Maskiner kan holdes betydeligt nede. Rødkaberne skal udlejes til Priiser, der højst skal dække Omkostningerne til Vedligholdelse og Fornyelse.

Andelstanken bør videreudvikles. Man bør ikke blive staaende ved Andelsmøjerier, Andelslagterier og Fællesindkøb, men ogsaa tage fat paa fælles Jordbrug. Det kan man begynde med, hvor det paa Grund af Ejendommens Beliggenhed vil blive vanskeligt at give Tillægsjord til Husmandsbrugene. I saa Fald kan Jorden tages fra en stor Gaard, selvom den ogsaa er afsides beliggende, og Husmændene kan selv møde frem og udføre Arbejdet og faa deres Andel i Forhold til Indsatsen. De bibeholder derved Uafhængigheden og Glæden ved at arbejde paa deres eget, faar ikke Arbejdsgiverinteresser og opnaar samtidig at kunne drage alle Fordele af de bedste tekniske Hjälpemidler.

OPHJÆLPNING AF FISKERIET

Fiskeriet vil ogsaa faa Brug for ophjælpende Foranstaltninger. Det bliver nødvendig at give Tilskud til Fornyelse og Forbedring af Fiskerflaaden, herunder Net og Redskaber. Men dette maa ske paa en saadan Maade, at det bliver de fattige Fiskere, der bliver hjulpet. Derfor maa Tilskudene gives til Sammenslutninger af Fiskere, saa de ikke bliver til Berigelse for den enkelte og en Kilde til Udbygning af andre.

LETTEELSE AF SKATTETRYKKET PAA FOLKET

Skattebyrden maa lægges paa dem, der har størst Evne til at bære den, det vil sige paa dem med de største Indtægter og Formuer. Derfor maa der ske en Omlægning af hele vort Skattesystem.

Den indirekte Beskatning af Folkenes elementære Livsforødheder skal afskaffes. I første Omgang maa Tøjskatten og andre ekstraordinære Afgifter bortfalde. Derefter kommer Turen til Beskatningen paa Sukker, Kaffeostatning, Tøj, Tobak, Kaffe m. v. Afgifter som Omsetningsskatten paa Perler og Diamanter, Skat paa Spil osv. skal opretholdes. Beskatningen af Velhavernes Lüksusforbrug skal ikke indskrænkes.

Hvad det offentlige giver Afkald paa i indirekte Beskatning, maa skaffes tilveje ved Forhøjelse af den direkte Beskatning, hvis Regler derfor maa ændres. En almindelig Arbejdsindtægt skal kun svare en minimal Skat, mens Alders- og Invalidrentenydere bør være helt fri. Skatteskalaen maa gøres stærkt stigende, og Selskabsskatten skal forhøjes, saa der bliver mindre til Kuponklipperne.

Der skal ogsaa frem Fremtiden paalignes Skat af den betalte Skat. For at forhindre at store Formuer unddrages Skattepligten skal ogsaa Formueanbringelse i Bogsamlinger, Kunstværker og Smykker m. v. beskattes. Alle Skattesnydere skal opspores, deres Navne skal offentliggøres, og de skal idømmes haard Straf. For at undgaa at Selskaber, Forretninger o. lign. ansætter deres Værdier for lavt, skal Staten have Adgang til at overtage Værdierne til de bogførte Beløb.

FORBEDRING AF ALDERS- O INVALIDERENTE- NYDERNES FORHOLD

Folkeforsikringsloven skal revideres. Alders- og Invaliderentens Grundtakster skal forhøjes føleligt. Renten skal være ens for Mænd og Kvinder, og da Kontingentet til Invalidforsikringen er ens

GENOPRETTELSE AF REALLØNNEN AF 1989

Lønningerne skal omgaaende bringes op paa det før Krigen gældende Realløniveau, og en ydeligere Lønforbedring skal tilstræbes. De laveste Lønninger skal have en særlig Forhøjelse, og Forskellen paa Mænds og Kvinders Lønning skal bringes ud af Værdien. Princippet lige Løn for lige Arbejde skal respekteres overalt. For Løndarbejdere maa der ogsaa ske en Forhøjelse af Lønningerne, saa de svarer til andre Arbejdedes.

FRI STREJKERET

Loven om Arbejdsforhold skal ophæves, men ikke afløses af Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder med dens Sammenkædning. Skal der være nogen Mæglingsinstitution, maa den kun have til Op-gave at finde et Grundlag, hvorpaa Enighed mellem Parterne kan tilvejebringes.

Ingen Overenskomst eller Regler om Arbejdsforhold kan træde i Kraft, før de er godkendt af de paaagældende Arbejdere. Statsindgreb mod Arbejderne og Fagbevægelsen maa ikke finde Sted. Staten maa derimod støtte Arbejdernes Bestræbelser paa at opnå rimelige Kaar.

Heller ikke DsF.s Afstemningsregler kan opretholdes. Hvis de faglige Ledere ikke ved Argumentationens Hjælp kan faa Medlemmerne til at gaa ind for de af dem anbefalede Forslag, maa de stille sig i Spidsen for Medlemmerne og forfægte disses Anskuelser eller vige deres Plads.

MERE OMSORG FOR UNGDOMMEN

En almindelig Forbedring af Samfundets Forhold vil ogsaa faa Indflydelse paa en Del af Ungdommens Problemer. Men dog bliver særlige Foranstaltninger nødvendige for dem.

Lærlingene skal have en Løn, der staar i rimeligt Forhold til deres Arbejde, og den skal fastsættes i de almindelige Overenskomster. Der skal være Dagskoleundervisning.

Medhjælperloven skal ændres, saa den bliver en Beskyttelseslov. Ungdommen, som kommer ind under denne Lov, skal have samme Ferie som andre.

For at lette Adgangen til Videreuddannelse maa Samfundet til ubemidlede yde Tilskud, der dækker samtlige Udgifter. Som tidligere omtalt, skal der stilles de nødvendige Midler til Raadighed for Universitetsuddannelse.

Landet over, bør Alders og Invaliditeten være af samme Størrelse i Hovedstad, Byer og Landkommuner. Aldersklassificeringen skal afskaffes. Personer, der paa Grund af Svækkelse eller ungdomstige Forhold har været nødt til at tage Aldersrente i Begyndelsen af Treaarsalderen, skal ikke straffes Resten af Livet ved at faa mindre end dem, der har kunnet vente med at hæve Rente, til de blev halvfyrdeds Aar. Tillæg som Følge af Forsorgspligter, Hjælpeleshed eller Blindhed skal forhøjes, saa de under alle Omstændigheder dækker de virkelige Udgifter. Fradragsbestemmelserne maa ophæves.

Forhøjelsen skal ikke kombineres med nogen Art af Forsikring. Den maa være saa omfattende, at Befolkningen ikke hverken paa den ene eller den anden Maade skal belastes med yderligere Kontingentbyrder.

BEDRE BEHANDLING AF DE ARBEJDSLØSE

Trods alle Bestræbelser paa at afskaaffe Arbejdsløsheden maa der regnes med nogen Ledighed, og man kommer derfor ikke udenom Understøttelse til de Arbejdsløse.

Lad os straks slaa fast, at disse ikke kan være Genstand for samme Behandling som forhen. Tidligere blev den Arbejdsløse betraget som en mindreværdig, som en Slags Forbryder. Han blev spist af med en Hjælp, der ikke strakte til de daglige Udgifter. Jo længere hans Arbejdsløshed varede, des ringere blev han behandlet. Understøttelsen blev mindre og fik Retsvirkninger i Form af Tab af Valgret og Valgbarhed. Dertil kom Tilbagebetalingspligten for modtagne Kommunehjælp.

For Fremtiden maa Personer uden Beskæftigelse betragtes som Folk, der er paa Ventetid til Samfundet atter faar Frug for deres Arbejdskraft. Derfor har de moralsk Krav paa at oppebære en Understøttelse, der svarer til fuld Løn. Dette Princip bliver vel næppe knæsat i første Omgang, men under alle Omstændigheder maa de værste Urimeligheder bortfalde.

Arbejdskortene skal afskaffes. Den forlængede Karenstid maa bortfalde. Tilbagebetaling af Kommunehjælp skal ikke kunne kræves, og alle valgretsfortabende Bestemmelser skal, som tidligere omtalt, slettes.

Arbejdsledsundersøttelsen skal væsentlig forhøjes og al Understøttelse ydes gennem Arbejdsledskasserne, saa den Arbejdsløse kan under yderst ekstraordinære Forhold skal henvende sig paa Socialkontoret. Kasserne foregede Udgifter skal i fuldt Omfang afholdes af det offentlige.

Der maa opføres Ungdomsholiger, saa Ungdommen kan faa sunde og tidssvarende Boligforhold. Til Fremme af god og sund Udnyttelse af Fritiden maa der overalt i Byerne og paa Landet oprettes Kulturhuse, ligesom det offentliges Tilskud til Sporten skal forøges.

FULD LIGESTILLING FOR KVINDERNE

Samfundets Forhold til Kvinderne trænger i høj Grad til at ændres. Trods Forfatningens Bestemmelser om Kvinders politiske Ligestilling med Mændene mangler der dog meget inden der i samfundsmæssig Henseende er Lighed mellem Kvinder og Mænd.

Kvinderne maa paa lige Fod med Mændene have Ret til at søge Erhverv udenfor Hjemmene. De skal have samme Lønninger og samme Avancementsmuligheder som Mændene. Stat og Kommune maa gaa i Spidsen. Afskedigelse paa Grund af Ægteskab maa ikke finde Sted. Under Svagherskab maa Kvinderne sikres den samme Indtægt som ved deres normale Arbejde. Det fornødne Antal Vuggestuer og Børnehaver maa oprettes, saa den gifte Kvinde trygt kan paatage sig Arbejde.

FOLKETS INDSATS ER AFGØRENDE

Denne Politik svarer til Folkets Ønsker, og den er gennemførlig. Men det vil være en Fejl at regne med dens automatiske Realisering efter Landets Befrielse. Det afhænger helt og fuldt af Folkets Indsats. Det er den, der skal afgøre, om Fremskridt eller Reaktion skal være raadende. Derfor maa alle fremadstræbende Kræfter fra Frihedsbevægelsen fortsat holde sammen og sikre, at Sejren bliver fuldstændig.

Hvor Arbejderne staar, er der ingen Tvivl om. Deres Deltagelse i Folketøjkerne og Udtalelsene fra Arbejdspladser og Generalforsamlinger taler deres tydelige Sprog. De vil have Realiteter, og for dem er de parat til at skridde til Handling.

De faglige Kongresser er gaaet ind for Arbejdernes Synspunkter, men det er ikke nok til at sikre en fremgangsrig Politik. Her til kræves der, at Ordene omsættes i Handling. Den nødvendige Enhed og Kraft staar bag Lederne, blot de vil benytte den. Svigter de, vil Arbejderklassens Indsats alligevel blive ydet, men Tidspunktet kan da blive forhalet og kan da blive benyttet af Reaktionen til nye demagogiske Forsøg paa at føre Folket bag Lyset. Det maa ikke ske! Derfor maa og skal Arbejderklassen samle sig

om en aktiv Indsats. Dens Rolle som Fører af Folket vil da være givet, og med Folkeflertallet bag sig kan den slaa alle reaktionære Anslag ned og sikre, at Folkets Vilje sker Fyldest.

H O V E D O P G A V E R N E

De her fremførte Anskuelser kan sammenfattes i følgende:

1. Dannelse af en Folkeregeving for Gennemførelse af Frihedsraadets Program.
2. Internationalt Samarbejde for Fred og Selvstændighed.
3. Demokratisering af Forsvaret.
4. Sikring og Udvidelse af Demokratiet.
5. Arbejde og økonomisk Tryk til alle.
6. Nationalisering af Udenrigshandel, Monopoler og Banker.
7. Retfærdig Varefordeling og effektiv Kontrol med Produktion og Priser.
8. Ekspropriation af Jord til indeklemt Husmænd og Landarbejdere.
9. Ophjælpning af Fiskeriet.
10. Afskaffelse af indirekte Skatter.
11. Bedre Kaar for Gamle, Invalider og Arbejdsløse.
12. Ophævelse af Socialhedskæringen og Afskaffelse af Arbejdskortene.
13. Genoprettelse af Reallønnen af 1939.
14. Fri Strejkeret.
15. Fuld Ligestilling for Kvinderne og bedre Forsorg for Børn og Unge.

LAND FOLK

UDSENDT AF DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

NUMMER 56

12. DECEMBER 1944

Inndhold

Stalin 65 Aar. — Modstandsbevægelsen i de befriede Lande staar Vagt om Demokratiet. — Fra de forreste Linjer. — Kartoffelordningen, en Narresut. — Vaaben og Demokrati. — Bedriftskomiteer i Frankrig. — 30 Procent Lønforhøjelse i Frankrig. — Polens Arbejdere og Bønder ønsker Frihed og Demokrati. — Nydelig Funktionær. — Forskellige Nyheder.

Stalin - 65 Aar

Staaende midt i Kampen for sit Land og sit Folk fylder Marskal STALIN den 21. December 65 Aar. Et langt Livs utrættelige Arbejde for Socialismen og det russiske Folk kan han se tilbage paa — fra han som 20-aarig ung Mand organiserede Strejker i Georgiens Oljedistrikter til han i Dag staar som Leder og Organisator af Sovjetfolkets sejrige Kamp mod det Hitlerfascistiske Rovdyr.

Som sit Folks politiske og militære Leder er Stalin elsket af det russiske Folk. Denne Hengivenhed skyldes ikke en kunstig Fører-Ideologi, men oprigtig Beundring og Taknemlighed overfor den Mand, hvis Liv spænder over den mest betydningsfulde Periode i det russiske Folks Historie, hvis Navn er Symbolet paa det russiske Folks Fremmarch fra zaristisk Slaveri til socialistisk Frihed, fra kapitalistisk Udplyndring og national Undertrykkelse til idag, da Folket er Ejere af Jord og Produktionsmidler og selv er Herre over sin Skæbne.

Som Lenins mest trofaste Discipel, bedste Medarbejder og fremragende Arvtager har Stalin fra sine unge Dage deltaget aktivt i det russiske Folks Kamp mod Zarismen. Han ledede den revolu-

tionære Opstand i 1917 og organiserede i Interventionsaarene den militære Modstand mod de indtrængende fremmede Tropper. Han har beriget og uddybet den marxistisk-leninistiske Teori. Efter Lenins Død har Stalin videreført hans Arbejde og gennem Femaarsplanernes gigantiske Resultater sikret Socialismens Opbygning i Sovjetunionen. Mens Fascismen tog Magten i det ene Land efter det andet og forgiftede de demokratiske Staters indre Liv og Sikkerhed, skabte Stalin en ny Forfatning for Sovjetfolket, Socialismens Forfatning, bygget op paa Grundlag af det fuldt udviklede socialistiske Demokrati, en Forfatning uden Sidestykke i Historien — og en Forfatning, der ikke kun fik Betydning for det russiske Folk, men som ogsaa for Folkeslagene udenfor Sovjetunionen blev et Lyspunkt i en Mørketid og et Slag mod den internationale Fascisme. Med Rette kunde Stalin i sin Tale ved Forfatningens Forelæggelse for den 8. ekstraordinære Sovjetkongres den 25. November 1936 erklære:

»Paa en Tid, da Fascismens grumsede Bølge tilslører Arbejderklassens socialistiske Bevægelse og kaster Snavs paa de demokratiske Bestræbelser hos den civiliserede Verdens bedste Mænd, vil Sovjetunionens nye Forfatning blive et Anklageskrift mod Fascismen og vidne om, at Socialisme og Demokrati er uovervindelige. Sovjetunionens nye Forfatning vil blive

en moralsk Støtte og virkelig Hjælp for alle dem, der nu fører Kampen mod det fascistiske Barbari«.

Som det russiske Folks nationale Fører er Stalins Betydning stor. Som international Statsmand og Fører i Kampen mod Fascismen og for Demokrati er hans Betydning ikke mindre.

Ligesom den nye Forfatning ikke kun blev til Gavn for det russiske Folk, men ogsaa et Banner for den øvrige Verdens frihedelskende Folkeslag i deres Kamp mod den fascistiske Reaktion — saaledes har hele hans Indsats for det russiske Folk og for Styrkelse af Landets Forsvarskraft ikke kun haft til Formaal at gavne Sovjetunionen, men ogsaa at understøtte hele den demokratiske Verden i dens Kamp mod Fascismen. Netop derfor er de Resultater, der er naaet i Sovjetunionen under Stalins og det bolsjevikiske Partis Ledelse, ogsaa af den allerstørste Betydning for Folkeslagene udenfor Sovjetunionen.

Mange Aar før den nuværende Krigs Udbrud forudsaa Stalin Faren for denne Krigs Opstaaen. Derfor søgte Sovjet-Regeringen i Folkeforbundet og paa internationale Konferencer at skabe den demokratiske Verdens Enhedsfront imod de fascistiske Aggressorer, men uden Resultat — først Østrig og Tjekoslovakiet blev Ofre og en ny Krig udbrød, før den anden blev en Kendsgerning. For at sikre sit eget Land og Folk forudsaa Stalin klart Nødvendigheden af, at Sovjetunionen i Tide skabte sig en Industri, der kunde forsyne Landet med Forsvarsmidler. Gennem Femaarsplanerne blev denne Opgave løst. Deres Virkeliggørelse betød store Ofre og Afsavn for det russiske Folk, men ogsaa Garantien for Fascismens Nederlag i Dag. Uden disse Ofre, uden Femaarsplanerne, uden Industrialisering og Landbrugets Kollektivisering vilde ikke alene Sovjetunionens Eksistens, men ogsaa hele det europæiske Demokratis Eksistens have været i den dødeligste Fare.

Paa den 17. Partikongres den 26. Januar 1934 udtalte Stalin bl. a.:

»Vor Udenrigspolitik er klar. Den er en Politik til Fredens Bevarelse og til Styrkelse af Handelsforbindelsen med alle andre Lande. Sovjetuni-

onen tænker ikke paa at true nogen-
somhelst og end mindre paa at overfalde nogen. Vi er for Freden og forsvare Fredens Sag. Men vi lader os ikke krænke af Trusler, og hvis Kræfterne slaar løs paa os, er vi klar til at slaa igen. Den, som vil Fred, og som søger Forretningsforbindelse med os, vil altid finde Støtte hos os. Men de, der vil forsøge at overfalde vort Land, vil blive vist saa eftertrykkeligt tilbage, at de for Fremtiden taber Lysten til at stikke deres Svinetryne i vor Sovjethave«.

Disse Ord af Stalin er nu ved at gaa i Opfyldelse. Demokratiernes Sejr og Fascismens Nederlag er i Syne. Sovjetjorden er rensat for Fjender. Hitlers Vassaller, Finland, Rumænien og Bulgarien har kapituleret. Paa tysk og ungarsk Jord jager den Røde Hær Resterne af Hitler-Banderne paa Vej mod Tilintgørelsen. Snart vil Stalins Ord fra Talen den 6. November i Aar være en Kendsgerning, snart vil den Røde Hær »slaa de fascistiske Rovdyr ihjel i deres egen Hule og plante Sejrens Fane over Berlin«.

Alt det, der skyldes først og fremmest det russiske Folks eksempeløse Mod og Opofrelse og Stalins geniale, politiske og militære Ledelse. Derfor har ikke alene det russiske Folk Grund til at takke Stalin for hans Indsats. Ogsaa den øvrige Verdens Folkeslag vil med Taknemlighed bringe ham deres Hyldest og Lykønskning i Haab om, at han i endnu mange Aar maa staa i Spidsen for det russiske Folk og ogsaa i de kommende Fredens Aar blive i Stand til at yde en Indsats til Gavn for saavel det russiske Folk, som for alle Verdens Folkeslag.

Som Kommuniste hylder vi Stalin som vor Tids største nulevende socialistiske Fører, som den, der gennem sit Arbejde har vist hele Verdens Arbejderklasse Vejen frem til Socialismen og til en lykkeligere Tilværelse.

Som Danskere hilser vi Stalin, fordi han gennem sin politiske og militære Ledelse af Sovjetunionen og Kampen mod Hitler-Tyskland er med til at bringe vort Land Friheden.

Modstandsbevægelsen i de befriede Lande staar Vagt om Demokratiet

GRÆKENLAND

Ved Underhusdebatten Fredag den 8. December erklærede et af det engelske Arbejderpartis Medlemmer, at den græske Krise var Kulminationen af en mangeaarig politisk Udvikling, som kendetegnedes ved Navnene Darlan, Victor Emanuel, Badoglio og Michailovitsj. Det kan ogsaa siges saaledes, at det, der sker i Grækenland i disse Dage, er Folkets Krav om Indfrielse af de Veksler paa Frihed og Demokrati, som længe har været forfaldne. Udviklingen i Grækenland er ligesom Udviklingen i alle andre besatte Lande et Vidnesbyrd om, at Folkenes Frihedskrig mod Nazismen tillige er blevet en Kamp mod de reaktionære politiske Systemer, som før Krigen holdt Landene nede i Ufrihed og Nød.

I Grækenland havde Kong Georg — der ikke ejer en Draabe græsk Blod i sine Aarer — og Metaxas før Krigen gennemført et Diktatur, der i et og alt var skaaret efter tysk Mønster. Metaxas er død, men Kongen har under sit Eksil efter Evne modarbejdet den store virkelige græske Frihedsbevægelse.

»Svenska Dagbladets« Korrespondent skrev den 18.-10. fra Grækenland, at han havde haft en Samtale med Chefen for et stort Omraade i den nordlige Del af Landet. Denne Chef rettede de alvorligste Anklager mod Kong Georg. Han erklærede, at Kongen lige siden Frihedskampen for Alvor begyndte, med alle Midler har søgt at hindre EAMs Visksomhed. »Jeg taler,« fortsatte Præfekten, »som Repræsentant for EAH i hele Nordgrækenland, og vi repræsenterer en Tiendedel af Grækenlands Befolkning, naar jeg erklærer, at vi energisk vil modsætte os Kong Georgs Tilbagevenden, saalænge det græske Folk ikke gennem Folkeafstemning har vedtaget, at det ønsker, han skal vende tilbage. Hidtil har Kong Georg ikke ytret et eneste anerkendende Ord om EAMs selvopofrende Befrielseskamp, og han har heller ikke med et ene-

ste Ord fordømt Quislingregeringen og dens SS-Tropper, som har myrdet det græske Folk. Tværtimod har Kong Georg sendt sine Agenter til Grækenland for at forstærke SS med det ene Formaal at forhindre den Sammenslutning af hele det græske Folk, som kunde bringe Kongens personlige Stilling i Fare. Gennem sine Agenter lod han udsprede falske Rygter om EAM især gaaende ud paa, at denne efterstræbte kommunistiske Maal og sigtede efter at styrte Grækenland ud i Borgerkrig.«

I en senere Korrespondance den 19.-11. forklarer samme Korrespondent, at hele Tracien og Makedonien nu staar under Forvaltning af den græske Frihedsbevægelse EAM, hvis militære Organisation ELAS saa godt som udelukkende er sammensat af tidligere Partisaner. EAM er en Koalition af de vigtigste antifascistiske Partier, blandt hvilke Kommunisterne er stærkest repræsenteret — som de har været det overalt, hvor der er kæmpet mod Nazismen. Korrespondenten fortsætter »Om den faktiske politiske Partifordeling indenfor det græske Folk er det vanskeligt at domme. Valg endnu ikke har fundet Sted, men fra paalidelig Kilde er det sagt mig, at EAM i Nordgrækenland repræsenterer mindst 80 pCt. af Befolkningen, og at Kommunisterne ved frie Valg maa forventes at faa absolut Majoritet overfor alle andre Partier. EAM er antidynastisk og gør ingen Hemmelighed af sin fjendtlige Indstilling overfor Kongen. Dens Beredvillighed til at lade Spørgsmaalet om Monarki eller Republik afgøre ved Folkeafstemning er Udtryk for dens faste Overbevisning om, at der vil blive en overvældende Majoritet for Republikken.«

Alene disse to Citater viser, at Problemstillingen i Grækenland er mere kompliceret end f. ex. i Belgien. Frihedsbevægelsen i Grækenland har under hele Besættelsen været splittet. Foruden EAM, der repræsenterer den overvejende Fol-

kestemning, bestod en mindre Organisation EDES under General Zerva, væsentlig rekrutteret blandt Officerer, der tidligere støttede Metaxas-Diktaturet. Denne Gruppe har under hele Besættelsen opretholdt intim Kontakt med Eksilregeringen, der er sammensat af overvejende udemokratiske Politikere, og den har stadig set det som sin Opgave at bekæmpe EAM fremfor at bekæmpe Tyskerne. EDES-Folkene var i Grækenland hvad Michailovitsj-Folkene var i Jugoslavien: Forrædere mod Frihedskampen, Forkæmpere for det fascistiske Diktatur.

Da Regeringen Papandreou ankom til Grækenland fra Cairo udnævntes 6 Repræsentanter for EAM som Ministre, og dermed mente de reaktionære Diktatorfolk formentlig at have lukket Munden paa Modstandsbevægelsen. Men et Folk, der har kæmpet og lidt og i aarevis kun haft det ene Maal for Øje: Frihed, Demokrati, Tryghed ønsker Handling og ikke Ord, ønsker Realiteter og ikke tomme Gestus. Det varede ikke mange Dage, før Papandreou afslørede sine inderste Hensigter. I Ministerier og andre offentlige Kontorer ansatte han fortrinsvis Folk fra Metaxas-Diktaturets Tid, altsaa svorne Fiender af Demokratiet, han indrullerede den reaktionære Officersbevægelse EDES, som under hele Besættelsen havde bekæmpet Patrioterne, i den græske Nationalgarde, samtidig med at han fik den engelske Øverstkommanderende Scobie til at udstede en Dagsbefaling til alle Modstandsbevægelsens Medlemmer om, at deres Kamp var forbi, og lod det græske Krigsministerium udstede Ordre til Opløsning af samtlige Modstandsgrupper indenfor EAH (mens EDES som nævnt skulde danne Kernen i Regeringens nye Hær). Dermed var Bægeret løbet fuldt, og den 2.-12. indgav de 6 EAM-Ministre deres Afskedsbegæring til Papandreou. I et Manifest fra EAM, hvis fulde Ordlyd endnu ikke er kendt, hed det bl. a. som Motivering for Ministrenes Tilbagetræden, at Papandreou havde nægtet at arrestere Quislinger og Samarbejdsfolk, at han tværtimod i mange Tilfælde havde op-højet dem til de mest ansvarsfulde Stillinger, at de græske Frihedskæmpere, som Tyskerne havde smidt i Fængsel, ikke blev løsladt og endelig, at Papan-

dreou gav Fascisterne Vaaben og krævede Folket afvæbnet.

Det er disse Synspunkter, visse engelske Kredse nu erklærer for uforenelige med Demokrati!

Om Kampene i Athen og det øvrige Grækenland foreligger indtil nu kun engelske Telegrammer, og det er derfor ikke muligt at danne sig et virkeligt Billede af Begivenhedernes Udvikling, men lad os sluttelig citere et Par af de Udtalelser, der faldt under Underhusdebatten om Grækenland. Cox, Arbejderpartiet, udtalte bl. a.: »Den nuværende græske Regering er ikke baseret paa almindelige Valg. EAM er ikke nogen kommunistisk Organisation, men en venstreorienteret, republikansk Folkebevægelse, der støttes af 90 pCt. af det græske Folk. EAMs Krav var rimelige og gik kun ud paa, at saafremt deres Styrker skulde afvæbnes, saa skulde ogsaa de andres Styrker afvæbnes. Dette rimelige Forlangende blev afslaaet enten af Papandreou eller af den engelske Ambassadør i Athen, der er almindelig berygtet som »det nye Grækenlands onde Aand«.« Taleren sluttede med at spørge, »om Churchill havde til Hensigt at udnævne Statsministre i de befriede Lande paa samme Maade som Hitler i sin Tid udnævnte Gauleitere«.

Churchill krævede et Tillidsvotum fra Underhuset, og han fik det. Men de mange skarpe Ord, der lød mod Premierministeren, viser, at det først og fremmest var af Hensyn til den fortsatte Krigsførelse mod Tyskland og ikke for sin Stilling til de græske Frihedskæmpere.

BELGIEN

Udviklingen her viser stort set samme Kendetegn som i Grækenland. Den reaktionære Højremand, Pierlot, som har tilbragt alle Kampaarene i London, vendte efter Landets Befrielse tilbage med en Eksilregering, hvori Modstandsbevægelsen overhovedet ikke var repræsenteret. Den holdt i 11 Dage, saa optoges 2 Kommunist og en Mand fra den øvrige Modstandsbevægelse i Regeringen. Ogsaa Pierlot var formentlig af den Mening, at hermed var Munden lukket paa Folket. Disse Førkrigsfolk har stadig ikke begrebet, at der nu skal synges rent ud

og tones Flag. Halvheder gør det ikke mere. Pierlot opfyldte ikke de Aftaler, han havde truffet med Modstandsbevægelsens Folk om Arrestation af Krigs-
ofrbrydere, Løsladelse af Patrioter og Udrensning indenfor Administrationen.

New Yorkerbladet »PM«s Korrespondent i Belgien telegraferede saaledes hjem, at Krisen i Belgien skyldtes Regeringens Forsøg paa at tage Herredømmet uden Hensyn til, hvad der er sket i disse Krigsaar, og at det belgiske Folk er høist foruroeligt over Tilsynekomsten af alle de gamle reaktionære Politikere. En engelsk Korrespondent, som har opholdt sig 3 Maaneder i Belgien, udtaler, at kun en Del smaa Kollaborationister er fængslet, mens de store stadig gaar frit omkring.

Den 15.-11. udsendte Pierlot Ordre til, at Modstandsbevægelsen skulde afvæbnes, skont der ikke herskede Enighed herom indenfor Regeringen. Den 16.-11. forlod Modstandsbevægelsens Folk i Protest Regeringen, idet de henviste til det uanstændige og farlige i, at denne konservative Statsminister, hvis Mandat forlængst var udlobet, og som under hele Krigen havde siddet trygt i London, nu havde saa travlt med at afvæbne de Partisaner, som med Vaaben i Haand havde kæmpet mod Tyskerne og gennem deres Kamp muliggjort hans og Spaaks Tilbagevenden. Samtidig henviste man til, at Quislinger og Samarbejdsfolk ikke blev afvæbnet og at Regeringen ikke havde taget en eneste Forholdsregel for at rense Samarbejdsfolkene ud af Administrationsapparatet. Senere har Pierlot fortsat sin reaktionære Kurs og har ladet sig bemyndige til at forbyde Afholdelse af Møder, til at forflytte Personer fra Byer eller Egne, hvor Regeringen finder deres Nærværelse uønsket og til at gennemføre Forholdsregler til at hindre Omdeling af Blade eller Tryksager, som kan »skade Folkets Moral«.

Med denne Form for »Demokrati« paa Programmet vil Pierlots Dage snart være talte.

HOLLAND

Endnu er hele den hollandske Regering ikke vendt tilbage til Landet, men allerede i Dag spores der stærk Misfornøjelse med den.

Korrespondenten til »New York Times« skriver saaledes fra Maastricht, at Befolkningen i dette Omraade ikke paa nogen Maade viser Begejstring for den hollandske Regering, som er vendt tilbage til Fædrelandet og for Størsteparten bestaar af gamle Ministre.

Regeringens Popularitet er yderligere blevet svækket derved, at den Krigsguvernør, som repræsenterer Regeringen, har afsat Borgmestre, der har deltaget i Modstandsbevægelsen, og erstattet dem med Borgmestre, som beklædte Embederne før Krigen, blandt disse ogsaa adskillige som har beklædt Embederne under den tyske Okkupation. Denne Begyndelse lover ikke godt, og saafremt Regeringen ikke lægger Kursen haardt om, vil det komme til blodige Uroligheder ogsaa i Holland.

Deltagerne i Modstandsbevægelsen, slutter Korrespondenten, kræver større Demokratisering ogsaa af det økonomiske Liv end før Krigen.

Billedet er saaledes overalt det samme. Det er forbi med de lunkne Kompromisers Tid. Folkene kræver Realiteter. De vil have Tøj paa Kroppen, de vil have Mad i Munden og de vil først og fremmest sikres imod, at en Flok reaktionære pro-fascistiske Elementer endnu en Gang sætter sig til Rette i Regerings- og Administrationssæderne og paany styrter Landene ud i Krigens Barbari og Ødelæggelse. Derfor kræves der Udrensning til Bunds af alle Quislinger og Samarbejdsmand, derfor nægter Folkene at aflevere sine Vaaben før dette Krav er opfyldt. Det har ofte nok paa sin Krop følt, hvor lidet man kan stole paa de reaktionæres Løfter og Tilsagn. Det lader sig ikke længere holde hen med Snak. Har det sejrrikt kunnet staa Kampen igennem mod Tyskerne, vil det ogsaa kunne besejre sit eget Lands lille Klike af Mørkemænd og Udsugere. Folkene har kæmpet under Parolen Frihed, Fred og Demokrati. Nu, da deres Lande er befriet, ønsker de Ordene omsat i Handling. Dette er, hvad Udviklingen fortæller i de indtil nu befriede Lande.

Spørger man dernæst: Hvorledes vil det gaa i Danmark, da falder Svaret let: Saafremt den første Regering tager tilbørligt Hensyn til Modstandsbevægelsen,

saafremt den skaanselsløst og uden Betænkning gennemfører de af Frihedsraadet formulerede Krav om Arrestation af Landsforrædere, om Udrensning af Samarbejdsmand, om Konfiskation af Krigsgevinster o. s. v., da vil Udviklingen foreløbe i Ro, det viser bl. a. Eksemplet i Finland, hvor Regeringen gaar frem med haard Haand overfor Tyskervenner og fascistiske Organisationer. Det staa saaledes fuld ud til de Folk, der faar i Opdrag at danne den første Regering, at afgøre, hvorledes Friheden skal holde sit Indtog i Danmark, thi saameget er vist, det danske Folk vil ikke med mindre Energi end det belgiske, det franske og det græske staa Vagt om Demokratiet og med Sejrens Ret forlange sine Krav opfyldt.

Fra de forreste Linjer

Jernbanesabotagen, der i November Maaned indtog en ubestridt Førerplads i Kampen mod de tyske Undertrvkkere, har i de første 14 Dage af December været ret begrænset, men de tidligere udførte Aktioner har sat saa følelige Spor, at Statsbanernes Kapacitet er blevet meget stærkt nedsat. DSB kan i Øjeblikket ikke overkomme de tyske Militærtransporter og har bl. a. af denne Grund — men ogsaa fordi de tyske Kulleverancer helt er udebleven siden 24.-11. — maattet foretage drastiske Indskrænkninger i Juletrafikken.

Ellers har det ikke skortet paa dristige Aktioner fra den danske Sabotørers Side. Saaledes blev Aktionen mod Standard Electric den 2.-12 udført med en Dristighed og Grundighed, der tjener hele Modstandsbevægelsen til Ære. Pistolbevæbnede Mænd holdt Lørdag Morgen en Mælkevogn op i Nærheden af Fabrikken, der ligger i Raadmandsgade i København. I Mælkevognen anbragtes derefter 4 Smørdritler, indeholdende Sprængstof, hvorefter Kusken blev tvunget til at køre ind i

Fabrikens strengt afspærrede Gaard. Han var vant til at komme der daglig, og ingen skænkede ham derfor særlig Opmærksomhed. Straks Portene blev aabnet for Mælkevognen strømmede Frihedskæmperne til, holdt Portvagten op, anbragte »Smørdritlerne« passende Steder i Stueetagen paa den store Fabriksbygning, advarede Arbejderne og anbragte dem i Beskyttelsesrum — og faa Minutter senere rystede et Par voldsomme Eksplosioner hele Kvarteret. »Standard Electric«, der stod blandt de øverste paa Listen over Leverandører til Tyskerne, eksisterede ikke mere, og den bliver ikke til Fabrik paa denne Side Freden.

Torsdag den 30. November fandt et usædvanligt dristigt Vaabenkup Sted paa Godsbanegaarden i København, hvor 12-14 Frihedskæmpere tømte en Jernbanevogn for Vaaben. Det drejede sig om Maskinpistoler og Magasinrifler med tilhørende Ammunition samt et stort Parti Haandgranater og Haandbomber. Hele Herligheden var beregnet til »Folkestormen« i Kastrup Lufthavn.

Alt aandede Fred og Idyl paa Godsbanegaarden. Vognen med den kostbare Last var netop kørt til Rampe, da Værnemægten i Løbet af Eftermiddagen vilde afhente Vaabnene. I Vagtlokalet, en halv Snes Meter fra Vognen, sad det tyske Mandskab og spillede Kort, da en stor Lastbil rullede op foran Pakhuset. Chaufføren og hans Medhjælpere gik ind i Pakhuset, hvor de med Maskinpistoler tvang Mandskabet til at tømme den tyske Vogn for Indholdet og transportere det ud paa Lastbilen. Imens holdt Frihedskæmpere Vagt ude paa Pladsen, et Par umiddelbart foran Døren til det tyske Vagtlokale, hvor Kortspillet stadig gik lysteligt. Hele Aktionen varede 3 Kvarter, saa kunde Chaufføren og hans Medhjælpere atter tage Plads i Lastbilen, de rullede ud gennem Porten, fortsatte over Politortorvet, hvor Sommers sorte Banditter holdt Vagt og forsvandt i den almindelige Trafik — med en Række agtpaagivende Cyklister kredsede om den dyrebare Ladning.

Den 29. November bragede Eksplosionerne over Skanderborg By og Omegn.

Tyskerne har her — meget karakteristisk — beslaglagt Aandssvageanstalten »Sølund«, der ligger i Skanderborg Dyrehave umiddelbart udenfor Byen. Anstalten var meget stærkt beskyttet og kaldtes almindeligvis »Fæstningen Skanderborg«. Den har gennem længere Tid fungeret som Hovedkvarter for de tyske Styrker i Jylland og General Hanneken havde bl. a. en Villa indenfor Afspærringen. Festlighederne tog deres Begyndelse tidligt om Morgenen, og hele Dagen igennem bragte Bomberne. De sidste 3 Eksplosioner indtraf først ved 19-Tiden og ialt menes der at være eksploderet mere end 30 store Bomber. Der blev ødelagt 4 Ingeniørkontorer, 20-30 Biler og den store Transformatorstation. Det mest bemærkelsesværdige var, at Eksplosionerne indtraf overalt paa det store Terræn, saaledes at Tyskerne tilsidst blev helt forvirrede og ikke anede deres levende Raad. Ud paa Aftenen tilkaldte de Bvens Borgmester og et Bvraadsmedlem og krævede, at man enten skulde fremskaffe Sabotørerne eller en ny Transformator, saaledes at der ater kunde komme Lys paa »Sølund«. Intet af Kravene kunde dog opfyldes.

Den 25. November skaffede Frihedskæmperne sig Adgang til Kedelsmedien paa B & W, hvor man netop havde fuldført to store Kedler for tysk Regning. Begge Kedler blev sprængt i Luften.

Bjelke Rasmussens Konfektionsfabrik, der udelukkende sver Uniformer til Tyskerne, fik den 30. Besøg af Frihedskæmpere, som efter Skudveksling med Sabotagevagterne trængte ind paa Fabrikken og tvang saavel Vagterne som Fabrikens øvrige Personale til at se paa, hvorledes der blev hældt Petroleum ud over alle Stoffer og Uniformer, hvorefter der blev sat Ild paa det hele.

Den 30. November knaldede det ogsaa livligt i Aarhus. Paa Godsbanegaarden ødelgdes 3 Biler af Bomber og paa Galgebakken sprængtes nogle elektriske Anlæg i Luften, og som om det ikke var tilstrækkeligt, jøg en Hund ved 18.30 Tiden ned gennem Minefelterne i Marselisborg Skov og fremkaldte en hel Serie af voldsomme Eksplosioner. Hunden er i god behold.

1. December skulde to Fræsemaskiner, som Tyskerne havde stjaalet paa Maskinfabrikken paa Blegdamsvej 60-62, føres til Godsbanegaarden for derfra at transporteres til Tyskland. Tyskerne havde gjort alt for at holde saavel Tyveri som Transporten hemmelig, men en Time før Afhentningen og endnu før Arbejderne var mødt paa Arbejde, blev begge Maskiner ødelagt ved Bombeeksplosioner.

Til Trods for at Frichs Fabrikker i Aarhus holdes under meget stærk Bevogtning, lykkedes det den 3.-12. at sprænge en Samleskinne til Virksomhedens Elektricitetsværk.

Den 4.-12. sprængtes en tysk Benzinvogn i Luften paa Aarhus Hovedbanegaard og den 2.-12. ødelgdes Værnemagaren Carl E. Thuemands elektromekaniske Fabrik. Thuemand har sidst gjort sig bemærket ved at reparere de ødelagte Transformatorstationer, som Tyskerne skal sprænge Havnen i Luften med inden deres Afrejse.

Efter det i sidste Nummer af *Land og Folk* udførligt omtalte dristige Vaabekamp mod Hærens Geværfabrik nedsatte Tyskerne en særlig Kommission til at undersøge Forholdene. Den kom til det Resultat, at to østriske Soldater, som havde haft Vagt udenfor det Pakhus, hvor Vaabnene blev taget, var de egentlig skyldige, og de dømtes omgaaende til Deportation — til Fronten, men før man fik dem eksporteret, gjorde de sig usynlige, saa nu har Hr. Best ogsaa dem at lede efter.

Livets Risiko

I en Linje 10 kunde man forleden se Sporvejenes nye Plakat — den med de to Engle, der sejler paa en Sky — forsynet med en aktuel Tilføjelse, saaledes at Teksten fik følgende Ordlyd:

1. Engel: Og du?
2. Engel: Jeg sprang af en Sporvogn i Fart. Og du?
1. Engel: Jeg gik forbi Shell-Huset.

Vaaben og Demokrati

En svensk Forfatter skrev efter et Besøg i Moskva:

«Moskva-Regeringen er den eneste Regering i Verden, som tør give de arbejdende Masser Vaaben».

Han havde set den endeløse, brede og bølgende Demonstration, som paa en 1. Maj eller 7. November rullede over den Røde Plads. Først Soldaterne og Matroserne, det motoriserede Artilleri, Tanks og Flyvemaskiner. Derefter Moskvas Arbejdere, et tilsyneladende endeløst, broget og syngende Folkehav. Vesteuropæeren maatte gnide Øinene ved dette Syn: Her kom hele Fabrikskollektiver, hvor Arbejderne marcherede med Gevær paa Skulder.

Den, som har gjort sig den Umage at læse bare lidt om Sovietunionens Forhold, vil vide, hvor konsekvent denne Folkets Bevæbning er gennemført. Paa hver eneste Fabrik, i hver eneste Skole anvender Arbejderne eller Eleverne en stor Del af deres Fritid til at opøve sig i Brugten af Vaaben. Ikke kun Mændene i den bedste Alder, ogsaa Kvinderne, Drengene og de helt gamle deltager i Undervisningen. De har gennem Aarene lært at omgaa Geværer, Maskinpistoler og meget andet. Tyskerne har under Krigen faaet at føle, at ikke alene Rødemisterne, men hele Soviets Civilbefolkning tilfulde forstod at bruge de Vaaben, som Regeringen havde overladt dem.

Forklaringen paa denne almindelige Bevæbning af hele Folket er ganske ligetil: Landets Forsvarskraft forstærkes, naar man hænger et Gevær eller en Maskinpistol ind i hvert eneste Arbejderhjem. I et virkeligt Demokrati behøver Myndighederne ikke frygte for, at det arbejdende Folk, som udgør det store Folkeflertal, skal vende Vaabnene mod Regeringen.

Omvendt kan man stille Spørgsmaalet: Hvorledes staar det til med Demokratiet i de Lande, hvor Regeringerne vil gøre Besiddelsen af Vaaben til et Monopol, ofte endda et Klassemonopol?

Hvorfor er Højrelementerne indenfor den belgiske, franske og græske Regering

saa ivrige efter at afvæbne de bedste Patrioter, Partisanerne og Sabotørerne, Arbejderklassens Sønner, som hele den demokratiske Verden gennem Aar har beundret for deres heroiske Indsats i Kampen mod Tyrkerne? Det er næppe, fordi disse Folk tilstræber Gennemførelsen af et virkeligt Demokrati, men det er Demokrati, Folkene ønsker efter denne forbandede Krig, og derfor vil de ikke lade sig afvæbne, saalænge Fascister og reaktionære Elementer stadig bærer Vaaben.

Kartoffelordningen - en Narresut

Dersom Myndighederne har troet, at der med Rabatordningen vilde blive Ro om Kartoffelsituationen, har de forregent sig. De 5 Kroner pr. Forbruger forslaar jo — populært sagt — som en Skræder i Helvede overfor de taarnhøje Priser, og der er ikke givet nogensomhelst Sikkerhed for, at Priserne ikke gaar yderligere op. Saavel den sjællandske som den jydsk Notering viser da ogsaa fortsat Stigning. Derfor er der stadig Røre om denne Sag, og det vil der vedblive at være, indtil der skabes Garanti for, at Kartofflerne sikres til rimelige Priser.

Rabatordningen er kun en Narresut. Tilsyneladende faar Forbrugerne en Lettelse, men det maa erindres, at de selv skal være med til at udrede Udgifterne. Det reelle i Ordningen er, at der af Statskassen øses 12 Millioner Kr. i Lommerne paa Kartoffelavlerne, fordi de samme Krese, der har søgt Tyskernes Bistand til en Forhøjelse af Smørprisen, raaber op og truer. Myndighederne burde i Stedet for denne Million-Julegave have haandhævet Prislovens Bestemmelser, der i Paragraf 8 udtrykkeligt fastslaar, at urimelige Priser og urimelige Forretningsforbindelser er forbudt.

Fra forskellig Side er der krævet en Redegørelse fra Handelsministeriet om

denne Sag for at faa de ansvarlige frem i Dagens Lys. Dette Krav maa understøttes, men herved kan det ikke blive. Der maa skrives ind mod Jobberiet fra saavel Avlernes som Melemhandlernes Side. Der maa fastsættes Maksimalpriser, men ikke paa Grundlag af de af Avlerne opstillede Regnskaber, thi det er det rene Bluff, naar der, som anført i et Dagblad, beregnes 28 Kr. pr. Tønde Læggekartofler. Det staaer de ihvertfald ikke Avlerne i.

Forbrugernes Krav er derfor stadig: Klækkelig Nedsættelse af Maksimalpris og Indførelse af Fodringsforbud samt Afleveringspligt.

Bedriftskomiteer i Frankrig -

I det franske Ministerraads Møde den 31. Oktober 1944 vedtoges det at oprette Bedriftskomiteer. Alle Foretagender, der beskæftiger mindst 100 Løntagere, skal have en Bedriftskomite, hvis Formandsplads ifølge Bestemmelserne beklædes af Foretagendets Chef. Medlemmerne skal vælges af Arbejderne, Funktionærerne og Arbejdslederne. Personalets Delegeretantal skal være mindst 4 og højst 8, alt efter Foretagendets Betydning. Paa det samme Omraade skal Komiteerne samarbejde med Direktionen for at forbedre Arbejds- og Livsvilkaarene. Paa det økonomiske Omraade vil Komiteerne til at begynde med spille en raadgivende Rolle og senere blive knyttet til Forretningsledelsen. De skal stadig holdes inderrettet om Foretagendets Gang og økonomiske Udvikling. Er Foretagendet et Aktieselskab, skal det stille alle Regnskabsdokumenter til Raadighed for Komiteen tillige med alle Beretninger, der tilstilles Aktionærernes Generalforsamling. Komiteerne kan øve Kritik og fremsætte Ønsker. De kan formulere Forslag, og Driftsherren har Pligt til at besvare saadanne. Enhver Komite kan appellere til de »konsultative Komiteer«, der er oprettet i Forbindelse med Regeringens Kommissærer, og som har afløst Organisationskomiteerne.

30 Procent Lønforhøjelse i Frankrig -

Den franske Arbejdsminister udtalte i Oktober 1944 i et Interview bl. a.:

»Forhøjelsen af Arbejdslønnen er sket i den Form, at alle Arbejdere faar samme Forhøjelse, og denne er udregnet paa Basis af de laveste Lønninger. Regeringen har opnaaet det tilsigtede Resultat: Levnedsmiddelforsyningen er blevet lagt bedre, Priserne har holdt sig stabile, og den sorte Børs er paa retur.

Forhøjelsen af Arbejdslønnen andrager i Gennemsnit paa 30 pCt.«

Nydelig B. & W. Funktionær

Ikke alle Funktionærer paa de store Arbejdspladser har forstaaet under Besættelsen at optræde som Danskere. Ogsaa paa Refshaleøen er der enkelte, som vil blive husket. En af dem er Frederik Jensen med Tilnavnet »Sorte Henrik«. Da Tyskerne kom blev han Nazisvin om en Hals — hersede med Arbejderne og fortalte pralende, at nu havde »vi snart vundet Krigen«. Hr. Jensen saa sig allerede i Aanden som Nazipave i et fedt Embede. Men de skønne Drømme fik Ende. Nu hænger Skuffen paa »Sorte Henrik«, og han er begyndt at lefle for sine Omgivelser. Dog — alle ist verlore — ogsaa »Sorte Henriks« Chancer for at løbe fra sin Fortid.

En Del af de deporterede danske Politifolk vil i den nærmeste Tid blive sendt tilbage til Danmark — dog ikke for at frigives, men for at interneres i Frøslevlejren. Nogle af Statsbanernes store Rubebiler, den sydjyskæ L. B.-Kolonnens Ambulancer samt nogle Arbejdsvogne er i den Anledning startet til Buchenwalde for at hente Politifolkene. Ialt 22 Politifolk skal være døde i Lejren i Løbet af de 2 Maaneder, Opholdet har vareet.

Polens Arbejdere og Bønder ønsker Frihed og Demokrati

Mens hele Verdens Interesse er samlet om Fronterne, hvor det afgørende Slag mod Tyskerne udkæmpes, har visse Folk, der har trukket sig tilbage i Sikkerhed i London, uhyre travlt med at henlede Verdens Opmærksomhed paa deres egne, snaa egoistiske Interesser, som de mener er vigtigere end alt andet. Det er den saakaldte polske Eksilregering, som under store Reklamebrøl har skiftet Statsminister to Gange i Løbet af kort Tid — først Kwapinski, saa Attisjefski. Hvem er disse Herrer i de skiftende Regeringer? En Bande reaktionære, som kun plejer deres egne snævre Interesser. Nogle af dem kalder sig »Socialister«, andre »Nationalister«, men det er kun Etiketter, som skjuler deres sande Karakter. Deres Maal er de sædvanlige: at ophidse det polske Folk til Fjendskab mod Sovjetunionen og at saa Splid i Antihitlerlejren. Det nye ved dem er kun, at de nu endelig viser sig ukamoufleret og ikke længere skjuler sig bag Mikolajczyk.

»New York Times« Londonkorrespondent har erklæret, at den almindelige Mening er, at disse »Regeringsmedlemmer« ikke vil komme til at spille nogen Rolle i det fremtidige Polen. Nej, det vil de ikke, og ved deres Ivrighed fremskynder de ovenikøbet selv deres Vej til Historiens Mødding! De har intet til Fælles med det polske Folk. Det er tilstrækkeligt karakteriserende for denne »Londonregering«, at Lederne af en af dens Militærorganisationer i Polen paa Gestapos Ordre er i fuld Gang med at bekæmpe Partisanerne. Saadan er de! De hører til Darlans, Michailovisj' og de øvrige reaktionære Landsforræderes Brigade. Deres Dage er talte.

Inens haster Udviklingen i den befriede Del af Polen frem forbi dem og den Hensyntagen til dem. Den af den nationale Befrielseskomite gennemførte Jordreform berører nu alle Dele af det polske Folk i de befriede Omraader. Ind-

til Begyndelsen af November havde ialt 40.000 Bønder og Landarbejdere faaet tildelt Jord. Alle Forsøg fra fjendtlige Elementer, udsendt af eller hørende til »Londonregeringen«, paa at forhindre Reformens Gennemførelse er totalt strandede. Det nationale Befrielsesraads Autoritet vokser fra Dag til Dag, det er sammensat af Mænd og Kvinder, som forstaar Polakkernes Ønsker og Haab, og som ved, at det polske Folk ikke vil finde sig i en Tilbagevenden til Førkrigstidens utaalelige Undertrykkelse og Udbytning. Overalt i de befriede Omraader er der derfor i denne Tid en Massebevægelse i Gang for at faa Raadet omdannet til en provisorisk demokratisk Regering. Paa talrige Møder er dette Krav blevet fremsat. Det polske Folk ved, at en Tilbagevenden af de reaktionære Elementer fra London uvægerlig vil kaste Landet ud i en ødelæggende Borgerkrig, mens Skabelsen af en fri, demokratisk Regering udgaaet af det brede Folks Modstandsbevægelse vil sikre Landet en rolig og lykkelbringende Fremtid.

Den kendte amerikanske Journalist Eddi Gilmore ramte præcis Stemningen hos det polske Folk i som udenfor de befriede Omraader, da han forleden skrev hjem til sit Blad: »Folk, som har udholdt 5 Aars Krig i Polen, vil aldrig lade de reaktionære komme til Magten igen!«

Som et nyt, raffineret Led i Nervekrigen mod den danske Befolkning, har Tyskerne i Aarhus udarbejdet en »Gidsel-Liste«. Den kom første Gang i Anvendelse Natten til 3. December, da en anonym Opringning havde meddelt, at Hotel »Royal« vilde blive sprængt i Luften. Øjeblikkelig korte Gestapobiler ud i By og hentede 10 kendte Aarhusborgere, som blev bragt til Hotellet, hvor de fik at vide, at de var taget som Gidsler. De blev derefter anbragt tre og tre paa hver Etage og placeret paa Stole paa Gangene. Fru Borgmester Stecher Christensen anbragtes dog alene i Hallen. De bevogtedes Natten igennem af Militærpatruljer. I Aarhus er den almindelige Opfattelse, at Bombetruslerne er fabrikeret af Tyskerne selv for at faa Lejlighed til at terrorisere Befolkningen.

1058

P O L E N

STÆRKT OG UAFHÆNGIGT

Indeholder bl.a. Artikler af
Joseph M. Davies, Professor
H. Parle, og den officielle
Bedejgørelse for
Katyn-Provokationen.

LAND OG FOLKS Forlag

DANMARK 1944

OM POLLEN OG DETS FORHOLD TIL SOVJETUNIONEN.

Den mangeaarige amerikanske Gesandt i Moskva Joseph E. Davies, der vil være kendt bl.a. fra sin Bog "My Mission to Moscow" og fra sin Rejse i 1942 til Moskva som Roosevelts særlige Udsending til Stalin, har til et amerikansk Tidsskrift besvaret en lang Række Spørgsmaal vedrørende Sovjetunionen. Vi citerer nedenstaaende Joseph E. Davies's Udtalelser om Forholdet mellem Polen og Sovjetunionen:

"Forrige Aar, 1941, da man undertegnede den engelsk-russiske Paagt, der indeholdt en Overenskomst om gensidig Bistand i Tilfælde af Angreb paa en af Parterne inden for en Tid af 20 Aar, var baade England og Sovjetunionen tilfredse med at lade Spørgsmaal, som kunde give Vanskeligheder, hvile til efter Krigens Slutning for at faa dem løst paa ret og billig Maade. Det var klogt. Tiden er ikke til at blive indbyrdes uenige, saa længe Hitler og Nazisterne ikke er gaaet til Raadet.

Ved den Lejlighed var, efter hvad Pressen meddelte, ogsaa Spørgsmaalet om den polske Grænse fremme til Behandling. Det blev meddelt, at General Sikorski og den polske Regering var indforstået med dette Arrangement for netop at opretholde Enheden i Krigsanstregelserne. Efter Afslutningen af den engelsk-russiske Paagt, der efter Pressens Oplysninger at domme var blevet godkendt af General Sikorski, fik et stort Antal polske Krigsfanger i Rusland deres Frihed, over 100 000 polske Soldater blev frigivet, udrustet af Storbritannien og USA og organiseret som kampende Stykke mod Hitler. De befinder sig nu i det mellemste Østen.

Jeg har stor Sympati for det polske Folk, men man kunde neppe vente, at Russerne skulde ytre Bifald, naar Spørgsmaalet om Grænsen fornylig blev taget op i London, navnlig eftersom Russerne mente, at man var enige om at udskyde Døftelsen af dette Spørgsmaal til Freden. Russerne kunde naturligvis ikke lade disse Krav staa uløst, hvilket ikke hindrer, at de er gang i Fremtiden vil lade deres Synspunkter komme til Ord og regner med, at man vil tage Hensyn dertil. Det er betegnende, at det ikke er Russerne, der har ønsket øjeblikkelig Beslutning i disse "krigs-spørgsmaal".

Vi har understreget den sidste Bemærkning. Man bør lægge Mærke til, at det er den polske London-Regering, der har rejst Spørgsmaalet om Polens Grænser netop nu, medens man tidligere havde godkendt at dette Paaen skulde hvile til Freden, og skønt man ikke kan være i Tvivl om, at en Diskussion herom paa dette Tidspunkt kun kan tjene Nazismens Interesser. Den polske London-Regering ønsker aabenbart at skabe Splid mellem de frie Nationer, nu hvor den endelige Befrielseskamp staar for Døren.

Da der herhjemme paa Grund af Nazi-Emsretningen af vor Presse og Forstyrrelsen af vor Radioaflytning hersker nogen Uklarhed om Udviklingen af Forholdet Sovjetunionen-Polen, bringer vi nedenstaaende dels en Gennemgang af de seneste Noter, dels en Række Uddrag af Artikler til Belysning af Forholdene i Polen før og under Krigen samt om den polske London-Regering. En Artikel af Professor E. Tule - der kendes fra sin fortrinlige Bog om Napoleon (Hagerups Forlag) - bringes i sin Helhed. Endelig bringes i Uddrag den sovjetrussiske Undersøgelseskommissions Beretning om Gestapos Massemord paa polske Officerer i Katynskoven. Som bekendt sluttede den polske London-Regering sig i sin Tid uden Tøven eller Forbehold til Nazisternes Paastand om, at de polske Officerer var myrdet af "de Røde". Efter at Tyskerne i Hast maatte forlade Katynskoven ved Smolensk har en Undersøgelse nu tilfulde klarlagt, hvordan Gestapo efter Ordre fra Berlin udryddede disse polske Officerer.

DE POLSKE GRÆNSEKRAV.

Den 5. Januar 1944 offentliggjorde den polske London-Regering en Erklæring om de polsk-sovjetiske Forbindelser, og Sovjetunionens Telegrambureau Tass udsendte derefter følgende Svar:

"Den 5. Januar blev der i London offentliggjort en Erklæring fra den polske Emigrantregering om de polsk-sovjetiske Forbindelser. Denne Erklæring indeholder en Række urigtige Paastande, bl.a. en urigtig Paastand angaaende den sovjetisk-polske Grænse. Som bekendt har Sovjetforfatningen fastlagt den sovjetisk-polske Grænse i Overensstemmelse med Folkeviljen i Vestukra- (forts. paa næste Side)

Side 4

(forts. fra foregaaende Side)

ine og Vesthviderusland, saaledes som den kom til Udtryk i den Folkeafstemning, som fandt Sted 1939 paa bred, demokratisk Basis. Det vøstukrainiske Omraade, hvor den ukrainske Befolkning udgør den altovervejende Majoritet, er blevet tilsluttet Sovjetukraine, og det vesthviderussiske Omraade, hvor den hviderussiske Befolkning udgør den altovervejende Majoritet er blevet tilsluttet Sovjethviderusland.

Den Uretfærdighed, som blev bekræftet med Ukrainerne og Hviderusserne i Vestukraine og Vesthviderusland ved Regertraktaten 1921, der blev påtvunget Sovjetunionen, blev saaledes gjort gældende. Vestukraines og Vesthvideruslands Tilslutning til Sovjetunionen har ikke blot ikke antastet Polens Interesser, men har tværtimod skabt et Grundlag for varigt Samarbejde mellem det polske Folk og dets Naboer, det ukrainske, det hviderussiske og det russiske Folk.

Sovjetunionens Regering har Gang paa Gang erklæret, at den er for Genoprettelsen af et stærkt og uafhængigt Polen og for Venskab mellem Sovjetunionen og Polen. Sovjetunionens Regering erklærer igen, at den bestræber sig paa at oprette Venskab mellem Sovjetunionen og Polen paa Basis af naboverlige Forbindelser og gensidig Agtelse, og, hvis det polske Folk ønsker det, paa Basis af en gensidig Bistandskontrat med Tyskland, som er Sovjetunionens og Polens Hovedfjende. Til Virkeliggørelse af denne Plan kunde Polens Tilslutning til den sovjetisk-tjekiske Part om Venskab, gensidig Bistand og Samarbejde efter Krigen tjene.

Sovjettroppenes Fremrykning befridder stadig større Dele af de midlertidigt besatte Sovjetomraader fra de tyske Rovers. Den røde Hærs opofrende Kamp og Udviklingen af vore Allieredes Operationer bringer Tiden for den hitlerske Krigsmaskines Ødelæggelse nærmere og bringer samtidig Polen og alle andre undertrykte Lande Befrielse for de tyske Undertrykkes Aag.

I denne Befrielseskamp opfylder "De polske Patriots Forbund" og det af dem opstillede Armekorps, som kæmper Side om Side med den røde Hær, sin store Opgave. Nu aabner Muligheden sig for Polens Genrejsning som en stærk og uafhængig Stat. Men Polen skal ikke gødføles ved Annæksion af ukrainsk og hviderussisk Jord, men ved, at Polen faar gammel polsk Jord, som Tyskerne har berøvet det, tilbage. Kun paa denne Maade kan der skabes Tillid og Venskab mellem det polske, det ukrainske, det hviderussiske og det russiske Folk.

Polens Østgrænse kan fastlægges ved Drøftelser med Sovjetunionen, der ikke betragter Grænsen af 1939 som uforanderlig. Grænsen kan ændres i polsk Føve, saaledes at Omraader, hvor den polske Befolkning er i Flertal, bliver givet tilbage til Polen. I saa Tilfælde kunde Grænsen omtrent komme til at følge den saakaldte Curzon-Linje, som i 1919 blev godkendt af de Allieredes øverste Raad, og som forudsaa Vestukraines og Vesthvideruslands Tilslutning til Sovjetunionen. Polens Vestgrænse maatte udvides ved Indlemmelse af gammel polsk Jord, som Tyskland har frataget Polen. Kun saaledes kan alle Polakker forenes i deres egen Stat, som paa denne Maade ogsaa vilde faa den nødvendige Adgang til Vesterhavet. Det polske Folks herstillede Stræben efter fuldstændig Forening i en stærk og uafhængig Stat maa finde Anerkendelse og Støtte.

Den polske Emigrantregering, som ingen Forbindelse har med Folket, har vist sig ude af Stand til at oprette et venskabeligt Forhold til Sovjetunionen, den har ogsaa vist sig ude af Stand til at organisere den aktive Kamp mod de tyske Undertrykkere i Polen, ja, den har ikke sjældent ved sin forkerte Politik spillet Hitlertysklands Spil. Inidertid er det saavel i Polens som Sovjetunionens Interesse, at der oprettes varige og venskabelige Forbindelser mellem det polske Folk og Sovjetunionens Folk, og at de forener sig i Kampen mod den fælles ydre Fjende, saaledes som de Forenede Nationers Sag kræver det.

Sovjetregeringens Standpunkt er ganske enkelt: Polen kan faa Omraader med overvejende polsk Befolkning, medens Sovjetunionen bevarer Omraader med overvejende ukrainsk og hviderussisk Befolkning. Grænsen vil i saa Fald omtrent følge Curzon-Linjen (se senere).

Dette Forslag er helt i Samklang med Atlanterhavs-Deklarationens Principper om Folkernes Selvbestemmelsesret.

Hvad svarede Polakkerne? Deres Udtalelse af 14. Januar nævner ikke Curzon-Linjen med et Ord. Derimod forkastedes Østgrænsen af 1939, idet London-Polakkerne "nægter at anerkende ensidige Beslutninger". Derpaa fulgte en Tass-Udtalelse af 17. Januar:

(forts. paa næste Side)

"Lass er i Anledning af den polske Londonregerings Erklæring af 14. Januar bemyndiget til at erklære:

1) Den polske Londonregerings Erklæring, som forbigaar og ignorerer Hovedspørgsmaalet, Curzon-Linjen som polsk-sovjetisk Grænse, kan kun betragtes som en Afvisning af Curzon-Linjen.

2) Hvad den polske Regerings Forslag om at optage direkte Forbindelse med Sovjetunionens Regering angaar, er Sovjetunionens Regering af den Opfattelse, at det er beregnet paa at vildlede den offentlige Mening. Thi det er klart, at Sovjetunionens Regering ikke kan indlede direkte Forhandlinger med en Regering, med hvilken de diplomatiske Forbindelser er afbrudt. Ansvarlige sovjetrussiske Kredse erindrer om, at Afbrydelsen af den diplomatiske Forbindelse mellem den polske Regering og Sovjetregeringen foraarsagedes ved den polske Regerings aktive Deltagelse i de tysk-fascistiske Røvers Bagvaskelseskampagne mod Sovjetunionen i Anledning af Katyn-Mordene.

3) Efter ansvarlige sovjetrussiske Kredses Mening viser det ovenstaaende endnu engang, at den nuværende polske Regering ikke ønsker at oprette nabovenlige Forbindelser med Sovjetunionen".

Polens Grænser gennem Tidene.

Polens Grænser har altid været vilkaarlige, og først i 1939 kom Østgrænsen nogenlunde til at svare til Befolkningsforholdene. Polen genopstod efter sidste Verdenskrig efter at have været udslettet som Stat lige siden Slutningen af det 18. Aarhundrede. Præsident Wilson indsatte i sine 14 Punkter en Passus om Oprettelse af en polsk Stat, bestaaende af Omraader med "ubestrideligt polsk Befolkning" og fri Adgang til Havet. Under den sidste Del af Verdenskrigen var der forskellige Planer om at skabe en polsk Stat: Tyskerne ønskede det for at faa Kanonføde og Fabrikkslaver fra Polen, de Allierede for at svække Tyskland. De tyske Planer billigedes selv sagt ikke af Polakkerne, og de Allieredes Planer passede ikke den russiske Tsarregering. Først Oktoberrevolutionen 1917 og Tysklands Nederlag gav Polen Mulighed for at blive en fri Stat.

Freden mellem Tyskere og Russere i Brest-Litofsk 1918 gav Polen en Østgrænse, som ikke faldt i de polske Imperialisters Smag. Under den daværende Socialdemokrat Pilsudski opstillede de som deres Program at faa Polens Grænser fra 1772 tilbage, altsaa før Polens første Deling. I Sovjetunionen gaar denne gamle Grænse til et Punkt midt imellem Vitebsk og Rsjef, til Smolensk og Kijef og forbi Tjernassy. Saaledes vilde Polen dermed faa ikke blot Hviderusland og Ukraine, men ogsaa store Dele af selve Rusland. Den aarhundredgamle Grænse svarede ikke i mindste Maade til Befolkningsforholdene. Men det var Pilsudskis Maal.

I 1920 angreb Pilsudski, som havde faaet bl.a. fransk Udrustning og Støtte af en fransk Militærdelegation under General Weygand, Sovjetunionen, trængte ind i Kijef og søgte sammen med den ukrainske Hvidgardist Petljura at skabe et "selvstændigt" Ukraine. Polakkerne blev imidlertid kastet tilbage i et stormende Felttog, hvor bl.a. Budjonny gjorde veritable Underværker. Trotskij og Tukhatjevskij's Ledelse af Krigsen førte dog til Nederlag for den Røde Hærs Tropper foran Warszawa. Ved Freden i Riga 1921 flyttede Polakkerne Grænsen 300 km Øst for Grænsen fra Brest-Litofsk og tog store Dele af Hviderusland og Ukraine.

Polakkerne stjal senere andre Omraader. I 1922 overfaldt de under General Zeligofski Litauen og fratog det Vilna-Området. Litauen godkendte aldrig dette Rov og holdt Grænsen til Polen spærret lige til sidst i Trediverne, da den polske Regering truede med Krig, hvis Grænsen forblev lukket.

I 1938 gjorde den polske Regering fælles Sæg med Hitler og røvede Teschen-Området fra Tjekoslovakiet, Gengang Münchenpolitikken fejrede sine "Triumfer".

Der er saaledes en Mængde polske Grænser: fra 1772, 1793, 1918, 1921, 1922, 1938 og 1939 - hvoraf kun den sidste svarer til Wilsons Tese om "ubestrideligt polsk Befolkning". Sovjetregeringen betragter indtilertid ikke denne 1939-Grænse som endelig og foreslaar Drøftelser paa Grundlag af Curzon Linjen.

HVAD ER CURZON-LINJEN?

Denne Linje svarer paa det nærmeste til Befolkningsgrænsen, med polsk Befolkning Vest for den, ukrainsk og hviderussisk Øst for den. Dens Historie er i Korthed følgende:
(forts. paa næste Side)

Side 6.

(forts. fra Foregaaende Side)

Efter den første Verdenskrig behandlede Spørgsmaalet om Polens Østgrænse paa Pariskonferencen af en speciel Kommission under Ledelse af Jules Cambon, fransk Ambassadør i Berlin. Kommissionens Direktiver var udformet af Delegerede fra England, Frankrig, USA, Japan og Italien. Det var Kommissionens Opfattelse, at Polen kun kunde gøre Krav paa Omraader, som var beboet af Polakker. I en Note, der har faaet Navn efter den engelske Udenrigsminister Lord Curzon, fastsattes Grænsen i Overensstemmelse hermed.

Denne Grænsedragning var det fascistiske Polen under Pilsudskis Ledelse ikke tilfreds med. Med fransk Hjalp overfaldt de Sovjetunionen i 1920 og tiltvang sig ved Frøden i Riga en anden Grænse noget længere mod Øst. Det var denne Grænse Sovjetunionen korrigerede i 1939, hovedsagelig i Overensstemmelse med Curzon-Forslaget. Større Forandringer fra 1939-Grænsen vilde Curzon-Linjen ikke medføre. Paa den mellemste Del, hvor Floden Bug danner Grænsen, falder 1939-Grænsen sammen med Curzon-Linjen. Kun mod Nord, omtrent fra Grodno til Brest-Litovsk, og mod Syd, vilde Polen faa Grænsen flyttet et Stykke mod Øst. Syd paa vilde Sovjetunionen bl.a. komme til at beholde Lemberg (Lvov).

EN PØLSK UDTAELSE OM GRÆNSERNE.

Bladet "Volna Polska" (Frit Polen), som er Organ for den polske Bevægelse i Sovjetunionen skriver bl.a.:

"Den polske Londonregering er i sin nuværende Sammensætning Tunleplads for reaktionære Intriger. Den er ikke i Stand til at tage et Initiativ eller foretage sig fornuftige Handlinger. Den har selv afsagt sin politiske Dødsdom og ogsaa eksekveret den. Det maa blive det polske Demokrati, som maa søge og finde en Udvj. Polakkernes Møder i New York, Montevideo, Detroit og andre Byer giver et klart Udtryk for det polske Demokratis Vilje. Hjemlandet taler gennem den Kamp, som føres der.

Vi maa koncentrere alle vore Kræfter omkring et ængt, politisk Midtpunkt... Vi ønsker ingen tilsyneladende national Enhed, intet Skilt, bag hvilket skjuler sig Mord paa vort Folks bedste Mænd. De Mænd, som slæbte kampberedte, polske Soldater ud paa en skandig og ureløs Vandring til Iran, Palastina og Egypten, har ingen Ret til at tale i Polens Navn. Denne Ret har først og fremmest de, der kæmper for Hjemlandet. Efter Polens Genoprettelse maa det forenede Folk stræbe og virke i Overensstemmelse med det polske Demokratis Tradition og Aand. Det genoprettede Polen skal efter Krigen have et parlamentarisk, demokratisk System, og i sin Udviklings og sit Demokratis Interesse maa det likvidere den politiske og økonomiske Reaktion. Frem for alt maa den polske Bonde have Jori.

Polen maa være stærkt for at kunne beskytte sin Uafhængighed og maa derfor udvide sine Grænser mod Vest for at have en strategisk Støtte mod Preusseriet og for at faa gammelt, polsk Landomraade med i den økonomiske Udvikling, som er ubetinget nødvendig. Vi maa ogsaa være klar over, at Hviderusland og Ukraine ikke giver Afkald paa den etnografiske Samhørighed med Moderlandet i Øst."

P O L E N S S T Y R E .

Polen har længe haft sin demokratiske Bevægelse, men aldrig været nogen demokratisk Stat. Majoriteten af de polske Arbejdere har altid været klassebevidste og radikale. Allerede i den russiske Tid deltog de aktivt i alle Kampe, som den russiske Arbejderklasse udkæmpede mod Tsarismen. Det socialistiske Parti, som havde de klassebevidste Arbejdere bag sig, lededes ved Aarhundredskiftet af bl.a. Rosa Luxemburg, Leo Jogisches (Jan Tysza), Japinski, Valetski og Hanczowski. Det omdannedes i 1919 til Polens Kommunistiske Parti, som imidlertid var forbudt fra sin første Dag.

Terroren forstærkedes, da Pilsudski med Hærens Hjalp fordrev den lovlige Regering i 1925 og oprettede sit Diktatur. Pilsudski var oprindelig Socialdemokrat og havde under den første Verdenskrig kæmpet paa tysk Side. Da Krigen ophørte udnævnte han sine Høandlangere til "Oberster", og det var denne Kamarilla, der nu oprettede et Diktatur, lige saa folkefjendtligt som Hitlers og lige saa bestialsk som Gestapos. Det haarde Tryk, føret under Tsaren, saa under de polske "Oberster", drev Hundredetusinder af Polakker i Emigration, bl.a. til USA, hvor de danner

(forts. paa næste Side)

(forts. fra foregående Side)

en Hovedstøtte for Polens demokratiske Bevægelse, i nær Tilknytning til de patriotiske Polakkers Forbund i Sovjetunionen

Formanden for "Amerikansk Selskab for Venskab med Polen", Socialisten Penjik, foreslaar at der dannes et polsk, nationalt Befrielsesudvalg, der skulde fungere som midlertidig Regering for Polen. Udvalget skulde bestaa af Repræsentanter for de polske Socialister og Bondeorganisationer, de polske Patrioter i Sovjetunionen og de demokratiske, polske Organisationer i USA og andre Lande. Udvalget skulde først og fremmest genoprette Forbindelsen med Sovjetunionen, proklamere Polens Tilslutning til den tjekisk-sovjetiske Pakt, og foretage en Udrensning i den polske Hær i det nære Østen og overføre denne Hær til Østfronten.

Penjik betegnede den nuværende polske Londonregering som ulovlig, eftersom den bygger paa Forfatningen af 1935, der hverken er ratificeret af Senatet eller af Sejmen.

Den amerikanske, alslaviske Kongres afholdt Møde i Pittsburg sidst i Januar 1944. Bl. a. talte Sekretæren i New York Organisationen. Han sagde: "I sine Bestræbelser for at splitte de forenede Nationer hjælper den polske Regering i London Hitler. Ved sine Handlinger beviser den polske Regering, at den ikke duer til at føre det polske Folk til Sejr og til at skabe et frit og demokratisk Polen. Vi opfordrer til Dannelse af en Nationalkomité for Frihedsbevægelsen, som paa polsk Jord kan forene alle Polens kæmpende Kræfter, saavel inden for som uden for Landets Grænser. Vi er begejstrede over den høje Kampånd og den Kvalitet, som de polske Divisioner i Sovjetunionen har lagt for Dagen..."

Ved et stort, polsk Møde ved Nytaarstid i New York talte bl. a. Professor Oscar Langer ved Chicagos Universitet, han er selv Polak. Langer omtalte, at Blade som "Chicago Tribune" og Hearstpressen har gjort det "polske Spørgsmaal" til Midtpunkt for deres sovjetfjendtlige Propaganda. Sovjetunionen ikke blot garanterer Polens Uafhængighed, men er ogsaa et Vaaben til Polens Befrielse. Den sejrriige røde Hær jager Hitlerarméerne tilbage til Tyskland og betræder snart polsk Territorium. De illegale, polske Organisationer og Partisanerne vil hilse den røde Hær som en Befrielseshær, erklærede Professor Langer til Slut.

I Vestukraine og Vesthviderusland.

Efter officiel polsk Førkrigsstatistik herte 30,9% af Indbyggerne i Polen til ikke polske Nationaliteter, deraf 6-7 Millioner Ukrainere og ca. 2 Millioner Hviderussere. Volhynien og Østgalizien befolkedes hovedsageligt af Ukrainere og Distrikterne Novogruskij, Vilensk, Bjelostok og Polesien af Hviderussere. Ogsaa Jøderne var her stærkt repræsenteret.

Polakkerne udgjorde imidlertid kun en ubetydelig Minoritet, som betegnende nok for en stor Del bestod af indflyttede Godsejere og Storbønder, som efter bedste tyske Forbilleder havde faaet tildelt Bondejorden i de erobrede Omraader. Det er saaledes i disse forholdsvis faatalige Polakkers Navn, at Herrene i London kan gøre Krav paa at føre Ordet. Principielt har de omtrent samme "Ret" til at kræve disse Omraader tilbage, omend et Par Tjaar ældre, som Hitlers Kolonisateurer har til at gøre Krav paa Ukraine.

Disse Eksilrepræsentanter for det gamle, reaktionære Polen har forøvrigt forlangt forspildt Retten til at gøre sig til Nationaliteternes Riddere. De nationale Mindretal i Polen var saa godt som udelukket fra Statstjeneste, Undervisning paa deres eget Sprog var forbudt, og i politisk og økonomisk Henseende var de omgivet af en Række Restriktioner. Herrene i London burde hellere i deres Omsorg for de nationale Mindretals Rettigheder med større Grund og næske ogsaa med større Held hellige sig Spørgsmaalet om Vilna, annekteret fra Litauen, og Teschenomraadet, som Polen i 1938 med Hitlers Bevaagenhed berøvede Tjekoslovakiet.

Den, der før Krigsudbruddet har rejst igennem Østpolen, vil sikkert underskrive, at Landsbyernes skrigenle Fattigdom gjorde det største Indtryk paa ham. Landbruget i Østpolen var lige saa tilbagestående som i det Tsarrusland, det engang tilhørte. Om Polen som Helhed gjaldt det, at Godsejerne (30 000) ejede Halvdelen af al Jord, og i disse Omraader var deres Andel endnu større. De jordfattede Bønder drev deres Landbrug med primitive Redskaber. Moderne Maskiner og Kunstgødning fandtes kun paa Godserne.

Ogsaa Industrien var stagneret under polsk Ægide. I den hviderussiske Del var den gaaet tilbage med 40% i de sidste 15 Aar før 1939. Arbejdsløsheden graserede, lave Lønninger og en elendig Socialforsikring trykkede yderligere Arbejderklassens Levestandard ned. Det var ingen

(forts. paa næste Side)

Side 8.

(forts. fra foregaaende Side)

Tilfældighed, at Polen var Europas "uroelige Hjørne" paa Arbejdsmarkedet. I 1933 strejkede 345 000 Arbejdere, i 1936 det halve Industriproletariat. De blodige Sammenstød i Lvov og Krakov og de stadige Bondsprær taler ogsaa deres tydelige Sprog.

Er der nu nogen, som tror, at de ukrainsk-hviderussiske Arbejdere og Bønder ønsker denne Tid tilbage! Folkeafstemningerne efter Russernes Indmarch i Efteraaret 1939 tyder i hvert Fald ikke derpaa. Men maaske er de blevet skuffet over Udviklingen 1939-41? Det Spørgsmaal besvares bedst ved et Tilbageblik paa det, der skete i den Periode.

I Aaret 1940 rekonstrueredes og igangsattes ca 1000 Virksomheder i Vestukraine. Mange af disse havde ikke arbejdet i 5-10 Aar i den polske Tid. Desuden paabegyndtes Arbejdet paa en Række Virksomheder.

I Rovmodistriktet igangsattes 21 rekonstruerede og moderniserede Virksomheder og 74 nybyggede. I Tarnopoldistriktet rekonstrueredes 31, endvidere genoptoges Driften ved 12 nedlagte Virksomheder og 10 nye oprettedes. Ved Byen Borislav genoptoges Udvinningen af 800 Oliebrønde, hvoraf en stor Del havde været nedlagt, og 25 nye Oliebrønde kom i Gang. Over 400 km Jernbane, 27 Stationer, 19 Broer, 7 Jernbanedepoter og et stort Jernbanoværksted, som var blevet ødelagt under den tysk-polske Krig, sattes i Stand, og det mullende Materiel, hvoraf 50% var ødelagt, fornyedes. Arbejdsledigheden afskaffedes paa kort Tid, og Arbejderne nød de Lønninger og de Socialforsikringsgodter, som gjaldt i Sovjetunionen.

Allerede i August 1940 var over en Million Hektar tidligere Godsejer- og Klosterjord samt Titusinder Stykker Kvæg formelt blandt Bønderne. Der var oprettet et Par Hundrede Maskin- og Traktorstationer, ca Hundrede Statsgodser med Tusinder af Traktorer og Kombiner og over 600 Kollektivbrug med moderne Landbrugsmaskiner samt 550 Kvægfarme.

I 18 Aar havde de polske Godsejere og deres Regering intet gjort for at udvinde dyrt Jord af de store, pinske og polesiske Sumpe. Jo, noget! Regeringen henvendte sig engang til Folkeforbundet og anmodede om Hjælp til dette. Formaal. Det resulterede imidlertid kun i den sædvanlige Folkeforbunds-Undersøgelseskommission, som efter det reglementerede Besøg aflagde Rapport - og saa var Sumpene reddet for denne Gang.

Allerede i 1940 var den hviderussiske Sovjetregering begyndt at realisere en Femtenarsplan for Sumpenes Drænering gennem den vestre Dvina, Sosj, Njemen og den pinske Sump.

Paa femten Aar skulde der tørlægges 4 Millioner Hektar Jord, af disse beregnedes de 1 600 000 Hektar at være dræneret i 1947. Omkostningerne ved dette Arbejde beregnedes at beløbe sig til 1,2 Milliarder Rubler, hvoraf Unionsregeringen skulde udrede Halvdelen. Alene i Aarene 1940-41 tørlægtes 170.000 Hektar i Vesthviderusland. Allerede i den korte Tid, Bønderne i de gemvundne Omraader oplevede Sovjetmagten, naaede de at skimte et fremtidigt Liv i Velstand. Man kan være forvisset om, at de ikke længes efter at gense de polske Godsejere og alt, hvad dertil hørte.

Det er almindeligt bekendt, at Warszawas Poloniseringspolitik i Vesthviderusland og Vestukraine i mangt og meget stemte overens med den gamle tsarussiske Kolonisationspolitik, med dens Undertrykkelse af de nationale Mindretals (i dette Tilfælde Flertals!) Sprog og Kultur.

Lad os derfor foretage et Udpluk af de officielle Oplysninger, som forelaa i Slutningen af 1940 vedrørende den kulturelle Udvikling i disse Omraader.

I Vestukraine var der aabnet 7 nye pædagogiske og 1 medicinsk Institut. Det totale Antal Elever i Folkeskolerne og Realskolerne var 1 254 200. De blev for første Gang i mange Aar undervist paa deres eget Sprog. Der var aabnet et stort Antal Skoler for voksne Analfabeter, og det siger en hel Del om den polske "kulturelle Virksomhed" i disse Landsbyer, at ikke mindre end 440 000 havde Brug for en saadan Undervisning i Aaret 1940!

Af 16 Teatre var de 13 aabnet under Sovjettiden, af 226 Biografer de 117. De Kulturhuse, som er saa karakteristiske for Sovjetforhold, var der opført 55 af, ligesaaes 460 Biblioteker og 3 058 Klubber ude i Landsbyerne. De polske Regeringskredsens geskæftige Incresse for Hviderussernes og Ukrainernes Velbefindende virker noget mistænkkelig og sent opstaaet, naar man finder, at det alene i Vestukraine fandtes nødvendigt at indrette 106 nye Sygehuse, 350 Poliklinikker og 20 Fødeklinikker paa eet Aar - indtil Slutningen af 1940. Paa et Aar ogedes Antallet af medicinske Institutioner i Tarnopoldistriktet med 55%.

(forts. paa næste Side)

(forts. fra foregaaende Side)

For første Gang har disse Folk, som Londonregeringen ønsker at "befri", haft Lejlighed til at tage Del i Forvaltningen. Alene i Volynskdistriktet inddroges 5 643 Mennesker i Stats- og Kommuneforvaltningen, den kooperative Administration osv.

Det virkelige Forhold er, at disse Folks nationale Problem løstes i og med Vestukraines og Vesthvideruslands Genforening med Sovjetunionen. Den polske Godsejerklasse, som i sin Tid fik overladt hviderussisk og ukrainsk Jord for at danne en social Basis for Warszawaregeringen er sikkert i Efteraaret 1939 søgt over til tysk okuperet Omraade.

DE POLSKE HERRERLANDS PLANER.

De polske Obersters og Godsejeres Fascistregering var Chamberlains bedste Redskab i Sommeren 1939, da han saboterede det russiske Forslag om en russisk-engelsk-fransk-polsk Forsvarsblok mod Nazismens Angrebsplaner. Chamberlains tydelige Spekulationer i en tysk-russisk Krig med den øvrige Verden paa Tilskuerpladsen førte til den tysk-russiske Ikke-Angrebs-Pagt. Polen blev det første Offer for Tyskerne og Chamberlains mislykkede Spekulationer. Rydz-Smiglyns og Becks Fascistregering flygtede før Tropperne, og nogle Forgrundsfigurer etablerede sig i London.

Den polske Londonregering opgav aldrig sine Spekulationer om en tysk-russisk Udmattelseskrig, som vilde lette Danielsen af et godsejerstyret Storpolen med betydeligt udvidede Grænser. De mente at kunne erobre et meget større Stykke af Ukraine end forrige Gang. Polen skulde trænge frem til Sortehavet.

Derfor nægtede Londonregeringen kategorisk at indsætte de Hundredetusinder Polakker, som ved det tyske Angreb var havnet paa Sovjetunionens Omraade i Krigen mod Tyskerne. Da de militære Formationer stod færdige, trak den polske Londonregering dem bort fra den eneste Front, hvor de kunde kæmpe mod de tyske Okkupanter, som myrdede Polens Befolkning. De sendtes bort til Irak, Iran og Syrien, hvor de lever en fuldstændig uvijsk Tilværelse. De polske Tropper, som paa Østfronten deltager i Kampen for deres Fædrelands Befrielse, har brudt med Londonregeringen. (For Skams Skyld har den polske Londonregering nu indsat nogle polske Tropper paa Fronten i Italien. Efter snart 3 Aars Forløb!)

Den polske Londonregering har gentagne Gange udtalt sig for en Udskydelse længst muligt af den anden Front. Russerne skulde forbløde. Den tyske Terror i Polen voldte ikke disse Herrer nogen større Bekymring, den gik ikke ud over deres trofaste Tilhængere. Gennem Sikorski, som i visse Spørgsmaal havde en afvigende Mening, havde Polen indgaaet Alliance med Sovjetunionen. Denne Alliance sloges i Stykker, da den polske Londonregering hjalp Goebbels med hans hidtil værste Propagandaløgn, om Katyngravene, ifølge hvilken de polske Officerer ikke var myrdet af Gestapo, men af Russerne.

Siden da har den polske Londonregering kun ladet høre fra sig med det evadige Krav, at Polen skal have de ukrainske og hviderussiske Omraader tilbage, som det lykkedes Pilsudski at rive til sig i 1920. Nu er den røde Hær paa Vej til at befri disse Omraader. Den polske Londonregering opfordrer da sine eventuelle Tilhængere til "ikke at gøre Modstand mod den røde Hær".

Men den polske Londonregerings faa Tilhængere i Polen nøjes ikke med Passivitet - de kæmper direkte de polske Patrioter, deres egne Landsmand, under Parolen: Kamp mod Kommunismen. De seneste Ofre for deres Forbrydelser var Medlemmer af Folkogarden i Distrikterne Poczna, Garvylon og Miechow. Ofte angiver de polske Fascister Partisanernes Opholdssteder til Tyskerne, og dette sker efter Anvisning fra officielle polske Kredse. Bladet "Gardista" offentliggør en hemmelig Ordre fra den Æverstkommanderende for de polske Tropper af 16. September 1943, Nr. 116: Den opfordrer til Kamp mod "Banditterne" og henviser til, at det sker i Overensstemmelse med den polske Emigrantregering. I Ordren fremhæves, at det gælder "oprørske Elementer", blandt hvilke man først og fremmest maa "likvidere Lederne og Agitatorerne".

Officielt bygger den polske Londonregering paa Folkepartiet. Men dette Partis Grundorganisationer har i mange Tilfælde vendt sig bort fra Londonregeringen og henvendt sig til det polske Arbejderparti og foreslaaet fælles Kamp mod Tyskerne og mod den polske Reaktion.

I deres Nød paakalder de polske Fascister Atlanterhavserklæringen. De paakalder den for at nægte Vestukraines og Vesthvideruslands Folk den nationale Frihed, som de omsider har opnaaet. De paakalder den for at paatvinge Polen en Regering, som har kaaret sig selv i Emigrationsen og er en Fortsættelse af et Regime, som byggede paa en Diktaturforfatning, der aldrig er

(forts. paa næste Side)

Side 1c.

(forts. fra foregående Side)

blevet vedtaget af et folkevalgt, polsk Parlament. De paaberøber sig Atlanterhavserklæringen for at bevare et Regime, som har ødelagt alle demokratiske Rettigheder og har ført til bitter Nød og stadig Frygt hos Polens Arbejdere og Bønder. De paaberøber sig Atlanterhavserklæringen for at forhindre en Pacificering af Østeuropa gennem fredelige Naboforbindelser.

Atlanterhavserklæringen skal tværtimod være en Værn for Folkenes nationale Frihed og selvbestemmelsesret og en Garanti for Ytringsfrihed, Trosfrihed, Frihed fra Nød og Frihed fra Frygt.

Det polske Folk tager Initiativet!

Den 22. Februar 1944 meddelte den svenske Radio, at der i selve Polen er oprettet en national Befrielseskomité, som består af Repræsentanter for de patriotiske Organisationer. Komitéen vil oprette venskabelige Forbindelser med Sovjetunionen for sammen med den røde Hær at bidrage til Hitlers Nederlag. Den har ingen Forbindelse med den polske Londonregering.

PROFESSOR EUGEN TARLE

POLEN I KRIGENS SLUTFASE.

(Artikel i Tidsskriftet "Krig og Arbejderklassen")

Det Tidspunkt nærmer sig, som det polske Folk utaalmodigt har ventet paa, nemlig Befrielsen fra Hitlerismens Aag. Der findes imidlertid endnu en vis Slags Polakker, der først skal til at træffe et Valg, med hvem de vil gaa. Med Hitler eller med Sovjetunionen? Det gælder i hvert Fald for den polske Emigrantregering og de reaktionære Emigrantkredse, som støtter den.

Det tydeligste Udtryk for denne Holdning har man i Bladet "Wiadomosci Codzenni", som den 7. November 1943 erklærede, at hvis den Røde Hær drager ind i Polen, uden at Sovjetunionen først har afstaaet fra Provinserne Vilkra, Kividerusland og Vostokhaine, saa vil den illegale polske Bevægelse kæmpe lige saa ubarmhjertigt mod den Røde Hær som mod de tyske Angribere...

Med den meget krævede Betegnelse "den illegale polske Bevægelse" menes her givetvis ikke de polske Patriots Bevægelse, men de faa Organisationer, der tager imod Anvisninger fra England, fra Emigrantregeringen. Det er en logisk Slutning af de Udtalelser, der til Stadsighed falder fra Emigrantregeringens Medlemmer og de Blade, der støtter den.

Sovjetfolkene fører Krig mod Hitlers Røvnhære og venter, at Danielsen af et nyt, stærkt og demokratisk Polen bliver en af Frugterne af Sejren over Hitlertyskland. Det indgaar imidlertid hverken i Hitleristernes Beregninger eller i de reaktionære, polske Emigrantkredses Program at tolerere en Udvikling af normale og venskabelige Relationer mellem de Folk, der kæmper en fælles Kamp. De har iværksat en Løgne- og Bagvaskelseskampagne mod Sovjetunionen ud fra de mest umulige og mærkværdige Beskyldninger.

Den polske Emigrantpresse skjuler ikke sin Skuffelse over, at den offentlige Mening i England ikke ansede Polakkernes sensationelle og patetiske Beskyldninger. Derefter fulgte Dannelsen af Mikolajcziks Regering. Den fascistiske General Sosnkowskis Uønskelighed til Øverbefalende for den polske Hær var Indledning til en ny Æra, som i højeste Grad tiltalte Hitlerpressen. Bl.a. skete der talrige Smighord paa polske Partisaner, hvilke Mord gennemførtes efter Anvisning af Sosnkowskis Agenter. Disse utrolige Tilfælde i Polen foranledigede saavel den engelske som den amerikanske Presse til at stille det direkte Spørgsmaal til Sosnkowski, hvilke Direktiver han over sin Radiostation Svart agter at give sine Grupper, naar Sovjettropperne under Forfølgelsen af de slagte Tyskere rykker ind i Polen.

Man maa indrømme, at Spørgsmaalet: med Tyskerne eller med Sovjetunionen? nu med al Skarphed rejser sig for enhver Polak. Vi tvivler naturligvis ikke paa, at det Polen, hvis Repræsentanter heltmodigt kæmper paa Sovjetfronten og nu allerede er maet frem til Warszawa vejen, uigenkaldeligt har taget deres Beslutning og gennemfører den. Naar vi taler om vore Dages Polen, ved vi ogsaa, at Sosnkowski og hans Stalbrodre, som jo nyder Parisenerne, der kæmper mod Hitler for en bedre Fremtid, ikke er noget Udtryk for deres Folks Fremtidshaab, men at det netop er Partisanerne, der legemliggør disse Forhaabninger. Vi forstaar, at der paa hver Lutaczewicz eller Matuszewski, der sidder paa hyggelige Karéer i New York eller London og spinder Intriger, gaar Sneve af polske Helte, som kæmper i Kosciusko-Divisionen mod Tyskerne og giver deres Liv for

(forts. paa næste Side)

(forts. fra foregaaende Side)
Polens Sag.

De Manøvrer, visse polske Emigranter foretager i London, er rent bortset fra deres moralske Gehalt, ogsaa dumme. Kan en Polak overhovedet stille det Spørgsmaal, med hvem han skal gaa, med Hitler eller med Sovjetunionen, saafremt han er ved sine fulde fem? Kan man som Polak agitere mod Oprettelsen af en anden Front og ytre Angstelse for den røde Hær, saafremt man ikke modtager Anviisninger fra Berlin? Disse knapt fuldbearne Quislinger lyver lige saa tappert som Quisling og Leval. Den sidstnævnte kalder Hitlers Invasion i Sovjetunionen for "Europas Rejsning mod Bolsjevismen", og Polakken Ignaz Matuszewski og hans Stalbrødre taler ogsaa om "Kamp mod Bolsjevismen" som central, politisk og aktuel Opgave. Naar "Bolsjevismen" allerede har kastet Hitleristerne tilbage over Dnjepr og i Dag eller i Morgen vil drive dem betydeligt længere mod Vest, saa er Konklusionen for Matuszewski og hans Stalbrødre ganske klar.

Da Polens Udenrigsminister Josef Beck havde overladt Landet til Hitler og beskedent gav sig paa Vej til Rumænien, alt medens han iagttog et strengt Incognito, har vel næppe nogen erindret, hvor begejstret Beck i sin Tid sluttede sig til "Antikominternpagten", saa snart Berlin kaldte paa ham. Men de Folk, der nu saa trofast gentager Becks Fraser i London, kan vel kun gøre det i Haab om, at Engelskmændene ikke kender deres Sprog, og at mange Polakker har for Vane ingenting at lære af det forgangne.

Det er imidlertid een Ting at sidde i Udlandet under Krigen og skrive Artikler, en anden at føre Becks Politik i selve Polen i Aarene 1943-44. Det sidste er betydeligt sværere og dømt til at gaa fejl. Det vanvittige tyske Rovdyr, som har skændet Polen værre end det har hærget noget andet Land, soledede sig i Forventningen om, at det med den reaktionære polske Emigrations Hjælp skulde lykkes at drive en Kile ind mellem Sovjetunionen og de angelsaksiske Magter. Det lykkedes imidlertid ikke. Men Hitleristerne havde Held til noget andet. De havde Held til at overbevise alle Polakker med sund Fornuft om, at Polen ikke har noget Valg, og at der kun findes een Vej for Polen i denne Krig.

At stille sig "neutral" vilde ogsaa betyde at gaa med Hitler. Den eneste Vej er den, som de Polakker slog ind paa, der i Dag allerede marcherer paa Warszawavejen. De rykker ad denne Vej ind i deres eget Omraade og vil gaa endnu længere for at udvide deres Lands Vestgrænser og for at ramme den forbryderiske Fjende i hans Hule. Borte kan Polakkerne kun gøre i intimt Samarbejde med den Røde Hær, og de har allerede beseglet denne Enhed med deres Blod.

K A T Y N - A F F E R N .

Kort Referat af den russiske Undersøgelseskommissions Erklæring af 24. Januar 1944.

(Paa Grund af daarlige Lytteforhold er der Laker, bl. a. er Navnene i Regelen usikre og derfor udeladt. Til Erklæringen hører et stort dokumentarisk Materiale, der ikke har været oplæst.)

Undersøgelseskommissionens Formand Burdenko ankom sammen med kolleger og medicinske Ekspertter til Katyn den 29. September 1943, umiddelbart efter Smolenskomraadets Befrielse. Kommissionen fastslog straks, at der 15 km fra Smolensk i Katynskoven, paa et Sted kaldet Kosjegorje, 200 m fra Lændevejen mod Dnjepr var Grave med Lig af polske Soldater. Gravene blev aabnet i Kommissionens Nærværelse. Et stort Antal Lig blev fundet, Optællingen har naaet 11 000. Kommissionen undersøgte Ligene, Dokumenter og Genstande fundet paa disse, og udspurgte Vidner af den lokale Befolkning, hvis Vidnesbyrd fastslaar den Tid og de Omstændigheder, under hvilken Forbrydelsen blev begaaet af de tyske Røvere.

Katynskoven var et Udflugtssted for Smolensk Befolkning, og Omegnens Bønder havde deres Kvæg i Skoven, som der var alment Eje med almindelig Adgang. Efter at Egnen var faldet i Tyskernes Besiddelse, blev Skoven lukket ved Patruljer og Advarselsskilte om Skydning ved Passage. 700 m fra det Sted, hvor Gravene blev fundet, findes der et Sommerhus, som Tyskerne beslægtede til den 537. "Bau"-Bataillon (Bygge-Bataillon eller Ingeniør-Bataillon).

(forts. paa næste Side)

Side 12.

(forts. fra foregaaende Side)

De polske Lejre ved Smolensk.

Før Tyskerne overfaldt Sovjetunionen var de polske Officerer og Soldater beskæftiget i de vestlige Omraader ved Vejarbejde. Der var 3 Lejre vest for Smolensk, 25-45 km fra Byen. Vidneudsagn og Dokumenter fastslaar, at paa Grund af den Situation, der opstod ved Krigenes Begyndelse, kunde Lejrene ikke rømmes i Tide, og alle Polakkerne samt en Del af Vagtmandskabet faldt i Fangenskab. Talrige Vidner har set disse Fanger i Smolenskregionen op til September 1941.

Tilstedeværelsen af polske Fanger ved Smolensk i Efteraaret 1941 bekræftes ogsaa af Tyskernes talrige Razziaer efter Fanger, der var undsluppet fra Lejrene. Vidnerne bekræfter, at Tyskerne undersøgte Landsbyerne i 1941 for at finde polske Fanger. Vidnerne forklarer, at disse Razziaer ophørte i September 1941, og man saa derefter intet til Polakkerne.

SKYDNINGEN AF DE POLSKS FANGER.

Den 537. Bygge-Bataillon udførte intet Byggearbejde fra sit Hovedkvarter i Kosjogorje-Huset; det var geheimt Arbejde, der blev udført. Vidnet Aleksejeva, som tidligere boede i Landsbyen ..., men blev tvunget til at arbejde for Tyskerne, oplyser, at der næsten hver Dag i Slutningen af August og det meste af September 1941 kom adskillige Lastbiler til Huset. Efterhaanden lagde hun Mærke til, at Vognene først standsede ved en Bivej, hvor de holdt op til en Times Tid. Der begyndte Skydning med regelmæssige Mellemrum. Senere kørte Vognene op til Huset. De tyske Soldater talte meget højt og drak sig hver Gang fulde. Aleksejeva siger videre, at hun en enkelt Gang saa polske Fanger blive skudt.

Et andet Vidne, Professor ... fra Smolensk har afgivet et Vidneudsagn, som kaster Lys over Begivenhederne ved Huset. I Begyndelsen af September 1941 blev Professoren beordret til at fungere som Viceborgmester i Smolensk under Borgmester ..., som var en Forræder, der var gaaet i Tyskernes Sold. En Dag fik Professor ... Besked om, at der tidligere var kommet Instruktions fra Berlin om, at der skulde indføres det skarpest tænkelige Regime i Lejrene for polske Fanger. Professor ... spurgte, om det var muligt at indføre et værre Regime end det, der raadede i Lejrene for russiske og polske Fanger. "Det er muligt", led Svaret. "Russerne vil i hvert Fald dø af sig selv, medens Polakkerne skal tilintetgøres". ... forklarede, at Tyskernes Skydning af Polakker var et Led i deres antipolske Politik, som var blevet betydeligt skarpere efter den polsk-russiske Traktat. Dette Vidne, Professor ..., havde ogsaa en Samtale med en Gestapomand Hirschfeld, en beltisk Tysker, der talte flydende Russisk. Hirschfeld udtalte, at Historien havde bevist, at Polakkerne var skadelige, og derfor var det Polakernes Opgave at gøre Jorden og udvide Tyskernes Livsrum. Hirschfeld præledede med, at der ikke længere var nogen polsk Intelligens, disse Mennesker var enten kængt, skudt eller spærret inde i Lejre. Hirschfelds Udtalelser gengives paa samme Maade af et andet Vidne ..., Professor i Fysik i Smolensk.

OPRINDELSEN TIL DEN TYSKE PROVOKATION.

I Vinteren 1942-43 ændredes den almindelige militære Situation til Tysklands Ugunst, den Røde Hær var blevet stærkere, og de frie Nationers Tilhæng manifesterede sig. Tyskerne besluttede at benytte en Provokation ved at tilskrive Russerne Katyn-Affæren. Desuden vilde de sætte Polakker og Russere op mod hinanden. Det første Tyskerne gjorde var at se sig om efter Vidner, der ved Overtalelse, Bestikkelse, Trusler eller Tortur kunde bringes til at aflægge de Vidnesbyrd, Tyskerne havde Brug for.

Et Vidne taler om den Aabenhed, hvormed Gestapo forberedte Provokationen, og hvorledes de truede ham til at udtale sig til en Delegation ... Den Pjocce, Tyskerne har udsendt, nævner foruden (Kiselo?) Vidnerne ... Undersøgelsen viste, at de to førstnævnte døde i 1943, før Smolensk blev befriet af den Røde Hær. De næste tre er af Tyskerne ført bort fra Distriktet, medens den sidste er fundet og udspurgt af Kommissionen. En fortalte, hvorledes Tyskerne frentvang det Vidnesbyrd han aflagde om Katyn.

I 1943 kom der en Funktionær fra Gestapoafdelingen i Gnesdovaja, hans Navn kendes ikke. Han skulde bringe mig til Chefen, som saa ved Tolk sagde til mig: Vi ved, at De i 1940 arbejdede paa Banegaarden i Smolensk. Han sagde videre, at jeg skulde vide, at der i 1940 blev sendt ... (forts. paa næste Side)

(forts. fra foregaaende Side)

Jernbanvogne vestpaa med polske Fanger, over Smolensk til Katyn. Jeg kunde svare, at der var gaaet saadanne Vogne vestpaa, men jeg vidste ikke, hvilken Station de skulde til. Jeg blev saa prygllet med en Gummiknippel, til jeg mistede Bevidstheden. Da jeg kom til mig selv igen, forlangte Officieren, at jeg skulde undertegne en Rapport, som han havde skrevet. Jeg var blevet fejg paa Grund af Slagene, skrev under paa Erklæringen og fik Lov til at gaa. I Midten af Marts 1943 kom der saa en Tolk til mit Hus og sagde, at jeg skulde gaa til den tyske General og gentage mit Vidnesbyrd. Overfor Generalen bekræftede jeg det, for undervejs var jeg blevet advaret af Tolken, der sagde, at jeg vilde blive tortureret endnu vaere. Saa gentog jeg mit Vidnesbyrd og blev løsladt".

En Række Vidner, som boede i Smolensk, konstaterer, at Tyskerne tilbød Belønninger for Vidnesbyrd om Katyn-Affæren....

Vidnerne konstaterer, at Tyskerne begyndte Forberedelser... De anvendte 500 russiske Krigsfanger til at grave Ligene op... Tyskerne udtog alt Materiale fra Tiden efter 1940, men lod Røsten blive paa Ligene. Tyskerne bragte polske Lig andre Steder fra til Katyn. De havde 3 Grunde dertil:

- 1) De ønskede at fjerne Sporene af deres Forbrydelser....
- 2) ... 3) De ønskede at øge Antallet af polske "Ofre for Bolsjevismen" i Katyn. ...

I April 1943 begyndte Tyskerne en storstilet Agitation i Presse og Radio, idet de tillagde Sovjetunionen de Grusomheder, de selv havde begaaet mod de polske Krigsfanger. En af deres Metoder var at organisere "Forevisninger" i Smolensks Omegn af Delegationer fra Egnen og fra Vasallandene.

Tyskerne vil udviske Sporene.

Tyskernes "Forevisninger" opfyldte ikke Forventningerne. Folk, der besøgte Gravene, blev overbeviste om, at de havde en ganske oplagt og plump tysk Provokation for sig. Saa traf de tyske Myndigheder Forholdsregler til at bringe Tvivlerne til Tavshed. Undersøgelseskommissionen raader over Udsagn fra en Række Vidner, som beretter, hvorledes de tyske Myndigheder forfulgte dem, der nærede Tvivl; de blev arresteret og truet med Skydning. Kommissionen har fastslaaet to Tilfælde, hvor Personer blev skudt, fordi de ikke kunde holde Tand for Tunge. En saadan Hævragt blev foretaget mod den tidligere tyske Politimand ... og mod en anden Person ..., der arbejdede ved Aabningen af Gravene i Katynskoven.

Udsagn om Forfølgelser af Folk, som ytrede Betæneligheder overfor Tyskerne, er afgivet af ... (En Række Navne og Detailler).

Den tidligere Politichef i Katynomraadet, Sokolof, sagde: "Der indtraadte en Situation, som vakte stor Bekymring hos den tyske Kommandantur. Der blev hurtigst muligt givet Ordre til de lokale Politimyndigheder om at forhindre alle skadelige Udtalelser og arrestere alle Personer, som havde udtalt, at de ikke troede paa Katynaffæren. Jeg fik personlig som Politidistriktchef en saadan Anvisning i Begyndelsen af Juni 1943 fra Smolensk Politichef. Jeg indkaldte Politibetjentene i mit Omraade til en Instruktionssamtale, hvor jeg sagde, at alle skulde tilbageholdes og overgives til Politiet, naar de ytrede Mistro til Tyskernes Beretninger om Bolsjevikkernes Skydninger af polske Fanger. Jeg var mig bevidst, at jeg handlede i Strid med min Samvittighed, for jeg var overbevist om, at Katyn-Affæren var en Provokation. El. a. havde jeg faaet et stærkt Indtryk heraf under en Forevisning i Katyn-Skoven!"

Da de tyske Myndigheder saa, at Forevisningerne for Egnens Befolkning ikke svarede til Forventningerne, anordnede de, at Gravene skulde lukkes. For Tilbagetoget fra Smolensk begyndte de tyske Besættelsesmyndigheder i al Hast at udviske Sporene efter deres Skændselsgerninger. Det Sommerhus, hvor Staben for 537. Sygge-Bataillon var anbragt, blev brandt ned. Tyskerne forsøgte forigæves at finde de tre Kvinder, som havde arbejdet for dem paa Stedet, for at ombringe dem. Ogsaa deres Krievinde (Kiselo?) søgte Tyskerne efter, men han var forsvundet sammen med sin Familie. Tyskerne brandte hans Hus ned. Og saa de andre Vidner var eftersøgt af Tyskerne, saaledes den tidligere Stationschef i Gnesdovaja, en anden Jernbanemand og en Kobler fra Smolensks Centralbanegård. I de allersidste Dage fængsledes Professorerne i Smolensk, de to nævnte Vidner lykkedes det kun at undgaa Deportation ved at forsvinde i rette Tid. Det er altsaa ikke lykkedes Tyskerne at udviske deres Spor....

(forts. paa næste Side)

Side 14.

(Forts. fra foregaaende Side)

Ved den medicinske Ekspertkommissions Undersøgelser af Ligene er det med uimodsigelig Klarhed fastslaaet, at Tyskerne selv har skudt de polske Fanger.

DEN MEDICINSKE EKSPERTKOMMISSIONS UNDERSØGELSER.

(Detaljer vedrørende Kommissionens Sammensætning meddeles).

Ligene af de polske Fanger blev fundet i en Grav paa ca. 6x6x3 m og i en mindre Grav paa ca. 7x6x3,5 m. Der blev ekshumeret og undersøgt 925 Lig. Den retsmedicinske Undersøgelse blev gennemført til:

- a) Identifikation af Ligene
- b) Konstatering af Dødsårsagen
- c) Konstatering af Tidspunktet for Begravelsen

(Der henvises til Undersøgelseskommissionens Materiale og Protokollen over den retsmedicinske Undersøgelse af Ligene).

REFERAT AF EKSPERTKOMMISSIONENS ERKLÆRING.

Ved Aabningen af Gravene og Ekshumeringen af Ligene blev det fastslaaet:

- a) blandt Ligene af polske Fanger findes et ringe Antal Lig i civile Klæder, af de 925 ekshumerede saaledes 2. Ligene havde militært Fodtøj paa.
- b) Ligenes Beklædning vidner om, at de tilhørte Officerskorpset og for en Del Mandskabet i den polske Hær.
- c) De ved Undersøgelsen af Beklædningen fastslaaede Snit i Lommer, For og Støvler og Krængningen af Lommerne vidner om, at det enkelte Ligs Beklædning bærer Spor af en Kropsvisitation af Ligene.
- d) I enkelte Tilfælde blev det ved Undersøgelsen af Tøjet fastslaaet, at Lommer etc. var tomme. I disse saavel som i de opskaaede Beklædningsgenstande fandtes der ved Undersøgelsen Aviser, Pjecer, Breve, Frimærker, Kvitteringer, Notitser og andre Dokumenter samt Værdigenstande, Ure, Gulddollars, Fiber, Lemmetøklæder og andet.
- e) Paa en Del af disse Dokumenter kunde det endog uden Specialundersøgelse fastslaaes, at Dateringen stammer fra Tiden 12. November 1940 - 20. Juni 1941.
(Referentens Bemærkning: Goebbels forkyndte som bekendt, at Polakkerne var skudt før November 1940.)
- f) Beklædningsstoffet er godt bevaret, særlig Uniformstøjet, og lader sig kun med stor Møje rive i Stykker.
- g) 20 af de undersøgte 925 Lig havde Hænderne bundet med hvide, flettede Snore.

Den Omstændighed, at Ligenes Beklædning er i sædvanlig Orden, idet Skjorte, Benklæder og Jakke er knappet, Støvlerne trukket paa, Livremmen spændt eller Selerne knappet osv. viser, at en ydre Undersøgelse af Ligenes Lemmer ikke tidligere er blevet foretaget.

Den Omstændighed, at Hovedhuden er ubeskadiget, og at Huden paa Bryst og Mave med Undtagelse af 3 Tilfælde af 925 ikke udviser noget sæmhelst Snit eller andre Mærker efter Undersøgelser tyder efter de 925 ekshumerede Lig at dømme paa, at der ikke tidligere har fundet nogen retsmedicinsk Undersøgelse Sted.

Paa Hoved og Hals fandtes Skudskaar, i 4 Tilfælde var Hjerneskinden knust med et stumpt Instrument. Saaresne befandt sig i Nakken (nøjere beskrevet), i enkelte Tilfælde i Halsvirvlerne. Udgangssaaresne var hyppigst i Panderegionen (nøjere beskrevet).

I 27 Tilfælde var Skudsaaret blindt, dvs. uden Udgangssaar, og ved Enden af Skudkanalen blev der fundet Projektiler med defomerede, svagt defomerede eller overhovedet ikke defomerede Projektil-Kapper, af samme Art som ved Maskinpistol Kaliber ...

Saaresnes Størrelse lader slutte, at der er anvendt Skydevaaben af to Kalibre, 7,65 og over 9 mm.

(forts. paa næste Side)

(forts. fra foregaaende Side)

Saarets Karakter og Tilstedeværelsen af Krudtslam paa Huden lader slutte, at Skuddet er afgivet paa Geværstand. Ind- og Udgangssaarets Stilling viser, at Skuddet er afgivet bagfra mod Ofrets foroverbøjede Hoved. Dødsarsagen var i alle Tilfælde Skud, der beskadigede Hjernevæv; Beskadigelserne med stumpt Instrument var ikke i sig selv Dødsarsag.

Intet af de ekshumerede Lig viser Tegn paa fremskreden Forraadnelse. Alle 925 Lig er i det Stadium, hvor Fugtighedstabet begynder, hvad der hovedsageligt kan ses i Maveregionen og Ekstremiteterne, og hvor Dannelsen af Fedtvoks begynder, særlig hos de Lig, der er ekshumeret fra Bunden af Gravene. Det fortjener særlig Opmærksomhed, at Musklerne i Ekstremiteterne har bevaret deres makroskopiske Struktur og normale Farve fuldstændigt. De indre Organer i Brystkasse og Mavehulrum har beholdt deres Konfiguration. I en Række Tilfælde har Hjertemuskulaturen som vist ved Snit bevaret en tydelig, skelnelig Opbygning og karakteristisk Farve, medens Hjernemassen viser en tydelig Grænse mellem hvid og graa Substans.

Desuden har den retsmedicinske Kommission udtaget Prøver til mikroskopisk Undersøgelse i Laboratorium.

For Bevarelsen af Væv og Organer i Ligene var Jordens Beskaffenhed det paagældende Sted af en vis Betydning. Ved Gravens Aabning og Ligenes Ekshumering og Henliggen i det fri var de i Slutningen af 1943 og de første Dage af 1944 udsatte for Luftens Varme, hvad der kan have indvirket paa Ligenes Tilstand.

Det begyndende Væsketab, Dannelsen af Fedtvoks, Musklernes, de indre Organers og Tøjets særlig gode Tilstand giver Anledning til at lævde, at Ligene kun har befundet sig kort Tid i Jorden.

Sammenligner man imidlertid Ligenes Tilstand i Kosjedorje-Gravene med Ligenes Tilstand i de andre Massegrave ved Smolensk (en Række Grave opregnes), maa det fastslaaes, at Ligene af de polske Fanger ved Kosjedorje er blevet begravet for ca. 2 Aar siden.

Det finder sin fulde Bekræftelse i de Dokumenter, som er fundet i Ligenes Tøj, og som udelukker en tidligere Begravelsestermin. (Se Punkt d og e)

Efter disse Undersøgelser betragter den retsmedicinske Ekspertkommission det som fastslaaet, at de fangne Officerer, for en Del Soldater, fra den polske Hær er blevet dræbt ved Skydning. Den paastaar, at denne Skydning fandt Sted i en Tid, der ligger ca. 2 Aar tilbage, dvs. mellem September og December 1941. Den betragter den Kendsgerning, at den retsmedicinske Ekspertkommission i Ligenes Tøj fandt Værdisager og Dokumenter med Data fra 1941 som et Bevis for, at de fascistiske, tyske Myndigheder, der i Foraaret og Sommeren 1943 har foretaget en Gennemøgning af Ligene, ikke har udført denne Gennemøgning særlig grundigt, idet de fundne Dokumenter viser, at Skydningen er foretaget efter Juni 1941...

Den fastslaaer, at den Fremgangsmaade, der er anvendt ved Skydningen af de polske Fanger, er ganske identisk med den Fremgangsmaade, Tyskerne har anvendt ved Skydningen af fredelige Sovjetborgere og af Sovjetkrigsfanger i det Omraade, de fascistiske, tyske Myndigheder midlertidigt har besat, saaledes i Smolensk, Orel, Kharkof, Krasnodar og Voronesj.

Undersøgelseskommisssionens almindelige Slutninger.

Af det Materiale, Kommissionen har til Raadighed, særlig Vidneudsagn fra over 100 Vidner og den retsmedicinske Undersøgelse af Gravene ved Katyn, kan drages følgende Slutninger:

- 1) De polske Fanger i de 3 Lejre vest for Smolensk, som før Krigen anvendtes til Vejbygning, forblev der, ogsaa efter at Tyskerne kom til Smolensk og indtil September 1941 incl.
- 2) Tyskerne har i Efteraaret 1941 i Katyn-Skoven udført Masseskydninger af de polske Fanger fra de nævnte Lejre.
- 3) Skydningen af de nævnte Fanger blev udført af en tysk, militær Enhed, den 537. Byggebataillon, ledet af Oberleutnant (Arnold?) og to andre Officerer...
- 4) Den militære Situation foranledigede i Begyndelsen af 1943 de tyske Okkupationsmyndigheder til en Provokation, idet de tog en Række Skridt til at tillægge Russerne deres egen Forbrydelse, ogsaa for at skille Russerne og Polakker.

(forts. paa næste Side)

side 16.

(forts. fra foregaaende Side)

5) Tyskerne tvang saakaldte Vidner til at afgive falske Vidnesbyrd om, at Polakkerne var blevet skudt af Russerne i 1940.

6) Tyskerne bragte yderligere Lig af polske Krigsfanger til Katyn for at øge Antallet af saakaldte "Ofre for Bolsjevismen".

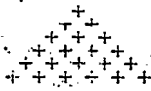
Desuden brugte Tyskerne ca. 500 russiske Krigsfanger til at aabne Gravene i Katyn og fjerne kompromitterende Dokumenter fra de døde Polakker. Disse Krigsfanger blev skudt af Tyskerne.

7) a) Tiden for Skydningerne var Efteraaret 1941.

b) Tyskerne brugte her samme Metode med Pistolskud i Nakken, som anvendtes f. Eks. i Smolensk, Orel, Kharkof, Krasnodar og Voronesj under den tyske Okkupation.

8/ Skydningerne af de polske Fanger er et led i Hitler-Tyskernes systematiske Forsøg paa at udrydde de slaviske Folk.

(Underskrevet af Kommissionen: Burdenko, Alexei Tolstoj og andre.)

G I V B L A D E T V I D E R E